

FILE

Name: KTT972__Khuddakanikaya_Theragatha_Therigatha_BJT_28-29.pdf
PURL: http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl/?gr_elib-314
Type: Plain image PDF; index/bookmarks to be added at a later date
Encoding: (no text)
Date: 23.2.2015

BRIEF RECORD

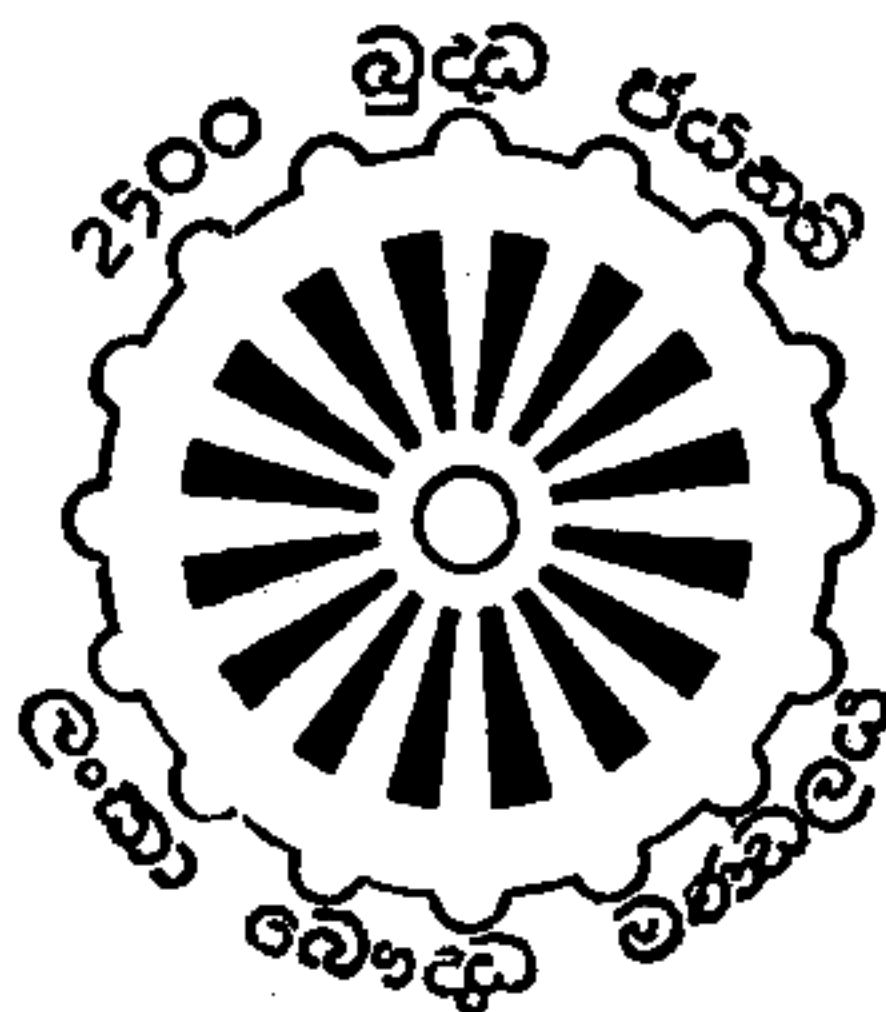
Title: Khuddakanikāya: [8.] Theragāthā; 9. Therīgāthā
Publ.: [Colombo] : Lankāṇḍuva 1972
Series: Buddhajayantī Tripiṭakagranthamālā, 28-29
Description: pp. 2-286; 2-110 (only even pages; Sinhalese translation not included)

FULL RECORD

http://gretil.sub.uni-goettingen.de/gr_elib.htm

NOTICE

This file may be copied on the condition that its entire contents, including this data sheet, remain intact.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

දෙවිසිවන ග්‍රන්ථය

ථේරගාථාපාළි

බුද්දකන්තිය

පඤ්චම භාගය

ලබ්‍හා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනාසෙන්

මාකඩවර විහාරාධිපාසි

පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් ප්‍රකාශිත යි.

ලබ්‍හාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

Buddha Jayanthi Tripitaka Series, Vol: XXVIII

THE TWENTYSECOND BOOK

IN

THE SUTTANTAPITAKA

KHUDDAKA NIKAYA

THERAGATHAPALI

PART V

WITH THE SINHALA TRANSLATION

by

**The Venerable Pandita
KARAHAMPITIGODA SUMANASĀRA THERA
at the Makadawara Vihara, Hingula.**

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

**BE 2514
CE 1972**

සුඤ්ඤානපිටකේ ථේරගාථාපාලී

නිදානගාථා

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස

සිහිනං' ව නදනතානං දුසිනං ගිරිගබ්ගරේ
සුඤ්ඤාථ භාවිතතතානං ගාථා අනතුපනාසිකා.

යථානාමා යථාගොතතා යථාධම්මවිහාරිනෝ
යථාධිමුත්තා සප්පඤ්ඤා විහරිංසු අනන්දිනා.

තත්ථ තත්ථ විපස්සිනෝ චුසිනෝ අච්චුතං පදං
කතනනං පච්චවේකකිනතා ඉමමත්ථමභාසිසුං.

ඵකකනිපාතො

1. 1. 1

1. ඡන්තා මෙ කුට්ඨා සුඛා නිවාතා වස්ස දෙව යථාසුඛං
චිත්තං මෙ සුසමාහිතං විමුත්තං ආතාපි විහරාමි වස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුභුතිත්ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුභුතිත්ථේරගාථා.

1. 1. 2

2. උපසනෙතා උපරතො මනනභාණී¹ අනුඤ්ඤො
බුතාති පාපකෙ ධම්මෙ දුමපනනං ව මාලුතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකොට්ඨිනො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහාකොට්ඨිනත්ථේරගාථා.

1. 1. 3

3. පඤ්ඤං ඉමං පස්ස තථාගතානං
අග්ගි යථා පජ්ජාලිතො¹ තිසිථෙ
ආලොකදා චක්ඛුදදා භවන්ති
යෙ ආගතානං විනයනති කඛ්ඛං'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කඛ්ඛාරෙවතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කඛ්ඛාරෙවතසේරගාථා.

1. 1. 4

4. සබ්භිරෙව සමාසෙථ පණ්ඨිතෙහත්ථදස්සිති²
අත්ථං මහනතං ගමහිරං දුද්දසං නිපුණං අණුං
ධිරා සමධිගව්ඡන්ති අපපමතතා විචක්ඛණා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුණේණා මනතාණිපුතො ථෙරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පුණේණසේරගාථා.

1. 1. 5

5. යො දුද්දමියො³ දමෙන දනොතා දබ්බො සනතුසිනො විතිණ්ණකඛ්ඛො
විජ්ඣාථි අපෙතහෙරවො හි දබ්බො යො පරිනිබ්බුතො ධිතතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා දබ්බො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දබ්බසේරගාථා.

1. 1. 6

6. යො සිතවිතං උපාග⁴ හික්ඛු එකො සනතුසිනො සමාහිතතො
විජ්ඣාථි අපෙතලොමහංසො රතඛං කායගතාසතීං ධිතිමා'ති.⁵

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිතවිතියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිතවිතියසේරගාථා.

1. 1. 7

7. යොපානුද්දි මච්චුරාජස්ස සෙනං
තලසෙනුං ච සුදුබ්බලං මහොසො
විජ්ඣාථි අපෙතහෙරවො හි
දනොතා සො පරිනිබ්බුතො ධිතතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හලලියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

හලලියසේරගාථා.

1 පජ්ජාලිතො-PTS, සිමු

3 දුද්දමියො - PTS

5 ධිතිමාති - සිමු 1, 2

2 හත්ථදස්සිති - සිමු 1, 2

4 උපගා - සිමු 1, 2 උපාගා -

1. 1. 8

8. යො දුද්දමියො¹ දමෙන දනොනා විරො සනතුසිතො විනිශ්ශකඛ්ඛො
විජිතාචි අපෙතලොමහංසො විරො සො පරිනිබ්බනො ධිතතොනා'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා විරො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

විරජෙරගාථා.

1. 1. 9

9. සවාගතං න දුරාගතං න සිදං දුමනතිතං මම
සංවිහතොසු ධම්මෙසු සං සෙට්ඨං තදුපාගමිනති.

ඉතං සුදං ආයසමා පිළිඤ්චචෙජ්ඣ ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පිළිඤ්චචජ්ජෙරගාථා.

1. 1. 10

10. විහරි අපෙකකං ඉධ වා හුරං වා
යො වෙදගු සමිතො යතතොනා
සබ්බෙසු ධම්මෙසු අනුපලිතොනා
ලොකස්ස ධඤ්ඤා උදයබ්බයඤ්ඤා'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා පුණ්ණමාසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පුණ්ණමාසජෙරගාථා.

පඨමො වග්ගො.

තස්සුද්දනං:

සුභුති සොට්ඨිතො ථෙරො කඛ්ඛාරෙවතසම්මතො²
මනනාණිපුතො දඛ්ඛො ච සිතවතියො ච හලලියො
විරො පිළිඤ්චචෙජ්ඣ ච පුණ්ණමාසො තමොනුදෙ'ති.

1 දුද්දමියො - PTS

2 සුබ්බතො - PTS

1. 2. 1

11. පාමොජ්ජබහුලො¹ භික්ඛු ධම්මෙ බුද්ධපප්පච්ඡිතො
අධිගමෙජ්ජ පදං සනතං සංඛාරූපසමං සුඛන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චූළචචෙජ්ජ² ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චූළචචෙජ්ජකොට්ඨාසො.

1. 2. 2

12. පඤ්ඤාබලී සීලවතුපපනො
සමාභිතො ක්කානරතො සුතීමා
යදන්තියං භොජනං භුඤ්ජමානො
කඛ්ඛිථ කාලං ඉධ චිත්තරාගො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාවචෙජ්ජ³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහාවචෙජ්ජකොට්ඨාසො.

1. 2. 3

13. නිලබ්භවණ්ණො රූචිරා සිතවාරී සුචිකිරා
ඉන්ද්‍රගොපකසඤ්ජන්තා තෙ සෙලා රමයන්ති ම'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චන්චචෙජ්ජ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චන්චචෙජ්ජකොට්ඨාසො.

1. 2. 4

14. උපජ්ඣායො මං අවච්ඡ⁴ ඉතො ගච්ඡාමි⁵ සිවක
ගාමෙ මෙ වසති කායො අරඤ්ඤං මෙ ගතො මනො
සෙමානතො පි ගච්ඡාමි නන්ති සංඛො විජානන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මතො චන්චචෙජ්ජස්ස ථෙරස්ස සාමණෙරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චන්චචෙජ්ජකොට්ඨාසාමණෙරො.

1. 2. 5

15. පඤ්ඤා ජිනෙද පඤ්ඤා ජහෙ පඤ්ඤා චුත්තරී භාවයෙ
පඤ්ඤාසංඛාරාතිගො භික්ඛු ඔසතිණ්ණො'ති චුච්චති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුණ්ඩධානො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුණ්ඩධානකොට්ඨාසො.

1. 2. 6

16. යථා පි භද්දො ආජ්ඣෙඤ්ඤා හඬගලාවතනනී සිඛි
ගච්ඡති අප්පකසිරෙන එවං රත්තින්ද්‍රවං මම
ගච්ඡති අප්පකසිරෙන සුඛෙ ලභෙති නිරාමිසෙ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බෙලලට්ඨිසීසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

බෙලලට්ඨිසීසකොට්ඨාසො.

1 පාමුජ්ජබහුලො - PTS   2 චූළචචෙජ්ජ - සීඉ 1, 2   3 මහාවචෙජ්ජ - සීඉ 1, 2
4 අවච්ඡ -   5 ගච්ඡාමි - PTS

1. 2. 7

17. මිද්ධි යදා හොති මහගසසො ච
නිද්දසිතා සමපරිවත්තසාසී
මහාවරාහො'ව නිවාපපුට්ඨා
පුනපුනං ගබ්භමුපෙති මඤ්ඤ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා දාසකො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දාසකපෙරගාථා.

1. 2. 8

- 18 අහු බුද්ධස්ස දායාදො හික්ඛු හෙසකලාවතෙ
කෙවලං අට්ඨකසඤ්ඤා¹ අථරි පඨවිං ඉමං
මඤ්ඤ'හං කාමරාගං සො බිපපමෙව පභිස්සතිති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිගාලපිතා² පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිගාලපිතපෙරගාථා.

1. 2. 9

- 19 උදකං හි නයනති නෙතතිකා උසුකාරා නමයනති තෙජනං
දාරං නමයනති තච්ඡකා අත්තානං දමයනති සුබ්බතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුණ්ඩලො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුණ්ඩලපෙරගාථා.

1. 2. 10

20. මරණෙ මෙ භගං නත්ථි නිකන්ති නත්ථි ජිවිතෙ
සංඤ්ඤං නිකම්පිස්සාමි සමපජානො පතිස්සතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අජිතො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අජිතපෙරගාථා.

දුතියො වග්ගො.

නසුද්දානං:

චූළවචෙජ්, මහාවචෙජ්, වනවචෙජ්, ච සිවකො
කුණ්ඩානො ච බෙලට්ඨි දාසකො ච තතොපරි
සිගාලපිතිකො පෙරො කුණ්ඩලො ච අජිතො දසා'ති.

1 අවිභිසඤ්ඤා - PTS   2 සිගාලපිතා - PST.

1. 3. 1

- 21 නාභං භයස්ස භායාමි සත්ථා නො අමනස්ස කොවිදෙ,
 යත්ථ භයං නාචතිට්ඨති තෙන මග්ගෙන චජ්ජති භික්ඛවො'ති.
 ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නිග්‍රොධො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
නිග්‍රොධජෙරගාථා.

1. 3. 2

- 22 නීලා සුගිවා සිඛිනො මොරා කාරංචියං අභිනදනති.
 තෙ සිතවාතකද්දිතකලීතා¹ සුභතං ඛායං නිබ්බොධෙනති'ති.
 ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විතතකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
විතතකජෙරගාථා.

1. 3. 3

23. අභං බො වෙචගුමිසමිං භුක්වාන මධුපායසං
 පදනකිණං සමමසනොතා ඛක්ඛානං උදයබ්බයං
 සාත්‍රං පටිගමිස්සාමි විවෙකමනුබ්‍රාහ්මයනති.
 ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගොසාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
ගොසාලජෙරගාථා.

1. 3. 4

24. අනුචස්සිකො පබ්බජ්ඣො පස්ස ධම්මසුධම්මතං
 තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.
 ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුගකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
සුගකජෙරගාථා.

1. 3. 5

25. ඔභාසජාතං ඵලගං විතතං යස්ස අභිණහසො
 තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡසි'ති.
 ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නන්දියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
නන්දියජෙරගාථා.

1. 3. 6

26. සුඛො සුභාසිතං වාචං බුද්ධස්සාදිව්වබ්බුතො
පච්චව්‍යධිං හි නිපුණං වාලග්ගං උසුතා යථා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උභයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

උභයසේවරගාථා.

1. 3. 7

27. දබ්බං කුසං පොටනිලං උසිරං මුඤ්ජබ්බජං¹
උරසා පනුදිස්සාමි² විවෙකමනුබ්බුහය'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ලොමසකඛනියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ලොමසකඛනියසේවරගාථා.

1. 3. 8

28. කච්චි නො වත්ථපසුතො කච්චි නො භුසනාරතො
කච්චි සීලමයං ගතං කිං ත්වං වායසි³ තෙතරා පජා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජම්බුගාමිකපුතො ථෙරො ගාථං
අභාසිත්වා'ති

ජම්බුගාමිකසේවරගාථා.

1. 3. 9

29. සමුත්තමයමතතානං උසුතාරො'ව තෙජනං
විතනං උජ්ජං කරිත්වාන අවිජ්ජං හිඤ්ඤා⁴ භාරිතා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා භාරිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

භාරිතසේවරගාථා.

1. 3. 10

- 30 ආබාධො මෙ සමුප්පනො සති මෙ උප්පජ්ජථ
ආබාධො මෙ සමුප්පනො කාලො මෙ නප්පමජ්ජතුනති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උතතියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

උතතියසේවරගාථා.

තතියො වග්ගො

තසුද්දානං

නිග්‍රොධො විතතකො ථෙරො ගොසාලථෙරො සුගඤ්ඤො
නන්දියො උභයො ථෙරො ථෙරො ලොමසකඛනියො
ජම්බුගාමිකපුතො ච භාරිතො උතතියො ඉසීති

1. මුඤ්ජබ්බජං - PTS. 2. පනුදිස්සාමි - PTS. 3. වාසි - PTS.
4. ජිඤ්ඤා - PTS.

1. 4. 1

31. ඵ්ථෙධිං ඩංසෙහි මකසෙහි අරඤ්ඤාසම් ඛුභාවනෙ
නාගො සබ්බාමසීසෙව සතො නත්තාබ්බාසයෝති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ගබ්භරතීරියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගබ්භරතීරියජෙට්ඨගාථා.

1. 4. 2

32. අජරං ජීරමානෙන තපමානෙන තිබ්බෙතිං
තිමිසං පරමං සනතිං යොගකෙතමං අනුත්තර'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සුප්පියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුප්පියජෙට්ඨගාථා.

1. 4. 3

33. යථාපි එකපුත්තසම් පියසම් කුසලී සියා
එවං සබ්බෙසු පාණෙසු සබ්බත්ථ කුසලො සියා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සොපාකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සොපාකජෙට්ඨගාථා.

1. 4. 4

34. අනාසනාවරා එතා නිව්වමෙව විජානතා
ගාමා අරඤ්ඤමාගමම තතො ගෙහං උපාවිසිං
තතො උට්ඨාය පකකම් අනාමනනිය¹ පොසියො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා පොසියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පොසියජෙට්ඨගාථා.

1. 4. 5

35. සුඛං සුඛජේඛා ලහනෙ තදුචරං
කිත්තිං ච පපොතී යසස්ස වඩ්ඪති
යො අරියමට්ඨබ්බිකමඤ්ඤං උජ්ජං
භාවෙති මග්ගං අමතස්ස පතතියා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සාමඤ්ඤකානිජේට්ඨරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාමඤ්ඤකානිජෙට්ඨගාථා.

1. 4. 6

36. සාධු සුතං සාධු චරිතකං
සාධු සදා අනිකෙතවිභාරො
අත්ථුච්ඡන්තං පදනනිණකමමං
එතං සාමඤ්ඤමනිඤ්ඤවනස්සා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කුමාපුත්තො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුමාපුත්තජෙට්ඨගාථා

¹ අනාමනෙතනා - PTS,

1. 4. 7

37. නානාජනපදං යනති විචරන්තා අසඤ්ඤානා
සමාධිං ච විරාධෙනති කිංසු රට්ඨවරියා කරිස්සති
තස්මා විනෙය්‍ය සාරථං ක්‍රියෙය්‍ය අපුරකඛතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මතො කුමාපුත්තජේරස්ස සභායකො ථෙරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුමාපුත්තසභායකජේරගාථං

1. 4. 8

38. යො ඉද්ධියා සරභුං¹ අට්ඨපෙසි
සො ගවමපති අසිනො අනෙජො
තං සබ්බසම්භාවිගතං මහාමුනිං
දෙව්‍ය නමස්සන්ති ගවස්ස පාරගු'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගවමපතිජේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගවමපතිජේරගාථං.

1. 4. 9

39. සන්තියා විශ ඔමට්ඨො ඩය්‍යමානො'ව මත්ථකෙ
කාමරාගප්පභානාය සතො භික්ඛු පරිබ්බජේ'ති

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තිස්සො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිස්සජේරගාථං.

1. 4. 10

40. සන්තියා විශ ඔමට්ඨො ඩය්‍යමානො'ව මත්ථකෙ
භවරාගප්පභානාය සතො භික්ඛු පරිබ්බජේ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වඩ්ඪමානො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වඩ්ඪමානජේරගාථං.

චතුජේරා වගෙගා.

නසුද්දනං:

ගම්හරතීරියො සුප්පියො සොපාකො වෙච්ච පොසියො
සාමඤ්ඤකානි කුමාපුත්තො කුමාපුත්තසභායකො
ගවමපති තිස්සජේරො වඩ්ඪමානො මහායසො'ති.

1. 5. 1

41. විවරමනුපතනානි විජ්ජනා වෙහාරස්ස ච පණ්ඩිතස්ස ච
නගවිවරගතො ච ක්කායති පුතොතා අප්පට්ඨස්ස තාදිනො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සිරිවසේසා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිරිවසීසෙවරගාථා.

1. 5. 2

42. වාලෙ උපවාලෙ සිසුපවාලෙ
පතිස්සතා නු බො විහරථ
ආගතො වො වාලං විග වෙධි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා බද්දිවනිසො රෙවනො ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

බද්දිවනිසරෙවනෙවර ගාථා.

1. 5. 3

43. සුමුතතිකො සුමුතතිකො සාහු සුමුතතිකොමහි තිති බුජ්ජකෙහි
අසිතාසු මයා නබ්ගලාසු මයා කුඤ්ජාසු¹ මයා
යදිපි ඉධමෙව ඉධමෙව අථවා පි අලමෙව අලමෙව
ක්කාය සුමබ්ගල ක්කාය සුමබ්ගල අප්පමනොතො විහර සුමබ්ගලා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුමබ්ගලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුමබ්ගලෙවරගාථා.

1. 5. 4

44. මතං වා අමම රොදනානි යො වා ජිවං න දිස්සති
ජිවනං මං අමම පස්සනානි කස්මා මං අමම රොදසි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සාහුකෙවරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාහුකෙවරගාථා.

1. 5. 5

45. යථාපි හඤ්ඤ ආජ්ඤෙඤ්ඤ බලිත්ථා පතිතිට්ඨති
එවං දස්සනසම්පන්නං සම්මාසම්බුද්ධසාවකනානි.

ඉතං සුදං ආයස්මා රමණීයවිහාරිකෙවරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

රමණීයවිහාරිකෙවරගාථා

1. 5. 6

46. සද්ධායාහං පබ්බජිතො අගාරස්මානගාරියං
සති පඤ්ඤා ච මෙ වුද්ධා විතතං ච සුසමාහිතං
කාමං කරස්ස රූපානි නෙව මං බාධසිස්සසි¹.

ඉද්ධං සුද්ධං ආයස්මා සම්මුඛිකේරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

සම්මුඛිකේරගාථා.

1. 5. 7

47. නමො තෙ බුද්ධවිරජ්ඣ විපජ්ජතොති සබ්බධි
තුස්සාපදානෙ විහරං විහරාමි අනාසවො³ති.

ඉද්ධං සුද්ධං ආයස්මා උජ්ජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

උජ්ජයකේරගාථා.

1. 5. 8

48. යතො අහං පබ්බජිතො අගාරස්මානගාරියං
නාභිජානාමි සඛකප්පං අනරියං දොසසංහිත³න්ති.

ඉද්ධං සුද්ධං ආයස්මා සඤ්ජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

සඤ්ජයකේරගාථා.

1. 5. 9

49. විහවිහාහිනදිතෙ සිප්පිකාහිරුතෙහි ච
න මෙ තං එඤ්ඤා විතතං එකතතතිරතං හි මෙ³ති.

ඉද්ධං සුද්ධං ආයස්මා රාමණෙය්‍යකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

රාමණෙය්‍යකකේරගාථා.

1. 5. 10

50. ධරණී ච සිඤ්චනි² වානි මාලුතො විජ්ජනා චරති නහෙ
උපසමනති³ විතකකා විතතං සුසමාහිතං මමා³ති.

ඉද්ධං සුද්ධං විමලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

විමලකේරගාථා.

පඤ්චමො වගගා.

නසුද්ධානං:

සිරිවඩ්ඪො රෙවතො ථෙරො සුමඛගලො සානුසවගයො
රමණීයවිහාරී ච සම්මුඛිඋජ්ජයසඤ්ජයො
රාමණෙය්‍යො ච සො ථෙරො විමලො ච රණඤ්ජකො³ති.

1 බාධසිස්සසි - PTS

2 සිච්චනි - PTS

3 උපසමනති - PTS

1. 6. 1

51. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
 ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
 විතතං සුසමාහිතං ච මය්හං
 අථ වෙ පඤ්ඤසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගොඛිකො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගොඛිකජේරගාථා.

1. 6. 2

52. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
 ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
 විතතං සුසමාහිතං ච කායෙ
 අථ වෙ පඤ්ඤසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුඛානුජේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

සුඛානුජේරගාථා.

1. 6. 3

53. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
 ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
 තස්සං විහරාමි අපමනෙනා
 අථ වෙ පඤ්ඤසි පවස්ස දෙවා'ති

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වලලියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වලලියජේරගාථා.

1. 6. 4

54. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
 ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
 තස්සං විහරාමි අදුතියො
 අථ වෙ පඤ්ඤසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උතතියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උතතියජේරගාථා.

1. 6. 5

55. ආසන්දි කුටිකං කන්ධා ඔගග්ග අඤ්ඤනං වතං
 තියෙසා විජ්ජා අනුප්පත්තා තතං බුද්ධස්ස සංසත'නති

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤනවතියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤනවතියජේරගාථා.

1. 6. 6

- 56 කො කුටිකායං හිතවු කුටිකායං
 විතරාගො සුසමාහිත විතො
 එවං ජානාති ආවුසො
 අමොඝා තෙ කුටිකා කතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුටිවිහාරිජේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුටිවිහාරිජේරගාථා.

1. 6. 7

57. අයමාහු පුරාණීයා කුටි අඤ්ඤං පඤ්ඤෙහ නවං කුටිං
ආසං කුටියා විරාජය දුක්ඛා භික්ඛු පුන නවං කුටි'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා දුතියකුටිවිහාරිකේරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

දුතියකුටිවිහාරිකේරගාථා.

1. 6. 8

58. රමණීයො මෙ කුටිකා සද්ධාදෙය්‍යා මනෝරමා
න මෙ අතෝ කුමාරිහි යෙසං අතෝ තභිං ගච්ඡටි නාරිකො'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා රමණීයකුටිකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

රමණීයකුටිකකේරගාථා.

1. 6. 9

59. සද්ධායාහං පබ්බජිතො අරඤ්ඤො මෙ කුටිකා කතා
අපමනෙනා ච ආතාපි සම්පජානො පතිස්සනො'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා කොසලවිහාරිකේරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

කොසලවිහාරිකේරගාථා.

1. 6. 10

60. තෙ මෙ ඉජ්ඣිංසු සඛිකපජා යදතෝ පවිසිං කුටිං
විජ්ජාච්ඡිකතිං පච්චෙස්සං මානානුසයමුජ්ජති'නති.

ඉතං සුදං ආයසමා සිවලිකේරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

සිවලිකේරගාථා.

ජට්ඨා වග්ගො.

නසුද්දනං:

ගොඨිකො ච සුඛාහු ච වලලියො උතතිකො ඉසි
අඤ්ඤනවතිකො ථෙරො දුට්ඨෙ කුටිවිහාරිකො
රමණීයකුටිකො ච කොසලවහගසිවලි'ති.

1. 7. 1

61. පසසති පසෙසා පසසනං අපසසනං ච පසසති
අපසසනෙතා අපසසනං පසසනං ච හ පසසති'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විපෙපා ථෙරො ගාථං අභාසිතො'ති.

විපසඤ්චරගාථා.

1. 7. 2

62. එකකා මියං අරඤ්ඤා විහරාමි
අපවිඤ්ඤා ච චිතසමිං දුරුකං
තස්ස මේ ඛුත්තා පිහසන්ති
නෙරසිකා විස සංගමනානි.

ඉතං සුදං ආයස්මා වජ්ජිපුතො ථෙරො ගාථං අභාසිතො'ති.

වජ්ජිපුතඤ්චරගාථා.

1. 7. 3

63. චුතා පතනති පතීතා ගිඤ්ඤා ච පුනරාගතා
කතා කිම්බං රතං රම්බං සුඛෙහනාගතං සුඛන්ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා පකෙඛා ථෙරො ගාථං අභාසිතො'ති.

පකෙඛඤ්චරගාථා.

1. 7. 4

64. දුම්චතයාය උපපනො ජාතො පණ්ණිකෙතුනා
කෙතුහා කෙතුනායෙව මහාකෙතුං පබංසසීති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විමලො කොණ්ඩකෙතුඤ්ඤා ථෙරො ගාථං
අභාසිතො'ති.

1. 7. 5

65. උකෙඛපකට්ඨවජ්ජස්ස සභිකජිතං ඛුත්ති විසෙසති
තං හාසති ගහට්ඨානං සුතිසිනො උලාරපාමොජේජා'ති.¹

ඉතං සුදං ආයස්මා උකෙඛපකට්ඨවජ්ජා ථෙරො ගාථං
අභාසිතො'ති.

උකෙඛපකට්ඨවජ්ජඤ්චරගාථා.

1. 7. 6

66. අනුසාසි මහාවිරෝ සබ්බධම්මානපාරගු
තස්සාහං ධම්මං සුත්වාන විහාසිං සතතිකෙ සතො¹
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතො කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි මෙසියො පෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

මෙසියපෙරගාථා.

1. 7. 7

67. කිලෙසා කිංපිතා මය්හං හව් සබ්බ සමුහතා
විකම්භො ජාතිසංසාරො නන්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි එකධම්මසවනියො පෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති

එකධම්මසවනියපෙරගාථා

1. 7. 8

68. අධිවේතසො අපමජ්ජතො මුතීනො මොනපපේසු සිකඛතො
සොකා න හවන්ති තාදිහො උපසන්නස්ස සද්ද සතීමතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි එකදුතියො පෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

එකදුතියපෙරගාථා

1. 7. 9

69. සුත්වාන ධම්මං මහතො මහාරතං
සබ්බඤ්ඤාභවරෙන දෙසිතං
මය්හං පපජ්ජිං අමතස්ස පතතිතො
සො යොගකෙම්මස්ස පථස්ස කොවිදො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි ඡතොතො පෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ඡතොතපෙරගාථා

1. 7. 10

70. සීලමේව ඉධ අග්ගං පඤ්ඤවා පන උතතමො
මනුස්සොසු ව දෙවෙසු සීලපඤ්ඤාණතො ජය'න්ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි පුණ්ණො පෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පුණ්ණපෙරගාථා.

සතතමො වග්ගො

තස්සදුතී:

වපො, ව වජ්ජපුතො, ව පකෙඛි, විමලකොණ්ඩඤ්ඤ
උකෙඛපකට්ඨවෙජ්, ව මෙසියො එකධම්මකො,
එකදුතියවජ්ජනා, ව පුණ්ණපෙරො මහබ්බලො'ති.

1. 8. 1

71. සුසුමුමනිපුණ්ණදස්සිනා මනිකුසලෙන නිවාතවුගතිනා
සංසෙවිත වුඤ්ඤිජිනා¹ තිබ්බානං න භි තෙන දුලලහ'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා චච්ඡපාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චච්ඡපාලසේඨරගාථා.

1. 8. 2.

72. යථා කල්ලිරො සුසු වඩ්ඪිතග්ගො
දුන්නිකම්මො හොති පසාඛජාතො
එවං අහං හරියායානිතාය
අනුමඤ්ඤ මං පබ්බජිතොමති දුතී'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ආතුමො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ආතුමසේඨරගාථා.

1. 8. 3

73. ජිණ්ණං ච දිස්වා දුබ්බං ච² බ්‍යාධිතං
මිතං ච දිස්වා ගතමාසුසංඛිතං
තතො අහං තිකම්මිකුප පබ්බජි.
පහාය කාමාති මනොරමානි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මාණවො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මාණවසේඨරගාථා

1. 8. 4

74. කාමච්ඡන්දො ච බ්‍යාපාදො පිහම්ඤං ච භික්ඛුතො
උඤ්චං විවික්චිත්ථං ච සබ්බකො'ව න විජ්ජති'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුගාමො³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුගාමසේඨරගාථා.

1. 8. 5

75. සාධු සුචිතාන දස්සනං කඛ්ඛා ජිජ්ජති බුද්ධි වඩ්ඪති
බාලම්භි කරොන්ති පණ්ණිතං තස්මා සාධු සතං සමාගමො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුසාරදො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුසාරදසේඨරගාථා

1. 8. 6

76. උප්පතනොසු නිපතෙ නිපතනොසු උප්පතෙ
වතෙ අවසමානොසු රමිමානොසු නො රමො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා පියඤ්ඤො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පියඤ්ඤසේඨරගාථා.

1 සංසෙවිතවුඤ්ඤිජිනා - PTS.

2 දුබ්බිකාසු - PTS.

3 සුගාමකො - සිවු 1, 2, PTS

1. 8. 7

77. ඉදං පුරෙ විතනම්චාරි චාරිකං
 යෙනිච්ඡකං යන්තකාමං යථාසුඛං
 තදුප්පභං නිගගහෙස්සාමි¹ යොනිසො
 හප්පිපභිත්තං පිත අඛකුසග්ගහො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මි, හන්ථාරොහපුත්තො, ථෙරො ගාථං
 අභාසිත්ථා'ති.

හන්ථාරොහපුත්තපෙථර ගාථා.

1. 8. 8

78. අනෙකජාතිසංසාරං සන්ධිපිස්සං අනිබ්බිසං
 තස්ස මේ දුක්ඛජාතස්ස දුක්ඛකඛ්ඛේ: අපරඥො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මි, මේණ්ඩසිරො, ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මේණ්ඩසිරපෙථර ගාථා.

1. 8. 9

79. සබ්බො රාගො පඨිනො මේ සබ්බො දොසො සමුහනො
 සබ්බො මේ විගනො මොහො සිතිභුතොයම් නිබ්බුතො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මි, රක්ඛිතො, ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

රක්ඛිතපෙථර ගාථා.

1. 8. 10

80. යං මයා පකතං කම්මං අපපං වා යදි වා බහුං²
 සබ්බමේතං පරික්ඛිණං ඤාති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මි, උග්ගො, ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උග්ගපෙථර ගාථා

අට්ඨමො වග්ගො

හස්සද්දනං:

චච්ඡපාලො ච යො ථෙරො ආතුමො, මාණවො ඉසි
 සුයාමො ච සුසාරදො ථෙරො යො ච පිතඤ්ඤො
 ආරොහපුත්තො මේණ්ඩසිරො රක්ඛිතො උග්ගසම්මයො'ති

1 නිගගහෙස්සාමි - PTS.

2. බහු -PTS.

1. 9. 1

81. යං මය පකතං පාපං පුබ්බෙ අඤ්ඤාසු ජාතිසු
ඉධෙව තං චෙදනීයං චත්ථ අඤ්ඤං හ විජ්ජති'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි සමිතිනුතො; ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සමිතිනුතනෙථරගාථං

1. 9. 2

82. යෙන යෙන සුභික්ඛාති සිචාති අගයාති ච
තෙන සුභතක ගව්ජස්ස මි; සොකාපහතො හවා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි කස්සපො; ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කස්සපනෙථරගාථං.

1. 9. 3

83. සීහප්පමතො; විහර රතතිජ්ඣිමනජ්ඣො
භාවෙහි කුසලං ධම්මං ජහ සීහං සමුස්සයනති.

ඉතං සුදං ආයස්මි සීහො; ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සීහනෙථරගාථං.

1. 9. 4

84. සබ්බරතතිං සුපිනාන දිව්‍යං සබ්බඤ්ඤෙ රතො,
කුදස්සු¹ නාමි දුමේමධො; දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මි නිතො; ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

නිතනෙථරගාථං.

1. 9. 5

85. විතනතිමිතතස්ස කොවිදො පවිචෙකරහං විජ්ජතිය,
කියං නිපකො පතියාතො; අබිගචෙජයා සුඛං නිරාමිසනති.

ඉතං සුදං ආයස්මි සුනාගො; ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුනාගනෙථරගාථං.

1. 9. 6

86. ඉතො ඛගිභො; පුත්ථ අඤ්ඤාචාදිතං
මග්ගො හ නිබ්බානගමො; යථා අයං,
ඉතිස්ස සබ්බං හගවානුසාසති
සත්ථා සයං පාඤ්ඤලෙචි දස්සය'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මි නාගිතො; ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

නාගිතනෙථරගාථං

1. 9. 7

87. බ්බු, දිට්ඨා, සථාභූතං හවා සබ්බෙ පදාලිතා
විකම්බේන ජාතිසංසාරො නත්ති දාති පුනබ්බවෝ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පට්ටෙඨා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පට්ටෙඨානෙත්ථ ගාථා

1. 9. 8

88. අසකම්මං මත අත්තානං උභයාදං උදකා ජලං
වුය්ගමානො මහොසෙව සච්චාති පටිවිජ්ඣිත'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අජ්ජනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අජ්ජනනෙත්ථ ගාථා

1 9. 9

89. උතතිණ්ණො පබ්බපලිපා පාතාලා පරිවජ්ජිතා,
මුත්තා ඔසා ච ගත්ථා ච සබ්බෙ මාහා විසංගතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා දෙවසහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පඨමදෙවසහනෙත්ථ ගාථා

1. 9. 10

90. පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨන්ති ජිත්තමූලකා,
විකම්බේන ජාතිසංසාරො නත්ති දාති පුනබ්බවෝ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සාමිදනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාමිදනනෙත්ථ ගාථා

නවමො වගගා

නසුදානං:

ථෙරො සමිතිගුත්තො ච කස්සපො සිහසවහගො.

තිනො සුතාගො නාගිනො පට්ටෙඨා අජ්ජනො ඉසි,

දෙවසහො ච යො ථෙරො සාමිදනො මහබ්බලො'ති.

1. 10. 1

91. න තථා' මතං සතරසං සුධන්තං යං මයජ්ජ පරිභුත්තං,
අපරිමිත දසසිනා ගොතමෙන බුද්ධෙන දෙසිතො ධම්මො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පරිපුණ්ණකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පරිපුණ්ණකජෝරගාථා.

1. 10. 2

92. යසසාසවා පරිකම්ණො ආභාරෙ ච අනිසසිතො,
සුඤ්ඤතා අනිමිතො ච විමොක්ඛො යසස ගොචරො,
ආකාසෙව සකුන්තානං පදං තස්ස දුරන්තයන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා විජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විජයජෝරගාථා.

1. 10. 3

93. දුක්ඛා කාමා ඵරක න සුඛා කාමා ඵරක,
යො කාමෙ කාමයති දුක්ඛං සො කාමයති ඵරක,
යො කාමෙ න කාමයති ඵරක දුක්ඛං සො න කාමයති ඵරකා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඵරකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඵරකජෝරගාථා

1. 10. 4

94. නමො හි තස්ස භගවතො සත්ථාපුත්තස්ස සිරිමකො,
තෙනායං අග්ගප්පතෙන අග්ගො ධම්මො සුදෙසිතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මෙනන්ද් ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මෙනන්ද්ජෝරගාථා.

1 10. 5

95. අකොභං භතතෙතොසම් කන්තාරඤ්ඤානපක්කනො,¹
සයමානො' පි ගවජ්ජං න සභාසෙන පාපෙනා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා චක්ඛුපාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චක්ඛුපාලජෝරගාථා.

1. 10. 6

96. එකපුප්ථං චිත්තාන අසිතිං වස්සකොට්ඨො,
සග්ගසු පරවාරෙඤ්ඤා සෙසකෙනමහි නිබ්බුතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බණ්ඩසුමනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බණ්ඩසුමනජෝරගාථා.

1. පක්කනෙදු - මජ්ඣිම නිකායෙ - සිමු 1, 2, PTS.

1. 10. 7

97. භික්ඛා සතපථං කංඝං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අභ්ගතිං මතතිකාපතනං ඉදං දුතියාභිසෙවන'නි.

ඉතං සුදං ආයසමා තිසෙසා පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

තිසෙසපඨරගාථා.

1. 10. 8

98. රූපං දිස්වා සති මුට්ඨා පිගතිමිතනං මනසිකරොතො,
සාරතභවිතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාස නිට්ඨති,
තස්ස වඩ්ඪනති ආයමා ගම්මුලා ගම්මාමිතො'නි.¹

ඉතං සුදං ආයසමා අභගො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

අභගපඨරගාථා.

1. 10. 9

99. සද්දං සුත්වා සති මුට්ඨා පිගතිමිතනං මනසිකරොතො,
සාරතභවිතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාස නිට්ඨති,
තස්ස වඩ්ඪනති ආයමා සංසාරමුපගාමිතො'නි.²

ඉතං සුදං ආයසමා උතතිගො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි

උතතිගපඨරගාථා.

1 10. 10.

100. සම්මප්පධානසම්පතො සතිපට්ඨානගොචරො,
විමුතතිකුසුමසඤ්ජතො පරිනිබ්බිසානාසභවො'නි.

ඉතං සුදං ආයසමා දෙවසභො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

දෙවසභපඨරගාථා.

දසමො වග්ගො.

නසුද්දනං

පරිපුණ්ණතො ච විජයො ඵරතො මේත්තජී මුති,
චක්ඛුපාලො ඛණ්ඩසුමතො තිසෙසා ච අභගො³ තථා,
උතතිගො ච මහාපඤ්ඤා පෙරො දෙවසභො පි වා'නි.

1. ගම්මුලාගාමිතො - පිටු.

2. සංසාර. උපගාමිතො - පිටු. 1, 2. 3. තිසෙසා අභගො ව - PTS.

1. 11. 1

101. හික්ඛා හිතිත්තං අනවොසිතතො
මුඛනඛලී ඔදරිකො කුසිනො,
මහාවරුහො'ව තිවාපපුටො,
පුනපපුතං ගබ්භමුපෙති මනෙදු.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බෙලුටොතිකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බෙලුටොතිකසෝරගාථා

1. 11. 2

102. මානෙන වස්ථිතාසෙ සඛ්ඛාරෙසු සඛ්ඛිලිස්සමානාසෙ,¹
ලාභාලාභෙන මපිතා සමාධිං නාධිගච්ඡන්ති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සෙතුච්ඡා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

සෙතුච්ඡාසෝරගාථා.

1. 11. 3

103. නාහං එතෙන අත්ථිකො සුඛිකො ධම්මරසෙන තප්පිකො,
පිත්ථානං රසග්ගමුත්තමං න ච කාහාමි විසෙන සත්ථි'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බන්ධුරො² ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බන්ධුරසෝරගාථා.

1. 11. 4

104. ලහුකො වත මේ කායො ඵුටොච්ච පිතිසුඛෙන විපුලෙන.
තුලම්ච එරිතං මාලුතෙන පිලවතිච මේ කායො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බිතකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බිතකසෝරගාථා.

1. 11. 5

105. උකකණ්ඨිකොපි න වසෙ රමමානොපි පකකමේ,
නතොවානත්ථංගිතං වසෙ වාසං විචකඛණො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මලිතවමොගො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මලිතවමොගසෝරගාථා.

1. 11. 6.

106. සතලිඛගස්ස අත්ථස්ස සතලකඛණධාරිනො,
එකඛගදස්සි දුමෙමධො සතදස්සි ච පණ්ඨිතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුගෙමනොගො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුගෙමනොගසෝරගාථා.

1. සඛ්ඛිලිස්සමානාසෙ - මජ්ඣං.

2. පිත්ථා - කත්ථි,

3 බන්ධුකො - මජ්ඣං.

1. 11. 7

107. පබ්බජිං තුලසිකාන අභාරසමානගාරිඨං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉතං සුදං ආයස්ම, ධම්මසමෙව පෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

ධම්මසමපෙරගාථා.

1. 11. 8

108. ස විසංවස්සසතිකො¹ පබ්බජිං අනගාරිඨං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉතං සුදං ආයස්ම, ධම්මසමපිතුපෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

ධම්මසම පිතුපෙරගාථා

1. 11. 9

109. න නුනායං පරමභිතානුකම්පිනො,
රහොගතො අනුමිගණෙති සාසනං,
තථාගයං විහරති පාකතිඤ්ඤො,
මිඨි යථා තරුණජාතිකා වනෙ'ති.

ඉතං සුදං ආයස්ම, සංඝරක්ඛිතො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

සංඝරක්ඛිතපෙරගාථා.

1. 11. 10

110. නගා නගගෙහසු සුසංවිරුලා,
උදගගමෙසෙන නවෙන සිත්තා,
විවේකකාමස්ස අරඤ්ඤසඤ්ඤානො,
ජනෙති භිග්ගො උසගස්ස කල්යාන'නති.

ඉතං සුදං ආයස්ම, උසගො පෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

උසගපෙරගාථා.

එකාදසමො වගෙගා

තසසුද්දානං:

බෙලට්ඨාතිකසෙතුවජ්, බණ්ඩරො, බිතකො ඉසී,
මලිතවමො, සුගෙමනො, ධම්මසමෙව, ධම්මසමපිතා,
සංඝරක්ඛිතපෙරො, ව උසගො, ව මහාමුතී'ති.

1. 12. 1

111. දුප්පබ්බජ්ජං වෙ දුරඛිවාසා ගෙහා
 ධම්මො ගමහිරො දුරඛිගමා ගොගා,
 කිච්ඡා වුත්ති නො ඉතරිතරෙතෙව
 සුත්තං විනොතතුං සත්තමනිච්චන්'නි.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ජෙනොගා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

ජෙනොගාථොගාථා.

1. 12. 2

112. තෙවිජ්ජොගං මහාකියාසි චෙනොසමථකොවිදො
 සද්දො මෙ අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසන'නි

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චච්ඡගොගොගා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

චච්ඡගොගාථොගාථා.

1. 12. 3

113. අච්ඡොදිකා පුට්ඨසීලා ගොනඛගුලමිගාසුතා,
 අමබ්බසොලසඤ්ඤා නෙ සෙලා රමයන්ති ම'නි.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චනචච්ඡො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

චනචච්ඡොගාථා.

1. 12. 4

114. කායදුට්ඨලලගරානො භියමානමහි¹ ජිවිතෙ,
 සරීරසුඛිභිද්ධස්ස කුතො සමණ් සාඛුතා'නි.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අඛිමුතොගා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

අඛිමුතොගාථා.

1. 12. 5

115. එසාවභියාසෙ පබ්බතෙන බහුකුට්ඨසලලකිකෙන,²
 නෙසාදතෙන ගිරිනා යසස්සිනා පරිච්ඡදොගා'නි.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහානාමො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

මහානාමොගාථා.

1. 12. 6

116. ඡ එස්සායතනෙ භික්ඛා ගුත්තආරො සුසංවුතො,
 අසමුලං චම්බියාන පතොගා මෙ ආසවකඛයො'නි.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පාරාසරියොගො³ ගාථං අභාසිත්ථා'නි.

පාරාසරියොගොගාථා.

1. භියාමානමහි - PTS.

2. සලලකිකෙන - ප,

3. පාරාසරිය - මජ්ඣ. PTS.

1. 12. 7

117. සුචිලිතො, සුචසනො සබ්බාහරණභුසිතො,
තිස්සො විජ්ජා අජ්ඣගමිං කතං බුද්ධස්ස සාසන'නි.

ඉතං සුදං ආයස්මා යසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

යසඤ්චරගාථා.

1. 12. 8

118. අභිසඤ්චාච නිපතති
වයො රූපං අඤ්ඤාමිච තථෙච සත්තං,
තස්සෙච සතො අවිප්පවසතො
අඤ්ඤාසෙසව සරාමි අත්තාන'නි.

ඉතං සුදං ආයස්මා කිම්බිලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කිම්බිලඤ්චරගාථා.

1. 12. 9

119. රුක්ඛමුලගහනං පසකකිං
නිබ්බානං හදයස්මිං ඔපිඨ¹
කිංග ගොතමි මා ච පාමිද්දෙ²
කිං තෙ බිලිබිලිකා කරිස්සති'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා චජ්ජුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චජ්ජුතඤ්චරගාථා.

1. 12. 10

120. පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤානා නිට්ඨානති ජිහ්වාමුලකා,
දුක්ඛකකියො අනුප්පතොනො පතොනො මෙ ආසවකකියො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ඉසිදතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඉසිදතඤ්චරගාථා.

වගෙගා දවාදසමො

තස්සද්දනං:

ජෙතො ච චච්ඡගොතො ච චචෙඡ්, ච චනසවහයො,³
අභිමුතො මහානාමො පාරාසරියො⁴ යසො පි ච,
කිම්බිලො චජ්ජුතො ච ඉසිදතො මහායසො'ති.

තමුද්දනං.

විසුත්තරසතං ථෙරා කතකිච්චා අනාසවා,
එකකෙච නිපාතමති සුසංඛිතා මහෙසිති'ති.

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො

1. ඔපිඨ - PTS. 2. පමාදෙ-බහුසු 3. චනපවහයො- PTS. 4. පාරාපරියො- PTS.

2. දුක්ඛපාතො

2. 1. 1

121. නත්ති කොච්ඡි භවො නිවෙච්ඡා සංඛාරා වා පි සස්සනා,
උපපජ්ජන්ති ව තෙ ඛන්ධා චචන්ති අපරාපරං.
122. එතමාදිනවං ඤාතා භවෙනමහි අනත්තිකො,
නිස්සවො සංඛන්ධාමෙහි පතොතා මෙ ආසවකකයො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උත්තරො පෙරො ගාමායො අභාසිත්වා'ති.

උත්තරපෙරගාමා.

2. 1. 2

123. නසිදං අනගෙන ජීවිතං නාභාරො හදයස්ස සන්තිකො,
ආභාරට්ඨිතිකො සමුස්සයො ඉති දිස්වාන වරාමි එසනං.
124. පඤ්ඤාති හි නං පච්චෙද්දං යායං ව්‍යදනපුජනා කුලෙසු,
සුබ්බමං සංඛං දුරුලලහං සක්කාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජහො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පිණ්ඩාලභාරද්වාජො පෙරො ගාමායො
අභාසිත්වා'ති.

පිණ්ඩාලභාරද්වාජපෙරගාමා.

2. 1. 3

125. මක්ඛවො පඤ්චචාරායං කුට්ඨායං පසකකිං,
චාරෙන අනුපරිගෙති සට්ඨගතො ඔහුං ඔහුං.
126. තිට්ඨ මක්ඛට මා ඛාචි හති තෙ තං යථා පුරෙ,
තිග්ගහිතොසි පඤ්ඤාය නෙව¹ දුරං ගමිස්සසි'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චුලලියො පෙරො ගාමායො අභාසිත්වා'ති.

චුලලියපෙරගාමා.

2. 2. 4

127. තිණ්ණං මෙ තාලපතනානං ගඛගාතීරෙ කුටී කතා,
ජවසිනොතොම මෙ පතොතා පංසුකුලං ච වීවරං.
128. දවින්නං අනතරවස්සානං එතා වාචා මෙ භාසිතා,
තතිගෙ අනතරවස්සමහි තමොක්ඛකො පදුලීතො.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගඛගාතීරියො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

ගඛගාතීරියපෙරගාථා.

2. 1. 5

129. අපි චෙ භොති තෙවිජජා මච්චුහාසී අනාසවො,
අපඤ්ඤාතොති නං බාලා අවජානන්ති අජානනා.
130. යො ච බො අනාපානස්ස ලාභී භොතිධි පුග්ගලො,
පාපධම්මොපි චෙ භොති සො තෙසං භොති සක්ඛතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා අජිනො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

අජිනපෙරගාථා.

2. 1. 6

131. යදහං ධම්මසොසාසිං භාසමානස්ස සන්ත්තො,
හ කඛ්ඛමහිජානාමි සබ්බඤ්ඤා අපරාජිතෙ.
132. සත්ථවාහෙ මහාවීරෙ සාරථීනං වරුහනමෙ,
මග්ගෙ පටිපදායං වා කඛ්ඛා මග්ගං න විජ්ජති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මෙලජිනො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

මෙලජිනපෙරගාථා.

2. 1. 7

133. යථා අගාරං දුම්බ්භානං වුට්ඨි සමතිවිජ්ඣති,
එවං අභාවිතං විතතං රාගො සමතිවිජ්ඣති.
134. යථා අගාරං සුම්බ්භානං වුට්ඨි න සමතිවිජ්ඣති,
එවං සුභාවිතං විතතං රාගො න සමතිවිජ්ඣති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා රාගො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

රාගපෙරගාථා.

2. 1. 8

135. බිණා හි මය්හං ජාති වුසිතං ජනසාසනං,
පතිනො ජාලසංඛාතො භවනෙතති සමුගතා.

136. යසස්ථාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරියං,
සො මෙ අනෙථ අනුප්පදෙනා සබ්බසංගොජනකකියො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුරාධො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුග්ගසෙවරගාථා.

2. 1. 9

137. සුඛං සුපතති මුහයො යෙ ඉත්ථිසු න ඛජ්ඣරෙ;
සද්ධං වෙ රකඛිතබ්බාසු යාසු සච්චං සුදුලලහං.

138. චංචං චරිමහ තෙ කාම අනණා දුති තෙ මයං
ගච්ඡාම දුති නිබ්බානං යත්ථ ගතස්මි න සොචති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගොතමො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගොතමසෙවරගාථා.

2. 1. 10

139. පුබ්බෙ භතති අත්තානං පච්ඡා භතති සො පරෙ,
සුගතං භතති අත්තානං චිතසෙනෙව පකඛිමා.

140. හ ච්ඡාහමණො ඛභිච්ඡණො අනෙතා චණ්ණො හි ච්ඡාහමණො,
යසම් පාපානි කම්මානි ස වෙ කණ්ණො සුජම්පති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චසහො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චසහසෙවරගාථා.

චගෙගා පඨමො.

නසසුද්දනා:

උත්තරො චෙච පිණ්ඩාලො වලලියො තිරියො ඉසි,
අජිතො ච මෙලජිතො රාධො සුරාධො ගොතමො,
චසහහ ඉමෙ භොනති දස පෙරා මහිද්ධිකා'ති.

2. 2. 1

141. සුසසුසා සුතච්ඡානි සුතං පඤ්ඤාය චඤ්ඤාය,
පඤ්ඤාය දත්තං ජානාති ඤානො අනො සුඛාවහො.

142. සෙවෙඨ පනතාති සෙනාසනාති
චරෙය්‍ය සංයෝජන විපපමොකකං,
සවෙ රතීං නාඛිගච්ඡෙය්‍ය තත්ථ
සමෙස චසෙ රතතිතතොනා සතීමා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාචුඤ්ඤො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහාචුඤ්ඤොත්ථරගාථා.

2. 2. 2

143. යෙ බො තෙ වෙසමිස්සෙත¹ නාතතොත² ච කමමුනා
මනුස්සො උපරාඤ්ඤාති ඵරාසුපකකමා ජනා,
තෙපි තතොව³ කිරන්ති නති කමමං පනස්සති.

144. යං කරොති නරො කමමං කල්‍යාණං යදි පාපකං,
තස්ස තස්සෙව දයාදෙ යං යං කමමං පකුබ්බති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ජොතිදස්සො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජොතිදස්සොත්ථරගාථා.

2. 2. 3

145. අච්චයන්ති අහොරතතා ජීවිතං උපරාඤ්ඤාති,
ආයු ඛියති මච්චානං කුන්තදීනං ච ඔදකං.

146. අථ පාපාති කමමාති කරං බාලො න බුජ්ඤාති,
පච්ඡාස්ස කට්ඨකං හොති විපාකො භිස්ස පාපකො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හෙරඤ්ඤාකාතිත්ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

හෙරඤ්ඤාකාතිත්ථරගාථා.

2. 2. 4

147. පරිත්තං දරාමාරාස්ස යථා සිද්ධෙ මහණ්ණවෙ,
ඵචං කුසිතමාගමම සාධුජීවි පි සිද්ධි,⁴
තස්මා තං පරිචජෙජ්ජෙය්‍ය කුසිතා භිතවිරියං.

148. පච්චිතොති අරියෙති පභිතතොති කොසිති,
තිච්චං ආරඤ්චිවිරියෙති පඤ්ඤිතොති සභාවසෙ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොමච්චිතොතිත්ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොමච්චිතොතිත්ථරගාථා.

1. වෙසමිස්සෙත - ප වෙසමිස්සෙත - සු 2. නාතතොත - සිමු 1, 2. PTS
3. තතොව - සු. 4. සාධුජීවිසිද්ධි - සු

2. 2. 5

149. ජනො ජනමහි සම්මදො, ජනමෙවසසිනො ජනො,
ජනො ජනෙන හෙසියති හෙයෙති ච ජනො ජනං.
150. කොභි තස්ස ජනෙනෙථො ජනෙන ජනිතෙන ච,
ජනං ඕහාය ගච්ඡං තං හෙයසිති, බහුං ජනනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සබ්බමිත්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

සබ්බමිත්තපෙථරගාථා.

2. 2. 6

151. කාලි ඉතී බුහති ධම්මරූපා,
සත්ථිං ච හෙති, අපරං ච සත්ථිං,
බාහං¹ ච හෙති, අපරං ච බාහුං
සිසං ච හෙති, දුට්ඨාලකං' ච
එතා තිසිත්තා අභිසද්දති.
152. යො වෙ අවිඤ්ඤා උපධිං කරොති
පුභපුභං දුක්ඛමුපෙති මනෙදා,
තස්මා පජානං² උපධිං න කඨිරා
මාහුං පුභ භිත්තසිරො සසිසංනති

ඉතං සුදං ආයස්මා මහාකාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

මහාකාලපෙථරගාථා.

2. 2. 7

153. බහු සපතො ලහති මුණෙහි, සබ්බාපිපාරුතො,
ලාභී අත්තස්ස පානස්ස චත්තස්ස සයනස්ස ච.
154. එතමාදීනමං ඤාති, සකකාරෙසු මහබ්බයං,
අපලාගො 'නවසුතො සතො භික්ඛු පරිබ්බජේ'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා තිස්සො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති

තිස්සපෙථරගාථා.

2. 2. 8

155. පාවිහම්මදයමහි සකාපුත්තා සහායකා,
පහායානපාකො හොගෙ උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා.
156. ආරභවිටියා පභිත්තා තිච්චං දලහපරකකමා,
රමනති ධම්මරතියා භිත්තාන ලොකියං රතීනති,

ඉතං සුදං ආයස්මා කිම්බිලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

කිම්බිලපෙථරගාථා.

1 බාහුඤ්ඤා - සිමු, 1, 2   2. පජා - සිමු, 1, 2.

2. 2. 9

157. අයොතිසො මනසිකාරො මණ්ඩනං අනුසුඤ්ඤිකං,
උභිතො වපලො වාසිං කාමරාගෙන අවිට්ඨො.
158. උපායකුසලෙනාහං බුද්ධොනාදිව්විඛක්ඛා,
යොතිසො පටිපජ්ඣි, හවෙ විතතං උදබ්බහිනති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා නන්දො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

තදුත්ථරගාථා.

2. 2. 10

159. පරෙ ව නං පසංසන්ති අත්තා වෙ අසමාහිතො,
මොසං පරෙ පසංසන්ති අත්තා හි අසමාහිතො.
160. පරෙ ව නං ගරහන්ති අත්තා වෙ සුසමාහිතො,
මොසං පරෙ ගරහන්ති අත්තා හි සුසමාහිතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සිරිමා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිරිමාත්ථරගාථා.

වගගා දුක්ඛයා

තසුඤ්ඤා:

වුන්දො ව ජොතිදසො ව ථෙරො හෙරඤ්ඤාකාති ව,
සොම්මිතො කබ්බමිතො කාලො තිසො ව කිම්බලො.
නන්දො ව සිරිමා වෙවි දස ථෙරො මහිද්ධිකා'ති.

2. 3. 1

161. බන්ධා මයා පරිඤ්ඤානා තණ්හා මේ සුභමුභතා,
භාවිතා මම් බොජ්ඣබ්බතා පතොතා මේ ආසවකබ්බයො.
162. සොභං බන්ධෙ පරිඤ්ඤාය අබ්බුභිත්වාන¹ ජාලිතිං,
භාවසිත්වාන බොජ්ඣබ්බෙහ නිබ්බාසිස්සං අනාසවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උත්තරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

උත්තරත්ථරගාථා.

2. 3. 2

163. පනාදො නාම සො රාජා යස්ස සුපො සුවණ්ණයො,
තිරිසං සොලසපබ්බෙධො² උභමාහු³ සහස්සධා.
164. සහස්සකණ්ණො⁴ සතභෙණ්ඩු⁵ ධජාලු හරිතාමයො,
අභව්වුං තත්ථ ගකිබ්බො ජසහස්සාති සත්තධා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හද්දජී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

හද්දජීත්ථරගාථා.

2. 3. 3

165. සතිමා පඤ්ඤාමා භික්ඛු ආරභබ්බලවීරයො,
පඤ්චකප්පසතානාහං එකරතතිං අනුස්සරිං.
166. චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ සත්ත අට්ඨ ච භාවයං,
පඤ්චකප්පසතානාහං එකරතතිං අනුස්සරිනති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොභිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සොභිතත්ථරගාථා

2. 3. 4

167. යං කිච්චං දළහවීරියෙන යං කිච්චං බොඤ්ඤිමිත්තා,
කරිස්සං නාවරුජ්ඣිස්සං පස්ස විරිසං පරකකමං.⁶
168. තුං ච මේ මග්ගමකකාභි අඤ්ඤාසං අමතොගධං,
අහං මොතෙන මොතිස්සං ගම්භාසොතො'ව සාගරනති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චලලියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

චලලියත්ථරගාථා.

1. අබ්බුභිත්වාන - සිමු. 1, 2   අ බ්බුභිත්වාන - මජ්ඣ. 2. සොලසපබ්බෙධො - සිමු. 1, 2,
3. උභමාහු - මජ්ඣ. PTS.   4. සහස්සකණ්ණො - මජ්ඣ. සහස්සකණ්ඩු - PTS.
5. සතභෙණ්ඩු - සිමු.   6. විරිසපරකකමං - PTS.

2. 3. 5

169. කෙසෙ මෙ ඔලිබ්සස'නති කප්පකො උපසංකම්,
තතො ආදාසමාදාය සරීරං පච්චචේක්ඛිසං.
170. තුච්ඡො කායො අදිස්සිත්ථ අකිකාරො¹ තමො ව්‍යගා,
සබ්බෙ වොලා සමුවුත්තො නත්ති දාති පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථ සුදං ආයස්මා විතසොකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

විතසොකපථරගාථා.

2. 3. 6

171. පඤ්චනීවරණෙ හිත්වා යොගකෙකම්මස්ස පතතියා,
ධම්මාදාසං ගහෙත්වාන ඤාණදස්සනම්තතතො.
172. පච්චචේක්ඛිං ඉමං කායං සබ්බං සන්තර්ඛාතිරං,
අජ්ඣත්තඤ්ච බහිදා ච තුච්ඡො කායො අදිස්සථො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුණ්ණමාසො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

පුණ්ණමාසපථරගාථා.

2. 3. 7

173. යථාපි හඤ්ඤ ආජ්ඣෙඤ්ඤ ඛලිත්වා පතීතිට්ඨති,
භිග්ගො ලදානං සංවේගං අදිනො චහතෙ ධුරං.
174. එවං දස්සනසම්පන්නං සම්මාසම්බුද්ධිසාවකං,
ආජානිතං² මං ඛාරෙථ පුත්තං බුද්ධස්ස ඔරසන්තො.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නන්දකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

නන්දකපථරගාථා.

2. 3. 8

175. එහි නන්දක ගච්ඡාමි උපජ්ඣායස්ස සන්තිකං,
සිහනාදං නදිස්සාමි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සමමුඛං.
176. යාය තො අනුකම්පාය අමෙහ පබ්බාජසි මුනි,
සො තො අත්ථො අනුප්පතො සබ්බසංයොජනකකියො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හරතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

හරතපථරගාථා.

2. 3. 9

177. නදනති එවං සප්පකුසලා සිහාව ගිරිගඬුරෙ
විරා විජ්ඣනසංකම්මා ජෙත්වා මාරං සවාහිති.¹
178. සත්ථා ච පරිවිණේණා මේ ධම්මො සබ්බො ච පුජිතො,
අහං ච විතොතා සුම්මො පුත්තං දිස්වා අනාසවන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භාරදාජො පඨමො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

භාරදාජපඨමරගාථා.

2. 3. 10

179. උපාසිතා සපපුරිසා සුතා ධම්මා අභිණ්ණසො,
සුත්වාන පටිපජ්ජස්සං අකුප්පං අමතොගධං.
180. භවිරාගහතස්ස මේ සතො භවිරාගො පුත මේ න විජ්ජති,
න චානු න ච මේ² භවිස්සති න ච මේ එතරස්සිපි³ විජ්ජති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කණ්ණදින්නො පඨමො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

කණ්ණදින්නපඨමරගාථා

වග්ගො නතියො.

කසුද්දනං:

උත්තරො හදුජ්ඣොරො සොභිතො වලලියො ඉසි,
විතසොකො ච යො පඨමො පුණ්ණම්මසො ච නන්දකො,
හරතො භාරදාජො ච කණ්ණදින්නො මහාමුත්ථි'ති.

1. සවාහනං - සිමු. 1, 2.

2. තමෙ - සිමු. 1, 2.

3. එතරසි - සිමු. 1, 2.

2. 4. 1

181. යතො අහං පබ්බජිතො සම්මාසම්බුද්ධසාසනෙ,
විමුච්චමානො උග්ගච්ඡිං කාමධාතුං උපච්චගං.
182. චුහමුතො පෙක්ඛමිනස්ස තතො විතතං විමුච්චි මෙ,
අකුප්පා මෙ විමුතතිති සබ්බසංයෝජනකකියා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මි, මිගසිරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මිගසිරත්ථරගාථා.

2. 4. 2

183. අතිච්චාති ගහකාති තත්ථ තත්ථ පුනපුනං,
ගහකාරං ගවෙසනොතො දුක්ඛා ජාති පුනපුනං.
184. ගහකාරක දිට්ඨොසි පුන ගෙහං න කාහසි,
සබ්බා තෙ ථාසුකා හග්ගා චුණ්ඤා¹ ච පදුලිතා,²
විමරියාදිකතං³ විතතං ඉධෙව විධිමස්සන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මි, සිවකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිවකත්ථරගාථා.

2. 4. 3

185. අරහං සුගතො ලොකෙ වානෙහාබාධිතො මුනි,
සවෙ උණ්හොදකං අත්ථි මුනිතො දෙති බ්‍රාහ්මණ,
186. සුජිතො සුජනියානං⁴ සක්කරෙය්‍යාන සක්කතො,
අපවිතොපචතියානං⁵ තස්ස ඉච්ඡාමි හාතවෙ'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මි, උපවානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උපවානත්ථරගාථා.

2. 4. 4

187. දිට්ඨා මයා ධම්මධරා උපාසකා
කාමා අතිච්චා ඉති හාසමානා,
සාරත්තරත්තා මණිකුණ්ඩලෙසු
පුතොසු දුරෙසු ච තෙ අපෙක්ඛා
188. අභිං න ජානන්ති යථාච්ඡි⁶ ධම්මං
කාමා අතිච්චා ඉති වාපි ආහු,⁷
රාගං ච තෙසං න බලන්ති ඡේතනං
තස්මා සිතා සුත්තදාරං ධනඤ්චා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මි, ඉසිදිනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ඉසිදිනත්ථරගාථා.

1 චුණ්ඤා - PTS   2 පදුලිතා - සිමු 1, 2   3 විමරියාදිකතං - සිමු 1, 2, PTS
4 සුජනෙය්‍යානං - මජ්ඣ, PTS   5 අපවිතොපචතියානං - මජ්ඣ, අපවිතො
අපවිතෙය්‍යානං - PTS   6 යථාච්ඡි - සිමු 1, 2   7 අහු - ට

2. 4. 5

189. දෙවො ච චක්ඛන්ති දෙවො ච ගලුගලායති
එකකො වාහං හෙරවෙ බිලෙ විහරාමි,
තස්ස මය්හං එකකස්ස හෙරවෙ බිලෙ විහරතො
නත්ති හයං වා ඡමතිතතං වා ලොමහංසො වා.
190. ධම්මතා මම සා යස්ස මෙ
එකකස්ස හෙරවෙ බිලෙ
විහරතො නත්ති හයං වා
ඡමතිතතං වා ලොමහංසො වා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සමුලුකච්චානො පඨරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සමුලුකච්චානපඨරගාථා.

2. 4. 6

191. කස්ස සෙලුපමං විතතං සිතං නානුපකම්පති,
විරතතං රජනීයෙසු කුප්පනීයෙ න කුප්පති,
යස්සෙවං භාවිතං විතතං කුතො තං දුක්ඛමෙස්සති.
192. මම සෙලුපමං විතතං සිතං නානුපකම්පති,
විරතතං රජනීයෙසු කුප්පනීයෙ න කුප්පති,
මමෙවං භාවිතං විතතං කුතො මං දුක්ඛමෙස්සති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බිතකො පඨරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

බිතකපඨරගාථා.

2. 4. 7

193. න තාච්ඡ පිපිතුං භොති රතති නක්ඛතතමාලිනී,
පටිජග්ගිකුමෙවෙසා රතති භොති විජානතා.
194. ගත්තිකඛාචපතිතං කුඤ්ඤරො වෙ අනුක්කමෙ,
සඛිතාමෙ මෙ මතං සෙය්‍යො යං වෙ ජීවෙ පරාජිතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සොණො සෙලිස්සරිය¹පුත්තපොරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සෙලිස්සරියපොරගාථා.

2. 4. 8.

195. පඤ්චකාමගුණංගිනා පියරුපෙ මනොරමෙ,
සඤ්ඤා අභිතික්ඛමි දුක්ඛස්සන්තකරො² ගමෙ.
196. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි සම්පජානො පතිස්සතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා නිසභො පඨරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

නිසභපඨරගාථා.

1 සොණො පොට්ඨිපුත්තො - සා, PTS.

2 දුක්ඛස්සන්තකරො - සිමු 1, 2

2. 4. 9

197. අම්බපලලව සංකාසං අංසෙ කන්ධාන විවරං,
තිසින්නො ගජා ගිව්ඨාය ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසිං.

198. ගජාකඛකිනො ඔරුක්ඛ සංවේගං අලහිං තදා,
සොගං දින්නො තදා සන්නො පන්නො මෙ ආසවකඛයො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි උසහො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උසහජෙරගාථා.

2. 4. 10

199. අයමිති කප්පටො කප්පටකුරො අව්ඡාය අතිගරිතාය¹
අමතඝරිකායං ධම්මකතමින්නො කතපදං ක්කාහාති ඔචෙතුං.

200. මා ඛො ත්ඨං කප්පට පච්චාලෙසි
මා තං උපකණ්ණකමිති² තාලෙසං,
තඤ්ඤා ත්ඨං කප්පට මතනමඤ්ඤාසි
සංඝමජ්ඣමිති පච්චායමානො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි කප්පටකුරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කප්පටකුරජෙරගාථා.

වගගා, වතුත්ථා.

තසුද්දානං:

මිගසිරො සිවකො ව උපච්චානො ව පණ්ඩිතො
ඉසිදින්නො ව කච්චානො බිතකො ව මහාවසි
සෙලිසාරියො නිසහො ව උසහො කප්පටකුරො'ති.

1 අතිගරිතාය - සිමු 1, 2

2 උපකණ්ණමිති - සිමු 1, 2

3 තති - සිමු 1, 2

2. 5. 1

201. අහො බුද්ධා අහො ධම්මා අහො භො සද්දු සමපදා,
ගත්ථ ඵතාදිසං ධම්මං සාවිකො සච්ඡිකාහිසි.

202. අසඤ්ඛයොසු කප්පොසු සක්කායාබ්ගතො අහු¹
තෙතමයං පච්ඡිමිකො චරිමො' යං සමුස්සයො,
ජාතිමරණසංසාරො නත්ථි දාති පුනබ්බමො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මො කුමාරකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

කුමාරකස්සපථෙරගාථා.

2. 5. 2

203. යො හවෙ දහරො හික්ඛු සුඤ්ඤති බුද්ධසාසනෙ,
ජාගරො පතිසුතොසු² අමොසං තස්ස ජිවිතං.

204. තස්මො සඤ්ඤාපි සිලඤ්ඤා පසාදං ධම්මදස්සනං,
අනුසුඤ්ඤා ථෙට්ඨාපි සරං බුද්ධාන සාසන'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මො ධම්මපාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

ධම්මපාලථෙරගාථා.

2. 5. 3

205 කස්සිඤ්ඤාති සමථබ්බතාති
අස්සා යථා සාරපිනා සුදනතා
පභිනම්භස්ස අනාසවස්ස
දෙවාපි තස්ස පිහයන්ති තාදිනො'ති.

206. මඤ්ඤාති සමථබ්බතාති
අස්සා යථා සාරපිනා සුදනතා
පභිනම්භස්ස අනාසවස්ස
දෙවාපි මස්ස පිහයන්ති තාදිනො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මො බ්‍රහ්මාලී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති.

බ්‍රහ්මාලීථෙරගාථා.

1. අහු - PTS

2. ස හි සුතොසු - මජ්ඣ.

2. 5. 4

207. ඡවිපාපක විතතහද්දක
මොඝරාජ සතතං සමාභිනො,
හෙමනතිකසිතකාලරතතිසො
භිකඛු නිංසි කථං කරසසසි.
208. සමපතනසසසා මගධා කෙවලා ඉති මෙ සුතං,
පලාලච්ඡන්නකො සෙය්‍යං යථඤ්ඤා සුඛජීවිනො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මොඝරාජකේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මොඝරාජකේරගාථා.

2. 5. 5

209. න උකඛිපෙ නො ච පරිකඛිපෙ පරෙ
න ඔකඛිපෙ පාරගතං න ඵරසෙ,
න චතතචණ්ණං පරිසාසු බ්‍යාගරෙ
අනුඥානො සමමිතභාණි සුඛබ්බො.
210. සුසුමුමනිපුණ්ඤ්ඤසිනා,
මනිකුසලෙන නිමානවුතතිනා,
සංසෙවිතවුඥසිලිනා,
නිබ්බානං න භි තෙන දුලලහනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විසාබො පඤ්චාලසුතො ථෙරො
ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විසාබපඤ්චාලසුතකේරගාථා.

2. 5. 6

211. හදනති මොරා සුසිඛා සුපෙච්ඡණා
සුතීලගිමා සුමුඛා සුගජ්ජිනො,
සුසද්දලා වාපි මහාමග්ගි අයං
සුබ්‍යාපිතච්ඡු¹ සුචලාගකං නගං.
212. සුසලලරුපො සුමනස්ස කියාය තං²
සුතිකඛමො³ සාග්ගි සුබුඥසාසනෙ,
සුසකකසුකකං නිපුණං සුදද්දතං
පුසාභි තං උතතමමච්ඡුතං පදනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා චූලකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චූලකකේරගාථා.

සුසද්දලා - සු , සිමු. 2. 2. කියාය -

3. සුතිකඛමො - සිමු. 1, 2

2. 5. 7

213. නන්දමානාගතං විතතං සුලමාරොපමානකං,
තෙන තෙනෙව චජ්ඣ යෙන සුලං කලිබ්බරං.
214. තාගං විතතකලිං බුමි තං බුමි විතතදුබ්බකං,
සත්ථා තෙ දුලලභො ලභො මානන්තෙ මං නියොජ්ඣති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අනුපමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අනුපමන්තරගාථා.

2. 5. 8

- 215 සංසරං දිසම්භානං ගතීසු පරිවන්තිසං,
අපස්සං අරියසම්මානි අකිඤ්ඤො පුට්ඨජ්ඣො.
216. තස්ස මෙ අපමන්තස්ස සංසාරා විනලික්ඛා,
ගති¹ සබ්බා සමුච්ඡින්නා නත්ති දුක්ඛි පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චජ්ඣො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චජ්ඣන්තරගාථා.

2. 5. 9

217. අස්සන්තෙ ගරිතොක්ඛාසෙ සංවිරුලුහම්පි පාදපෙ,
එකං බුද්ධගතං සඤ්ඤං අලභිත්ථං පතිස්සතො.
218. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤම්මලභිං තදා,
තස්සා සඤ්ඤාය වාගසා පතොතා මෙ ආසවක්ඛයො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සන්ධිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සන්ධිතන්තරගාථා.

වග්ගො පඤ්චමො.

තස්සද්දනං:

කුමාරකස්සපො ථෙරො ධම්මපාලො ච බ්‍රහ්මාලී,
මොඝරාජා විසාඛො ච චූළකො ච අනුපමො,
චජ්ඣො සන්ධිතො ථෙරො කිලෙසරජවාගතො'ති.

ගාථා දුක්ඛිපාතමති හවුති වෙව අධි ච
ථෙරො එකුතපඤ්ඤාසං භාසිතා නයකොවිදා'ති.

දුක්ඛිපාඨො නිට්ඨිතො.

3. නිකායපාඨො

3. 1. 1

219. අයොති සුද්ධිමකෙසං අග්ගි පරිවරිං වනෙ,
සුද්ධිමග්ගං අජානනො අකාසිං අමරං තපා.
220. තං සුඛෙන සුඛං ලභිං පසං ඛම්මසුඛම්මනං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
221. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ ආසිං ඉද්දති බොමහි බ්‍රාහ්මණො,
තෙවිජ්ජා නභානකො¹ චමහි සොත්ථියො චමහි වෙදගු'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා අග්ගිකභාරථාජො ථේරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

අග්ගිකභාරථාජකේරගාථා.

3. 1. 2

222. පඤ්චාගාහං පබ්බජිතො සෙඛො අප්පත්තමානසො,
විහාරං මෙ පටිට්ඨස්ස චෙනසො පණ්ණි අසු.
223. නාසිස්සං² හ පිටිස්සාමි විහාරතො හ නිකම්මෙ,
නපි පසං නිපාතෙස්සං³ තණ්හාසලෙලෙ අනුගතෙ.
224. තස්ස චෙචං විහරතො පසං විරිඤ්ජරක්කමිං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පච්චයො ථේරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

පච්චයකේරගාථා.

3. 1. 3

225. යො සුඛෙක කරණීයාති පච්ජා සො කාතුමිච්ඡති,
සුඛා සො ඛංසතෙ සානා පච්ජා ච මුත්තප්පති.
226. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං හ කසිරා හ තං වදෙ,
අකරොන්තං භාසමානං⁴ පරිජානනති පණ්ණිතා.
227. සුසුඛං වත නිබ්බානං සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං,
අසොකං විරජං බෙම්මං යද්ද දුක්ඛං තීරුජ්ඣති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බික්ඛුලො ථේරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

බික්ඛුලකේරගාථා.

1 නාතකො - සිමු 1. PTS   2 නා සෙස්සං - ට.   3. හ නිපාතෙස්සං - ට.

4 භාසමානං හං - ට.

8. 1. 4

228. සුඛඤ්ඤා ජිවිතුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤාසමිං අපෙකඛවා,
සබ්බිකං නාතිමිඤ්ඤායා විවරං පානභොජනං.
229. සුඛඤ්ඤා ජිවිතුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤාසමිං අපෙකඛවා,
අභි මුසිකසොබ්බං ච සෙවෙථ සයනාසනං.
230. සුඛඤ්ඤා ජිවිතුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤාසමිං අපෙකඛවා,
ඉතරීතරෙන තුස්සයා එකධම්මඤ්ඤා භාවයෙති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධනියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ධනියත්ථෙරගාථා.

8. 1. 5

231. අතිසීතං අතිඋණං අතිසායමිදං අහු,
ඉති විස්සට්ඨකම්මතො බණ් අවෙවන්ති මාණවෙ.
232. යො ච¹ සීතඤ්ඤා උණඤ්ඤා තිණා හියො න මිඤ්ඤාති,
කරං පුරිසකිව්වාති සො සුඛා න විහායති.
233. දබ්බං කුසං පොටකිලං උසිරං මුඤ්ඤාඛබ්බජං²
උරසා පනුදිස්සාමි³ විවෙකම්බුමුහයන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මාතඛපුත්තො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාතඛපුත්තත්ථෙරගාථා.

8. 1. 6

234. යෙ විත්තකපි බහුසුත්තා
සමණා පාටලීපුත්තවාසිනො,
තෙසඤ්ඤාතරොයමාසුමා⁴
ආරෙ තිට්ඨති බුජ්ජසොභිතො.
235. යෙ විත්තකපි බහුසුත්තා
සමණා පාටලීපුත්තවාසිනො,
තෙසඤ්ඤාතරොයමාසුමා
ආරෙ තිට්ඨති මාලුතෙරිතො.
236. සුසුඤ්ඤාන සුසිට්ඨාන සබ්බාමිච්ඡයෙන ච,
බ්‍රහ්මචරියානුච්ඡේදන ඵලායං සුඛමෙධති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බුජ්ජසොභිතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

බුජ්ජසොභිතත්ථෙරගාථා.

1. යො'ව - සිමු 1, 2 PTS. 2. මුඤ්ඤාඛබ්බජං - මජ්ඣ. 3. පනුදිස්සාමි - ට, PTS.
4. තෙසඤ්ඤාතරොයමාසුමා - බහුසු

8. 1. 7

237. යොධි කොචි මනුසොසු පරපාණානි හිංසති,
අසමා ලොකා පරමා ව උභයා ඛිංසතෙ නරො.
238. යො ච මෙතෙන චිතෙන සබ්බපාණානුකම්පති,
ඛුං¹ සො පසවති පුඤ්ඤං තෙන තාදිසකො² නරො.
239. සුභාසිතස්ස සිකෙඛථි සමණුපාසනස්ස ච
ඵකාසනස්ස රහො විතනවුපසමස්ස වාති.

ඉදං සුදං ආයස්මා වාරණො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

වාරණජෙඨරගාථා.

8. 1. 8

240. ඵකොපි සද්ධා මේධාපි අස්සද්ධානිධි ඤාතිනං,
ධම්මථෙඨා සිලසම්පන්නො හොති අත්ථාය ඛුඤ්ඤං,
241. තිග්ගස්ස අනුකම්පාය වොදිතො ඤාතයො මයා,
ඤාතිඛුඤ්ඤපෙමෙන කාරං කත්වාන භික්ඛුසු.
242. තෙ අබ්භතීතා කාලංකතා පතතා තෙ තිව්ඨං සුඛං,
ගාතරො මග්ගං මාතා ච මොදන්ති කාමකාමිනො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පසයිකො³ ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

පසයිකජෙඨරගාථා.

8. 1. 9

243. කාලපබ්බඛිතසංඛාතො⁴ නිසො ධම්නිසත්ථො,
මහනඤ්ඤ අනන්තානම් අදිනම්භයො නරො.
244. ඵ්ථෙඨා ඛංසෙහි මකසෙහි අරඤ්ඤකම් චුභාවතෙ,
තාගො සංඛාමසිසෙච්ච සතො තත්ථාඛිමාසයෙ.
245. යථා චුගමා තථා ඵකො යථා දෙවො තථා දුමෙ,
යථා ගාමො තථා තයො කොලාහලං තතුනන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා යසොජො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

යසොජජෙඨරගාථා.

1. ඛුං-හි - PTS   2. පුඤ්ඤං-තාදිසකො - PTS.   3. වසයිකො - මජ්ඣ.
4. කාලපබ්බඛිතසංඛාතො - සිඬු, 1, 2.

3. 1. 10

246. අනුතු ඥානං පුරෙ සද්ධා සා තෙ අජ්ඣ න චිජ්ඣති,
යං තුඤ්ඤං තුඤ්ඤමේවෙනං නත්ති දුච්චරිතං මම.
247. අනිච්චා හි චලා සද්ධා ඵලං දිට්ඨා හි සා මයා,
රජ්ජනත්ති විරජ්ජනති තත්ත කිං ජිත්තතෙ මුනි.
248. පච්චති මුනිනො භතතං ථොක ථොකං කුලෙ කුලෙ,
පිණ්ඩකාය චරිත්තාමි අත්ති ජබ්බාබලං මමා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සාරිමිත්තයො ථේරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති

සාරිමිත්තයජෙරගාථා.

3. 1. 11

249. සද්ධාය අභිනික්ඛමම නචපබ්බජිතො නචො,
මිත්තෙහ භජෙය්‍ය කල්‍යාණෙ සුද්ධාජිවෙ අතඤ්ඤෙ.
250. සද්ධාය අභිනික්ඛමම නචපබ්බජිතො නචො,
සබ්බසම්මිභරං හික්ඛු සිකෙබ්බ චිතතං බුඬො.
251. සද්ධාය අභිනික්ඛමම නචපබ්බජිතො නචො.
කප්පාකප්පපසු කුසලො විහරෙය්‍ය¹ අපුරකඛතො.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උපාලිජෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

උපාලිජෙරගාථා.

3. 1. 12

252. පණ්ඩිතං චත මං සත්තං අලමත්ථිවිත්තකං,
පඤ්චකාමගුණා ලොකෙ සමෙමාහා පාතසිංසු මං.
253. පක්ඛන්තො² මාරවිසයෙ දලහසලසම්පජිතො,
අසක්ඛිං මච්චුරාජස්ස අහං පාසා පමුච්චිතුං.
254. සබ්බෙ කාමා පහිනා මෙ භවා සබ්බෙ විදුලිතා,³
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනබ්බචො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උත්තරපාලජෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තරපාලජෙරගාථා

3. 1. 13

255. සුඤ්ඤාථ ඤානසො සබ්බෙ යාවනොත්ථ සමාගතො.
ධම්මං චො දෙසසිසාමි දුක්ඛා ජාති පුනප්පනං.
256. ආරහථ තික්ඛමිථ සුඤ්ඤාථ බුද්ධසාසනෙ,
බුද්ධාථ මච්චුනො සෙනං නලාගාරං ච කුඤ්ඤරො.
257. සො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අප්පමනෙතො විගෙසාති¹
පහාග ජාතිසංසාරං දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති²ති.
ඉත්ථං සුදං ආයස්මි අභිභුතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

අභිභුතථෙරගාථං.

3. 1. 14

258. සංසාරං හි තිරිසං අගච්ඡිසං⁴
පෙතලොකමගමං පුනප්පනං,
දුක්ඛමම්භි පි තිරිඡ්ඤානසොතිසං⁵
නෙකධා හි වුසිතං විරං මයා.
259. මානුසො පි ච ගවොහිරාධිනො
සග්ගකායමගමං සක්ඛං සක්ඛං,
රූපධාතුසු අරූපධාතුසු
නෙවසඤ්ඤාසු අසඤ්ඤාසුට්ඨිතං.
260. සමගමො සුච්ඡිතො අසාරකො
සඤ්ඤා පච්චිතො සද්දරිතො,
තං විදිතං⁶ මහම්භතසමගමං,
සන්තිමෙව සතිමා සමජ්ඣිග⁷ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

ගොතමථෙරගාථං.

3. 1. 15

261. සො පුබ්බෙ කරණීයාති පච්ඡා සො කාතුමිච්ඡති,
සුඛා සො ධංසතෙ ඤානා පච්ඡා ච මිත්තප්පති.
262. යඤ්ඤි කසිරා තඤ්ඤි චදෙ යං න කසිරා න තං චදෙ,
අකරොන්තං භාසමානං⁸ පරිජානන්ති පඤ්ඤිතා.
263. සුසුඛං ච ත තිබ්බානං සමමාසමුද්ධාදෙසිතං,
අසොකං විරජං බෙම්මං යත්ථ දුක්ඛං තිරිජ්ඣති⁹ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි ගාරිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

ගාරිතථෙරගාථං.

1 විගෙසාති - සිමු 1, 2, PTS.

2 අගච්ඡිසං - බහුසු, අගච්ඡිසං - ට

3 තිරිඡ්ඤානසොතිසං - PTS.

4 විදිතං - බහුසු

5 භාසමානං තං - ට

3. 1. 16

264. පාපමිතො විවජ්ජකා භජ්ජසුත්තමප්පයාලො
ඔවාදො වසා නිවෙසාය පඤ්ඤානො අවලං සුඛං.

265. පරිත්තං දුරුමාරුක්ඛා යථා සීදො මහණ්ණවො,
එවං කුසිත්තමාගමම සාධුජ්චිපි සීදති,
තස්මා තං පරිවජ්ජයා කුසිත්තං හිත්වරියං.

266. පටිවිතොති අරියෙති පතිතතොති කාසිති
නිව්වං අරභවරියෙති¹ පඤ්ඤානො සහායසෙ'ති.

ඉධං සුදං ආයස්මා විමලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

විමලඤ්චරගාථා.

තසසුදානං:

අභිනාමිකො හාරථොජො පච්චයො ඛක්කුලො ඉසි
ධනියො මාතඛපුතො සොහිතො වාරණො ඉසි

වසසිකො ච යතොජො ච සාරිමත්තිසුපාලි ච
උත්තරපාලො අභිභූතො ගොතමො හාරිකො'පි ච

පෙරො නිකායිපාතමති නිබ්බානෙ විමලො කතො
අවසිත්තාලිස ගාථායො පෙරො සොලස කිත්තිත්වා'ති.

නිකායිපාඨො නිවසිතො.

4. වතුකකතිපාතො

4. 1. 1

267. අලභිකතා සුචසනා මාලිනි ව්‍යදනුස්සද,
මජ්ඣෙ මහාපථෙ නාරි තුරියෙ නව්වන්ති හාවකි.
268. පිණ්ඩිකාය පච්චේදායං ගව්ඡන්තො නං උදික්ඛිතං,¹
අලභිකතං සුචසනං මච්චුපාසංච ඔබ්බිතං.
269. තතො මෙ මහසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදිනචො පාතුරුහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.
270. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො පිජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නාගස්මාලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නාගස්මාලපෙරගාථා.

4. 1. 2

271. අහං මිඤ්ඤෙ පකතො විහාරා උපනික්ඛමි,
චරිකමං අභිරුහන්තො තතෙව පපතිං² ඡමා.
272. ගත්තාති පරිමජ්ජිතා පුනපාරුස්ස චරිකමං,
චරිකමෙ චරිකමිං සොහං අජ්ඣිත්තා සුසමාහිතො.
273. තතො මෙ මහසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදිනචො පාතුරුහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.
274. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො පිජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගගුපෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගගුපෙරගාථා.

4. 1. 3

275. පරෙ ච හ විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානන්ති තතො සම්මන්ති මෙධගා.
276. යද ච අවිජානන්තා ඉරියන්තමරා³ විස,
විජානන්ති ච යෙ ධම්මං ආතුරෙසු අනාතුරා.
277. යං කිසද්ධි සිපිලං කමමං සබ්බිලිට්ඨං ච යං චතං,
සබ්බසාරං බ්‍රහ්මචරියං න තං භොති මහපථලං.
278. යස්ස සමුග්ගචාරිසු ගාරචො ණුපලබ්භති,
ආරකා භොති සද්ධම්මා නහං පුත්ථවියා යථා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සහිසො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සහිසපෙරගාථා.

1 උදික්ඛිතං - උ

2 පපතෙ - මජ්ඣං

3 ඉරියන්තමරා - මජ්ඣං

4. 1. 4

279. බිරිඳු පුරෙ දුග්ගතෙ මාරපකෙට්ඨ අවසුතෙ,
නවසොතාති තෙ කායෙ යාති සන්දන්ති සබ්බදා.
280. මා පුරාණං අමිඤ්ඤිකේථා මාසාදෙසි තථාගතෙ,
සග්ගො'පි තෙ න රජ්ජන්ති කිම්බිත පන මානුසෙ.
281. යෙ ච ඛො බාලා දුමමධා දුමමන්ති මොහපාරිකා,
තාදිසා තත්ථ රජ්ජන්ති මාරබ්බතමති බකිතෙ.
282. යෙසං රාගො ච දොසො ච අවිජ්ජා ච විරාජිතා,
තාදි තත්ථ න රජ්ජන්ති¹ ජිත්තසුත්තා අබකිතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා නන්දකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නන්දක පඨරගාථා

4 1. 5

283. පඤ්චපඤ්ඤාසවස්සාති රජොජලලමධාරිකං,
භුඤ්ජන්තා මාසිකං භතතං කෙසමස්සං අලොචසිං.
284. එකපාදෙන අවසාසිං ආසනං පරිවජ්ජසිං,
සුක්ඛගුථාති ච බාදිං උද්දෙසං ච න සාදිසිං.
285. එතාදිසං කරිත්වාන බහුං දුග්ගතිගාමිනං,
වුග්ගමානො මහොසෙන බුද්ධං සරණමාගමං.
286. සරණාගමනං පස්ස පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ජම්බුකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජම්බුක පඨරගාථා.

4. 1. 6

287. සවාගනං චතුමේ ආසි ගයායං ගයාථගුගා,²
යං අද්දසාසිං සම්බුද්ධං දෙසෙන්නං ධම්මමුත්තමං.
288. මහප්පභං ගණවරිගං අග්ගප්පන්නං විනායකං,
සදෙවකස්ස ලොකස්ස ජිනං අතුලදස්සනං.
289. මහානාගං මහාවීරං මහාජ්ඣතිමනාසවං,
සබ්බාසවපරික්ඛිණං සත්ථාරමකුතොගයං.
290. විරසඛකිලිට්ඨං වත මං දිට්ඨිසද්දනසන්දිතං,³
විමොචසි සො හගවො සබ්බගන්තො සෙනක'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සෙනකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සෙනක පඨරගාථා.

¹ තාදිසා තත්ථ රජ්ජන්ති - මජ්ඣ.

² ගයාථගුගා - මජ්ඣ.

³ දිට්ඨිසද්දනසන්දිතං-සිඤ්ඤා, දිට්ඨිසත්තානබන්ධනං-මජ්ඣ.

4. 1. 7

291. යො දුකිකාලෙ තරති තරණීයෙ ව දුකියෙ
අයොති¹ සංවිධානෙන බාලො දුකිං නිගව්ඡති.
292. තස්සත්ථා පරිහායනති කාලපකෙඛච චන්දිමා,
ආයසසාඤ්ච² පපොයාති මිතෙනති ව විරුජ්ඣති.
293. යො දුකිකාලෙ දුකෙති තරණීයෙ ව තාරයෙ
යොතිසො සංවිධානෙන සුඛං පපොයාති පණ්ණිනො.
294. තස්සත්ථා පරිපුරෙතති සුකඛපකෙඛච චන්දිමා,
යසො කිතතිඤ්ච පපොයාති මිතෙනති න විරුජ්ඣති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සම්භුතො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සම්භුතපෙරගාථා.

4. 1. 8

295. උගගෙහෙව සමපතො රාහුලභද්දො'ති මං විදු
යඤ්චමති පුතො බුද්ධස්ස යං ව ධම්මෙසු චක්ඛුමා.
296. යං ව ආසවා ඛිණං යං ව නත්ති පුතඛහමො,
අරහා දුක්ඛණ්ණෙය්‍යාමති තෙවිජ්ජා අමතද්දසො.
297. කාමිකා ජාලපච්ඡන්තා³ තණ්හාඡදනජාදිතා
පමත්තබන්ධුතා බද්ධා මච්ඡාච කුමිතාමුබ්බො.
298. තං කාමං අහමුජ්ඣත්තා ඡෙත්තා මාරස්ස බන්ධනං
සමුලං තණ්හමබ්බුස්ස සිතිභුතොස්මි නිබ්බුතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා රාහුලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

රාහුලපෙරගාථා.

4. 1. 9

299. ජාතරූපෙන පච්ඡන්තා⁴ දුසිගණපුරකඛතා
අභිකන්ත පුත්තමාදුග භරිතා මං උපාගමි.
300. තං ව දිස්වාන ආයන්තිං සකපුත්තස්ස මාතරං
අලඛකතං සුමසනං මච්චුපාසං'ව ඔබ්බිතං.
301. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ
ආදිනමො පාතුරහු තිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.⁵
302. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුධම්මතං
තිසෙසා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා චන්දනො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චන්දනපෙරගාථා.

1 අයාතිසො - ඡෙත්තං, PTS   2 ආයසසාඤ්ච - PTS   3 ජාලසඤ්ඡන්තා - PTS
4 සඤ්ඡන්තා - චජ්ජං   5 සමිතිට්ඨථ - ඡෙත්තං

4. 1. 10

303. ධම්මො භවෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං
 ධම්මො සුච්ඡේණො සුඛිමාවහාති,
 එසාතිසංකො ධම්මෙ සුච්ඡේණො
 න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මචාරි.
304. න හි ධම්මො අධම්මො ච උපහා සම්පිපාකිනො,
 අධම්මො තිරයං නෙති ධම්මො පාපෙනි සුග්ගතිං.
305. තස්මා හි ධම්මෙසු කරෙය්‍ය ඡන්දං
 ඉති මොදමානො සුගතෙන තාදිනා,
 ධම්මෙ සිතා සුභතචරස්ස සාවකා
 නිගන්ති සිරා සරණචරග්ගගාමිනො.
306. විපෙඨාටිතො ගඤ්චිමුලො¹
 තණ්හාජාලො සමුග්ගො,
 ගො ඛිණ්ඨංසාරො න වජ්ඣි කිඤ්චනං
 චන්දො යථා දොසිනා පුණ්ණමාසියාති.²

ඉතං සුදං ආගස්මා ධම්මකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මකථෙරගාථා.

4. 1. 11

307. යද් ඛලාකා සුච්ඡේදිතච්ඡද්ද
 කාලස්ස මෙඝස්ස භගෙන තජ්ජිතා,
 පලෙහිති ආලයමාලයෙසිති
 තද් නදි අජකරණී රමෙති මං.
308. යද් ඛලාකා සුච්ඡේදිතච්ඡද්ද
 කාලස්ස මෙඝස්ස භගෙන තජ්ජිතා,
 පරිගෙසති ලෙණමලෙණදස්සිති
 තද් නදි අජකරණී රමෙති මං.
309. කං භු තත්ථ න රමෙනති ජම්බුයො උභතො තභිං,
 සොභෙනති ආපගාතුලං මම් ලෙණස්ස ඔච්ඡතො.
310. තා මතමදසඛසුප්පභිතා
 හෙකා මිඤ්චති පනාදයන්ති,
 නාජ්ජ ගිටිනදිගි විප්පමාසතමයො
 බෙමා අජකරණී සිමා සුරමො'ති.

ඉතං සුදං ආගස්මා සප්පකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සප්පකථෙරගාථා.

4. 1. 12

- 311 පබ්බජ්ඣං ජිවිකකෝඨං ලභාන උපසම්පදං,
තතො සභං පටිලභිං දළහවිරියො පරක්කමිං.
312. කාමං හිජ්ජතු'ඨං කායො මංසපෙසි විසීයරං,
උභො ජණ්ණකසකිති ජබ්බායො පපතනතු මෙ.
313. නාසිස්සං න පිවිස්සාමි විහාරා ච න තික්කමෙ,
න'පි පස්සං තිපාතෙස්සං තණ්හාසලො අනුභවෙ.
- 314 තස්ස මෙවං විහරතො පස්ස විරියපරක්කමං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති

ඉතං සුදං ආයස්මි මුදිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මුදිතකෝඨරගාථා.

තස්සද්දානං:

නාගසම්මාලො හගු ච සහියො නන්දකෝපි ච
ජම්බුකො සෙනකො ථෙරො සම්මානො රාහුලෝපි ච.
හවති චන්දනො ථෙරො දසෙතෙ බුද්ධසාවකා
බම්බිකො සප්පකො ථෙරො මුදිතො චා'පි තෙ තයො
ගාථායො ඤේ ච පඤ්ඤාස ථෙරො සබ්බෝපි තෙරසා'ති.

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

5. පඤ්චකනිපාතො.

5. 1. 1

315. හික්ඛු සිව්විකං ගන්තො අද්දසං ඉප්පිමුජ්ඣිතං,
අපවිඤ්ඤං සුසානසමිං ඛජ්ජන්තිං කිමිති පුටං.
316. යං හි එකෙ ජිග්ඛිජ්ජන්ති මිතං දිස්වාන පාපකං,
කාමරාගො පාතුරුහු අකො'වි වසති අහං.
317. ඔරං ඔදනපාකමහා තමහා ආනා අපකකමිං,
සතිමා සමපජානොගං එකමිත්තං උපාචිසිං.
318. තනො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදිනවො පාතුරුහු තිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.
319. තනො විත්තං විමුච්චි මෙ පසං ඛම්මසුඛමමතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා රාජදහෙනා පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

රාජදහනපෙරගාථා.

5. 1. 2

320. අයොගෙ සුඤ්ජම්මත්තානං පුරිසො කිච්චමිච්ඡතො,
වරං වෙ නාගිගච්ඡන්තො තං මෙ දුබ්බගලකකිණං.
321. අබ්බුලහං¹ අභගතං විජිතං
එකං වෙ ඔස්සජේය්‍ය² කලිව සියා,
සබ්බානිපි වෙ ඔස්සජේය්‍ය අකො'වි සියා
සමවිසම්ඤ්ඤා අදස්සන්තො.
322. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොත්තං භාසමානං පරිජානන්ති පණ්ණිනා.
323. යථා'පි රුචිරං පුප්ඵං චණ්ණචන්තං අගකිකං,
එවං සුභාසිතා වාචා අඵලා හොති අකුබ්බතො.
324. යථා'පි රුචිරං පුප්ඵං චණ්ණචන්තං සගකිකං,
එවං සුභාසිතා වාචා සඵලා හොති පකුබ්බතො'ති.³

ඉදං පුදං ආයස්මා සුභුතො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුභුතපෙරගාථා.

1. අබ්බුලං - සිමු 1, 2   2. ඔස්සජේය්‍ය - සිමු 1, 2

3. සුකුබ්බතො - භාසා, සකුබ්බතො - සිමු 1

5. 1. 3

325. වසසති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා,
තසං විහරාමි වූපසනො
අථ වෙ පඤ්ඤාසී පවසා දෙව.
326. වසසති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා,
තසං විහරාමි සනතවිනො
අථ වෙ පඤ්ඤාසී පවසා දෙව.
327. වසසති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා,
තසං විහරාමි විතරාගො
අථ වෙ පඤ්ඤාසී පවසා දෙව.
328. වසසති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා,
තසං විහරාමි විතදෙසො
අථ වෙ පඤ්ඤාසී පවසා දෙව.
329. වසසති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා,
තසං විහරාමි විතමොගො
අථ වෙ පඤ්ඤාසී පවසා දෙවා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගිරිමානඤ්ඤ ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

ගිරිමානඤ්ඤ ථෙරගාථා.

5. 1. 4

330. යං පඤ්ඤානො ධම්මසු උපජ්ඣායො අනුගාහී,
අමතං අභිකඛින්නං කතං කතකඛිකං මයා.
331. අනුප්පනො සච්ඡිකතො සයං ධම්මො අනීතිහො,
විසුද්ධිඤ්ඤො නිකාමඤ්ඤො ව්‍යාකරොමි තවන්තිකෙ.
332. පුබ්බනිවාසං ජානාමි දිබ්බවකචු විසොධිතං,
සද්ධො මෙ අනුප්පනො කතං බුද්ධිසා සාසනං.
333. අප්පමතතසං මෙ සිකා සුසුතා තව සාසනෙ,
සබ්බෙ මෙ ආසවා බිණ්ණා නත්ති දුග්ගි පුනඛහවො.
334. අනුසාසි මං අරියවතා අනුකම්පි අනුගාහී,
අමොසො තුය්‍යමොවාදො අනොවාසිමහි සිකතිතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුමනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමනඤ්ඤ ථෙරගාථා.

5. 1. 5

335. සාධු හි කීර මෙ මාතා පතොදං උපදංසයි,
යස්සාහං විවහං සුඛා අනුසිට්ඨො ජනෙතතිසා,
ආරභවිට්ඨො පතිතතො පතො සමොඛිමුත්තමං.
336. අරහා දකඛණෙය්‍යොගි තෙවිජ්ජා අමතදදසො,
ජෙඤ්ඤා¹ නමුච්ඡිනො සෙනං විහරාමි අනාසවො.
337. අජ්ඣත්තං ව බහිද්ධා ව යෙ මෙ විජ්ජංසු ආසවා,
සබ්බෙ අසෙසා උච්ඡන්තා න ව උපපජ්ජරෙ පුන.
338. විසාරදා බො හගිනී එතමන්ථං අහාසයි,
අපිහා නුන මගි'පි වනථො තෙ න විජ්ජති.
- 331 පරිසන්තකතං දුක්ඛං අනත්මො'යං සමුස්සයො,
ජාතිමරණසංසාරො නත්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මා වසෙසා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති..

වඩ්ඪිතෙථරගාථා.

5. 1. 6

340. අන්ථාය වත මෙ බුද්ධො නදිං නෙරඤ්ජරං අහා,
යස්සාහං ධම්මං සුඤ්ඤාමිච්ඡාදිට්ඨං විවජ්ජයිං.
341. යජිං උච්චාවචෙ යඤ්ඤා අගතිහුත්තං ජුහිං අහා,
එසා සුද්ධිති මඤ්ඤානො අනිභුතො පුට්ඨජ්ජනො.
342. දිට්ඨිගහනපක්ඛනො² පරාමාසෙන මොභිතො,
අසුද්ධිං මඤ්ඤාදිසං සුද්ධිං අනිභුතො අවිදුසු.
343. මිච්ඡාදිට්ඨි පතිනා මෙ හවා සබ්බෙ විදුලිතා,
ජුහාමි දකඛණෙය්‍යගිං නමස්සාමි තථාගතං.
344. මොහා සබ්බෙ පතිනා මෙ හවතණහා පදුලිතා,
විකඛණො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මා නදීකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

නදීකස්සපෙථරගාථා.

1 ජෙත්ත - PIS

2 දිට්ඨිගහනපක්ඛනො - සිමු, දිට්ඨිගහණ පක්ඛනො - PTS

5. 1. 7

345. පාතො මජ්ඣන්තිකං සායං තිකඛිතං දිවසස්සගං,
ඔතරිං උදකං සො'හං¹ ගයාය ගයථගුයා.
346. යං මයා පකතං පාපං පුබ්බෙ අඤ්ඤාසු ජාතිසු,
තං දුතීඛි පවාහෙමි² එවංදිට්ඨි පුරෙ අහුං.
347. සුඤ්ඤා සුභාසිතං මාචං ධම්මස්සභිතං පදං
තථං යාථාවතං³ අත්ථං යොතිසො'පච්ච වෙකඛිසං.
348. නිනභාතසබ්බපාපොච්චි නිම්මලො පයතො සුචි,
සුඤ්ඤා සුභිස්ස දයාදෙ පුතොතා බුද්ධස්ස ඔරසො.
349. ඔගස්සට්ඨඛිතිකං සොතං සබ්බපාපං පවාහෙමි,
තිස්සො විජ්ජා අජ්ඣගමිං කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගයාකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගයාකස්සපථෙරගාථා.

5. 1. 8

350. මාතරොගාභිනීතො තිං විහරං කානතෙ වතෙ,
පච්ඤාගොචරෙ⁴ ලුබ්බෙ කථං භික්ඛු කරිස්සයි.
351. පිතිසුබ්බෙන විපුලෙන ඵරමානො සමුස්සයං,
ලුබ්බෙ අභිසම්මොනොතො විහරිස්සාමි කානතෙ.
352. භාවෙතොතො සතිපට්ඨානෙ ඉන්ද්‍රියාති බලාති ව,
බොජ්ඣංගිහාති ව භාවෙතොතො විහරිස්සාමි කානතෙ.
353. ආරභවිට්ඨො පභිතතො නිච්චං දලහපරකකමො,⁵
සමග්ගෙ සභිතෙ දිස්වා විහරිස්සාමි කානතෙ.
354. අනුස්සරතොතො සමබුද්ධං අග්ගං දන්තං⁶ සමාතිතං,
අතන්දිතො රතතින්ද්‍රිවං විහරිස්සාමි කානතෙ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වකකලීථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

වකකලීථෙරගාථා.

1 සොතං PTS, 2 ඔපවාහෙමි - ප 3 යාථාවතං කා PTS

4 පච්ඤාගොචරෙ - සිමු, 1, 2 ප 5 ආරභවිට්ඨො, පභිතතො නිච්චං
දලහපරකකමො - PTS 6 අග්ගදන්තං - PTS

5. 1. 9

355. ඔලග්ගෙ ස්සාමි තෙ විත්ත ආණ්ඩාරෙව හත්තනං,
න නං පාපෙ නිශයාපේස්සං කාමජාල සරිරජ.
356. නිං ඔලග්ගො න ගව්ඡසි ආරවිවරං ගජො'ව අලහනොනා,
න ච විත්තකලී පුනපුනං පසහං පාපරතො චරිස්සසි.
357. යථා කුඤ්ජරං අදන්තං නවග්ගහමිකුසග්ගහො,
බලවා ආවතොති අකාමං එවං ආවතායිස්සං නං.
358. යථා වරහයදමකුසලො සාරවි පවරො දමෙති ආජඤ්ඤං,
එවං දමයිස්සං නං පතිට්ඨතො පඤ්චසු බලෙසු.
359. සතියා නං නිබ්බීස්සං පයනතොනා වොදපෙස්සාමි,
විරියධුරතිග්ගතිතො න තියතො දුරං ගමිස්සසෙ විත්තා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විජිතසෙතො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

විජිතසෙනපඨරගාථා.

5. 1. 10

360. උපාරමහවිතොනා දුමෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
ආරකා හොති සද්ධිමො නහසො පඨවි යථා.
361. උපාරමහවිතොනා දුමෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
පරිහායති සද්ධිමො කාලපඤ්ඤා ච ච්ඡේදො.
362. උපාරමහවිතොනා දුමෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
පරිසුස්සති සද්ධිමෙම මචෙජා අපොපාදකෙ යථා.
363. උපාරමහවිතොනා දුමෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
න විරුහති සද්ධිමෙම ඛෙතො බීජංව පුතිකං.
364. යො ච තුට්ඨන විතොනා සුණාති ජිනසාසනං,
ඛෙපෙනා ආසවෙ සබ්බෙ සච්ඡිකන්තා අකුප්පනං,
පපුස්ස පරමං සන්තිං පරිනිබ්බාති අනාසවො'ති.¹

ඉතං සුදං ආයස්මා යසදතොනා පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

යසදතනපඨරගාථා.

1 පරිනිබ්බායිස්සති අනාසවො - ප

5. 1. 11

365. උපසම්පදා ච මෙ ලද්ධා විමුක්තො චම්භි අනාසවො,
සො ච මෙ භගවා දිට්ඨො විහාරෙ ච සභාවසිං.
366. බහුදෙව් රතනිං භගවා අබ්භංගාසංඝකිනාමසි,
විහාරකුසලො සත්ථා විහාරං පාවිසී තදා.
367. සත්ථිත්වාන සංඝාරිං සෙය්‍යං කප්පෙසි ගොතමො,
සීහො සෙලගුහායං'ච පභිනභයහෙරවො.
368. තතො කල්‍යාණවාකකරණො සම්මාසම්බුද්ධසාවකො,
සොණො අභාසි සද්ධම්මං බුද්ධසෙට්ඨස්ස සම්මුඛා.
369. පඤ්චකතිකෙ පරිඤ්ඤාය භාවසිත්වාන අඤ්ඤං
පප්පය්‍ය පරමං සනතිං පරිනිබ්බිස්සන්තානාසවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි සොණො කුට්ඨණ්ණකෙත්ථරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

සොණකුට්ඨණ්ණකෙත්ථරගාථා.

5. 1. 12

370. යො වෙ ගරුනං චචනඤ්ඤා ධිරො
චසෙ ච තම්භි ජනසෙ ච පෙමං,
සො භතතිමා නාම ච හොති පණ්ඨිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.
371. යං ආපදා උප්පතිතා උලුරා
නකම්භයනොන පටිසම්බයනානං,
සො ථාමවා නාම ච හොති පණ්ඨිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.
372. යො වෙ සම්මද්දො'ව ධිතො අනෙජො
ගම්භිරපඤ්ඤා නිපුණත්ථදස්සි,
අසංභාරිසො නාම ච හොති පණ්ඨිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.

373. බහුසසුතො ධම්මධරො ච භොති
 ධම්මස්ස භොති අනුධම්මචාරී,
 සො නාදිසො නාම ච භොති පණ්ඩිතො
 ඤාතො ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.

374. අත්ථං ච යො ජානාති භාසිතස්ස
 අත්ථං ච ඤාතොත තථා කරොති,
 අත්ථනතරො නාම ස භොති පණ්ඩිතො
 ඤාතො ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්සා'ති.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා කොසියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කොසියථෙරගාථා.

නසුද්දනං:

රාජදත්තො සුභුතො ච ගිරිමානඤ්ඤත්තො
 චඩ්ඪො ච කස්සපො ථෙරො ගයාකස්සපචකකලී
 විජිතො යසදත්තො ච සොණො කොසියසච්ඡයො
 සට්ඨි ච පඤ්ච ගාථායො ථෙරො ච එත්ථ ආදසා'ති.

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

6. ජක්කතිපාතො.

6. 1. 1

375. දිස්වාන පාටිභිරාති ගොතමස්ස යසස්සිනො,
න තාවාහං පණ්ණිපතිං ඉස්සාමානෙන විඤ්චිතො.
376. මම සඛකපමඤ්ඤාය වොදෙසි හරසාරපි,
තතො මෙ ආසි සංවෙගො අබ්බතො ලොමහංසනො.
377. පුබ්බ ජට්ඨගුත්තස්ස යා මෙ සිද්ධි¹ පරිනතිකා,
තාහං තදා නිරංකනි, පබ්බජිං ජිනසාසනෙ.
378. පුබ්බ යඤ්ඤාන සනතුට්ඨා කාමධාතුපුරකකිනො,
පච්ඡ රාහං ච දෙසං ච මොහං වාපි සමුහතිං.
379. පුබ්බතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකචු විසොධිතං,
ඉද්ධිමා පරවිතතඤ්ඤා දිබ්බසොතඤ්ච පාපුණ්ණිං.
380. යස්ස චත්ථාය පබ්බජිතො අගාරස්මානගාරිගං,²
සො මෙ අත්ථො අනුප්පතො සබ්බසංයෝජනකකියො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උරුච්චෙලකස්සපො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

උරුච්චෙලකස්සපමත්ථරගාථා.

6. 1. 2

381. අතිහිතා විහි බලගතා සාලී,
න ච ලහෙ පිණ්ඩං කථමහං කස්සං.
382. බුද්ධිමප්පමෙයං අනුස්සර³ පසතො,
පිතියා චුට්ඨරිරො හොතිසි⁴ සතතමුදගො.
383. ඛම්මප්පමෙයං අනුස්සර³ පසතො,
පිතියා චුට්ඨරිරො හොතිසි⁴ සතතමුදගො.
384. සඛිකප්පමෙයං අනුස්සර³ පසතො,
පිතියා චුට්ඨරිරො හොතිසි⁴ සතතමුදගො.
385. අබ්බොකාසෙ විහරසි සීතා හෙමනතිකා ඉමා රතතිසො,
මා සීතෙන පරෙතො විහඤ්ඤිත්ථො පවිස භිං විහාරං චුසිතගගලං
386. චුසිස්සං චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො
තාහි ච සුඛිතො විහරිස්සං,
තාහං සීතෙන විහඤ්ඤිස්සං
අතිඤ්ඤිතො විහරතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තෙතිව්ජකාති ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

තෙතිව්ජකාතිත්ථරගාථා.

1 ඉද්ධි - ට 2 අගාරස්මා අනගාරිගං - PTS 3 අනුස්සර - සිවු 1, 2
4 හොසි - සිවු 1, 2 PTS

6. 1. 3

387. යස්ස සමුගමවාටීසු ගාරවො නුපලබ්භති,
පරිභායති සඤ්චිමො මචෙජ් අපෙපාදකෙ යථා.
388. යස්ස සමුගමවාටීසු ගාරවො නුපලබ්භති,
න විරුහති සඤ්චිමෙම ඛෙතො ඛිජංච පුතිකං.
389. යස්ස සමුගමවාටීසු ගාරවො නුපලබ්භති,
ආරකා හොති නිබ්බානා, ධම්මරාජස්ස සාසනෙ.
390. යස්ස සමුගමවාටීසු ගාරවො උපලබ්භති,
න විභායති සඤ්චිමො මචෙජ් ඛවෙහාදකෙ යථා.
391. යස්ස සමුගමවාටීසු ගාරවො උපලබ්භති,
සො විරුහති සඤ්චිමෙම ඛෙතො ඛිජංච භද්දකං.
392. යස්ස සමුගමවාටීසු ගාරවො උපලබ්භති,
සනතිකෙ හොති නිබ්බානං ධම්මරාජස්ස සාසනෙ'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මො මහානාගො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහානාගපථරගාථා.

6. 1. 4

393. කුලො සිව්විකං ගතො අද්දස ඉතිමුජ්ඣිකං,
අපච්ඤාං සුසානස්මිං ඛජ්ජනති කිම්භි පුටං.
394. ආතුරං අසුචිං පුතිං පස්ස කුලෙ සමුස්සකං,
උග්ගරන්තං පග්ගරන්තං බාලානං අභිනජ්ඣතං.
395. ධම්මාදාසං ගහෙත්වාන සද්දණ්දස්සනපතතිතො,
පච්චචෙක්ඛිං ඉමං කායං තුවජ් සන්තරබ්භිරං.
396. යථා ඉදං තථා එතං, යථා එතං තථා ඉදං,
යථා අධො තථා උඤ්චං යථා උඤ්චං තථා අධො.
397. යථා දිවො තථා රතතිං යථා රතතිං තථා දිවො,
යථා පුරෙ තථා පච්ජං යථා පච්ජං තථා පුරෙ.
398. පඤ්චබ්බිකෙතො තුරිසෙතො හ රති හොති තාදිසි,
යථා එකග්ගචිතතස්ස සමමො ධම්මං විපස්සතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මො කුලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කුලපථරගාථා.

6. 1. 5

399. මනුජස්ස පමත්තවාටිනො තණ්හා වසිති මාලුවා විස,
සො පලවති හුරා හුරං ඵලමිච්ඡං ව වනස්මිං වානරො.
400. යං එසා සහතෙ¹ ජමම් තණ්හා ලොකෙ විසතතිකා,
සොකා තස්ස පවසින්නති අභිවට්ඨං ව බීරණං.
401. යො චේතං² සහතෙ ජමම් තණ්හං ලොකෙ දුරව්වයං,
සොකා තමහා පපත්තති උදබ්බිඤ්ච පොකබ්බරා.
402. තං වො වදුම් හද්දං වො යාවනොත්ථ සමාගතා,
තණ්හාය මූලං ඛණං උසිරත්ථෙව බීරණං,
මා වො නලං ව සොතො ව මාරො හඤ්ජි පුත්තපුත්තං.
403. කරොථ බුද්ධවචනං ඛණො වො³ මා උපව්වහා,
ඛණතිකා හි සොචන්ති නිරයමහි සමපපිතා.
404. පමාදො රජො සබ්බදා⁴ පමාදානුපතීතො රජො,
අපමාදෙන විජ්ජාය අබ්බහෙ සලලමත්තනො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මාලුඛකාපුත්තො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාලුඛකාපුත්තපෙරගාථා

6. 1. 6

- 405 පණ්ණවිසති වස්සාති යතො පබ්බජිතො අහං,
අච්ඡරාසබ්බාතමත්තමපි චේතොසන්තිමනජ්ඣගං.
406. අලභා විත්තස්සෙකග්ගං කාමරාගෙන අද්දිතො,⁵
බාහා පග්ගග්ග කඤ්ඤොතො විහාරා උපතික්කමිං.
407. සත්ථං වා ආහරිස්සාමි කො අත්ථො ජීවිතෙන මෙ,
කථං හි සික්කං පච්චක්කං කාලං කුබ්බෙථ මාදිසො.
408. තදාහං බුරමාදාය මඤ්චකමහි උපාචිසිං,
පරිනිතො බුරො ආසි ධමනිං ඡේත්තුමත්තනො.
409. තතො මෙ මනසිකාරො සොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදිතවො පාතුරහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.
410. තතො විත්තං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සප්පදාසො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සප්පදාසපෙරගාථා.

1 සහති - PTS   2 යො චේතං - ට   3 වෙ - PTS
4 පමාදො රජො - ට, PTS   5 අවටිතො - සිමු 1, 2

6. 1. 7.

411. උට්ඨංගි¹ නිසීදි කාතියාන
මා තිද්ධිභුලො අහු ජාගරස්සු,
මා තං අලසං පමත්තඛන්ධු
කුට්ඨෙහෙව ජිනාතු මච්චුරාජා.
412. සගථාපි² මහාසමුද්දවෙහො
එවං ජාතිජරාතිවත්තහෙ තං,
සො කරොති සුද්දිපමත්තනා කිං
න හි තාණං තව විජ්ජතෙව අඤ්ඤං.
413. සත්ථා හි විජේසි මහගමෙතං
සඛ්භා ජාතිජරාභයා අතීතං,³
පුබ්බාපරරත්තමපමත්තො,
අනුසුඤ්ඤා දලහං කරොති යොගං.
414. පුරිමානි පමුඤ්ච බ්බන්තානි
සඛ්භාපි බුරමුඤ්චිකිකිකභොජී,
මා බිඛාරතිඤ්ච නිද්දං⁴
අනුසුඤ්ඤාත් කියාය කාතියාන.⁵
415. කියායාති ජිනාති කාතියාන
යොගකෙකමපථෙසු කොවිදෙසි,
පපජ්ජයා අනුත්තරං විසුඤ්ඤං
පරිනිබ්බාගිසි වාරිනාව ජොති.
416. පජ්ජොතිකරො පරිත්තරංසො
වාතෙන විතමසතෙ ලතාව,
එවමපි තුලං අනාදියානො
මාරං ඉන්ද්‍රසගොත්තා නිඤ්ඤාති,
සො වෙදසිතාසු විතරාගො
කාලං කඛි ඉධෙව සිතිභුතො'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා කාතියානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කාතියානානෙරගාථා.

6. 1. 8

417. සුදෙසිතො චකඛුමතා බුද්ධොනාදිච්චබන්ධුනා,
සබ්බසංයෝජනානිතො සබ්බවට්ඨනාසනො.
418. නිය්‍යානිකො උත්තරණො තණ්හාමුලවිසොසනො,
විකමුලං ආඝාතනං ඡෙත්වා පාපෙති නිබ්බුතිං.
419. අඤ්ඤාණමුලහෙදාය කම්මයත්තවිසාටනො,
විඤ්ඤාණානං පරිග්ගහෙ ඤ්ඤාණවජ්ජනිපාතිතො.

1 උට්ඨංගි - PTS

2 සගගථාපි - මජ්ඣ.

3 අතීතං - සිමු 1, 2

4 මා බිඛාරති. ච මා නිද්දං - මජ්ඣ., PTS

5 අනුසුඤ්ඤාත් කාතියාන - ජ

අනුසුඤ්ඤාත් කියාය කාතියාන - PTS.

420. වේදනානං විඤ්ඤපතො¹ උපාදානපමොවනො,
හවං අභිහාරකාසුං ච ඤාණෙන අනුපසස්සකො
421. මහාරසො සුගමහිරො ජරාමච්චුනිවාරණො,
අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො දුක්ඛපසමනො සිවො.
422. කම්මං කම්මනහි ඤාතීන විපාකා ච විපාකතො,
පටිච්චුප්පනනාධම්මානං යථා වා ලොකදස්සනො
මහාබෙම්බිහමො සනෙතා පරියොසානහරුකො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මිගජාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිතො'ති.

මිගජාලථෙරගාථා.

6. 1. 9

423. ජාතිමදෙන මනෙතාහං භොගඉස්සරියෙන ච,
සණ්ඨානවණ්ණරූපෙන මදමතො අවාරිහං.
424. නාතතතො සම්මං කඤ්චි අතිරෙකං ච මඤ්ඤිසං,
අතිමානහතො බාලො පඤ්ඤො උසස්සිතඤ්ඤො.
425. මාතරං පිතරඤ්චාපි අඤ්ඤාපි ගරුසම්මතෙ,
න කඤ්චි අභිවාදෙසිං මානඤ්ඤො අනාදරො.
426. දිස්වා විනායකං අග්ගං සාරපිනං වරුහනම්,
නපනනම්ච අදිච්චං භික්ඛුසබ්බපුරකකිතං.
427. මානං මදං ච ඡබ්බෙත්ථි විපපසනොන වේතසි,
සිරසා අභිවාදෙසිං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
428. අතිමානො ච ඔමානො පඨිනා සුසමුහතා,
අසම්මානො සමුච්ඡිනො සබ්බෙ මානවිධා ගතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ජෙනෙතා ථෙරො ගාථායො අභාසිතො'ති.

ජෙනතථෙරගාථා.

6. 1. 10

429. යද නවො පබ්බජිතො ජාතියා සත්තවස්සිකො,
ඉද්ධියා අභිභොධාන පනනගිඤ්ඤං මග්ගිකං.
430. උපජ්ඣායස්ස උදකං අනොතතතා මහාසරා,
ආහරාමි තතො දිස්වා මං සතො එතදබ්බුච්චි.
431. සාරිපුත්ත ඉමං පස්ස ආගච්ඡන්තං කුමාරකං,
උදකුමහකමාදාය අජ්ඣිත්තං සුසමාහිතං.

432. පාසාදිකෙන වතෙතන කලාංණඉරියාපථො,
සාමණේරොත්ථුරුඤ්ඤා ඉඤ්ඤා ච විසාරදො.
433. ආජානියෙන ආජඤ්ඤා සාධුනා සාධුකාරිනො,
විනිනො අත්ථුරුඤ්ඤා කතකිවෙවන සිකතිනො.
434. සො පඤ්ඤා පරමං සනතිං සවජ්ඣානං අකුප්පනං,
සාමණේරො ස සුමනො මා මං ජඤ්ඤාති ඉවජති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුමනො ථේරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමනථේරගාථා

6. 1. 11

435. වාතරොගාභිනිනො ඤං විහරං කානනෙ වතෙ,
පවිඤ්ඤාචරෙ ලුබ්භෙ කථං භික්ඛු කරිස්සයි.
436. පිතිමුඛෙන විපුලෙන ඵරිඤ්ඤා සමුස්සයං,
ලුබ්භි අභිසංඝොනො විහරිස්සාමි කානනෙ.
437. භාවෙනො සත්තබ්බොජ්ඣානෙ ඉන්ද්‍රියාති බලාති මු,
කානනොබ්බමමසමපනො විහරිස්සං අභාසමො.
438. විපපමුත්තං කිලෙසෙහි සුභවිත්තං අනාපිලං,
අභිණං පච්චිකෙතො විහරිස්සං අභාසමො.
439. අජ්ඣාතං ච බහිඤ්ඤා ච යෙ මෙ විජ්ජංසු ආසවා,
සබ්බෙ අසෙසා උච්ඡින්නා න ච උපපජ්ජෙරෙ පුන.
440. පඤ්ඤාකකිං පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨන්ති ඡක්කමුලකා,
දුක්ඛකකියො අනුප්පනො නත්ති දුකි පුනබ්බමො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භානනකමුනිථේරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

භානනකමුනිථේරගාථා.

6. 1. 12

441. අකෙකාඛස්ස කුතො කොඛො දන්තස්ස සම්ච්ඡිනො,
සම්මදඤ්ඤා විමුත්තස්ස උපසන්නස්ස තාදිනො.
442. තස්සෙව තෙන පාපියො යො කුඤ්ඤං පටිකුජ්ඣති,
කුඤ්ඤං අපපටිකුජ්ඣනො සබ්බාමං ජෙති දුජ්ජයං.
443. උභින්නමත්ථං වරති අත්තනො ච පරස්ස ව,
පරං සබ්බපිතං ඤාති යො සතො උපසම්මති.
444. උභින්නං තික්ඛිත්තං තං අත්තනො ච පරස්ස ව,
ජනා මඤ්ඤාති බාලොති යෙ ධම්මස්ස අකොවිද.

445. උපපජ්ජ තෙ¹ සචේ කොධො ආවජ්ජ කකචුපමං,
උපපජ්ජ චේ රසෙ තණ්හා පුත්තමංසුපමං සර.

446. සචේ ධාවතී විත්තං තෙ කාමෙසු ච භවෙසු ච,
බිප්පං තිග්ගණ්හ සත්ථා කිට්ඨාදං විග දුපපසු'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා බ්‍රහ්මදුතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

බ්‍රහ්මදුතානෙථරගාථා.

6. 1. 13

447. ඡන්තමතිවස්සති විවටං නාතිවස්සති,
තස්මා ඡන්තං විවරෙථ එවං තං නාතිවස්සති.

448. මච්චනාබ්‍හාගතො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
තණ්හාසලලෙන ඔතිණේණ, ඉච්ඡාධූපාසිතො² සද.

449. මච්චනාබ්‍හාගතො ලොකො පරික්ඛිතො ජරාය ච,
භඤ්ඤති නිවමන්තාණො³ පත්තදණ්ඩා'ව තක්කරො.

450. ආගච්ඡන්තගතිබ්‍ඤ්ඤා'ව මච්ච ව්‍යාධි ජරා තයො,
පච්චුග්ගනතුං බලං නත්ති ජවො නත්ති පලාසිතුං.

451. අමොඝං දිව්හං කසිරා අපෙපන බහුකෙන වා,
යං යං විජ්ඣතෙ⁴ රත්තිං නද්දනං තස්ස ජිවිතං.

452. චරතො තිට්ඨතො වා පි ආසීනසයනස්ස වා,
උපෙති චරිමා රත්ති න තෙ කාලො පමජ්ජතු'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සිරිමඤ්ඤ ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිරිමඤ්ඤානෙථරගාථා.

1. උපපජ්ජතෙ - සිමු 1, 2 සහ, PTS 2. ඉච්ඡාධූමාසිතො - සිමු 1, 2.

3. නිවමන්තාණො - සිමු 1, 2. 4. විජ්ඣතො - සිමු 1, 2. විහරතෙ - ප

6. 1. 14

453. දිපාදකොඨං අසුචි දුග්ගකො පරිහිරති,
නානාකුණපපරිපුරො විසුචනොතා තතො තතො.
454. මිභං නිලීනං කුටෙන ඛද්‍රිසෙනෙව අමුච්ඡං,
වාහරං විස ලෙපෙන බාධිතොති පුට්ඨජනං.
455. රූපා සඤ්ඤා රසා ගන්ධා ඵොට්ඨිබ්බා ච මනොරමා,
පඤ්චකාමගුණා එතෙ ඉඤ්චරූපසමිං දිසුරෙ.
456. යෙ එතා උපසෙවනති රතනවිතතා පුට්ඨජනා,
විසෙසනති කට්ඨං සොරං ආවිනනති පුනබ්බවං.
457. යො චෙතා¹ පරිවජෙජ්ඣති සප්පසෙස්ව පදා සිරො,
සො'මිං විසතතිකං ලොකෙ සතො සමතිවතතති.
458. කාමෙස්වාදිනවං දිස්වා නෙකබ්බමං දට්ඨු බෙමතො,
නිසසටො සබ්බකාමෙහි පතොතො මෙ ආසවකබ්බො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සබ්බකාමී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සබ්බකාමීථෙරගාථා.

භාෂ්‍යය:

උරුච්චෙලකසුපො ච ථෙරො තෙකිවජ්ජකාරි ච
මහානාගො ච කුලො ච මාලුඛෙකා² සප්පදසකො,
කාතිකානො මිගජාලො ජෙනෙතො සුමනසවහයො,
නහාතමුති බුහවදතො සිරිමනෙ³ සබ්බකාමී ච⁴
ගාථායො චතුරාසිති ථෙරො චෙත්ථ චතුරුසා'ති.

ජක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 යො චෙතා - ප, PTS, යො චෙතං - සිමු.1, 2. 2 මාලුකො - සිමු 1.
3 සිරිමනෙ - සිමු 1 4 සබ්බකාමිකො - PTS

7. සන්නකතිපාතො

7. 1. 1

459. අලඛකතා සුවසනා මාලහාරී¹ විභුසිතා,
අලහකකතාපාදා පාදකාරයා වෙසිකා.
460. පාදකා ඔරුහිකාන පුරතො පඤ්ඤිකතා,
සා මං සණ්ඨාන මුද්දනා මිහිනපුබ්බං අනාසථ.
461. සුවාසි නිං පබ්බජිතො තිට්ඨාහි මම සාසනෙ,
භුඤ්ඤ මානුසකෙ කාමෙ අහං විතතං දදාමි නෙ.
462. සච්චං නෙ පටිජානාමි අග්ගිං වා නෙ හරාමහං,
ගදා ජණ්ණො හවිසාම උහො දණ්ඩපරායනා,
උහො පි පබ්බජිසාම උභයන්ථ කට්ඨගහො.
463. තං ච දිස්වාන යාවනාහි වෙසිකං පඤ්ඤිකතං,
අලඛකතං සුවසනං මච්චුපාසං ච ඔබ්බිතං.
464. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදීනවො පාතුරහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.
465. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පසා ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා සුඤ්ජසමුද්දො ථේරො ගාථායො
අනාසිත්වා'ති.

සුඤ්ජසමුද්දසේරගාථා.

7. 1. 2

466. පරෙ අමබාටකාරාමෙ චනසණ්ඩමහි හද්දියො,
සමුලං තණ්හමබ්බුයා තන්ථ හද්දො කිසායති²
- 467 රමනොකෙ මුනිබ්බෙගහි³ විණාහි පණ්වෙහි ච,
අහං ච රුක්ඛමුලයම් රතො බුද්ධස්ස සාසනෙ.
468. බුද්ධො වෙ¹ මෙ වරං දජ්ජා සො ච ලබ්භෙථ මෙ වරො,
ගණ්හහං සබ්බලොකස්ස නිච්චං කායගතං සතිං.
469. යෙ මං රුපෙන පාමිංසු යෙ ච සොසෙන අනිගු,
ජඤ්ජාගවසුපෙතා න මං ජානන්ති නෙ ජනා.

1. මාලහාරී - සිමු මාලධාරී - මජ්ඣ., PTS   2. හද්දෙසිකායායති - සිමු 1
හද්දෙසිකායායති - සිමු 2   3. මුද්දිබ්බෙගහි - සිමු 1, 2
4. ච - සිමු 1, 2, ට, PTS.

470. අජ්ඣත්තං ච න ජානාති බ්භිඤ්ඤා ච න පසානති,
සමන්තාවරණො බාලො ස චෙ ඝොසෙන වුය්හති.
471. අජ්ඣත්තං ච න ජානාති බ්භිඤ්ඤා ච විපසානති,
බ්භිඤ්ඤා ඵලදස්සාවි සො'පි ඝොසෙන වුය්හති.
472. අජ්ඣත්තං ච පජානාති බ්භිඤ්ඤා ච විපසානති,
අනාවරණදස්සාවි න සො ඝොසෙන වුය්හති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ලකුණට්ඨකභද්දියො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

ලකුණට්ඨකභද්දියපෙරගාථා.

7. 1. 3

473. එකපුතො අහං ආසිං පියො මානු පියො පිතු.
බ්හුති වතවරියාති ලඤ්ඤා ආයාචනාති ච.
474. තෙ ච මං අනුකම්පාය අත්ථකාමා භිතෙසිනො,
උභො පිතා ච මාතා ච බුද්ධස්ස උපනාමස්සං.
475. කිව්ඡා ලඤ්ඤා අයං පුතො සුබ්බමාලො සුබ්බධිනො,
ඉමං දදාමි තෙ නාථ ජිනස්ස පරිවාරකං.¹
476. සත්ථා ච මං පටිග්ගස්ස ආනන්දං එතදබ්බුච්ඡි,
පබ්බාජෙති ඉමං බිප්පං ගෙස්සන්තාජාතියො අයං.
477. පබ්බාජෙත්ථිනං මං සත්ථා විහාරං පාවිසී ජිනො,
අනොග්ගතස්මිං සුරියස්මිං තතො විතතං විමුච්ඡි මෙ.
478. තතො සත්ථා තිරංකත්ථා පටිසල්ලානවුට්ඨිනො,
එති භද්දා'ති මං ආග සා මෙ ආසුප්පමපදා.
479. ජාතියා සන්නවිස්සෙන ලඤ්ඤා මෙ උපසම්පදා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා අහො ධම්මසුඛම්මනා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා භද්දො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

භද්දපෙරගාථා.

7. 1. 4

- 480 දිස්වා පාසාදර්ශයං චිකිත්තනං නරුත්තමං
තත්ථ නං උපසංකමම ව්‍යදිසං පුරිසුත්තමං.
481. එකංසං චිවරං කතා සංහරිතාන පාණයො,¹
අනුච්චිකම්සං විරජං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
- 482 තතො පඤ්ඤා අපුච්ඡි මං පඤ්ඤානං කොච්ඡෙදි විදු,
අච්ඡම්හි ච අභිතො ච ව්‍යාකාසිං සජ්ඡතො අහං.
483. විසංජ්ජනෙසු පඤ්ඤාසු අනුමොදි තථාගතො,
භික්ඛුසංඝං විලොකෙත්වා ඉමමිත්ථං අභාසථ.
484. ලාභා අභිගානමගධානං යෙසායං පරිභුඤ්ජති,
චිවරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං,
පච්චුට්ඨානං ච සාමිවිං තෙසං ලාභාති වාමුචි.²
485. අජ්ජතගෙහ මං සොපාක දස්සනායුපසංකම,³
එසා චෙව තෙ සොපාක භවතු උපසම්පදා.
486. ජාතියා සත්තච්ඡෙසාහං ලභ්බාන උපසම්පදං,
ධාරෙමි අනතිමං දෙහං අහො ධම්මසුධම්මතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොපාකො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොපාකථේරගාථා.

7. 1. 5

487. සරෙ හත්ථෙහි හඤ්ජිත්වා කතාන කුරිමච්ඡිසං,
තෙන මෙ සරහඛෙගාති නාමං සමමුතියා අහු.
488. න මග්ගං කප්පතෙ අජ්ජ සරෙ හත්ථෙහි හඤ්ජිතුං,
සික්ඛාපදා නො පඤ්ඤාතා ගොතමෙන යසස්සිනා.
489. සකලං සමත්තං රොගං සරහඛෙගා නාදුසං⁴ පුබ්බෙ,
සො'යං රොගො දිට්ඨො වචනකරෙනාතිදෙවිස්ස.
490. යෙනෙව මග්ගෙන ගතො විපස්සි
යෙනෙව මග්ගෙන සිඛි ච වෙස්සහු,
කතුසකිකොණාගමනා ච කස්සපො
තෙනඤ්ජතෙන අගමාසි ගොතමො.

1. පඤ්ඤා - PTS   2. වමුචි - සිමු 1, 2   3. දස්සනායුපසංකම - සිමු 1, 2
දස්සනායොපසංකම - PTS   4. නාදුසං - සිමු 1.

491. විතකණො අනාදානා සත්ත වුඤ්ඤා බයොගධා,
 යෙහයං¹ දෙසිතො ධම්මො ධම්මභූතෙහි තාදිහි
492. චන්තාරි අරියසම්මාහි අනුකම්පාය පාණිනං,
 දුක්ඛං සමුදයො මග්ගො නිරෝධො දුක්ඛසංඛයො.
- 493 යසම් භවිතතතෙ දුක්ඛං සංසාරසම් අනන්තකං,
 හෙදා ඉමස්ස කායස්ස ජීවිතස්ස ච සංඛයා,
 අඤ්ඤා පුනබ්බතො නත්ති සුචිත්තතොමහි සංඛයා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සරහඛො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සරහඛනෙත්ථරගාථා.

නසුද්දානං

සුඤ්ඤාදො ථෙරො ථෙරො ලකුණවහද්දියො,
 හදො ථෙරො ච සොපාතො සරහඛො මහාඉසි,
 සත්තකෙ පඤ්චකා ථෙරො ගාථායො පඤ්චනිසති'ති.

සන්නකනිපාතො නිට්ඨිතො.

8. අට්ඨකතිපාතො.

8. 1. 1

- 494 කම්මං ඛුද්ධං න කාරණෙ
පරිවජ්ජයස් ජනං න උය්‍යමේ,
සො උසස්සකෙකා රසානුගිඤ්ඤො
අත්ථං ටිඤ්චති යො සුඛාඛිච්චාහො.
- 495 පඬෙකා'ති හි නං අවේදස්සං¹
යායං ච්ඡන්දපුජනා කුලෙසු,
සුබ්බමං සලලං දුරුබ්බහං
සකකාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජහො.
496. න පරස්සපතිධාය කම්මං මච්චස්ස පාසකං,
අත්තනා තං න සෙවෙය්‍ය කම්මබ්බුති මාතියා.
497. න පරෙ චචනා වොරො න පරෙ චචනා මුතී,
අත්තා ච නං² යථා වෙතති³ දෙව්‍යා'පි නං තථා විදුං.⁴
498. පරෙ ච න විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානන්ති තතො සම්මන්ති මෙධගා.
499. ජීවතෙ වා'පි සප්පඤ්ඤා අපි විත්තපරික්ඛයො,⁵
පඤ්ඤාය ච අලාභෙන විත්තවා'පි න ජීවති.
500. සබ්බං සුඤ්ඤාති සොතෙන සබ්බං පස්සති චක්ඛුනා,
න ච දිට්ඨං සුතං ධිරො සබ්බං උජ්ඣිතුමරහති.
501. චක්ඛුමාස්ස⁶ යථා අකො සොතවා බධිරො යථා,
පඤ්ඤවාස්ස යථා මුගො බලවා දුබ්බලොරිච්ච,
අථ අත්ථෙ සමුප්පතො සයෙථ මතසාධික'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකච්චායනො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මහාකච්චායනපඤ්චරගාථා.

1 පවේදස්සං - සිමු 1, 2   2 අත්තාතංච - ට, PTS   3 යථාචෙති - PTS

4 විදු - PTS   5 විත්තපරික්ඛයො - සිමු 1   විත්තපරික්ඛයා - සිමු 2, PTS

6 චක්ඛුමාස්ස - සිමු 1, 2, ට, PTS.

8. 1. 2

502. අකෙකාධනොනුපනාති අමායො ඊතතපෙසුනො,
ස වෙ තාදිසකො භික්ඛු එවං පෙච්ච න සොචති.
501. අකෙකාධනොනුපනාති අමායො ඊතතපෙසුනො,
ගුත්තආරො සදා භික්ඛු එවං පෙච්ච න සොචති.
504. අකෙකාධනොනුපනාති අමායො ඊතතපෙසුනො,
කල්‍යාණසිල්ලො සො¹ භික්ඛු එවං පෙච්ච න සොචති.
- 505 අකෙකාධනොනුපනාති අමායො ඊතතපෙසුනො,
කල්‍යාණමිත්තො සො¹ භික්ඛු එවං පෙච්ච න සොචති.
506. අකෙකාධනොනුපනාති අමායො ඊතතපෙසුනො.
කල්‍යාණපඤ්ඤො සො¹ භික්ඛු එවං පෙච්ච න සොචති.
507. යස්ස සද්ධා තථාගතො අවලා සුප්පතිට්ඨිතා
සිලං ච යස්ස කල්‍යාණං අරියකතං පසංසිතං.
508. සඛෙස පසාදො යස්සත්ථ උජ්ඣිතං ච දස්සනං,
අදලිඤ්ඤති තං ආහු අමොඝං තස්ස ජීවිතං.
509. තස්මා සද්ධං ච සිලං ච පසාදං ධම්මදස්සනං,
අනුසුඤ්ඤථ මෙධාමි සරං බුද්ධානසාසන'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සිරිමිත්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිරිමිත්තපථරගාථා.

8. 1 8

510. යද පඨමමද්දකං සන්ධාරමකුතොගං,
තතො මෙ අනු සංවෙගො පසිඤ්ඤා පුරිසුත්තමං.
511. සිරිං හත්ථෙති පාදෙති යො පණාමෙය්‍ය ආගතං,
එතාදිසං සො සන්ධාරං ආරාධෙති විරාධගෙ.
512. තදහං¹ පුත්තදාරං ච ධනධිකද්දං ච ඡබ්බසිං,
කෙසමස්සති ඡෙදෙති,² පබ්බජිං අනගාරිසං.
513. සික්ඛාසාජ්චසම්පන්නො ඉන්ද්‍රියෙසු සුසංවුතො,
තමස්සමානො සම්බුද්ධං විහාසිං අපරාජිතො.
514. තතො මෙ පණ්ඩිතො ආසි චෙතසො අභිපජ්ඣිතො,
න තිසිදෙ මුත්තතම්පි තණ්හාසලෙ අනුගතො.
515. තස්ස මෙවං විහරතො පස්ස විරියපරකකමං,³
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
516. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකුට්ඨං⁴ විසොධිතං,
අරහා දකඛ්ඤෙය්‍යොමහි විප්පමුත්තො තිරුපධි.
517. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියස්සගගමනං පති,
සබ්බං තණ්හං විසොසෙති පලලබ්භන උපාවිසි'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාපජ්ඣකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහාපජ්ඣකපෙරගාථා.

තස්සද්දනං:

මහාකම්මායනො පෙරො සිරිමිත්තො මහාපජ්ඣකො,
එතෙ අට්ඨකිපාතමහි ගාථායො චතුර්විසති'ති.

අට්ඨකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 යදහං - මජ්ඣං 2 කෙසමස්ස නිඡෙදෙති - සිමු 1 2 විරියපරකකමං - මජ්ඣං
දිබ්බවකුට්ඨං - මජ්ඣං.

9. නවකතිපාඨො.

9. 1. 1

518. යද දුක්ඛං ජරාමරණන්ති පණ්ඩිතො
අවිදුසු සන්ධි සිතා පුට්ඨජනා,
දුක්ඛං පරිඤ්ඤාය සතොව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

519. යද දුක්ඛස්භාවහතීං විසතතිකං
පපඤ්චසංකප්පං දුක්ඛාධිවාහිතීං,¹
තණ්හං පහන්වාන² සතොව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

520. යද සිවං දො වතුරඛගගාමිනං
මග්ගුත්තමං සබ්බකිලෙසසොධනං,
පඤ්ඤාය පසසිති සතොව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

521. යද අසොකං විරජං අසංකිතං
සත්තං පදං සබ්බකිලෙසසොධනං,
භාවෙති සඤ්ඤාජනබ්බතවජ්ඣං
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

522. යද නහෙ ගජ්ජති මෙඤ්ජුසුති
ධාරාකුලා විහගපථො³ සමත්තතො,
භික්ඛු ච පබ්බාරගතො'ව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති

523. යද නදීනං කුසුමාකුලානං
විවිත්තවානෙය්‍යවටංසකානං,
තිරෙ තිසිනො සමණො'ව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

524. යද නිසීථො රහිතමති කාතනෙ
දෙවෙ ගලුත්තමති හදන්ති දුසිතො,
භික්ඛු ච පබ්බාරගතො'ව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

1 දුක්ඛාධිවාහිතීං - ට, දුක්ඛාධිවාහතීං - PTS

3 විහගපථො - භාෂා, PTS

2 පහන්වාන - සිමු 1, 2

525. යද චිතකෙක උපරුක්ඛිතතනො
නගනතරෙ නගවිවරං සමසසිතො,
චිතදුරො විගතබ්ලො'ව¹ ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

526. යද සුඛි මලබ්ලසොකනාසනො
තිරග්ගලො තිබ්බහථො විසලො,
සබ්බාසචෙ බ්‍යන්තිකතො'ව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා භූතො ථෙරො ගාථායො අභාසිතො'ති.

භූතථෙරගාථා.

තසුදුතං:

භූතො තථදුසො ථෙරො එකො බග්ගවිසාණො,
නවකමහි නිපාතමහි ගාථායො'පි ඉමා නවා'ති.

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

10. දසකතිපාඨො.

10. 1. 1

527. අභිභාරිතො දුති දුමි හදනො
එලෙසිනො ජදනං විප්පහං,
තෙ අවිම්බනො'ව පහංසකනි
සමයො මහාවිර හභිරථං.¹
528. දුමිති චුල්ලාති මනොරමාති
සමන්තනො සබ්බදිසං පච්ඡති,²
පතනං පහංස ඵලමාසසානා
කාලො ඉතො පක්කමිතං වර.
529. තෙමාතිසිතං න පනාතිඋණං
සුඛං උතු අභිනිසං හදනො,
පසංසතු නං සාකිසං කොප්පිසං ව
පච්ඡාමුඛං රොහිණිං තාරකනං.³
530. ආසාය කසතො⁴ ඛෙතනං ඩිජං ආසාය විප්පති,⁵
ආසාය වාණිජං සනති සමුද්දං ඛනහාරකා,
යාය ආසාය තිට්ඨාමි සං මෙ ආසා සමිජ්ඣතු.
531. පුනපුනං චෙව චපනති ඩිජං
පුනපුනං චසංති දෙවරාජා,
පුනපුනං ඛෙතනං කසනති කසංකා
පුනපුනං ඛඤ්ඤමුපෙති රට්ඨං.
532. පුනපුනං යාවනකා චරනති
පුනපුනං දුනපති දදනති,
පුනපුනං දුනපති දදිති,
පුනපුනං සංගමුපෙති ඨානං.
533. විරො හචෙ සතතසුගං පුනෙති
යසමිං කුලෙ ජායති හුර්පඤ්ඤා,
මඤ්ඤමගං සක්කති දෙවදෙවො
තයා හි⁶ ජාතො⁶ මුති සච්චනාමො.
534. සුඤ්ඤාදනො නාම පිතා මහෙසිනො
බුද්ධස්ස මාතා පත මායනාමා,
යා බොධිසතනං පරිහරිත කුච්ඡිනා
කායස්ස හෙදා තිදිවමති මොදති.
535. සා ගොතමි කාලකතා ඉතො චුතා
දිබ්බෙහි කාමෙහි සමබ්බිහුතා,
සා මොදති කාමගුණෙහි පඤ්චෙහි
පරිවාරිතා දෙවගණෙහි තෙහි
536. බුද්ධස්ස පුතොමති අසංගහාතිනො
අභිබ්බසංසාරිමස්ස තාදිනො,
පිතුපිතා මයං තුචංසි සක්ක
ඛමෙමහ මෙ ගොතමි අය්‍යකොසි'ති.

ඉතං සුදං ආයතමා කාථදුසි ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කාථදුසිපඨකායං.

1 හභිරසානං - සිමු 1, 2, 3 හභිරසානං - පු, PTS 2 සබ්බදිසං සච්ඡති - සිමු 1
සබ්බදිසං සච්ඡති - සිමු 2 3 රොහිණියං තාරකං - PTS 4 කසංකා - PTS
5 විප්පති - PTS 6 තසාගිජාතො - සිමු 1, 2, 3

10. 1. 2

537. පුරතො පච්ඡතො වා පි අපරො වෙ න විජ්ජති,
අතිව ඵාසු භවති එකස්ස වසතො වනෙ.
538. හඤ්චකො ගමිස්සාමි අරඤ්ඤං බුද්ධිවණ්ණිකං,
ඵාසු¹ එකවිහාරිස්ස පභිතතතස්ස හිකචුතො.
539. යොගි පිතිකජං රමමං මතතකුඤ්ජරසෙමිතං,
එකො අත්ථවසි බ්වපං පවිසිස්සාමි කාතනං.
540. සුපුපථිතෙ සිතවතෙ සිතලෙ ගිරිකඤ්ජරෙ,
ගතතාති පරිසිඤ්චිතා චිකිත්සාමි එකකො.
541. එකාකියො අදුතියො රමිණියො මහාවතෙ,
කදුහං විහරිස්සාමි කතකිවෙවා අනාසවො.
542. එවං මෙ කතකුකාමස්ස අබ්පායො සමිජ්ඣතු,
සාධයිස්සාමහං² යෙව නාඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස කාරකො.
543. එස ඛකාමි සන්තාහං පවිසිස්සාමි කාතනං,
න තතො තිකඛිත්සාමි අපපතො අසවිකඛයං.
544. මාලුතෙ උපවායනො සිතෙ සුරතිගඤ්ඤො,³
අවිජ්ජං දුලබිස්සාමි තිසිතො නගමුද්ධති.
545. වතෙ කුසුමසඤ්ජනො පබ්බාරෙ නුත සිතලෙ,
විමුත්තිසුඛෙන සුඛතො රමිස්සාමි ගිරිබ්බජේ.
546. සොහං පරිපුණ්ණංකපො වතෙ පණ්ණරසො යථා,
යබ්බාසව පරිකම්මේ නත්ථි දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකවිහාරියො ථෙරො ගාථයො අභාසිත්ථා'ති

එකවිහාරියඤ්ජරගාථා.

10. 1. 3

547. අනාගතං යො පටිගච්ච පස්සති
හිතං ව අත්ථං අහිතං ව තං ආයං,
විදෙදුසිතො තස්ස ගිතෙසිතො වා
රකිං න පස්සන්ති සමේකබ්බිමානා.
548. ආනාපානනති යස්ස පරිපුණ්ණො සුභාවිතා,
අනුපුබ්බං පරිචිතා යථා බුද්ධෙන දෙසිතා,
සොමං ලොකං පහාසෙති අබ්බා මුත්තොව චජ්ඣිමා.
549. ඔදුතං වත මෙ විතතං අපපමාණං සුභාවිතං,
තිබ්බිද්ධං පග්ගහිතං ව සබ්බා ඕනාසතෙ දිසා.

550. ජිවිතෙ වා පි සප්පඤ්ඤා අපි විතතපරික්ඛයො,¹
පඤ්ඤාය ච අලංභෙන විතතවා පි න ජිවති.
551. පඤ්ඤා සුතච්ඡිච්ඡිති පඤ්ඤානිතතිසිලොකච්ඡිති,
පඤ්ඤා සභිතො නරො ඉධ අපි දුක්ඛසු සුඛාති විජුති.
552. නායං අජ්ජතතො ධම්මො නචෙජ්ජරො න පි අබ්බතො,
යත් ජායෙථ මිඤ්ථ තත්ති කිං විස අබ්බතං.
553. අනන්තරං භී ජාතස්ස ජිවිතො² මරණං වුචං,
ජාතා ජාතා මරන්තිධ ඵලං ධම්මො හි පාඨිතො.
554. න භෙතදත්ථාය මතස්ස භොති
යං ජිවිතත්ථං පරපොර්සානං,
මතමති රුණණං න යසො න ලොකායං
න වණ්ණිතං සමණබ්බාහමණෙහි.
555. වකඛුං සරීරං උපහනති රුණණං³
තිහියති වණ්ණබලං මති ච,
ආනන්දිතො තස්ස දිසා භවන්ති
හිතෙසිතො නාස්ස සුඛි භවන්ති.
556. තස්මා හි ඉච්ඡෙය්‍ය කුලෙ වසනො⁴
මේධාවිතො චෙච්ච බහුසුසුතෙ ච,
යෙසං හි පඤ්ඤාවිහවෙන කිච්චං
තරන්ති නාචාය නදිං ච පුණ්ණ'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකප්පිතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මහාකප්පිනථෙරගාථා.

10 1. 4

557. දකුං මය්‍යං ගති ආසි පරිභුතො පුරෙ අහං,
භාතා ච මිං පණ්ණමෙසි ගච්ඡ දුති තුචං ඝරං.
558. සොහං පණ්ණමිතො භාතා⁵ සඛිකාරාමස්ස කොට්ඨකෙ,
දුම්මතො තත්ථ අට්ඨාසිං සාසනසම්මං අපෙබ්බවා⁶
559. භගවා තත්ථ ආගඤ්ඤී සිසං මය්‍යං පරාමසි,
බ්‍රාහ්මාය මිං ගහෙත්වාන සඛිකාරාමං පච්චෙසසි.
560. අසුකම්පාය මෙ සත්ථා පාදුසි පාදපුඤ්ජනිං
ඵතං සුඤ්ඤං අභිචෙඨති ඵකම්නතං සවබ්බසිතං.
561. තස්සාහං චචතං සුඤ්ඤා විහාසිං සාසනෙ රතො,
සමාසිං පටිපාදෙසිං උත්තමත්ථස්ස පතතියා.
562. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකුට්ඨි⁷ විසොධිතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1 විතතපරික්ඛයා - සිමු 1, 2   2 ජිවිතං - සිමු 1, 2   3 තෙන - මජ්ඣ.
4 වසනො - සිමු 1, 2   5 සතො - සිමු 1, 2 PTS
6 අපෙබ්බවා - සිමු 1, 2, PTS   7 දිබ්බවකුට්ඨි - PTS

563. සහස්සකඛිතකුම්භතානං තිමිතිනිවාන පඤ්ඤා,
තිසිද්ධිමච්ඡෙ රමෙම යාචි කාලපපච්චෙදනා.¹
564. තතො මෙ සත්ථා පාඨෙසි දුතං කාලපපච්චෙදනං,
පච්චෙදිතමිති කාලමිති වේගාසාදපසංකම්.²
565. චන්දිමා සඤ්ඤා පාදෙ එකමිත්තං තිසිද්ධං,
තිසිත්තං මං චිදිනිවාන අථ සත්ථා පටිග්ගති.
566. ආයාගො සබ්බලොකස්ස ආහුතීනං පටිග්ගගො,
පුඤ්ඤකෙඛිතං මිත්තස්සානං පටිග්ගග්ගිත්ථ දකඛිණ'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා චූළපඤ්ඤා ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චූළපඤ්ඤාථේරගාථා.

10. 1. 5

567. නානාකුණ්ටසම්පුණ්ණො මහාඋකකාරසමගමො,
චන්දනිකං ව පටිපක්කං මහාගණෙඛා මහාවණො.
568. පුබ්බරුහිරසම්පුණ්ණො ගුඨකුපෙන ගාලුතිනො³
ආපො පග්ගරණො⁴ කායො සද සඤ්ඤා පුත්තිකං.
569. සට්ඨිකණ්ඩරසමබ්බෙඛා මංසලෙපනලෙපිතො,
චම්මකඤ්චුකසත්තඥො පුත්තිකායො තිරත්ථකො.
570. අට්ඨිසම්ඝාටසට්ඨිතො නගාරු⁵සුභතනිබ්බිතො,
තෙකෙසං සමගතිගාමා කප්පෙති ඉරියාපථං.
571. ධූවපපයාතො මරණස්ස⁶ මච්චුරාජස්ස සනතිකෙ,
ඉධෙව ඡබ්බිසිනිවාන යෙන කාමබ්බමො නරො.
572. අවිජ්ජා⁷ තිවුතො කායො චතුග්ගෙන ගජ්ජිතො,
මසසංසිද්ධො කායො අනුසංජාලමොත්ථකො.
573. පඤ්චනිවරණෙ සුතොතො විතකෙකන සමප්පිතො,
තණ්හාමුලෙනානුගතො මොගච්ඡදනජාදිතො.
574. එවායං වත්තතෙ කායො කම්මයතොතන යනතිතො,
සමපතති ව විපතත්තානා නානාගාවො විපජ්ජති.
575. යෙමං කායං මමායතති අකිබ්බාලා පුට්ඨජ්ජනා,
චබ්බෙසනති කට්ඨිං ඝොරං ආදියතති පුහබ්බමං.
576. යෙ'මං කායං විවජ්ජනති ගුඨලිත්තං'ව පනතගං,
ගච්චුලං චම්මිනිවාන පටිතිබ්බත්තානාසවා.⁸

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කප්පො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කප්පථේරගාථා.

1 කාලපපච්චෙදනං - PTS   2 වේගාසාදපසංකම් - PTS   3 (ඵකුපෙනගාලුතිනො -
සසා, PTS, 'ගුඨකුපෙනගාලුතිනො' නිපිට්ඨාන - සසා, PTS   4 පග්ගරණං - PTS.
5 නගාරු - PTS   6 මරණස්ස - සිමු 1, 2   7 අවිජ්ජාය - මජ්ඣිම, ට, PTS
8 පටිතිබ්බත්තානාසවා - PTS   පටිතිබ්බත්තානාසවා - ට

10. 1. 6

577. විවිතතං අප්පකිග්ගෙසංඝං වාලමිගනිසෙවිතං,
සෙවෙ සෙතංසනං හික්ඛු පටිසල්ලානකාරණං.
578. සංකාරපුඤ්ඤා ආභාසා සුසානා රට්ඨාති ව,
තතො සංකාරිකං කතා ලුඛං ධාරෙය්‍ය විවරං.
579. නිවං මනං කරිතාන සපදානං කුලාකුලං,
පිණ්ඩකාය වරෙ හික්ඛු ගුහකථාමරො සුතංවුතො.
580. ලුඛෙන'පි ව සනතුසෙස නාඤ්ඤං පඤ්ඤා රහං ඔහුං,
රසෙසු අනුභිඤ්ඤා කාමෙන න රමති මනො.
581. අප්පචේත්, චෙව සනතුචේත්, පටිවිතොතො වසෙ මුති,
අසංසචේත්, ගහචේත්ති අනාගාරෙති වුහයං.
582. යථා ජලො'ව මුගො'ව අතතානං දස්සගෙ තථා,
තාතිචේලං පහාසෙය්‍ය සංකම්පකම්මති පණ්ඩිතො.
583. න සො උපච්ඡෙද කඤ්චි උපසානං විචජ්ජගෙ,
සංවුතො පාතිමොක්ඛසම්මං මහාකඤ්ඤා වස්ස හොජ්ජෙන.
584. පග්ගහිතනිමිත්තස්ස¹ විතතස්සප්පාදකොව්ඤ්ඤා,
සම්ථං අනුයුඤ්ඤෙය්‍ය කාලෙන ව විපස්සනං.
585. විරිගසාතච්චසම්පන්නො යුත්තයොගො සදා සිතො,
ත ව අප්පච්ඡා දුක්ඛතතං² විස්සාසං එය්‍ය පණ්ඩිතො.
586. එවං විහරමානස්ස සුද්ධිකාමස්ස හික්ඛුතො,
බ්බතති ආභාසා සංඛිං නිබ්බුතිඤ්ඤාබ්ගච්ඡති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා උපසෙතො විබහනනපුත්තො ථෙරො
ගාථායො අගාසිත්ථා'ති.

උපසෙතොත්ථරගාථා.

10. 1. 7

587. විජ්ඣෙය්‍ය සකං අත්ථං අවලොකෙය්‍යාථ පාවචනං,
යඤ්චත්ථ අස්ස පතිරූපං සංමිඤ්ඤං අජ්ඣුපගතස්ස.
588. මිත්තං ඉධ ව³ කල්‍යාණං සික්ඛා විපුලං සමිදානං,
සුසංසා ව ගරුතං එතං සමිණස්ස පතිරූපං.
589. බුද්ධොසු ව සගාරවතො ධම්මෙ අපචිති යථාභූතං,
සංඛිං ව විතතිකාරො එතං සමිණස්ස පතිරූපං.

¹ පග්ගහිත නිමිත්තස්ස - සිමු 1, 2 PTS 'පග්ගහිත නිමිත්තො සො' නිපිපාදයා.
² දුක්ඛතතං - PTS ³ ඉධ - ප, PTS

590. ආචාරනොවරෙ සුතො ආජිවො සොධිතො අගාරයො,
විතනස්ස ච සණ්ඨපනං එතං සමණස්ස පතිරුපං.
591. වාරිතනං අථ වාරිතනං ඉරියාපටියං පසාදනියං,
අබිවිතො ච ආනොගො එතං සමණස්ස පතිරුපං.
592. ආරඤ්ඤකාති සෙනාසනාති පනාති අපසඤ්ඤාති,
හජිතබ්බාති මුනිනා එතං සමණස්ස පතිරුපං.
593. සීලං ච බාහුසච්චඤ්ඤා ධම්මානං පටිවයො යථාභූතං,
සච්චානං අභිසම්මයො එතං සමණස්ස පතිරුපං.
594. භාවයෙ ච¹ අනිච්චනති අනත්තසඤ්ඤං අසුභසඤ්ඤං ච,
ලොකමති ච අනභිරතියං එතං සමණස්ස පතිරුපං.
595. භාවෙය්‍ය ච බොජ්ඣංගික ඉද්ධිපාදාති ඉන්ද්‍රියාති බලාති,
අට්ඨබ්බමග්ගමරියං එතං සමණස්ස පතිරුපං.
596. තණ්හං පජ්ඣෙය්‍ය මුති සමුලකෙ ආසවෙ පද්මලෙය්‍ය,
විහරෙය්‍ය විපපමුතො² එතං සමණස්ස පතිරුප'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අපරගොතමධෙරගාථා.

සංක්ෂිප්තානි:

කාථාදාසී ච සො ථෙරො එකවිහාරී ච කප්පිතො
චූළපඤ්ඤො කප්පො ච උපතෙතො ච ගොතමො,
සත්තිමේ දසකෙ ථෙරො ගාථායො වේත්ථ සත්තනී'ති.

දසකතිපාඨො නිට්ඨිතො

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1. 1

- 597 කිං තච්ඡොච්ඡො වනෙ තාන උජ්ජ්ඣානො ච පාට්ඨසෙ,
වෙරඬො රමණීයා තෙ පච්චෙකො හි කිංසිනං.
598. යථා අබ්භාති වෙරඬොච්ඡො වාතො හුදුනි පාට්ඨසෙ,
සඤ්ඤ මෙ අභිකිරිනත් ටිවෙකපටිසඤ්ඤාතා.
599. අපණ්ඩරො අණ්ඩසම්භවො සිව්විකාය නිකෙතචාරිකො,
උපපාදයතෙව මෙ සතිං සංඤ්ඤාසම්¹ විරාගනිසිනං.
600. යං ච අඤ්ඤාන රක්ඛන්ති යො ච අඤ්ඤාන රක්ඛති,
ස වෙ භික්ඛු සුඛං සෙති කාමෙසු අනපෙක්ඛවා.
- 601 අවේණිදිකා පුට්ඨසිලා ගොනඛගුලමිගායුතා,
අමුක්ඛෙව්‍යාලසඤ්ඤානා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
602. වසිතං මෙ අරඤ්ඤාසු කන්දරාසු ගුහාසු ච,
සෙනාසනෙසු පනොසු වාලමිගනිසෙවිතෙ.
603. ඉමෙ හඤ්ඤානානු වජ්ඣනානු දුක්ඛං පපෙපානානු පාණිතො.
සංකප්පං නාභිජානාමි අනරිසං දොසසංභිතං.
604. පටිවිණේණා මයා සන්ධා කතා බුද්ධිසා සාසනං,
මිහිතො ගරුකො හාරො හවනෙත්ති සමුහතා.
605. යසා චන්ද්‍රාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං,
සො මෙ අනො අනුප්පනො සබ්බසඤ්ඤාජනකබ්බො.
606. නාභිනන්දමි මරණං නාභිනන්දමි ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛ්ඛාමි තිබ්බිසං හතකො යථා.
607. නාභිනන්දමි මරණං නාභිනන්දමි ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛ්ඛාමි සම්පජානො පතිස්සනො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සංඛිතවෙව්‍යො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සංඛිතවෙව්‍යො ථෙරො ගාථායො

තඤ්ඤානං:

සංඛිතවෙව්‍යො ථෙරො එකො'ව කතතිවෙව්‍යො අනාසවො,
එකාදසනිපාතමහි ගාථා එකාදසෙව වා'ති.

එකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

12. ආදසනිපාතො.

12. 1. 1

608. සිලමෙව්ව සිකෙඛ්ඨ අසම්ම ලොකෙ සුසික්ඛිතං,
සිලං හි සබ්බසම්පත්තිං උපනාමෙති සොචිතං.
609. සිලං රකෙඛය්‍ය මෙධ්‍යවී පඤ්ඤානො තයො සුඛෙ,
පසංසං විතතිලාභං ච පෙච්ච සග්ගො ච මොදනං.
610. සිලවා හි ඛහු මිතෙන සඤ්ඤාමේනාධිගච්ඡති,
දුස්සිලො පන මිතෙනහි ධංසතෙ පාපමාවරං.
611. අවණණං ච අකිත්තිං ච දුස්සිලො ලහතෙ නරො,
වණණං කිත්තිං පසංසං ච සදා ලහති සිලවා.
612. ආදි සිලං පතිට්ඨං ච කල්‍යාණානං ච මාතුකං,
පමුඛං සබ්බධම්මානං තස්මා සිලං විසොධයෙ.
613. මෙලා ච සංචරො,¹ සිලං විතතස්ස අභිභාසනං,
තිත්ථං ච සබ්බවුද්ධානං තස්මා සිලං විසොධයෙ.
614. සිලං ඛලං අපපට්ඨං සිලං ආවුට්ඨිත්තමං,
සිලමාහරණං සෙට්ඨං සිලං කච්චම්බහුතං.
615. සිලං සෙතු මහෙසකෙඛා සිලං ගතො² අනුත්තරො,
සිලං විලෙපනං සෙට්ඨං යෙන වාති දිසොදිසං.
616. සිලං සම්බලමේවග්ගං සිලං පාඨොග්ගත්තමං,
සිලං සෙට්ඨං අතිවාසො යෙන යාති දිසොදිසං.
617. ඉධෙව තිත්ථං ලහති පෙච්චාපායෙ ච දුම්මනො,
සබ්බත්ථ දුම්මනො බාලො සිලෙසු අසමාහිතො.
618. ඉධෙව කිත්තිං ලහති පෙච්ච සග්ගො ච සුම්මනො,
සබ්බත්ථ සුම්මනො සිරො සිලෙසු සුසමාහිතො.
619. සිලමේව ඉධ අග්ගං පඤ්ඤාවා පන උත්තමො,
මනුස්සෙසු ච දෙවෙසු සිලපඤ්ඤාණතො ජය'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිලමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිලවසෝරගාථා.

12. 1. 2

620. නිවෙ කුලමහි ජාතො'හං දළිඤ්ඤා අප්පහොජ්ඣො,
සීනකම්මං මමං ආසි අහොසිං පුප්ඵජ්ඣිකො.
621. ජිග්ච්ඡිතො මනුස්සානං පරිභුතො ච වම්හිතො,
නිවං මහං කර්මාන වජ්ඣං¹ බහුකං ජනං.
622. අඵද්දසාසිං සමුද්ධං හික්ඛුසඛසපුරකකිතං,
පච්ඡන්තං මහාවීරං මගධානං පුරුත්තමං.
623. නික්ඛිපිත්තාන ව්‍යාභාසිං වජ්ඣං උපසඛකම්,
මමෙව අනුකම්පාය අට්ඨාසි පුරිසුත්තමො.
624. වජ්ඣත්තා සජ්ඣතො පාදෙ එකමන්තං සිතො තදා,
පබ්බජ්ජං අහමායාචිං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
625. තතො කාරුණිකො සත්ථා සබ්බලොකානුකම්පකො,
එහි හික්ඛුති මං ආහ සා මෙ ආසුපසම්පදා.
626. සො'හං එකො අරඤ්ඤාසම් විහරන්තො අතඤ්ඤො,
අකාසිං සජ්ඣ වචනං යථා මං ඔවදි ජිතො.
627. රත්තිසා පඨමං යාමං පුබ්බජාතිමනුස්සරිං,
රත්තිසා මජ්ඣමං යාමං දිබ්බවක්ඛං විසොධසිං,²
රත්තිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොබ්බං පදලසිං.
628. තතො රත්තා විවසනෙ³ පුරියස්සග්ගමනං පති,
ඉන්ද්‍ර භ්‍රාමා ච ආගන්ත්වා මං නමස්සිංසු පඤ්ඤි.
629. නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුත්තම,
යස්ස තෙ ආභවා ඛිණා දක්ඛිණේයොසාසි මාරිස.
630. තතො දිස්වාන මං සත්ථා දෙවසඛසපුරකකිතං,
සිතං පාතුකරිත්වාන ඉමමත්ථං අහාසථ.
631. තපෙන භ්‍රාගමචරියෙන සඤ්ඤාමෙන දමෙන ච,
එතෙන භ්‍රාගමණො හොති එතං භ්‍රාගමණමුත්තම'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුනිතො පඨරො ගාථායො අහාසිත්ථා'ති.

සුනිතප්ඨරගාථා.

තස්සද්දනං:

සීලවා ච සුනිතො ච පඨරා දො තෙ මහිද්ධිකා
ආදාසමහි නිපාතමහි ගාථායො චතුර්විසති'ති.

දාදාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

13. තෙරසතිපාතො.

13. 1. 1

632. යාත්‍ර රටෙහි සමුක්කට්ඨො රඤ්ඤා අභිගස්ස පඤ්ඤා,
සායුජ ධම්මෙසු උක්කට්ඨො සොණො දුක්ඛස්ස පාරගු
- 633 පඤ්ච ජිජෙදු පඤ්ච ජගෙ පඤ්ච චුත්තරි භාවස්ස,
පඤ්ච සම්භාවිතො භික්ඛු ඔසතිණ්ණො'ති වුච්චති.
634. උත්තලස්ස පමත්තස්ස බාහිරාසස්ස භික්ඛුතො,
සීලං සමාධි පඤ්ඤා ච පාරිසුරිං න ගච්ඡති.
635. යං හි කිච්චං තදපවිඤ්ඤං අකිච්චං පන කඨිරති,
උත්තලානං පමත්තානං තෙසං වසිස්සති ආසවා.
636. යෙසං ච සුසමාරඤ්ඤා කිච්චං කායගතා සති,
අකිච්චං තෙ න සෙමන්ති කිච්චෙ සාතච්චකාරිතො,
සත්තං සම්පජ්ජානානං අත්ථං ගච්ඡන්ති ආසවා
- 637 උජ්ජමග්ගමි අක්ඛාතෙ ගච්ඡට්ඨ මි නිවහතට්ඨ,
අත්තනා චෝදගත්තානං තිබ්බානමනිහාරගෙ.
- 638 අව්චාරඤ්ඤාමි විරියමි සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,
විණ්ණාපමි කිරිඤ්ඤා මෙ ධම්මං දෙසෙසි චක්ඛුමා.
639. තස්සාගං චචනං සුඤ්ඤා විහාසිං සාසනෙ රතො,
සමට්ඨං පටිපාදෙසිං උත්තමත්ථස්ස පතතියා,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
640. නෙක්ඛමෙම අබ්බුත්තස්ස පටිච්චෙකං ච වේතසො,
අබ්බාපජ්ඣාබ්බුත්තස්ස උපාදානක්ඛයස්ස ච.

14. වුද්දසනිපාතො

14. 1. 1

645. යද අභං පබ්බජිතො අගාරසමානගාරියං,
නාතිජානාමි සබ්බපං අනරියං දෙසසංභිතං.
646. ඉමෙ හඤ්ඤානතු චජ්ඣිනතු දුක්ඛං පපොතතු පාණිනො,
සබ්බපං නාතිජානාමි ඉමසමිං දීඝමනනරෙ.
647. මෙතනං ච අතිජානාමි අපමාණං සුභාවිතං,
අනුපුබ්බං පරිචිතං යථා බුද්ධොන දෙසිතං.
648. සබ්බමිතො, සබ්බසබ්බො, සබ්බභූතානුකම්පකො,
මෙතනං විතනං ච භාවෙමි අබ්‍යාපජ්ඣිරතො¹ සදා.
649. අසංභිරං අසංකූපං විතනං ආමොදයාමිහං,
බ්‍රහ්මවිහාරං භාවෙමි ආනාපුරිසසෙවිතං.
650. අවිතකකං සමාපනො, සමමාසමුදාසාවිකො,
අරියෙන තුණ්හිභාවෙන උපෙතො භොති තාවදෙ.
651. යථා'පි පබ්බතො සෙලො අචලො සුප්පතිට්ඨිතො,
එවං මොහකකයා භික්ඛු පබ්බතො'ව න වෙධති.
652. අනඛණ්ණස්ස පොසස්ස තිච්චං සුචිතවෙසිතො,
විලක්ඛමනං පාපස්ස අබ්‍හමනං² ච බොධති.
653. කගරං යථා පච්චනනං ගුහනං සනතරබාහිරං,
එවං ගොපෙඨ අත්තානං බණ්ණො වො³ මා උපච්චගා.
654. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි තිබ්බිසා හතකො යථා.
655. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි සම්පජානො පතිස්සතො.
656. පරිච්ඡේණො මයා සත්ථා කතා බුද්ධස්ස සාසනං,
ඕභිතො ගරුකො භාරො භවනෙතති සමුහතා.
657. යස්ස චත්ථාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරියං,
සො මෙ අතො අනුප්පතො සබ්බසඤ්ඤාජනකකියො.

1 අබ්‍යාපජ්ජරතො - සිමු. 1, 2.   2. අබ්‍යාමිතො - PTS, ප.   3. වෙ - PTS.

658 සමපාදෙථපපමාදෙන එසා මෙ අනුසාසනී,
හන්දාං පරිතිබ්බිසං විපපමුත්තොති සබ්බධි'ති

ඉත්ථං සුදං ආයසමා බද්දිරවනියො රෙවතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

බද්දිරවනියරෙවතසේර ගාථා.

14. 1. 2

659 යථා'පි හදො ආජ්ඣෙඤ්ඤා ධුරෙ සුත්තො ධුරාසතො,¹
මිටිතො අතිනාරෙන සංසුතං නාතිවත්තති.

660. එවං පඤ්ඤාය යෙ තිත්තා සමුදො වාරිතා යථා,
න පරෙ අතිමඤ්ඤානති අරියධම්මො'ව පාණ්ණිනං.

661. කාලෙ කාලවිසං පත්තා හවාහවවිසං ගතා,
නරා දුක්ඛං තිගච්ඡන්ති තෙධ සොචන්ති මානවා.

662. උත්තතා සුබ්බම්මෙන දුක්ඛධම්මෙන වොන්තා,²
ඵයෙන බාලා හඤ්ඤානති යථාභූතං අදස්සිනො.

663. යෙ ච දුක්ඛෙ සුබ්බසමිං ච මජ්ඣෙයිකිකිමච්චතු³
සීතා තෙ ඉන්ද්‍රබිලො'ව න තෙ උත්තතඛිත්තා.

664. නභෙව ලාභෙ නාලාභෙ අයසෙ⁴ න ච කිත්තියා,
න නින්දායං පසංසාය න තෙ දුක්ඛෙ සුබ්බමි ච.

665. සබ්බත්ථ තෙ න ලිපපන්ති උදබ්බ්ඤ්ච පොකඛරෙ,
සබ්බත්ථ සුබ්බතා ධිරා සබ්බත්ථ අපරාජිතා.

666. ධම්මෙන ච අලාභො යො යො ච ලාභො අධම්මිකො,
අලාභො ධම්මිකො සෙය්‍යො යං චෙ ලාභො අධම්මිකො.

667. යසො ච අපපවුද්ධිනං විඤ්ඤානං අයසො ච යො,
අයසො'ව සෙය්‍යො විඤ්ඤානං න යසො අපපවුද්ධිනං.

668. දුමම ධෙති පසංසා ච විඤ්ඤාති ගරහා ච යා,
ගරහා'ව සෙය්‍යො විඤ්ඤාති යං චෙ බාලපසංසතා.

1 ධුරසුත්තො - සිමු 1, 2

2 වොන්තා - PTS.

3 සිබ්බිතිමජ්ඣතු - PTS

4 නයසෙ - මජ්ඣං, PTS

669. සුඛං ච කාමමසිකං දුක්ඛං ච පච්චෙකිකං,
පච්චෙක¹දුක්ඛං සෙසෙය්‍යා යං චෙ කාමමයං සුඛං.

670. ජීවිතං ච අධම්මෙන ධම්මෙන මරණං ච යං,
මරණං ධම්මිකං සෙසෙය්‍යා යං චෙ ජීවෙ අධම්මිකං.

671. කාමකොපප්පතිනා ඡය සත්තචිත්තා භවාහවෙ,
චරන්ති ලොකෙ අසිතා නත්ති තෙසං පියාපපියං.

672. භාවසිත්වාහ බොජ්ඣංගිහ ඉන්ද්‍රියානි බලානි ච,
පප්පුග්‍ය පරමං සන්තිං පරිනිබ්බන්තානාසවා²ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගොදුතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

ගොදුතනථෙරගාථා.

නසුද්දනං:

රෙවතො චෙච ගොදුතො ථෙරො ථෙථ තෙ මහිද්ධිකා,
වුද්දසමහි නිපාතමහි ගාථායො අට්ඨවිසති²ති.

වුද්දසනිපාතො නිට්ඨිතො.

16. සොළසතිපාඨො

16. 1. 1

673. එස භිග්ගො පසිදුමි සුඤ්ඤා ධම්මං මහාරසං,
විරාගො දෙසිතො ධම්මො අනුපාදාය සබ්බසො.
674. ඛුන්ති ලොභො විත්තං අසමිං පඨවිමණ්ඩලෙ,¹
මථෙතති මඤ්ඤා සමකප්පං සුභං රාගපසංහිතං.
675. රජමුහුත්තං² ච වාතෙන යථා මෙඝොපසාමමයෙ³
එවං සමමතති සමකප්පා යදා පඤ්ඤාය පසාන්ති.
676. සබ්බෙ සංකාරා අනිවර්තා යදා පඤ්ඤාය පසාන්ති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා.
677. සබ්බෙ සංකාරා දුක්ඛානි යදා පඤ්ඤාය පසාන්ති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා.
678. සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා'නි යදා පඤ්ඤාය පසාන්ති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා.
679. බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො කොණ්ඩඤ්ඤා තිබ්බතික්කමො,⁴
පභිනජාතිමරණො බුභමචරියස්ස කෙවලි.
680. ඕසපාසො දලහබ්ලො පබ්බතො දුප්පදාලියො,⁵
ජෙත්ථි බ්ලං ව⁶ පාසං ච සෙලං හෙත්ථිත⁷ දුබ්බිදං,
තිණ්ණො පාරභිගතො ක්කිං මුත්තො සො මාරබ්බිකා.
681. උද්ධතො චපලො භික්ඛු මිත්තො අගමම පාපකෙ,
සංසිද්ධි මහොසසමිං උගමියා පටිකුප්පිතො.
682. අනුද්ධතො අචපලො නිපකො සංවුත්ථිඤ්ඤො,
කල්යාණමිත්තො මෙධාවි දුක්ඛස්සන්තකරො සියා.
683. කාලපබ්බභිග්ගසංකාරො කිංසො ධම්මසස්සතො,
මත්තඤ්ඤා අත්තපානසමිං අද්දිනමානසො තරො.
684. ඵුලෙඨා භංගෙති මකසෙති අරඤ්ඤාසමිං බුභාවතො,
තාගො සමගාමසිසෙ'ව සතො තත්ථාගිවසයො.
685. නාභිහන්දුමි මරණං නාභිහන්දුමි ජීවිතං,
කාලං ච පතිකඤ්ඤාමි තිබ්බිසං භතකො යථා.

1. සුච්චිමණ්ඩලෙ - PTS   2. රජමුහුත්තං - PTS   3. මෙඝො පසාමමයෙ - PTS
4. තිබ්බතික්කමො - PTS   5. දුප්පදාලියො - සිමු 1, 2,   6. බ්ලංගො - PTS
7. ජෙත්ථිත - සිමු 1, 2

686. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පතිකඛිධාමි සමපජානො පතිස්සතො.
687. පරිච්ඡේදණං මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඕභිතො ගරුකො භාරො භවතෙතති සමුගතා.
688. යස්සත්ථාය¹ පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පතො කිං මෙ සද්ධිවිහාරිනා'ති².

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා පඨරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤාපඨර ගාථා.

16. 1. 2

689. මනුස්සගුතං සමුද්ධං අත්තදන්තං සමාභිතං,
ඉරියමානං³ බ්‍රහ්මපථෙ විත්තස්සුපසමෙ රතං.
690. යං මනුස්සා නමස්සන්ති සබ්බධම්මාන පාරගුං,
දෙව්‍යා'පි තං නමස්සන්ති ඉති මෙ අරහතො සුතං.
691. සබ්බසංයෝජනාතීතං වහා නිබ්බන්ධමාගතං⁴
කාමේහි නෙක්ඛම්මරතං⁵ මුත්තං සෙලා'ව⁶ කඤ්චනං.
692. ස චෙ අව්චන්තරුපි භාගො හිමව්‍ය වඤ්ඤා සිලුව්වයෙ,
සබ්බසං නාගතාමානං සව්චභාමො අනුත්තරො.
693. නාගං චො කිත්තසිස්සාමි හ හි ආගුං කරොති සො,
සොරව්චං අවිහිංසා ච පාදා නාගස්ස තෙ දුචෙ.
694. සති ච සමපජ්ඤාදං ච චරණං නාගස්ස තෙ පරෙ,
සද්ධාගත්ථා මහානාගො උපෙක්ඛාසෙතදන්තවා.
695. සති ගිව්‍යා සිරො පඤ්ඤා විමංසා ධම්මවිත්තනා,
ධම්මකුච්ඡිසමාචාසො විචෙකො තස්ස වාලධි.
696. සො ක්වාසි අස්සාසරතො අජ්ඣන්තං සුසමාභිතො,
ගච්ඡං සමාභිතො නාගො සිතො නාගො සමාභිතො.
697. සයං සමාභිතො නාගො නිසින්නො'පි සමාභිතො,
සබ්බත්ථ සංවුතො නාගො එසා නාගස්ස සමපදා.
698. භුඤ්ජති අනවජ්ජාති සාවජ්ජාති න භුඤ්ජති,
සාසම්මජ්ජදන්තං ලභ්වා සන්ති'ධිං පරිවජ්ජයං.

1. යස්සත්ථාය - PTS   2. සද්ධිවිහාරිනා'ති - PTS
3. ඉරියමානං - ට, ඉරියමානං - සිමු 1, 2
4. නිබ්බන්ධමාගතං - සිමු. 1, 2.   5. නික්ඛම්මරතං - PTS.
6. මුත්තසෙලාව - PTS

699. සංයෝජනං අණ්ණං ඵුලං සබ්බං ඡේත්වාන බ්බිතං,
යෙන යෙනෙව ගච්ඡති අනපෙකෙබ්බාච ගච්ඡති.
700. යථාපි උදකෙ ජාතං පුණ්ණිරිකං පව්ඤ්ඤි,
තොපලීප්පති තොයෙන සුචිග්ගිං මනොරමං.
701. තථෙව ච ලොකෙ ජාතො බුද්ධො ලොකෙ විහරති,
තොපලීප්පති ලොකෙන තොයෙන පදුමං යථා.
702. මහාගිති පජ්ජලීතො අභාභාරොපසමමති,
අභිභාරෙසු ච සතොසු තිබ්බුතො'ති පවුච්චති.
703. අත්ථසායං විඤ්ඤාපති උපමා විඤ්ඤාති දෙසිතා,
විඤ්ඤාසුතති මහාභාගා නාගං භාගෙන දෙසිතං.
704. විතරාගො විතදෙසො විතමොගො අනාසවො,
සරීරං විජගං භාගො පරිතිබ්බිසානාසනාසවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා උද්ගා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උද්ගාථෙරගාථා.

තසසුද්දනං:

කොණ්ඩඤ්ඤා ච උද්ගා ච ථෙරො දො තෙ මහිද්ධිකා,
සංග්‍රහමහි තිපාතමහි ගාථායො දො ච තිංස වා'ති.

සංග්‍රහනිපාතො නිට්ඨිතො.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1. 1

705. යඤ්ඤාදිං වා ධනාදිං වා යෙ භනාමි මයං පුරෙ,
අවසෙ තං භයං භොති වෙධනති විලපනති ව.
706. තස්ස තෙ භනති භික්ෂවං භික්ෂො වණ්ණො පසිද්ධි,
කසමා න පරිදෙවෙසි ඵවරුපෙ මහබ්බසෙ.
707. භනති වෙතසිකං දුක්ඛං අනපෙක්ඛස්ස ගාමණී,
අතික්කන්තා භයා සබ්බෙ බිණ්ඩංගොජනස්ස වෙ.
708. බිණ්ඩංග භවතොත්තියා දිට්ඨං ධම්මෙ යථාතපො,
න භයං මරණෙ භොති භාරතීකෙඛපතෙ යථා.
- 709 සුචිණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං මෙ මග්ගො වාපි සුභාවිතො,
මරණෙ මෙ භයං භනති රොගානම්ච සබ්බසෙ.
710. සුචිණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං මෙ මග්ගො වාපි සුභාවිතො,
තිරස්සාදා භවා දිට්ඨා විසං පිත්ථාව¹ ඡබ්බිතං.
711. පාරගු අනුපාදානො කතකිවෙචා අනාසවො,
තුට්ඨා අසුක්ඛයා භොති මුතො අසාතනා යථා.
712. උත්තමං ධම්මතං පතොතා සබ්බලොකෙ අනත්තිකො,
අදිත්තාවා සරා මුතොතා මරණසම්මං න සොචති.
713. යද්දත්ති සම්මතං කිඤ්චි භවො වා² යත්ථ ලබ්භති,
සබ්බං අතිස්සරං එතං ඉති වුත්තං මහෙසිනා.
714. යො තං තථා පජානාති යථා බුද්ධොන දෙසිතං,
න ගණ්ඨාති භවං කිඤ්චි සුත්තතංව අයොගුලං.
715. හ මෙ භොති අභොසිනති භවිස්සනති න භොති මෙ,
සබ්බාරා විගම්ස්සනති තත්ථ කා පරිදෙවනා.
716. සුඤ්ඤං ධම්මසම්ප්පාදං සුඤ්ඤං සබ්බාරසන්තතිං,
පස්සන්තස්ස යථාභූතං න භයං භොති ගාමණී.
717. තිණ්ණවස්සමං ලොකං යදා පඤ්ඤාය පස්සති,
මම්මතං සො අසංවිජ්ජං 'භනති මෙ'ති න සොචති.

718. උක්කණ්ඨාමි සරීරෙන හවෙනමි අනථිකො,
සො'ගං භිජ්ජිසාති කායො අඤ්ඤා ච න හවිසාති.
719. යං වෙ, කිව්වං සරීරෙන තං කරොථ යදිච්ඡථ,
න මේ තප්පව්වයා තත්ථ ඥෙසො පෙමං ච භොගිති.
- 720 තස්ස තං වචනං සුත්තං අබ්භූතං ලොමහංසනං,
සත්ථාති නික්ඛිපිත්තං මාණවං ඵතදමුත්ථං.
721. කිං හද්දනො¹ කරිත්තාන කො වා ආචරියො තච,
කස්ස සාසනමාගමම ලබ්භතෙ තං අසොකතා.
722. සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාවි ජිනො ආචරියො මම,
මහාකාරුණිකො සත්ථා සබ්බලොකතිකිච්ඡනො.
723. තෙනායං දෙසිතො ධම්මො ඛයගාමි අනුත්තරො,
කස්ස සාසනමාගමම ලබ්භතෙ තං අසොකතා.
724. සුත්තාන වොරා ඉසිතො සුභාසිතං,
නික්ඛිපා සත්ථාති ච ආවුධාති ච
තමහා ච කමම, විරමිංසු ඵකෙ
ඵකෙ පබ්බජ්ජ මරොචසිංසු.
725. තෙ පබ්බජිත්තා සුගතස්ස සාසනෙ
හාවෙනි බොජ්ඣංගබලාති පණ්ණිනා
උදග්ගචිත්තා සුමනා කතින්ද්‍රියා
පුසිංසු නිබ්බානපදං අසබ්බත'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අභිමුත්තො පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අභිමුත්තපෙඨරගාථා.

20. 1. 2

726. සමණස්ස අහු වින්තා පාරාසරියස්ස² භික්ඛුනො,
ඵකකස්ස නිසින්නස්ස පච්චිත්තස්ස ක්වාසිතො.
727. කිමානුසුඛං පුරිසො කිං වතං³ කිං සමාවරං,
අත්තනො කිව්වකාරියස්ස න ච කිඤ්චි විගෙඨගෙ.
728. ඉන්ද්‍රියාති මනුස්සානං භිතාය අභිතාය ච,
අරක්ඛිතාති අභිතාය රක්ඛිතාති භිතාය ච.
729. ඉන්ද්‍රියානෙවං සාරකං ඉන්ද්‍රියාති ච ගොපයං,
අත්තනො කිව්වකාරියස්ස න ච කිඤ්චි විගෙඨගෙ.
730. චක්ඛුන්ද්‍රියං වෙ රුපෙසු ගච්ඡන්තං අනිවාරයං,
අනාදීනවදස්සාවි සො දුක්ඛා න භි මුච්චති.

1. විහවිසානති - PTS.

2. පාරාසරියස්ස - සිමු .1,2   3. වතා - සභා.

731. සොතිඤ්ඤං චෙ¹ සද්දසු ගව්ඡන්තං අනිවාරයං,
අනාදිතවදස්සාවි සො දුක්ඛා හ භි මුච්චති.
732. අනිසාරණදස්සාවි ගතෙ චෙ පටිසෙවති,
හ සො මුච්චති දුක්ඛමහා ගතෙසු අභිමුච්ඡතො.
733. අමබ්බං මධුරංගා ච තිත්තකග්ගමනුස්සරං,
රසතණ්හාය ගබ්භො ගදයං නාවබුජ්ඣති.
734. සුභාන්යපටිකුලාති ඓංච්චබ්බාති අනුස්සරං,
රතොතා රගාභිකරණං විවිධං විජදතෙ දුඛං.
735. මහං චෙතෙහි ධම්මෙහි යො හ සකෙකාති රක්ඛිතුං,
තතො හං දුක්ඛමනෙති සබ්බෙහෙතෙහි පඤ්චති.
736. පුබ්බලොභිතසම්ප්පණ්ණං බහුස්ස කුණපස්ස ච,
නරවීරකතං වග්ගුං² සමුග්ගමිව විතතිතං.
737. කට්ඨකං මධුරස්සාදං පියතිබ්බතං දුඛං³,
ධුරංච මධුනා ලිතතං උලලිහං⁴ නාවබුජ්ඣති.
738. ඉත්ථිරුපෙ ඉත්ථිසරෙ⁵ ඓංච්චබ්බාති ඉත්ථියා,
ඉත්ථිගතෙසු සාරතොතා විවිධං විජදතෙ දුඛං.
739. ඉත්ථිසොතාති සබ්බාති සජ්ජන්ති පඤ්ච පඤ්චසු,
තෙසමාචරණං කාතුං සො සකෙකාති විරියමා.
740. සො අත්ථමා සො ධම්මට්ඨමා සො දුක්ඛො සො විචක්ඛණො,
කරෙය්‍ය රමමානො පි⁶ කිච්චං ධම්මත්ථසංගිතං.
741. අඓං සිද්ධි සඤ්ඤාතං චජ්ජ කිච්චං නිරත්ථකං,
හ තං කිච්චන්ති මඤ්ඤිත්වා අපමනොතො විචක්ඛණො.
742. යං ච අත්ථෙහ සඤ්ඤාතං යං ච ධම්මගතා රති,
තං සමාදාය වතෙතථ සා භි චෙ උත්තමා රති.
743. උච්චාවචෙහුපායෙහි
පරෙසමිතිජ්ඣිසති,
ගන්තො වග්ගිත්වා අථ සොච්ඡිත්වා,
ආලොපති සාහසා යො පරෙසං
744. තච්ඡන්තො ආණ්ඩො ආණ්ඩං නිහන්ති බලවා යථා
ඉන්ද්‍රියාතිඤ්ඤෙග්ගෙව නිහන්ති කුසලො⁷ තථා.

1. ච - PTS. 2. වග්ගු - සිමු. 1, 2 3. දුක්ඛං පියතිබ්බතං - සිමු. 1, 2
4. උලලිහං - PTS 5. ඉත්ථිරුපෙ - PTS. 6. රමමානො හි - PTS.
7. කුසලො - PTS

745. සඤ්ඤාං විරියං සමාධිං ච සත්ථං පඤ්ඤාඤ්ඤා¹ භාවයං,
පඤ්ඤා පඤ්ඤාති භන්තොන අතීඤ්ඤා යාති බ්‍රාහ්මඤ්ඤා.

746. සො අත්ථවි සො ධම්මවෙසා කත්ථි වාකොභුසංසතීං,
සබ්බෙන සබ්බං බුද්ධස්ස සො නරො සුඛමෙධති².

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පරාසරියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³.

සංරාසජිගජ්ජරගාථා.

20. 1. 3

747. විරරතනං චතාතාපි ධම්මං අනුච්චිත්තයං,
සමං විත්තස්ස නාලත්ථං පුච්ඡං සමණබ්‍රාහ්මඤ්ඤා.

748. සො සො පාරඛගතො ලොකෙ සො පතොන අමතොගධං,
කස්ස ධම්මං පටිච්ඡාමි පරමත්ථවිජ්ජානනං.

749. අනෙතාවඛකගතො ආසි⁴ මචෙත්ථ සසමාමිසං,
බ්ලො⁵ මහිඤ්ඤාපාසෙන වෙපට්ඨන්තසුරො යථා.

750. අඤ්ඤාමි⁶ නං න මුඤ්ඤාමි අස්මා සොකපරිද්දවි,
සො මෙ බන්ධං මුඤ්ඤාමි ලොකෙ සමොධායං වෙදසිස්සති.

751. සමණං බ්‍රාහ්මණං වා කං ආදිසන්තං පහඬුනං,
කස්ස ධම්මං පටිච්ඡාමි ජරාමච්ඡුපවාහනං.

752. විච්ඡිච්ඡාකඛ්ඛාගපිතං⁷ සාරඞ්ඛබලසඤ්ඤානං,
කොධපත්තමනත්ථං අභිජ්ජපපදාරණං⁸.

753. තණ්හාධනුසම්මුට්ඨානං ඤේ ච පන්තරසායුතං,
පස්ස ඕරසිකං බාලහං⁹ හෙත්වාන යදි තිට්ඨති.

754. අනුදිට්ඨිතං අප්පභානං සඬ්ඛප්පරතෙජ්ජිතං,¹⁰
තෙන විඤ්ඤා පච්චොමි පත්තං¹¹ මාලුතෙරිතං.

755. අජ්ඣිත්තං මෙ සම්මුට්ඨාය ඛප්පං පච්චති මාමකං,¹²
ජ්ථසායනති කායො යත්ථ සරති සබ්බදා.

756. තං න පස්සාමි තෙතිච්ඡං යො මෙනං සලලමුද්ධරෙ,
නානාරජ්ජන සත්ථෙන භාඤ්ඤාන විච්ඡිච්ඡිතං.

1. සතිපඤ්ඤා - PTS

2. අසිං - PTS.

3. බ්ලො - භ

4. අඤ්ඤාමි - PTS.

5. විච්ඡිච්ඡාකඛ්ඛාගපිතං - ප

6. අභිජ්ජපපදාරණං - PTS.

7. බාලං - ස්‍යා, PTS.

8. සරතෙජ්ජිතං - PTS.

9. පාපකං - ස්‍යා.

757. කො මෙ අසනේ, අවණො සලලමිඛනනරපසායං,
අහිංසං සබ්බගතතාති සලලං මෙ උඤ්චිසාති.
758. ධම්මපපති හි සො සෙවො, විසදෙසප්පවාහකො,
ගමහිරෙ පතිතස්ස මෙ ථලං පාණිං ච¹ දස්සයෙ.
759. රහදෙ'හමසමි ඕගාලො, අභාරියරජමනනිකො,²
මායාඋසුගසාරමො³ පිනමිඤ්චමපජ්චෙ.
760. උඤ්චිවමෙසථනිතං සඤ්ඤාජහවලාහකං,
වාහා වහනති දුද්දිට්ඨිං⁴ සබ්බපා රාගතිස්සිතා.
761. සවනති සබ්බධි සොතා ලතා උබ්භිජ්ජ තිට්ඨති,
තෙ සොතෙ කො නිවාරෙය්‍ය තං ලතං කො හි ජෙව්ජති.
762. වෙලං කරොථ හදුනෙත සොතාහං සනතිවාරණං,
මා තෙ මනොමයො සොතො රුක්ඛං'ව සහසා ලුචෙ.
763. එවං මෙ හගජාතස්ස අපාරා පාරමෙසකො,
තාණො පඤ්ඤාච්ඡිට්ඨො සජා ඉසිසබ්බතිසෙවිතො.
764. සොපාණං සුකතං සුඤ්ඤං ධම්මසාරමයං දලං,⁵
පාදාසි වුය්‍යමානස්ස 'මා හාසි'ති ච අබ්බුචි.⁶
765. සතිපට්ඨානපාසාදං ආරුග්ග පට්ඨවෙකිකං,
යං තං පුබ්බෙ අමඤ්ඤිස්සං සක්කායාතිරතං පජං.
766. යදා ච මග්ගමදුක්ඛං නාවාය අභිරුහනං,
අනඛිට්ඨාය අතතාහං තිත්ථමදුක්ඛිච්ඡිතතමං.
767. සලලං අතතසමුට්ඨාහං හවනෙතතිපහාවිතං,⁷
එතෙසං අපපවතතාය දෙසෙසි මග්ගමුත්තමං.
768. දීඝරත්තානුසයිතං විරරත්තමඛිට්ඨිතං,⁸
බුද්ධො මෙ පානුද්දී ගජං⁹ විසදෙසප්පවාහකො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා තෙලකාති පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

තෙලකාතිපඨරගාථා.

1. පාණිව - හසා, PTS. 2. අභාරියරජමනනිකො - PTS.
3. මායාඋසුගසාරමො - PTS. 4. කුද්දිට්ඨිං - ප. 5. දලං - PTS
6. ඔබ්බුචි - PTS. 7. හවනෙතතිපහාවිතං - සිමු. 1, 2.
8. විරරත්තපතිට්ඨිතං - PTS. 9. ගකං - PTS.

20. 1. 4

769. පසං විතතකතං¹ ඛිම්බං අරුකායං සමුසසිතං,
අංතුරං බහුසංඝප්පං යසං නත්ති ධුමං සිති.
770. පසං විතතකතං¹ රූපං මණ්ඩනං කුණ්ඩලෙන ච,
අට්ඨං තච්චෙන² ඔහංගං සහ චතේති සොගති.
771. අලතතකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකමිකතිතං,
අලං බාලසං මොහාය නො ච පාරගචෙසිනො.
772. අට්ඨපාදකතා³ කෙසං නෙතතා අඤ්ඤාමිකතිතා,
අලං බාලසං මොහාය නො ච පාරගචෙසිනො.
773. අඤ්ඤාතිච නවා විතතා පුතිකායො අලමිකතො,
අලං බාලසං මොහාය නො ච පාරගචෙසිනො.
774. ඔදගි මිගවො පාසං නාසදා වාගුරං⁴ මිගො,
භුක්ඛි නිවාපං ගච්ඡාමි කඤ්ඤො මිගබ්බකෙ.
775. ජිනො පාසො⁵ මිගවසං නාසදා වාගුරං⁴ මිගො,
භුක්ඛි නිවාපං ගච්ඡාමි සොචනො මිගලුද්දකෙ.
776. පසංගි ලොකෙ සධනෙ මනුසො
ලඛාන විතතං න දදන්ති මොහා,
ලුඛා⁶ ධනං සන්තිවයං කරොන්ති
භිගො ච කාමෙ අභිපජ්ඣන්ති.
- 777 රාජා පසංග පඨවිං විජේඛි,
සසාගරන්තං මහිමාවසනො,
ඕරං සමුද්දසං අතිත්තරූපො
පාරං සමුද්දසං⁷ පි පජ්ඣෙථ.
- 778 රාජා ච අඤ්ඤා ච බහු මනුසො
අවිතතණො මරණං උපෙන්නි,
උභවාච හුක්ඛාන ජහන්ති දෙහං
කාමෙති ලොකමගි න ගත්ති තිත්ති.
779. කඤ්ඤා හං ඤාති පකිරිත කෙසෙ
අහො වතා නො අමරාති වාහු,
චතේන නං පාරුතං නිහරිති,
විතං සමොධාය තතො බහන්ති.
780. සො ඛයාති සුලෙභි තුජ්ජමානො
ඵකෙන චතේන පහාය හොගෙ,
න මියමානසං ගවන්ති තාණා
ඤාති ච මිත්තා අථවා සහායා.
781. දායාදකා තසං ධනං හරන්ති
සතො පන ගච්ඡති යෙන කමමං,
න මියමානං ධනමිකෙති කිඤ්චි
පුත්තා ච දුරා ච ධනං ච රට්ඨා.

1. විතතිකතං - සිමු. 1, 2 ප. 2. අට්ඨනවෙන - PTS.

3. අට්ඨපාදකතා - සං, PTS. අට්ඨපාදකතා - ප. 4. වාගුරං - සං, PTS.

5. ජිනපාසො - සං PTS. 6. ලුඛා - සං.

782. න දිස්මාසං ලහනෙ ධනෙන
න වා'පි විතෙතන ජරං විහන්ති,
අපං හි තං¹ ජිවිතමාසු ධිරා
අසංසතං විපපරිණාමධම්මං.
783. අඛිං දුට්ඨං ව චුසන්ති එසං
බාලො ව ධිරො ව තථෙව චුට්ඨං,
බාලො හි බාලා වධිතො'ව සෙති
ධිරො ව නො වේධති එසංචුට්ඨං.
784. තස්මා හි පඤ්ඤා'ව ධනෙන සෙය්‍යා²
යාය වොසානම්ඛාධිගච්ඡති,
අබ්බොසිතතා³ හි භවාහමෙසු,
පාපාති කම්මාති කරොති⁴ මොහා.
785. උපෙති ගබ්භඤ්ච පරඤ්ච ලොකං
සංසාරමාපජ්ජ පරමාරාය,
තස්සප්පඤ්චො අභිසංඝහනො
උපෙති ගබ්භඤ්ච පරඤ්ච ලොකං.
786. චොරො යථා සක්ඛිමුඛෙ ගතිතො
සකම්මනා හඤ්ඤති පාපධම්මො,
එවං පජ්, පච්ච⁵ පරමිති ලොකෙ
සකම්මනා හඤ්ඤති පාපධම්මො.⁶
787. කාමා හි චිත්තා මධුරා මනෝරමා
විරූපරූපෙන මථෙන්නති විතතං,
ආදිනවං කාමගුණෙසු දිස්වා
තස්මා අහං පබ්බජිතොමි රාජ.
- 788 දුමපථලානිව පතන්ති මානවා
දහරා ව චුඤ්ඤා ව සරිරහෙදා,
එතම්පි දිස්වා පබ්බජිතොමි රාජ
අපණ්ණකං සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යො.
789. සඤ්ඤායාහං පබ්බජිතො උපෙතො ජනසාසනෙ,
අවඤ්ඤා මයං පබ්බජ්ජා අනුරොධො භුඤ්ජාමි භොජනං.
790. කාමෙ ආදිතතො දිස්වා ජාතරූපාති සන්තො,
ගබ්භවොක්කන්තො දුක්ඛං තිරයෙසු මහබ්භයං.
791. එතමාදිනවං ඤාත්වා සංවෙගං අලහිං තදා,
සො'හං විඤ්ඤා තදා සනොති සම්පතොති ආසවක්ඛයං.
792. පරිවිණ්ණො මයා සන්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔතිතො ගරුකො භාරො භවිතොති සමුහතා.
793. යස්සන්තො පබ්බජිතො අගාරස්මානගාරියං
සො මෙ අනෙවං අනුප්පතොති සබ්බසංයොජනක්ඛයො'ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා රට්ඨපාලො ථෙරො ගාථායො අගාසිත්වා'ති.
රට්ඨපාලොත්ථරගාථා.

1. අපාසානි තං - සො, PTS

2. සෙය්‍යො - PTS.

3. අබ්බොසිතතා - සො, PTS.

4. කරොති - PTS.

5. පච්ච - සිමු. 1, 2. PTS.

6. පාපධම්මො - PTS

20. 1. 5

794. රූපං දිස්වා සති මුට්ඨා පියං නිමිත්තං¹ මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාසං² නිට්ඨති.
795. තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා අනෙකා රූපසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විභෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
එවමාවිතොතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
796. සද්දං සුඛං සති මුට්ඨා පියං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාසං² නිට්ඨති.
797. තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා අනෙකා සද්දසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විභෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
එවමාවිතොතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
798. ගන්ධං ඝ්ණං සති මුට්ඨා පියං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාසං² නිට්ඨති.
799. තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා අනෙකා ගන්ධසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විභෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
එවමාවිතොතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
800. රසං භොජ්‍යං සති මුට්ඨා පියං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාසං² නිට්ඨති.
801. තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා අනෙකා රසසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විභෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
එවමාවිතොතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
802. එස්සං ඵුස්සං සති මුට්ඨා පියං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාසං² නිට්ඨති.
803. තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා අනෙකා එස්සසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විභෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
එවමාවිතොතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
804. ධම්මං ඤාත්වා සති මුට්ඨා පියං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙක්ඛාසං² නිට්ඨති.
805. තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා අනෙකා ධම්මසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විභෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
එවමාවිතොතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
806. න සො රජ්ජති රූපෙසු රූපං දිස්වා පඨිස්සතො,
විරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙක්ඛාසං⁴ නිට්ඨති.
807. යථාස්ස පස්සතො රූපං සෙවතො වා'පි වෙදනං,
බ්බිසති නොපවිසති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතොතො දුක්ඛං සන්තිකෙ නිබ්බානං³ වුච්චති.

1. පියනිමිත්තං - PTS, ස්‍යා. 2. අජෙක්ඛාස - ස්‍යා, PTS 3. නිබ්බාන - ට. PTS
 . නාජෙක්ඛාස - ස්‍යා, PTS.

808. න සො රජ්ජති සද්දෙසු සද්දං සුඛං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාපේක්ඛාස්ස¹ තිට්ඨති.
809. යථාස්ස සුඤ්ඤතො සද්දං සෙවතො චා'පි වෙදනං,
බ්බිසති නොපවිසති එවං සො චරති සතො,
එවං අපචිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බානං² වුච්චති.
810. න සො රජ්ජති ගනෙසු ගනිං සුඛං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාපේක්ඛාස්ස¹ තිට්ඨති.
811. යථාස්ස සායතො ගනිං සෙවතො චා'පි වෙදනං,
බ්බිසති නොපවිසති එවං සො චරති සතො,
එවං අපචිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බානං² වුච්චති.
812. න සො රජ්ජති රසෙසු රසං භොක්ඛා³ පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාපේක්ඛාස්ස¹ තිට්ඨති.
813. යථාස්ස සායතො රසං සෙවතො චා'පි වෙදනං,
බ්බිසති නොපවිසති එවං සො චරති සතො,
එවං අපචිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බානං² වුච්චති.
814. න සො රජ්ජති එසෙසු එසං චුස්ස පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාපේක්ඛාස්ස¹ තිට්ඨති.
815. යථාස්ස චුසතො එසං සෙවතො චා'පි වෙදනං,
බ්බිසති නොපවිසති එවං සො චරති සති,
එවං අපචිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බානං² වුච්චති.
816. න සො රජ්ජති ධම්මෙසු ධම්මං ඤාතො පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාපේක්ඛාස්ස තිට්ඨති.
817. යථාස්ස විජානතො ධම්මං සෙවතො චා'පි වෙදනං,
බ්බිසති නොපවිසති එවං සො චරති සතො,
එවං අපචිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බානං² වුච්චති.

ඉත්ථං සුද්දං අයස්මා මාලුඛකාසුත්තො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාලුඛකාසුත්තකෙත්ථරගාථා.

1. නාපේක්ඛාස්ස - සා, PTS. 2. තිබ්බාන - ප. PTS, 3. භාක්ඛා - සිමු, 1, 2.

20. 1. 6

818. පරිපුණ්ණකායො සුරුචි සුජානො වාරදසුනො,
සුවණ්ණවණ්ණොසි භගවා සුසුක්කදො¹ විරියවා.
819. හරස්ස හි සුජානස්ස සෙ භවන්ති විසංඝානා
සබ්බො තෙ තච කායසම්මං මහාපුරිසප්පකඛණා.
820. පසන්නතෙතො සුමුඛො බ්‍රහ්මා උජ්ජ පතාපවා,
මජ්ඣෙකි සමණසංඝස්ස ආදිවෙවා² විරොචසි.
821. කල්‍යාණදසුනො හික්ඛු කඤ්චනසන්තිහත්තවො,
කිං තෙ සමණභාවෙන එවං උත්තමවණ්ණිනො.
822. රාජා අරහසි භවිතුං චක්කචන්ති රථෙසහො,
වාතුරතො විජ්ජාචි ජමුසණ්ඩස්ස³ ඉස්සරො.
823. බන්ධියා භොගා රාජානො⁴ අනුයන්තා භවන්ති තෙ,
රාජාඛිරාජා⁵ මනුජ්ඣෙකු රජ්ජං කාරෙහි ගොතමි.
824. රාජාහම්සම් සෙල (සෙලාති භගවා) ධම්මරාජා අනුත්තරො,
ධම්මෙන චක්කං චතොති චක්කං අපාතිචන්තිං.
825. සමුද්ධො පරිජාහාසි (ඉති සෙලො බ්‍රාහ්මණො)
ධම්මරාජා අනුත්තරො,
ධම්මෙන චක්කං චතොති ඉති භාසසි⁶ ගොතමි.
826. කො ඤු සෙහාපති භොතො සාවකො සඤ්ඤා අනුයො,⁷
කො තෙ මං අනුචතොති ධම්මචක්කං පචන්තිං.
827. මයා පචන්තිං චක්කං (සෙලාති භගවා) ධම්මචක්කං අනුත්තරො,
භාරිපුතො අනුචතොති අනුජානො තථාගතං.
828. අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං භාවෙතබ්බං ච භාවිතං,
පභාවබ්බං පභිතං මෙ තස්මා බුද්ධොසම් බ්‍රාහ්මණ.
829. විනයස්ස මහි කඛිං අබ්බුච්චස්ස බ්‍රාහ්මණ,
දුලලහං දස්සනං භොති සමුද්ධානං අභිණ්ණසො.
830. යෙසං චෙ දුලලහො ලොකෙ පාතුභාවො අභිණ්ණසො,
සො'හං බ්‍රාහ්මණ සමුද්ධො⁸ සලලකතො අනුත්තරො.
831. බ්‍රහ්මහුතො අතිතුලො මාරසෙනප්පමදුතො,
සබ්බාමිතො වසෙ කන්ධා⁹ මොදුම් අකුතොභයො.

1. සුසුක්කදොසි - මජ්ඣ., PTS. 2. ජමුසණ්ඩස්ස - සිමු, 1, 2.

3. භොජරාජානො - PTS 4. රාජාඛිරාජා - PTS. 5. භාසප - සිමු 1, 2

6. සකපුරිසවණො - PTS. 7. බුද්ධො'සම් - PTS. 8. බසිකචො - PTS.

832. ඉදං භොතොති නිසංමේථ ගථා භාසති චක්ඛුමි,
සලලකතොති,¹ මහාවීරො සිභො'ව නදාති වනෙ.
833. බ්‍රහ්මභූතං අතිතුලං මාරසෙනප්පමද්දනං,
කො දිඤ්චි නප්පසිද්දොස් අපි කණ්ඨාභිජාතිකො.
834. යො මං ඉච්ඡති අනෙතු යො වා නිච්ඡති ගච්ඡතු,
ඉධාගං පබ්බජ්ස්සාමි වීරපඤ්ඤස්ස සනතිකෙ.
835. එතං චෙ රුච්චති භොතො සම්මාසම්බුද්ධිසාසනං,
මයම්පි පබ්බජ්ස්සාමි වීරපඤ්ඤස්ස සනතිකෙ.
836. බ්‍රාහ්මණා නිසතා ඉමෙ යාවන්ති පඤ්ඤාලිකතා,
බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සාමි භගවා තච සනතිකෙ.
837. ස්වාක්ඛාතං බ්‍රහ්මචරියං (සෙලාති භගවා) සන්දිට්ඨිකම්කාලිකං,
ගජා අමොඝා පබ්බජ්ජා අප්පම්භතස්ස සික්ඛතො.
838. යං තං සරණමාගමම ඉතො අට්ඨමේ² චක්ඛුමි,
සත්තරතොතන භගවා දන්තාමන තච සංසතෙ.
839. තුවං බුද්ධො තුවං සජා, තුවං මාරාහිභූ මුති,
තුවං අනුසයෙ ඡේතො තිණ්ණො තාමරසිමං පජං.
840. උපධි තෙ සම්භික්ඛතතා අසවා තෙ පදාලිතා,
සිභො'ව අනුපාදානො පභිනභගගෙරවො.
841. භික්ඛවො නිසතා ඉමෙ නිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලිකතා,
පාදෙ වීර පසාරෙහි නාගා ව්‍යානතු සන්ත්තො'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා සෙලො පඨරො ගාථායො අභාසිජා'ති.

සෙලපෙඨරගාථා.

¹ සලලකතො - සිමු 1, 2.

² අට්ඨමි - ට, PTS.

20. 1. 7

842. යාතං මේ හත්ථිගිමාය සුබ්බමිං චිත්ථං පට්ඨාගිතං,
සාලිනං ඔදනො භුතො සුචිම්බසුපතෙවනො.
843. සොජ්ජ හඳො සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
844. පංසුකුලි සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
845. පිණ්ඩපාති සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
846. තෙවිච්චි සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
847. සපදනචාරි සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
848. ඵකාසනි සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
849. පතනපිණ්ඩි සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
850. බලුපච්ඡි,හතති සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ² රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
851. අරඤ්ඤිකො සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
852. රුක්ඛමුලිකො සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
853. අබ්බහාකාසි සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
854. සොසානිකො සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
855. යථාසන්තිකො සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
856. නෙසජ්ජිකො සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
857. අප්පිමෙජ්ඣ සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.
858. සන්තුලෙභා සාතතිකො උඤ්ජාපතොගතෙ¹ රතො,
කිංයති අනුපාදනො පුතො ගොඩාය හද්දිගො.

¹ උඤ්ජාපතොගතෙ - සිවු 1, 2.

859. පවිච්ඡෙදො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කියාති අනුපාදානො පුත්තො ගොඩාය හද්දියො.
860. අසංසවෙය් සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කියාති අනුපාදානො පුත්තො ගොඩාය හද්දියො.
861. අරභවිටියො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කියාති අනුපාදානො පුත්තො ගොඩාය හද්දියො.
862. හිත්ථ සතපලං කංසං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අග්ගහිං මිත්තිකාපත්තං ඉදං දුතියාහිසෙවනං.
863. උච්ච මණ්ඩලිපාකාරෙ දලාමට්ඨාලකොට්ඨකෙ,
රක්ඛිතො ඛග්ගහතෙථි උත්තසං විහරිං පුරෙ.
864. සොජ්ජ හදෙද්ද අනුත්‍රාසි පභිනහගහෙරවො,
කියාති චිතමොගග්ග පුත්තො ගොඩාය හද්දියො.
865. පිලක්ඛකො පතිට්ඨාය සතිං පඤ්ඤං ච භාවයං,
පාපුණ්ණිං අනුපුබ්බෙන සබ්බසංයොජ්ඣක්ඛය'නති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා හද්දියො කාලිගොඩාය පුත්තො පෙරෙ
ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

හද්දියතෙථරගාථා.

20. 1. 8

866. ගච්ඡං චදෙසි සමණට්ඨිතොමහි
මමං ච බ්‍රෑහ්ම සිතමට්ඨිතො'ති,
පුච්ඡාමි තං සමණ එතමත්ථං
කථං² සිතො තං අගමට්ඨිතොමහි.
867. සිතො අහං අබ්‍රහ්මාල සබ්බදා
සබ්බස්ස භූතෙස්ස නිධාය දණ්ඩං,
තුච්ඡාල පාණෙස්ස අසඤ්ඤාතොසි
තස්මා සිතොහං තුච්ඡමට්ඨිතොසි.
868. විරහං චිත මෙ මහිතො මහෙසි
මහාවනං සමණො පච්චුපාදි,
සො'හං චජ්ඣාමි සහස්සපාපං
සුත්තං ගාථං තථ ධම්මස්සත්තං.
869. ඉච්චෙව චොරො අසිමාවුධං ච
සොබ්බ පපාතෙ නරකෙ අනිකාසි,
අච්ඡදි චොරො සුගතස්ස පාදෙ
තතෙථ පබ්බජ්ජමයාපි බුද්ධං.
870. බුද්ධො ච ඛො කාරුණිකො මහෙසි
යො සත්ථ ලොකස්ස සදෙවකස්ස,
තමෙහි හික්ඛු'ති තදා අචොච
එසො'ව තස්ස අනු හික්ඛුහාවො.
871. යො ච පුබ්බ පමජ්ජිකා පච්ඡා සො හප්පමජ්ජති,
සො'මං ලොකං පහාසෙති අබ්‍හා මුත්තො'ව ච්ඡදිමා.

872. යසා පාපං කතං කම්මං කුසලෙන පිටියති,¹
සො'ම් ලොකං පහසෙති අබ්බා මුත්තො'ම් චන්දිමා.
873. යො හවෙ දහරො හික්ඛු සුඤ්ඤති බුද්ධසාසනෙ,
සො'ම් ලොකං පහසෙති අබ්බා මුත්තො'ම් චන්දිමා.
874. දිසා'පි² මෙ ධම්මකම්මං සුඤ්ඤතු
දිසා'පි මෙ සුඤ්ඤතු බුද්ධසාසනෙ,
දිසා'පි³ මෙ තෙ මිත්තප්ප³ හජන්තු
යෙ ධම්මමෙවාදාපෙතති⁴ සන්තො.
875. දිසා හි මෙ බන්ධිවාදානං අවිරොධපසංසිනං,
සුඤ්ඤතු ධම්මං කාලෙන තඤ්ච අනුචිතියන්තු.
876. න හි ජාතු සො මම්මං හිංසෙ අඤ්ඤං වා පන කිඤ්චනං,
පපජ්ජාස පරම් සන්තිං රක්ඛෙය්‍ය තසථාවරෙ.
877. උදකං හි නයන්ති නෙත්තිකා උසුකාරා නම්යන්ති නෙජ්නං,
දුරං නම්යන්ති තච්ඡකා අත්තානං දම්යන්ති පණ්ඩිතා.
878. දුක්ඛෙනෙකෙ දම්යන්ති අබ්බසෙති කසාහි ව
අදුක්ඛිත අසන්තො අහං දුක්ඛොමි තාදිතා.
- 879 අහිංසකො'ති මෙ නාමං හිංසකස්ස පුරෙ සන්තො,
අජ්ජාහං සච්චනාමොමි න නං හිංසාමි කිඤ්චනං.
880. වොරො අහං පුරෙ ආසිං අබ්බුලිමාලො'ති විසුත්තො,
වුත්තමානො මහොසෙන බුද්ධං සරණමාගමං.
881. ලොහිතපාණී⁵ පුරෙ ආසිං අබ්බුලිමාලො'ති විසුත්තො,
සරණාගමනං පසා භවතෙති සමුත්තො.
882. තාදිසං කම්මං කතාන බ්බුං දුග්ගතිගාමිනං
චුට්ඨා කම්මවිපාකෙන අනණො භුඤ්ජාමි භොජනං.
883. පමාදමනුසුඤ්ඤති බාලා දුමමබ්බො ජනා.
අපමාදං ච මෙබ්බි ධනං සෙට්ඨං'ම් රක්ඛති.
884. මා පමාදමනුසුඤ්ඤථ මා කාමරතිසත්ථං,
අපමන්තො හි කියන්තො පපෙසාති පරමං සුඛං.
885. සවාගනං භාපගනං නෙතං දුමමන්තිනං මම,
සංවිගන්තසු⁶ ධම්මසු යං සෙට්ඨං තදුපාගමං.

1 පිටියති - ප. 2 දිසාහි - PTS, 3 මිත්තප්ප - PTS.

4 ධම්මමෙවාදාපෙතති-ප, PTS 5. ලොහිතපාණී - PTS 6. සංවිගන්තසු-සිමු.1,2

886. ස්වාගතං නාපගතං නෙතං දුම්මනතිතං මම,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
887. අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලෙ වා පබ්බතෙසු ගුහාසු වා,
තස්ථ තස්ථෙව අට්ඨාසිං උබ්බිඤ්ඤමනසො තදා.
888. සුඛං සයාමි ණායාමි සුඛං කප්පෙමි ජීවිතං,
අහස්ථපාසො මාරස්ස අහො සත්ථානුකම්පිතො.
889. බ්‍රහ්මජ්ජේවො පුරෙ ආසිං උද්දිජේවො උභතො අහු,¹
සොජ්ජ පුතො සුගතස්ස ධම්මරාජස්ස සන්ථිතො.
890. විතතණ්ණො අනාදානො ගුත්තථොරො සුසංවුතො,
අසමුලං වධිත්වානා² පතොනා මෙ ආසවකඛයො.
891. පටිවිණේණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සංසතං,
මහිතො ගරුකො හාරො භවතෙතති සමුහතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අභිගුලිමාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

අභිගුලිමාලථෙරගාථා.

20. 1. 9

892. පහාය මාතෘපිතරො භගිනි ඤාතිභාතරො,
පඤ්චකාමගුණ භිත්ථා අනුරුඤ්ඤො'ව ක්කියතු.
893. සමේතො නච්චගිතෙහි සම්මතාලප්පබ්බොධිතො,
න තෙන සුද්ධිමජ්ඣකං³ මාරස්ස විසයෙ රතො.
894. එතං ව සමතික්කමම රතො බුද්ධස්ස සංසතෙ,
සබ්බොසං සමතික්කමම අනුරුඤ්ඤො'ව ක්කියති.
895. රූපා සද්දා රසා ගන්ධා ථොට්ඨබ්බා ව මනොරමා,
එතෙ ව සමතික්කමම අනුරුඤ්ඤො'ව ක්කියති.
896. පිණ්ඩපාතා පටික්කතොනා⁴ එකො අදුතිසො මුනි,
එසති පංසුකුලාති අනුරුඤ්ඤො අනාසමො.
897. විචිති අග්ගහි ධොවි රජසි ධාරසි මුනි,
පංසුකුලාති මතිමා අනුරුඤ්ඤො අනාසමො.

1. අහු - PTS. 2. වමෙත්ථං - PTS. 3. සුද්ධිමජ්ඣකං - සිමු 1, 2 PTS මජ්ඣං.
4. පිණ්ඩපාතමතික්කතො - සිමු. 1, 2. ට පිණ්ඩපාතපටික්කතො - PTS.

898. මහිවෙත්ථ ච අසනතුට්ඨා සංසට්ඨා යො ච උභිතො,
තස්ස ධම්මො ඉමෙ භොන්ති පාපකා සංඛිලෙසිකා.
899. සතො ච භොති අපට්ඨෙත්ථ සනතුට්ඨා අවිසානව,
පට්ඨෙකාරතො විතොත්ථ නිව්වමාරභවිට්ඨො.
900. තස්ස ධම්මො ඉමෙ භොන්ති කුසලා බොධිපකම්මා,
අනාගමො ච සො භොති ඉති වුත්තං මහෙසිනා.
901. මම් සංඛිතපමඤ්ඤාය සත්ථ ලොකෙ අනුත්තරො,
මනොමයෙන කායෙන ඉද්ධියා උපසංඛිතම්.
902. යද මෙ අනු සංඛිතපො තතො උත්තරි දෙසසි,
තිපපඤ්චරතො බුද්ධො තිපපඤ්චමදෙසසි.
903. තස්මාහං ධම්මමඤ්ඤාය විහාසිං සංසතෙ රතො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
904. පඤ්චපඤ්ඤාසම්මානි යතො හෙසජ්ජිකො අහං,
පඤ්චවිසතිවිසානි යතො මිද්ධං සමුහතං.
905. නානු අස්සාසපස්සාසා සිතවිත්තස්ස තාදිනො,
අනෙජො සන්තිමාරබ්බ චක්ඛුමා පරිනිබ්බතො.
906. අසලථිතෙන විතොතන වෙදනං අජ්ඣමාසසි,
පජ්ජාතස්සෙව නිබ්බානං විමොක්ඛා චෙතසො අනු.
907. එතෙ පච්ඡිමිකා දති මුනිතො එස්සපඤ්චමා,
නාඤ්ඤා ධම්මො භවිස්සන්ති සමුබුද්ධො පරිනිබ්බතො.
908. නත්ති දති පුනාචාසො දෙවකායමති¹ ජාලිති,
විකම්මො ජාතිසංසාරො නත්ති දති පුනබ්බවො.
909. යස්ස මුත්තනො² සහස්සාධා ලොකො සංවිදිතො සමුහමකපො,
වසි ඉද්ධිගුණො චුතුපපාතෙ කාලෙ පස්සති දෙවතා ස භික්ඛු.³
910. අත්තහාරො⁴ පුරෙ අාසිං දලිදො සංසාරකො,
සම්මං පටිපාදෙසිං උපරිට්ඨං ගසස්සිනං.
911. සොමහි සකාකුලෙ ජාතො අනුරුද්ධො'ති මං විදු,
උපෙතො හව්වගිතෙහි සම්මතාලපබ්බොධිතො.

1. දෙවකායමති - PTS. දෙවකායමති - ප 2. මුත්තනො - PTS

3. භික්ඛුනො - සිමු 1, 2. 4. අත්තහාරො - සිමු. 1, 2.

912. අථදුකාසිං සමුද්ධං සන්ථාරං අකුතොභයං,
තස්මිං විතතං පසාදෙකා පබ්බජිං අනගාරියං.
913. පුබ්බනිවාසං ජානාමි යත් මේ වුසිතං පුරෙ,
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු අවයාසිං සතජාතියා.
914. සත්තකඛිතාං මනුසසිනො අහං රජ්ජමකාරසිං,
වාතුරනොතා විජිතාච්ඡමුක්ඛණ්ඩස්ස¹ ඉස්සරො,
අදුක්ඛිත අසන්තො ධම්මිතො අනුසාසකිං.
915. ඉතො සත්ත තතො² සත්ත සංසාරානි චතුද්දස,
නිවාසමභිජාතියං දෙවලොකෙ සිතො තද.
916. පඤ්චබ්බිකෙ සමාධිමති සන්තො³ එකොදිභාවිතො,
පටිපාසාදාලොකි⁴ දිබ්බචක්ඛු⁵ විසුජ්ඣි මේ.
917. චුතුපපාතං ජානාමි සත්තානං ආගතීං ගතීං,
ඉත්භාවඤ්ඤාථාභාවං කාමො පඤ්චබ්බිකෙ සිතො.
918. පටිවිණේණො මයං සන්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඕභිතො ගරුකො භාරො භවනොතති සමුගතා.
919. චජ්ජිතං වෙඵලිගාමේ අහං ජිවිතසංඛියා,
ගෙට්ඨතො වෙඵගුම්භස්මිං නිබ්බාසිස්සං අනාසවො⁶ති.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා අනුරුද්ධො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁷ති.

අනුරුද්ධසේරගාථා.

20. 1. 10

920. සමණස්ස අනු⁶ විතතා පුප්ඵිතමති මහාවතො,
එකග්ගස්ස නිසිත්තස්ස පටිවිතතස්ස කාසිනො.
921. අඤ්ඤාථා ලොකනාථමති තිට්ඨන්තො පුරිසුත්තමේ,
ඉරියං ආසි භික්ඛුනං අඤ්ඤාථා දාති දිස්සති.⁷
922. සිතවාතපරිත්තානං හිරිකොපිනජාදනං,
මත්තඤ්ඤා අභුඤ්ජිංසු සනතුට්ඨා ඉතරීතරෙ.
223. පණීතං යදි වා ලුඛං අපාං වා යදි වා ඛුන්,
යාපනත්ථං අභුඤ්ජිංසු අභිදා නාගිමුච්ඡතා.
924. ජිවිතානං පරිකාමොරෙ හෙසජේජ අථ පච්චගෙ,
ත බාලං උසුක්ඛා ආත්තං යථා තො ආසවකකිංගෙ.

1. ජමුක්ඛණ්ඩස්ස - සිමු. 1, 2. 2. ඉතො - PTS
3. සන්තො - සිමු 1, 2. 4. පටිපාසාදාලොකි - සිමු 1, 2.
පටිපාසාදාලොකි - PTS. 5. දිබ්බචක්ඛු - PTS.
6. අනු - PTS 7. දිස්සතෙ - PTS.

925. අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලෙසු කඤ්ඤාසු ගුහාසු ච,
විවෙකමනුමුඛොහොනා¹ විහංසු² තපරායනා.
926. නිච්චා නිවිට්ඨා සුහරා මුදු අත්ථාමානසා,
අඛ්‍යාසෙකා අමුඛරා අත්ථිනතාවසානුගා.
927. තතො පාසාදිකං ආසි ගතං භුතනං නිසෙවිතං,
සිනිඤ්ඤා තෙලධාරා'ව අහොසි ඉරියාපථො.
928. සබ්බාසවපරික්ඛිණා මහාකිංසි මහාභිතා,
නිබ්බුතා දුති තෙ ථේරා පරිතතා දුති තාදිසා.
929. කුසලානං ච ධම්මානං පඤ්ඤාය ච පරික්ඛයා,
සබ්බාකාරවරුපෙන ලජ්ජතෙ ජිනසාසනං.
930. පාපකානං ච ධම්මානං කිලෙසානං ච යො උතු,
උපට්ඨිතා විවෙකාය යෙ ච සද්ධම්මසෙසකා.
931. තෙ කිලෙසා පවිසින්නා ආවිසන්ති බහුං ජනං,
කිලන්ති මඤ්ඤා බාලෙහි උම්මතොති ච රක්ඛසා.
932. කිලෙසෙහෙහිභුතා තෙ තෙන තෙන විධිවිතා,
හරා කිලෙසවජ්ඣසු සසඛ්‍යාමේව³ සොසිතෙ.
933. පරිච්චජ්ඣා සද්ධම්මං අඤ්ඤාමඤ්ඤාහි භණ්ඩරෙ,
දිට්ඨිගතානි අනෙන්නා ඉදං තෙය්‍යාහි මඤ්ඤරෙ.
934. ධනං ච පුතනං හරියං ච ඡඩ්ඩසිත්වාන නිශ්ඤානා,
කට්ඨජ්ජිකිකාහොතු⁴ අකිච්චානි නිසෙවරෙ.
935. උදරාවදෙහකං භුත්වා සයනානුතනානසෙය්‍යකා,
කථා වඛෙසින්නි⁵ පටිබුද්ධා⁶ යා කථා සඤ්ඤරහිතා.
936. සබ්බකාරුක්ඛසිප්පානි විතරිකත්වාන⁷ සික්ඛරෙ
අමුපසන්නා අජ්ඣාතනං සාමඤ්ඤාතො'ති අවජ්ඣති.
937. මතරිකං තෙලං චුණ්ණං ච උදකාසනහොජනං,
ගිහිනං උපහාමෙනති ආකඛින්නා බහුතතරං.
938. දන්තපොනං කපිත්ථං ච පුප්ථං බාදකියානි⁸ ච,
පිණ්ඩපාතෙ ච සම්පතො⁹ අමො ආමලකානි ච.
939. හෙසජේජසු යථා වෙජ්ජා කිච්චාකිච්ච යථා ගිහි,
ගණ්ඨකා'ව විභූසායං ඉසුරෙ බතතිසා යථා.
940. තෙකතිකා වඤ්චතිකා කුටසකි අපාටුකා,¹⁰
බහුති පරිකපෙපති ආමිසං පරිභුඤ්ජරෙ.

1. විවෙකමනුමුඛොහොන - ප, PTS. 2. විහංසු - ප, PTS.

3. සයං ගහෙව - PTS. 4. කට්ඨජ්ජිකිකාහොතුපි - PTS. 5. කථා වදෙකති - PTS.

6. පටුඤ්ඤා - ප. 7. විතරිකත්වාන - PTS. 8. පුප්ථබාදකියානි - සිමු. 1, 2

සම්පතො - සිමු 1, 2. 10 අපාටුකා - PTS.

941. ලෙසකපෙප පරිසංගෙ පරිකපෙපනුඛාපිතා,
ජිවිකත්ථා උපායෙන සංකිකංකිනති බහුං ධනං.
942. උපට්ඨාපෙනති පරිසංකමමනො නො ච ධමමනො,
ධමමං පරෙසං දෙසෙනති ලාභනො නො ච අත්ථනො.
943. සංකලාභස්ස භණ්ඩනති සංකනො පරිබාහිරා,¹
පරලාභපජ්චන්තා² අභිරිකා³ හ ලජ්ජරෙ.
944. නානුසුත්තා තථා එකෙ මුණ්ඩා සංකාරිපාරාධා,
සංභාවනංගෙව්චන්ති ලාභසංකාරමුච්ඡිතා.
945. එවං භානපපයාතමති හ දුති⁴ සුකරං තථා,
අපුඤ්ඤා⁵ චා පුඤ්ඤං පුඤ්ඤං නානුරක්ඛිතුං.
946. යථා කණ්ටකට්ඨානමති චරෙය්‍ය අනුපාභනො,
සතිං උපට්ඨපෙක්ඛාන එවං ගාමෙ මුනී චරෙ.
947. සරිඤ්ඤා පුබ්බකෙ යොගී තෙසං චතතමනුස්සරං,
කිංඤ්ඤා'පි පච්ඡිමො කාලො පුඤ්ඤය අමතං පදං.
948. ඉදං චත්ථා සාලචනෙ සමණො භාවිතිඤ්ඤො,
මුහුර්තණො පරිනිබ්බාසී ඉසි ඛිණපුනබ්බචො'ති.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා පාරාසරියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

පාඨසරියපඨරගාථා.

නසුද්දානං:

අභිමුතො පාරාසරියො තෙලකානි රට්ඨපාලො,
මාලුඤ්ඤාසෙලො භද්දියො අභ්‍යුලී දිබ්බචක්ඛකො.
පාරාසරියො දසෙතෙ විසතිනිපාතමති පරිකිත්තිතා,
ගාථායො දොසතා භොනති පඤ්ඤාලිස උත්තරිනති.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො

1. පරිබාහිරා - ප. 2. පරලාභොපජ්චන්තා - PTS. 3. අභිරිකාව - PTS.
4. නිදුති - PTS 5. අපුඤ්ඤා - ඔවු. 1, 2.

30. නිංසනිකායෙ

30. 1. 1

949. පාසාදිකෙ ඛුද්ධාදිසා භාවිතතො සුසංවුතො,
ඉසි පණ්ඩරස්ස ගොතො අප්පච්ඡි පුස්සසව්ගං.
950. කිංඡදා කිමධිප්පායා කිමාකප්පා භවිස්සරෙ,
අනාගතමහි කාලමහි තං මෙ අකබ්භි පුච්ඡිතො.
951. සුඤ්ඤාති වචනං මය්ගං ඉසිපණ්ඩරසව්ගය,
සකකච්චං උපධාරෙහි අකබ්භිස්සාමසනාගතං.
952. කොධනා උපනාහි ච මකඛි ඵමහි සථා ඛුද්ධා,
ඉස්සුකි නානාවාදා ච භවිස්සනති අනාගතො.
953. අඤ්ඤාතමානිනො ධම්මෙ ගමහිතෙ තීරගොචරා,
ලහුකා අගරා ධම්මෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤාමගාරවා.
954. ඛුද්ධාදිනවා ලොකෙ උප්පජ්ජිස්සන්තානාගතො,¹
සුදෙසිතං ඉමං ධම්මං කිලෙසිස්සනති දුමමති.
955. ගුණනිනා'පි සබ්බමහි වොහරන්තා² විසාරදා,
බලවතො භවිස්සනති මුඛරා අස්සුතාවතො.
956. ගුණවතො'පි සබ්බමහි වොහරන්තා යථාසුතො,
දුබ්බලා තෙ භවිස්සනති හිරිමනා අනත්තිකා.
957. රජතං ජාතරූපං ච බෙතතං වජ්ජුමජ්ජෙලකං,
දුසිද්ධං ච දුමමධා සාදිසිස්සන්තානාගතො.³
958. උජ්ඣාභසඤ්ඤාදිනො බාලා සිලෙසු අසමාහිතා,
උත්තලා විචරිස්සනති කලහාහිරතා මගා.
959. උද්ධතා ච භවිස්සනති නීලවිවරපාරූතා,
කුහා ඵඤා ලපා සිඛහි වරිස්සන්තානරියා විග.
960. තෙලසණ්ඨෙහි⁴ කෙසෙහි වපලං අඤ්ඤාතකඛිකා⁵
රජියාග ගමිස්සනති දන්තවණ්ණකපාරූතා⁶
961. අපේගුච්ඡං විමුත්තෙහි සුරතතං අරහඤ්ඤං,
ජිගුච්ඡිස්සනති කාසාවං ඔදනෙසු සමුච්ඡිතා.
962. ලාභකාමී භවිස්සනති කුසිතා හිනවිරියා,
කිච්ඡන්තා වතපථානි⁷ ගාමනොසු වසිස්සරෙ.

1. උප්පජ්ජිස්සනති'නාගතො - PTS, ප. 2. වොහරන්ති - PTS.

3. සාදිසිස්සනති'නාගතො - PTS. 4. තෙලසණ්ඨෙහි - PTS.

5. අඤ්ඤාතකඛිකා - PTS. 6. දන්තවණ්ණකපාරූතා - PTS 7. වතපථානි - PTS

963. යෙ යෙ ලාභං ලභිස්සන්ති මිච්ඡාජිවරතා සදා,
තෙ තෙ'ව අනුසික්ඛන්තා හමිස්සන්ති¹ අසංයතා.
964. යෙ යෙ අලාභිනො ලාභං හ තෙ පුජ්ජා හමිස්සරෙ,
සුපෙසලෝපි තෙ ධිරෙ සෙවිස්සන්ති හ තෙ තදා.
965. පිලකුබ්බරජනං රතනං ගරහන්තා සකං ධජං,
තිජ්ජියාහං ධජං කෙවි ධාරෙස්සන්තාවදානකං².
966. අගාරවො ච කාසාවෙ තදා තෙසං හමිස්සති,
පටිසඛිං ච කාසාවෙ භික්ඛුනං හ හමිස්සති.
967. අභිභුතස්ස දුක්ඛෙන සලලවිභිස්ස රුප්පතො,
පටිසඛිං මහාසෛරං හාගස්සාසි අවින්නියා.
968. ඡද්දන්තො හි තදා දිස්සා සුරතනං අරහඤ්ච,
තාවදෙව හඤ්චි ගාථා ගජජා අකොපකංඝිනා.
969. අනික්ඛසාවො කාසාවං යො වන්ථං පරිදහෙස්සති,
අපෙතො දම්මචේවන හ සො කාසාවමරහති.
970. යො ච වන්තකසාවස්ස සිලෙසු සුසමාභිතො,
උපෙතො දම්මචේවන ස වෙ කාසාවමරහති.
971. විපක්ඛසිලො දුමමධො පාකටො කම්මකාරියො,
විබ්භන්තවිතො නිස්සුක්ඛො හ සො කාසාවමරහති.
972. යො ච සිලෙන සම්පන්නො විතරාගො සමාභිතො,
ඔදානමහසඛකපො සචෙ කාසාවමරහති.
973. උඤ්ඤො උක්ඛලො බාලො සිලං යස්ස හ විජ්ජති,
ඔදානකං අරහති කාසාවං කිං කරිස්සති.
974. භික්ඛු ච භික්ඛුනියො ච දුට්ඨවිත්තා අනාදරා,
තාදිනං මේවන්තිත්තාහං තිග්ගණ්ඨස්සන්තාහංගතො.³
975. සික්ඛාපෙන්නා'පි ථෙරෙහි බාලා චිවරධාරණං,
හ සුඤ්ඤන්ති දුමමධා පාකටා කාමකාරියා.
976. තෙ තථා සික්ඛිතා බාලා අඤ්ඤමඤ්ඤං අගාරවා;
හාදිසිස්සන්තාපජ්ඣායෙ බඵඛෙකා ඵය සාරපිං.

1. හමිස්ස නති - PTS.

2. ධාරෙස්සන්තාවදානකං - සිඬු. 1, 2.

3. නිග්ගණ්ඨස්සන්ති'හංගතො - PTS.

977. එවං අනාගතඥානං පටිපත්ති හමිස්සති,
භික්ඛුහං භික්ඛුනීහං ච පතොත කාලමති පච්ඡමෙ.
978. පුරා අගච්ඡතෙ එතං අනාගතං මහබ්බහං,
සුඛබ්බං හොථ සබ්බො අඤ්ඤමඤ්ඤං සගාරවා.
979. මේතනවිතතා කාරුණීකා හොථ සීලෙසු සංවුතා,
ආරභවිරියා පභිතතතා නිව්චං දුල්ලපරකකමා.
980. පමාදං හයතො දිස්වා අපපමාදං ච බෙමතො,
හාවෙථච්ඡබ්බිකං මග්ගං චුසන්තා¹ අමිතං පද්දන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්ම, චුස්සො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චුස්සථෙරගාථා.

30. 1. 2

981. යථාචාරී යථාසතො සතීමා යතසම්බසප්පකාසි අපපමතො,
අප්පකතරතො සමාභිතතො² එකො සනතුසිතො තමාහු භික්ඛුං.
982. අලලං සුක්ඛං වා³ භුඤ්ජතො න බාලහං සුභිතො සියා,
උභොදරො⁴ මිත්තාහාරො සතො භික්ඛු පරිබ්බපේ.
983. චතතාරො පඤ්ච ආලොපෙ අභුක්ඛා උදකං පිචෙ,
අලං එසුචිහාරාය පභිතතතස්ස භික්ඛුතො.
984. කප්පියං තං චෙ ඡාදෙති⁵ විවරං ඉදම්භිතං,
අලං එසුචිහාරාය පභිතතතස්ස භික්ඛුතො.
985. පලලබ්බකන නිසින්නස්ස ජණ්ණකො නාභිවස්සති,
අලං එසුචිහාරාය පභිතතතස්ස භික්ඛුතො.
986. යො සුඛං දුක්ඛතො අදද දුක්ඛමදදකම් සලලතො,
උභයන්තරෙත⁶ නාහොසි කෙන ලොකසම්⁷ කිං සියා.
987. මා මේ කදාපි පාපිචෙජ්, කුසිතො හිතවිරියො,
අපපස්සුතො අනාදරො කෙන ලොකසම්⁷ කිං සියා.
988. බහුස්සුතො ච මෙධාපි සීලෙසු සුසමාභිතො,
චෙතොසම්ථම්භුසුතො අපි මුද්ධාති තිට්ඨතු.

1. චුසන්ති - PTS. 2. සුසමාභිතතො - PTS 3. ච - PTS
4. උභද්දරො - ප. PTS. 5. කප්පියතඤ්ච ආදෙති - PTS.
6. උභයන්තරෙ - සිමු. 1, 2. 7. ලොකසම් - PTS.

989. යො පපඤ්ඤමනුසුතො පපඤ්ඤාභිරතො මගො,
විරාධි සො නිබ්බානං යොගකෙඛම් අනුතතරං.
990. යො ච පපඤ්ඤං ගිණින නිපපඤ්ඤපථෙ රතො,
ආරාධි සො නිබ්බානං යොගකෙඛම් අනුතතරං.
991. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤා නිතො වා යදි වා ඵලෙ,
යථ අරහතො විහරන්ති තං භූමිං රාමණෙය්‍යකං.
992. රමණීයා¹ අරඤ්ඤාති යථ න රමති මනො,
විතරාගා රමිස්සන්ති² න තෙ කාමගවෙසිනො.
993. නිධිනං'ව පවතතාරං යං පසෙස වජ්ජදස්සිනං,
නිභය්‍යවාදිං මෙධාපිං නාදිසං පණ්ඩිතං භජේ,
නාදිසං භජමානස්ස සෙය්‍යො හොති න පාපියො.
994. ඔව්දෙය්‍යානුසාරෙය්‍ය අසබ්බා ච නිවාරගෙ,
සතං හි සො පියො හොති අසතං හොති අපපියො.
995. අඤ්ඤස්ස භගවා බුද්ධො ධම්මං දෙසෙසි වක්ඛුමා,
ධම්මෙ දෙසියමානමති සොතමොධෙසිමත්තිකො,
තං මෙ අමොඝං සවිනං විමුතොමති අනාසවො.
996. නෙව පුබ්බතිවාසාය න'පි දිබ්බස්ස වක්ඛුතො,
වෙනොපරියාය ඉද්ධියා චුතියා උපපත්තියා,
සොතධාතුචුද්ධියා පණ්ණිය මේ න විජ්ජති.
997. රුක්ඛමූලං'ව නිස්සාය මුණෙඛා සබ්බාථිපාරාතො,
පඤ්ඤාය උත්තමො ථෙරො උපතිස්සො ච³ කියාති.
998. අවිතකකං සමාපනො සම්මාසමුද්ධාසාවකො,
අරියෙන තුණ්හිභාවෙන⁴ උපෙනො හොති තාවදෙ.
999. යථා'පි පබ්බතො සෙලො අවලො සුප්පතිට්ඨිතො,⁵
ඵලං මොගකඛියා හික්ඛු පබ්බතො'ව න වෙධති.
1000. අනඛණස්ස පොසස්ස නිව්වං සුච්ඡවෙසිතො,
වාලගාමතං පාපස්ස අබ්භමතං'ව බායති.
1001. නාහිනදුමි මරණං නාහිනදුමි ජීවිතං,
නික්ඛිපිස්සං ඉමිං කායං සම්පජානො පතිස්සනො.

1. රමණීයාති - සිවු. 1, 2.

2. රමෙස්සන්ති - සිවු 1, 2.

3. උපතිස්සො'ව - PTS.

4. තුණ්හිභාවෙන - PTS.

5. සුප්පතිට්ඨිතො - PTS.

1002. නාතිනදුම් මරණං නාතිනදුම් ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛ්ඛාමි තිබ්බිසං හතකො යථා.
1003. උභයෙනද්දං මරණමෙව නාමරණං පච්ඡා වා පුරෙ වා,
පටිපජ්ජථ මා විනස්සථ ඛණො වො¹ මා උපව්වහා.
1004. නගරං යථා පව්වනතං ගුහතං සන්නරබාහිරං,
එවං ගොපෙථ අත්තානං ඛණො වො මා උපව්වහා,
ඛණාතිතා හි සොචන්ති නිරයමති සමපපිතා.
1005. උදාසනො උපරතො මන්තහංඤී² අනුඥො,
ධුතාති පාපකෙ ධම්මෙ දුම්පතතං ච මාලුතො.
1006. උපසනො උපරතො මන්තහංඤී² අනුඥො,
අප්පාසි³ පාපකෙ ධම්මෙ දුම්පතතං ච මාලුතො.
1007. උපසනො අනායාසො විපසනො අනාවිලො,⁴
කල්යාණසිලො මෙධාවි දුක්ඛස්සන්තකරො සියා.
1008. න විස්සසෙ එකතියෙසු එවං
අගාරිසු පබ්බජිතෙසු වා'පි,
සාධු'පි⁵ හුත්වාන අසාධු ගොතති
අසාධු හුත්වා පුන සාධු ගොතති.
1009. කාමච්ඡදො ච ව්‍යාපාදො විනමිඤ්ඤං ච භික්ඛුනො,
උඤ්චං විවිකිච්ඡා ච පඤ්ඤානෙ විතතකෙලීසා.
1010. යස්ස සකකරියමානස්ස අසකකාරෙන චූහයං,
සමාගි න විකම්පති අප්පමාදවිහාරිනො.
1011. තං ක්කාසිනං සාතතිකං සුමුමදිට්ඨිවපස්සකං,
උපාදානකඛයාරාමං ආහු සප්පුරිසො ඉති.
1012. මහාතමුදෙසු පඨවි⁶ පබ්බතො අතිලො'පි ච,
උපමාය න යුජ්ජන්ති සඤ්ච වරවිමුත්තිතා.
1013. චක්කානුචතතකො ථෙරො මහාඤ්ඤි සමාහිතො,
පඨවිපගතිසමානො⁷ හ රජ්ජති හ දුස්සති.
1014. පඤ්ඤපාරමිතං පතොනා මහාබුද්ධි මහාමති,⁸
අජලො ජලසමානො සදා වරති තිබ්බුතො.

1 වෙ - සිමු 1, 2.

2 මන්තහංඤී - සිමු 1, 2.

3 අබ්බති - ස්‍යා, PTS.

4 විපසකකමනාවිලො - PTS

5 සාධු - සිමු 1, 2.

6 පඨවි -

7 පඨවිපගතිසමානො - PTS.

8 මහාමුති - ස්‍යා, PTS.

234 සුත්තනිකායෙ පඨරගාථා-තිංසතිතිපාතො [30.1 2-3]

1015. පරිවිණේණො මයා සන්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො හාරො භවතෙත්ති සමුගතා'ති.

1016. සමපාදෙථපාමාදෙන එසා මෙ අනුසාසනී,
හන්දාහං පරිනිබ්බිස්සං විපාමුත්තොච්ඡි සබ්බස්මි'ති.

ඉන්ධං සුදං අයසමා සාරිපුත්තො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සාමිපුත්තපෙඨර ගාථා.

80. 1. 8

1017. පිපුතෙන ච කොඛතෙන ච මච්ඡරිතා ච විභූතනන්දිනා,
සබ්බං න කරෙය්‍ය පණ්ඩිතො පාපො කපුරිසෙන සබ්බමො.

1018. සද්ධෙන ච පෙසලෙන ච පඤ්ඤාචිතා බහුසුත්තෙන ච,
සබ්බං හි¹ කරෙය්‍ය පණ්ඩිතො භෞද්දා සපුරිසෙන සබ්බමො.

1019. පස්ස විත්තකතං² බිම්බං අරුකායං සමුස්සිතං,
අතුරං බහුසංකප්පං යස්ස නත්ති ධුමං සිති.

1020. පස්ස විත්තකතං² රූපං මණ්ඩිතා කුණ්ඩලෙන ච,
අවසීං තවෙන ඔනඤ්ඤා සහ වජ්ඣෙසා තොගති.

1021. අලතකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකම්බනිතං,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ච පාරගචෙසිනො.

1022. අවස්ථාදකතා කෙසා නෙත්තා අඤ්ඤානම්බනිතා,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ච පාරගචෙසිනො.

1023. අඤ්ඤානිච නවා විත්තා පුඤ්ඤායො අලභිකතො,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ච පාරගචෙසිනො.

1024. ඔද්ධි මිගචො පාසං නාසදා වාගුරං මිගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි කන්දන්තො මිගබ්බකිකෙ.

1025. ජිත්තා පාසා මිගවස්ස නාසදා වාගුරං මිගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි තොවන්තො මිගලද්දකෙ.

1026. බහුසුත්තො විත්තකපි බුද්ධස්ස පරිවාරකො,
පත්තභාරො විසඤ්ඤාත්තො සෙය්‍යං කප්පෙති ගොතමො.

1 සබ්බං - සිමු 1, 2. 2 විත්තකතා - සිමු 1, 2

1027. ඩිණ්ඨාසලො විසඤ්ඤාභොගා සංඛ්‍යාතීනො සුතිබ්බුභො,
ධාරෙති අනතිමං දෙහං ජාතිමරණපාරගු ¹
1028. යසම් පතිට්ඨිතා ධම්මා බුද්ධස්සාදිව්වබ්බුභො,
තිබ්බානගමනෙ මග්ගෙ සො'යං තිට්ඨති ගොතමො.
1029. ආසිතිං බුද්ධානො ගණිතිං² දො සහස්සාති භික්ඛුනො,
චතුරාසිතිසහස්සාති යෙ මෙ ධම්මා පවත්තිනො.
1030. අපපස්සතා'යං³ පුරිසො බලිවද්දො'ව ජරති,
මංසාති තස්ස චිත්තානි පඤ්ඤා තස්ස න චිත්තානි.
1031. බහුස්සුතො අපපස්සතං යො සුතොනාතිමඤ්ඤති,
අකො පදිපධාරො'ව තථෙව පටිභාති මං.
1032. බහුස්සුතං උපාසෙය්‍ය සුතං ච න විනාසගෙ,
තං මූලං බ්‍රහ්මචරියස්ස තස්මා ධම්මධරො සියා.
1033. පුබ්බාපරඤ්ඤා අත්ථඤ්ඤා තිරුතතිපදකොවිදො,
සුග්ගතිතං ච ගණනාති අත්ථං වොපපටිකති
1034. බන්ධා ඡන්දිකනො⁴ හොති උස්සතිනි තුලෙති තං,
සමගෙ සො පදගති අජ්ඣතතං සුගමාතිනො.
1035. බහුස්සුතං ධම්මධරං සපපඤ්ඤං බුද්ධසාවකං,
ධම්මවිඤ්ඤාණමිකතිං තං ගජෙථ තථාවිධං.
0136. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකොට්ඨො මගෙසිනො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස පුජනීයො බහුස්සුතො.
1037. ධම්මාරාමො ධම්මරතො ධම්මං අනුච්චිත්තයං,
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු සඤ්ඤානං න පටිභායති.
1038. කායමච්ඡරගරුකො⁵ භියාමානො⁶ අනුට්ඨගෙ,
සරිරසුබ්බිඤ්ඤා කුතො සමණථාසුතා.
1039. න පකබන්ති දිසා සබ්බා ධම්මා නප්පට්ඨන්ති මං,
ගතෙ කල්‍යාණමිත්තමහි අකිකාරංව බායති.
1040. අබ්බතිතසහායස්ස අත්තගතසද්දුභො,
නත්ති ඵතාදිසං මිත්තං යථා කායගතා සති.

1. ජාතිමරණපාරගු - PTS.

2. ගණිති - PTS.

3. අපපස්සතොයං - සො, PTS

4. ඡන්දිකනො - PTS

5. කායමච්ඡරගරුකො - සිමු 1, 2

6. භියාමානො - සිමු. 1, 2.

1041. යෙ පුරුණා අතිතා තෙ නවෙහි න සමෙති මෙ,
සවජ්ජ ඵකො'ව කියාමි වසසුපෙතො'ව¹ පකම්මි.
1042. දසසනාය අතිකකතො² නානා වෙරජ්ජකෙ බහු,
මා වාරසිත්ථ සොතාරො පසසනතු සමයො මමං.
1043. දසසනාය අතිකකතො² නානා වෙරජ්ජකෙ පුට්ඨ,
කරොති සත්ථා ඔකාසං න නිවාරෙති චකක්ඛිමා.
1044. පණණ්ඩිසති වසසාති සෙබ්බුතස්ස මෙ සතො,
න කාමසඤ්ඤා උපපජ්ජි පසස ධම්මසුඛම්මනං.
1045. පණණ්ඩිසති වසසාති සෙබ්බුතස්ස මෙ සතො,
න දෙසසඤ්ඤා උපපජ්ජි පසස ධම්මසුඛම්මනං.
1046. පණණ්ඩිසති වසසාති භගවතනං උපට්ඨතිං,
මෙතෙන න කායකම්මෙන ඡායා'ව අනපාසිති.
1047. පණණ්ඩිසතිවසසාති භගවතනං උපට්ඨතිං,
මෙතෙන චජිකම්මෙන ඡායා'ව අනපාසිති.
1048. පණණ්ඩිසතිවසසාති භගවතනං උපට්ඨතිං,
මෙතෙන මනොකම්මෙන ඡායා'ව අනපාසිති.
1049. බුද්ධස්ස චබ්බමනාස්ස පිට්ඨිතො අනුචබ්බමිං,
ධම්මෙ දෙසියමානමති ඤාණං මෙ උදපජ්ජථ.
1050. අහං සකරණීයොමති සෙබ්බො³ අප්පත්තමානසො,
සත්ථු ව පරිනිබ්බානං යො අමහං අනුකම්පකො.
1051. තදාසි යං හිංසනකං තදාසි ලොමහංසනං,
සබ්බාකාරවරුපෙතෙ සම්බුද්ධො පරිනිබ්බතෙ.
1052. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකෙඛා මහෙසිතො,
චකක්ඛි සබ්බස්ස ලොකස්ස අනන්ධො පරිනිබ්බතො.
1053. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකෙඛා මහෙසිතො,
චකක්ඛි සබ්බස්ස ලොකස්ස අතිකාරෙ තමොනුදො.

1. 'වසසුපෙතො'තිපි පාළි.

2. අතිකකතො -- PTS

3. සෙබ්බො - සීඝ්‍ර. 1, 2.

1054. ගතිමනො සතිමනො ඛිතිමනො ච යො ඉසි,
සඤ්චිමධාරකො ථෙරො ආනන්දො රතනාකරො.

1055. පරිච්ඡේදො, මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො භාරො නත්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ආනන්දො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

ආනන්දකේරවගාථා.

තස්සද්දනං:

චුස්සොපතිස්සො ආනන්දො තයො'තිංසෙපතිතතිතා¹
ගාථායො තත්ථ සඤ්චිතා සතං පඤ්ච ච උත්තරි'ති

තිංසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 තයො'තිමෙව කිතතිතා - සිමු 1, 2. තයො'තිමෙ පතිතතිතා - PTS

40. විකාලිසනිපාතො.

40. 1. 1

1056. න ගණෙන පුරකඛතො චරෙ
විමනො හොති සමාධි දුලලහො,
නානා ජනසමගහො දුඛො¹
ඉති දිසවාන ගණං න රොච්ඡෙ.
1057. න කුලාති උපබ්බපේ මුනි
විමනො හොති සමාධි දුලලහො,
සො උසසුකෙකා රසානුභිඥො
අත්ථං ටිඤ්චති යො සුඛාවහො.²
- 1058 පඤ්ඤාති හි නං පච්චෙද්දුසං³
යායං ව්‍යදනපුජනා කුලෙසු,
සුමුමං සලලං දුරුබ්බහං⁴
සකකාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජහො.
1059. සෙනාසනමහා මරුග්ග නගරං පිණ්ඩාය පාචිසිං,
භුඤ්ජනං පුරිසං කුට්ඨං සකකච්චං තං උපට්ඨතිං.
1060. සො මෙ පකෙකන හත්ථෙන ආලොපං උපනාමසි,
ආලොපං පකඛිපනාසං අභිදුලිපෙත්ථ ඡිජ්ජථ.
1061. කුඛිබ්බුලං ච නිසාය ආලොපං තං අභුඤ්ජිසං,
භුඤ්ජමානෙ ව⁵ භුතෙන වා ඡේගුච්ඡං මෙ න විජ්ජති.
1062. උනතිට්ඨපිණ්ඩො ආහාරො පුනිමුත්තං ච මසධං,
සෙනාසනං රුකබ්බුලං පංසුකුලං ච විවරං,
යසෙසනෙ අභිසම්භුතො ස වෙ වාතුද්දිසො නරො.
1063. යත්ථ එකෙ විහඤ්ඤාති ආරුහනා සිලුච්චයං
තත්ථ⁶ බුද්ධස්ස දයාදෙ සම්පජානො පතිස්සනො,
ඉද්ධිබලෙනුපත්ථෙධො කස්සපො අභිරුහති.
1064. පිණ්ඩපාතපට්ඨකනනො සෙලමාරුග්ග කස්සපො,
කායති අනුපාදනො පභිනහගහෙරවො.
1065. පිණ්ඩපාතපට්ඨකනනො සෙලමාරුග්ග කස්සපො,
කායති අනුපාදනො ඩය්‍යමානෙසු නිබ්බුතො.
1066. පිණ්ඩපාතපට්ඨකනනො සෙලමාරුග්ග කස්සපො,
කායති අනුපාදනො කතකිලෙවො අනාසවො.

1 දුකකො - සං, PTS, සිමු 1, 2.   2 සුඛාවිවාහො - සං

3 අච්චෙද්දුසං - ට,   4 දුජ්ජහං - ට.   5 භුඤ්ජමානෙ ව - PTS.
තස්ස - සිමු 1, 2.

1067. කරෙරිමාලාවිතතා හුමිභාගා මනොරමා,
කුඤ්ජරාභිරුද්ධ රමමා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1068. නීලබ්බවණණො රුචිරා වාරිසීතා සුචිකිරා,
ඉන්ද්‍රගොපකසඤ්ජනා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1069. නීලබ්බකුටසදිසා කුටාගාරවරුපමා,
වාරණාභිරුද්ධ රමමා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1070. අභිවුට්ඨා රමමතලා නගා ඉසිති සෙවිතා,
අබ්බුන්ධදිතා සිබිති තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1071. අලං ක්කාමසුකාමස්ස පභිතතතස්ස මෙ සතො,
අලං මෙ අත්ථකාමස්ස පභිතතතස්ස භික්ඛුනො.
1072. අලං මෙ ඵාසුකාමස්ස පභිතතතස්ස භික්ඛුනො,
අලං මෙ යොගකාමස්ස පභිතතතස්ස තාදිනො.
1073. උම්මාපුප්පථන¹ සමානා ගගනාවබ්හජ්ජිතා,
තානාදිජ්ගණාකිණණො තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1074. අනාකිණණො ගගට්ඨති මිගසබ්බතිසෙවිතා,
තානාදිජ්ගණාකිණණො තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1075. අවෙජ්ජිකා පුඵ්ඨිලා ගොනබ්බුලමිගායුතා,
අම්බුසෙවාලසඤ්ජනා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1076. න පඤ්චබ්බිකෙන තුරියෙන රති මෙ භොති තාදිසි,
යථා ඵකග්ගවිතතස්ස සමමා ධම්මං විපස්සතො.
1077. කම්මං බහුකං න කාරයෙ පරිවජ්ජෙය්‍ය ජනං න උය්‍යමෙ,
උස්සුකෙකා සො රසානුගිඤ්ඤො අත්ථං රිඤ්චති යො සුඛාවහො.
1078. කම්මං බහුකං න කාරයෙ පරිවජ්ජෙය්‍ය අනන්තනෙය්‍යමෙත ,
කිවජ්ජති කායො කිලමති දුක්ඛිතො සො සම්ථං න වින්දති.
1079. ඔට්ඨප්පහතමතෙනන අත්තානම්පි න පස්සති,
පත්ථග්ගිවො වරති අහං සෙය්‍යොති මඤ්ඤති.

1 උම්මාපුප්පථවසමානා-PTS.

1080. අසෙය්‍යො සෙය්‍යසමානං බාලො මඤ්ඤති අත්තානං,
න තං විඤ්ඤ පසංසන්ති පඤ්ඤාමානසං නරං.
1081. යො ච සෙය්‍යාහමසමිති නාහං සෙය්‍යාති චා පුත,
භිනොහං¹ සදිසො චා'ති විධාසු න විකම්පති.
1082. පඤ්ඤවත්තං තථා තාදිං² සිලෙසු සුසමාහිතං,
චෙතොසම්ථමනුසුත්තං³ තං චෙ⁴ විඤ්ඤ පසංසරෙ.
1083. යස්ස සමුග්ගචාරිසු ගාරවො නුපලබ්භති,
ආරක්ඛා හොති සද්ධම්මො නහසො පඨවි⁵ යථා.
1084. යෙසං ච භිරි ඔත්තප්පං සදා සම්මා උපට්ඨිතං,
විරුලුග්ගමචරියා තෙ⁶ තෙසං ඛිණං පුනබ්භවා.
1085. උද්ධතො චපලො හික්ඛු පංසුකුලෙන පාරුතො,
කපිව සිහවමෙමන න සො තෙනුපසොහති.
1086. අනුද්ධතො අචපලො නිපකො සංවුඨිඤ්ඤො,
සොහති පංසුකුලෙන සිහො'ව ගිරිගබ්භරෙ.
1087. එතෙ සම්බුද්ධා දෙවා ඉද්ධිමනො යසස්සිනො,
දසදෙවසහස්සාති සබ්බෙ තෙ බ්‍රහ්මකාසිකා.
1088. ධම්මසෙනාපතිං වීරං⁷ මහාකාසිං සමාහිතං,
සාරිපුත්තං නමස්සන්තා තිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලිකතා.
1089. නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුත්තමි,
යස්ස තෙ නාහිජානාම යං'පි තිස්සාය කායති.
1090. අචෙත්ථරං වත බුද්ධානං ගම්හිරො ගොවරො සකො,
යෙ මයං නාහිජානාම වාලවෙගිසමාගතා.
1091. තං තථා දෙවකායෙහි පුජිතං පුජනාරහං,
සාරිපුත්තං තදා දිස්වා කප්පිනස්ස සිතං අහු.
1092. යාවතා බුද්ධබ්‍රහ්මෙතමති යපසිකා මහාමුනිං,
බුතගුණෙ විසිට්ඨාහං සදිසො මෙ න විජ්ජති.
1093. පරිවිණේණො මයං සථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො භාරො නන්ථි දාති පුනබ්භවො.

1 භිනො තං - සිමු 1 2, ප.   2 තථාචාදිං - ඝා, PTS.
3 චෙතොසම්ථසංසුත්තං - PTS.   4 තං ච - PTS.
5 පුඨවි - මජ්ඣ, PTS, පුඨවි - ඝා.   6 විරුලුග්ගමචරියා - PTS.
7 වීරං - PTS.

1094. න විවරෙ න සයනෙ හොජනෙ නුපලිප්පති¹
ගොතමො අනප්පමෙයො ඉලාලප්පථං² විමලං'ව,
අලබ්භා නික්ඛමනිනො³ නිභවාතිනිස්සවො.⁴

1095. සනිපට්ඨානගිවො සො සඤ්ඤානෙවො මහාමුනි
පඤ්ඤාසිසො මහාඤ්ඤාඤ්ඤි සද්ද වරති නිබ්බතො'ති.

ඉතං සුදං අයසමො මහාකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

මහාකස්සපජඣරගාථා.

තසුද්දනං:

වතනාලිසනිපාතමති මහාකස්සපසට්ඨායො,
එකො'ව ථෙරො ගාථායො වතනාලිස දුවො'පි වා'ති.

වතනාලිසනිපාතො නිට්ඨිතො.

1, නුපලිප්පති - ප. 2. ඉලාලප්පථං - PTS

3. නික්ඛමනිනො - PTS. නික්ඛමනිනොති - සිමු. 1, 2.

4. නිභවාතිනිස්සවො - සිමු. 1, 2.

50. පඤ්ඤාසතිපාතො.

50. 1. 1

1096. කද්දු නු'හං පබ්බතකඤ්ඤාසු
එකාකිසො අඤ්ඤාසිතො විහස්සං
අනිච්චතො සබ්බභවං විපස්සං
තං මේ ඉදං තං නු කද්දු භවිස්සති.
1097. කද්දු නු'හං භික්ඛපට්ඨකිරො¹ මුනි
කාසාවච්චතො අමමො තිරාසො²
රාගං ච දෝසං ච තථෙව මොහං
හන්ති සුඛි පවනගතො විහස්සං.
1098. කද්දු අනිච්චං වධරොගනිලං³
කායං ඉමං මච්චුජරාසුපඤ්ඤාසු
විපස්සමානො විතභයො විහස්සං
එකො වහෙ තං නු කද්දු භවිස්සති.
1099. කද්දු නු'හං භග්ගජනනිං දුඛාවහං⁴
තණ්හාලතා ඛුට්ඨවිධානුච්ඡන්ති
පඤ්ඤාමයං තිබ්බණ්ණමයං ගහෙත්ති
ජෙත්ති වහෙ තමපි කද්දු භවිස්සති.
1100. කද්දු නු පඤ්ඤාමයමුග්ගතෙජං
සත්ථං ඉසිනං සහසාදිසිත්තං⁵
මාරං සහෙතං සහසා භඤ්ජස්සං
සිහාසනෙ තං නු කද්දු භවිස්සති.
1101. කද්දු නු'හං සබ්බසමාගමෙසු
දිට්ඨො භවෙ ධම්මගරුහි තාදිහි
යථාච්ඡද්ධස්සිති ජිතිජ්ඣයෙහි
පට්ඨානිකො තං නු කද්දු භවිස්සති.
1102. කද්දු නු මං තජ්ඣුද්ද පිපාසා
මාතාතපා කිට්ඨිරිංසපා⁶ වා
නබ්බාධස්සන්ති⁷ න තං ගිරිබ්බජෙ
අත්ථන්තියං තං නු කද්දු භවිස්සති
1103. කද්දු නු ඛො යං විදිතං මහෙසිනා
චතතාරි සච්චාති සුදුද්දසාති
සමාහිතතො සතිමා අගච්ඡං,
පඤ්ඤාය තං තං නු කද්දු භවිස්සති.
1104. කද්දු නු රූපෙ අමිතෙ ච සද්දෙ
ගතො රහෙ ඵුසිතබ්බෙ ච ධම්මෙ
ආදිත්තතොහං සමථෙහි සුතො
පඤ්ඤාය දක්ඛං⁸ තදිදං කද්දු මේ
1105. කද්දු නු'හං දුබ්බච්ඡෙතන වුතො
තො නිමිත්තං විමනො න හෙස්සං
අථො පසන්තො'පි තො නිමිත්තං
තුට්ඨො න හෙස්සං තදිදං කද්දු මේ.

1. පට්ඨකිරො - මජ්ඣ. 2. තිරාසො - PTS. 3. වධරොගනිල - සිමු. 1, 2.
4. දුඛාවහං - PTS 5. අහසාදිසිත්තං - ස. 6. කිට්ඨිරිසපා - සිමු. 1, 2. 7. නබ්බාධස්සන්ති - PTS 8. දච්ඡං - සිමු. 1, 2. 9.

1106. කදා භු කට්ඨ ච තිණේ ලතා ච
බණ්ඩා ඉමෙහං අමිතෙ ච ධම්මෙ
අඤ්ඤාසතිපාතො ච බාහිරාති ච
සමං තුලෙය්‍යං තදිදං කදා මේ.
1107. කදා භු මං පාචුසකාලමෙසො
නවෙන තොයෙහ සවිවරං වතෙ
ඉසිප්පයාතමති පථෙ වජ්‍ජනං
ඔමස්සතෙ තං භු කදා භවිස්සති.
1108. කදා මසුරස්ස සිබණ්ඩිතො වතෙ
දිජ්ඣස්ස සුඛං ගිරිගබ්භරෙ රුතං
පච්චුට්ඨතිකා අමතස්ස පතතිතා
සංවිතතිතො තං භු කදා භවිස්සති.
1109. කදා භු ගඛං යමුහං සරස්සතිං
පාතාලබ්‍රහ්මං චලවාමුඛං ව¹
අසජ්ජමානො පතරෙය්‍යමිද්ධිතා
විහිසනං² තං භු කදා භවිස්සති.
1110. කදා භු භාගො'ව අසඬ්ඛවාරී³
පදාලයෙ කාමගුණෙසු ඡන්දං
නිබ්බජ්ජයං සබ්බසුභං නිමිත්තං
කාගෙ සුතො තං භු කදා භවිස්සති.
1111. කදා ඉණ්ටො'ව දුට්ඨිකො නිධිං
ආරාධයිති ධනිකෙති පිට්ඨිතො
තුට්ඨා භවිස්සං අධිගමම සාසනං
මහෙසිතො තං භු කදා භවිස්සති.
1112. බහුති වස්සාති තයාමති යාවිතො
ආභාරවාසෙහ අලං භු තෙ ඉදං
තං දුති මං පබ්බජ්ජිතං සමානං
කිංකාරණං විතත තුලං න සුඤ්ඤි.
1113. නභු අභං විතත තයාමති යාවිතො
ගිරිබ්බජ්ජ විත්ථදා විහඬ්ඛමා
මහිඤ්ඤාසතිපාතොතිගජ්ජිතො
තෙ තං රමිස්සනති⁴ වතමති කාසිනං.
1114. කුලමති මිතො ච පියෙ ච ඤාතකො
බිබ්ඛාරතිං කාමගුණං ච ලොකො
සබ්බං පහාය ඉමමජ්ඣුපාගතො⁵
අපො'පි තිං විතත න මයා තුස්සසි⁶
1115. මමෙව එතං න හි තිං පරෙසං
සත්තාගකාලෙ පරිදෙවිතොති කිං
සබ්බං ඉදං චලමිති පෙකඛමානො
අභිතිකඛමිං අමතපදං⁴ ජිහිසං.

1. බලවාමුඛකා - PTS. ප 2. විහිසනං - PTS 3. සඬ්ඛවාරී - සෘ, PTS
අඬ්ඛවාරී - ප 4. රමිස්සනති - සි මු 1, 2.
5. ඉදමජ්ඣුපාගතො - සෘ PTS ඉධමජ්ඣුපාගතො - ප
6. තුස්සති - සි මු. 1, 2. ප. 7. අමතං පදං - සෘ, PTS ප.

1116. සුසුභතවාදී¹ අවිපදානමුත්තමො
මහාභිසංකේකා නරදම්මසාරපි²
විත්තං චලං මකකට්ඨනානිහං ඉති
අවිතරාගෙන සුදුනතිවාරයං.
1117. කාමා හි විත්තා මධුරා මනෝරමා
අවිඤ්ඤා යන්ථ සිතා පුට්ඨජානා
තෙ දුක්ඛමිච්ඡනති පුනඛහවෙසිනො
විතෙනන නිතා නිරයෙ නිරාකතා.
1118. මයුරකොඤ්චාභිරුතමහි කානතෙන
දීපිති ව්‍යගෙසහි පුරකඛතො ව්‍යං
කායෙ අපෙකඛං ජහ මා විරාධය³
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1119. භාවෙහි ක්කානාති ච ඉන්ද්‍රියානි⁴
බලාති බොජ්ඣංගසමාධිභාවනා
නිසෙසා ච විජ්ජා පුභ බුද්ධසාසනෙන
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1120. භාවෙහි මග්ගං අමනස්ස පනතියා
නිය්‍යාතිකං සබ්බදුබ්බකයොගධං
අට්ඨබ්බිකං සබ්බකිලෙසසොධනං
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1121. දුක්ඛනති බන්ධෙ පටිපස්ස යොනිසො
යතො ච දුක්ඛං සමුදෙති තං ජහ
ඉධෙව දුක්ඛස්ස කරොති අනතං
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1122. අනිච්චං දුක්ඛනති විපස්ස යොනිසො
සුඤ්ඤං අනත්තාති අසං චිධනති ච
මනෝවිචාරෙ උපරුනි චේතසො
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1123. මුණේඛා විරුපො අභිසාපමාගතො
කපාලහන්ථොච කුලෙඤ්ඤ භික්ඛස්ස⁵
සුඤ්ඤස්ස සන්ත්ථව්වතො මහෙසිනො
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1124. සුසංවුත්තතො විසිඛන්තරෙ⁶ චරං
කුලෙඤ්ඤ කාමෙඤ්ඤ අසබ්බමානසො
විනේදා යථා දෙසිනපුණ්ණමාසිතා
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.
1125. ආරඤ්ඤිකො භොගි⁷ ච පිණ්ඩපාතිකො
සොසාතිකො භොගි⁷ ච පංසුකුලිකො
නෙසජ්ජිකො භොගි⁷ සදා ධුතෙ රතො
ඉතිස්සු මං විත්ත පුරෙ නිසුඤ්ඤි.

1. සුමුභතවාදී - සෘෂා, PTS   2. නිරාකතා - සෘෂා, PTS
3. විරාධය - PTS.   4. ඉන්ද්‍රියානි ච - PTS   5. භික්ඛස්ස - සිමු. 1,1
6. සිඛන්තරං - සෘෂා, PTS.   7. භොගි - සෘෂා, PTS.

1126. රොපෙකම්¹ රුක්ඛානි යථා ඵලෙසි
මුලෙ තරුං ඡේත්තු තමෙව ඉච්ඡසි
තථුපමං විතතමිදං² කරොසි
යං මං අනිච්චමහි ඵලෙ නිසුඤ්ඤසි.
1127. අරුප දුරභිතම ඵකචාරි
න හෙ කරුණං වචනං ඉදුනිහං
දුක්ඛා හි කාමා කට්ඨකා මහබ්බසා
නිබ්බානමෙව්භිමහො වරිණං.
1128. නාහං අලකුණා අභිරික්කතාය³ වා
න විතතහෙතු න ඵ දුරකතතනා
ආච්චහෙතු ඵ අහං න නික්ඛමි.
කතො ඵ හෙ විතත පරිණවො මයා
1129. අපච්ඡින්නා සපපුරිසෙහි විණ්ණේතා
මකඛපපහානං චූපසමො දුබ්බසා⁴
ඉතිසු මං විතත තදු නිසුඤ්ඤසි
ඉදුනි තං ගච්ඡසි පුබ්බවිණ්ණං.
1130. තණ්හා අවිජ්ජා⁵ ඵ පියාපට්ඨයඤ්ච⁶
සුභානි රුපානි සුඛා ඵ වෙදනා
මනාපියා කාමගුණා ඵ චතතා
වතොන අහං ආවමිතුං⁷ න උසාහෙ.
1131. සබ්බස්ථ හෙ විතත වචො කතං මයා
බහුසු ජාතීසු න මෙසි කොපිතො
අජ්ඣත්තසමහවො කතඤ්ඤාතාය හෙ
දුකෙඛි විරං සංසරිතං තයා කතෙ.
1132. තිඤ්ඤඤච හො විතත කරොසි බ්‍රාහ්මණො
තං බතතියො⁸ රාජදසි කරොසි
වෙසා ඵ සුද්ද ඵ හවාම ඵකදු
දෙවතතනං වා'පි තමෙව වාහසා.
1133. තමෙ'ව හෙතු අසුරා හවාමසෙ
තං මුලකං නෙරසිකා හවාමසෙ
අපො තිරච්ඡානගතා'පි ඵකදු
පෙතතතනං වා'පි තමෙ'ව වාහසා.
1134. නනු⁹ දුබ්බිසාසි මං පුනපපුනං
මුහුං මුහුං වාරණීකං'ව දසායං¹⁰
උමමතතකෙනෙව මයා පලොගසි
කිඤ්චා'පි හෙ විතත විරාගිතං මයා.
1135. ඉදං පුරෙ විතතමචාරි වාරිකං
යෙනිච්ඡකං යථාකාමං යථාසුඛං
තදුජ්ජහං නිගගහෙසාමි¹¹ යොතිසො
හත්තිපපභිතනං¹² විස අභිකුසගගහො.

1. රොපෙකා - PTS.

2. විතත ඉදං - PTS.

3. අභිරික්කතාය - PTS

4. දුබ්බසා - PTS.

5. තණ්හා අවිජ්ජා - PTS.

6. පියාපට්ඨං ව - PTS.

7. ආවමිතුං - සෘ. ආගමිතුං - PTS.

8. බතතියා - PTS.

9. න නුත - සෘ, PTS.

10. වාරා කංච දසායං - PTS. වාරණීකං ව දසායං - සෘ.

11. නිගගතිසාමි - සෘ.

12. හත්ති පභිතනං - සෘ.

1136. සත්ථා ච මෙ ලොකමිමං අබ්බංගි
අතිච්චතො අද්වුචතො අසාරතො,
පකඛ්ඤ මං විතත ජිහස්ස සාසනෙ
තා රෙහි ඔසා මහතා¹ සුද්දත්තරා.
1137. හ තෙ ඉදං විතත යථා පුරුණකං
නාහං අලං තුය්ඤ්ඤෙ නිවතතිතුං,
මහෙසිනො පබ්බජිතොවහි සාසනෙ
හ මාදිසා භොතති විනාසධාරිනො.
1138. නගා සමුද්දා සරිතා වසුකිරා
දිසා චතස්සො විදිසා අධො දිව්,²
සබ්බෙ අතිච්චා තිහවා උපද්දතා
කුභිං ගතො විතත සුඛං රමස්සසි.
1139. ධික්ඛප්පරං³ කිං මමවිතත කාහිසි
හ තෙ අලං විතත වසානුචතතකො,
හ ජාතු ගස්සං උභතොමුඛං⁴ ජුපෙ
ධිරජ්ඣ පුරං නච සොතසඤ්ඤා⁵
1140. වරාහඵණ්ණො විගාලාසෙවිතෙ
පබ්බාරකුටෙ පකතෙ'ව සුඤ්ඤෙ,
නචමුඛා පාචුසසිතතකානතෙ
තතිං ගුහාගෙහගතො රමස්සසි.
1141. සුනීලගිවා සුසිඛා සුපෙබුණ්,
සුවිතතපතතච්ඡදනා විහබ්බමා,
සුමඤ්ඤස්සාසත්ථාතිගාඡ්ඡිනො
තෙ තං රමස්සතති⁶ වතමති ක්කාසිනං.
1142. වුට්ඨමති දෙවෙ චතුරඛතුලෙ තිණ්ණෙ
සංපුප්ඵිතෙ මෙසතිහමති කානතෙ,
නගනනරෙ විට්ඨිසමො සසිස්සං
තං මෙ මුදු ගෙහිති තුලසනතිහං.
1143. තථා තු කස්සාමි⁷ යථා'පි ඉස්සරො
යං ලබ්බති තෙන'පි භොතු මෙ අලං,
හ තාහං කස්සාමි⁸ යථා අතඤ්ඤො
බිලාරහස්සානං'ව යථා සුමද්දිතං.
1144. තථා තු කස්සාමි යථා'පි ඉස්සරො
යං ලබ්බති තෙන'පි භොතු මෙ අලං,
විරියෙන තං මය්ඤ වසානසිස්සං
ගජං'ව මතතං කුසලඛකුසග්ගභො.

1. මහතො - ස්‍යා, PTS   2. දිසා - ස්‍යා, PTS   3. ධි ධි පරං - PTS
4. දුගතො - PTS   5. නච සොතසඤ්ඤා - ස්‍යා, PTS   6. රමෙස්සතති - සිමු. 1,2
7. භරිස්සාමි - ස්‍යා   8. තං තං කරිස්සාමි - ස්‍යා, PTS.

1145. තයා සුදුනෙතන අවට්ඨිතෙන¹ හි
හසෙන යොග්ගාවර්තො'ව උජ්ජනා,
පහොමි මග්ගං පටිපජ්ජතුං සිවං
විතතානුරක්ඛිති සදා නිසෙවිතං.
1146. ආරම්මණෙ තං බලසා නිබ්බන්ධං²
නාගං'ව ඵමහමිති දළහාය රජ්ජයා,
තං මෙ සුගුතනං සතියා සුභාවිතං
අතිසසිතං සබ්බභවෙසු හෙතිසි.
1147. පඤ්ඤාය ඡෙත්වා විපථානුසාරිනං
යොගෙන නිග්ගය්‍යා පථෙ නිවෙසිය,
දිසවා සමුදයං විහවං ච සමිහවං
දයාදකො හෙතිසි අග්ගවාදිනො
1148. චතුබ්බිපල්ලාසවසං අභිට්ඨිතං
ගාමිණිලං'ව පරිනෙසි විතත මං,
නුතං³ සඤ්ඤාජනබ්බන්ධවජ්ජං
සංතෙවසෙ කාරුණිකං මහාමුතං.
1149. මිගො යථා සෙරි සුවිතතකානෙන
රමමං ගිරිං පාටුසඅබ්බමාලිනිං,⁴
අනාකුලෙ තත්ථ නගෙ රමියං⁵
අසංසයං විතත පරාභවිය්‍යසි
1150. යෙ තුග්ග ඡන්දෙන වසෙන වතතිනො
නරා ච නාරි ච අනුභොනති යං සුඛං,
අවිදුසු මාරවසානුවිතතිනො
භවාතිනජ්ඣි තව විතත සාවකා'ති.⁶

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා තාලපුට්ඨො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

තාලපුට්ඨෙත්ථරගාථා.

තසසුද්දනං:

පඤ්ඤාසමිති නිපාතමිති ඵකො තාලපුට්ඨො සුචි
ගාථායො තත්ථ පඤ්ඤාස පුත පඤ්ඤා ච උත්තරිතති.

පඤ්ඤාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. අවට්ඨිතෙන - ස්‍යා. 2. නිබ්බන්ධං - ස්‍යා 3. නුත - ස්‍යා, PTS.

4. පාටුසි අබ්බමාලිනිං - ස්‍යා, PTS. 5. රමියං - ස්‍යා, PTS. 6. සෙවකා - PTS

60. සට්ඨනිපාතො.

60. 1. 1

1151. ආරඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතිකා උඤ්ජාපත්තාගතො රතා,
දුලෙමු මච්චුනො සෙතං අජ්ඣන්තං සුසමාහිතා.
1152. ආරඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතිකා උඤ්ජාපත්තාගතො රතා,
ධුනාම¹ මච්චුනො සෙතං නලාගාරං'ව කුඤ්ඤරො.
1153. රුක්ඛමුලිකා සාතකිකා උඤ්ජාපත්තාගතො රතා,
දුලෙමු මච්චුනො සෙතං අජ්ඣන්තං සුසමාහිතා.
1154. රුක්ඛමුලිකා සාතකිකා උඤ්ජාපත්තාගතො රතා,
ධුනාම මච්චුනො සෙතං නලාගාරං'ව කුඤ්ඤරො.
1155. අට්ඨිකඛාලකුට්ඨකො² මංසනහාරුසිඛිනිතො,³
ඕරන්ති පුරෙ දුග්ගතො පරගතො මමායකො,
1156. ගුඨගස්සො තවොතඤ්ඤො උරගණ්ඨො⁴ පිසාපිනි,
නච සොතානි තෙ කායෙ යාති සන්දන්ති සබ්බදා.
1157. නච සරීරං නචසොතං දුග්ගතිකරං පරිබ්බන්ධං,⁵
හික්ඛු පරිවජ්ජයතෙ තං මිලුහඤ්ඤො⁶ යථා සුචිකාමො.
1158. එවං චෙ තං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමි තං අහං,
ආරකා පරිවජ්ජයා ගුඨච්ඡානං'ව පාටුසො.
1159. එවමෙතං මහාවීර යථා සමිණ භාසසි,
එත්ථ චෙතො විසිදන්ති පඛකමිති'ව ජරග්ගචො.
1160. ආකාසමිති හලිද්දියා යො මඤ්ඤාදා රජෙනචෙ,
අඤ්ඤාන වා'පි රඛිගත විසාතුදයමෙව තං.
1161. තදාකාසසමං විතතං අජ්ඣන්තං සුසමාහිතං,
මා පාපවිතො අහති⁷ අග්ගිබ්බන්ධං'ව පක්ඛිමා.

1. ධුනාමු - සෘෂා 2. අට්ඨිකඛාලකුට්ඨකො - සිමු 1, 2

3. මංසනහාරුපපිඛිනිතො - සෘෂා, PTS මංසනහාරුපපිඛිනිතො - ප

4. උරගණ්ඨො - සිමු 1, 2, ප 5. දුග්ගතිකං පරිවජ්ජයා - සෘෂා,

දුග්ගතිකං සරිපරිබ්බන්ධං - PTS 6. මිලුහංච - PTS

7. ආහරී - PTS. ආහති - ප

- 1162 පස්ස විත්තකතං ඛිමං අරුතායං සමුස්සිතං,
ආතුරං බහුසංකප්පං යස්ස නත්ථි ධූවං සීති.
1163. පස්ස විත්තකතං රූපං මණ්ණිනා කුණ්ඩලෙන ව,
අට්ඨං තවෙන ඔනද්ධං සහ වජෙඨි සොහති.
1164. අලතකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකමකිනං,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
1165. අට්ඨපාදකතා කෙසා නෙත්තා අඤ්ඤාතිමකිනා,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
1166. අඤ්ඤාතිව නවා විත්තා පුතීකායො අලභකතො,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
1167. ඔද්ඨි මීගවො පාසං නාසදා වාතුරං මීගො,
භුක්වා නිවාපං ගවජ්ජාමි කඤ්ඤො මීගබ්බකිකෙ.
1168. ජිනො පාසො මීගවස්ස නාසදා වාතුරං මීගො,
භුක්වා නිවාපං ගවජ්ජාමි සොවනො මීගලද්දකෙ.
1169. තද්දසි යං භිංසනකං තද්දසි ලොමහංසනං,
අනෙකාකාරසම්පන්නො සාරිපුත්තමහි නිබ්බුතො.
1170. අතිච්චා වත සංඛාරා උප්පාදාවයධම්මිනො,
උප්පජ්ජිත්වා නිරුජ්ඣන්ති තෙසං වූපසමො සුඛො.
1171. සුබ්බමං තෙ පටිවිජ්ඣන්ති¹ වාලග්ගං උසුනා යථා,
යෙ පඤ්චකකිකෙ පස්සන්ති පරතො නො ව අත්තනො.
1172. යෙ ව පස්සන්ති සංඛාරෙ පරතො නො ව අත්තනො,
පච්චන්ධාධිප්ප නිපුණං වාලග්ගං උසුනා යථා.
1173. සත්තියා විය ඔමට්ඨො ඛයාමානො'ව මන්තකෙ
කාමරාගප්පහානාය සනො භික්ඛු පබ්බපේ.
1174. සත්තියා විය ඔමට්ඨො ඛයාමානො'ව මන්තකෙ
භවරාගප්පහානාය සනො භික්ඛු පරිබ්බපේ.
1175. චොදිතො භාවිතතෙනෙත සරීරන්තිමධාරිනා
මිහාරම්බාදාපාසාදං පාදබ්ගුට්ඨෙන කම්පසිං.

1176. නයිදං ජිවිලමාරබ්භ නයිදං අපොභ ථාමසා,
නිබ්බානමධිගන්තබ්බං සබ්බගන්ථපමොචනං.
1177. අයං ච දහරො භික්ඛු අයමුත්තමපොරිසො,
ධාරෙති¹ අන්තිමං දෙහං ජෙත්වා² මාරං සමාහිනිං³
1178. විවරමනුපතනති විජ්ජනා වෙහාරස්ස ච පණ්ඩිතස්ස ච,
නගවිවරගතො'ව⁴ ක්කියති පුත්තො අප්පට්ඨස්ස තාදිනො.
1179. උපසන්නො උපරතො පනතසෙනාසනො මුති,
දයාදො බුද්ධිසෙට්ඨස්ස බුහමුතො අභිව්ඤ්ඤො
1180. උපසන්නං උපරතං පනතසෙනාසනං මුතිං,
දයාදං බුද්ධිසෙට්ඨස්ස ව්ඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ කස්සපං
1181. යො ච ජාතිසතං ගවේෂ සබ්බා බ්‍රාහ්මණජාතියො,
සොඤ්ඤියො⁵ වෙදසම්පන්නො මනුස්සෙසු පුතපුතං.
- 1182 අජ්ඣායකො'පි වෙ අස්ස තිණ්ණං වෙදන පාරගු,
එතස්ස ව්ඤ්ඤායෙනං⁶ කලං නාගස්සි සොලසිං.
1183. යො සො අට්ඨවිමොක්ඛාති පුරෙහත්තං අථස්සයි⁷,
අනුලොමං පටිලොමං තතො පිණ්ඩාය ගවේෂති.
1184. තාදිසං භික්ඛුං මා හති මාත්තානං බණ්ඩි බ්‍රාහ්මණ,
අභිප්පසාදෙති මනං අරහත්තමති තාදිනො
බිප්පං පඤ්ඤාලිකො ව්ඤ්ඤා මා තෙ විජට්ඨි මන්තං.
1185. නෙසො⁸ පස්සති සද්ධම්මං සංසාරෙන පුරකකිනො,
අධොගම්⁹ ජම්භපථං කුමගගමනුධාවති.¹⁰
1186. කිම්'ව මිලහසලලිතො¹¹ සබ්බාරෙ අභිමුච්ඡිතො
පගාලොහා ලාහසකකාරෙ තුච්ඡො ගවේෂති පොඨිලො.¹²
1187. ඉමං ච පස්ස ආයත්තං සාරිපුත්තං සුදස්සනං,
විමුත්තං උහතොභාගෙ අජ්ඣන්තං සුසමා හිනං.
1188. විහලං බිණ්සංයොගං තෙවිජ්ජං මච්චුහාසිනං,
දකඛිණේයං මනුස්සානං පුඤ්ඤකෙතිත්තං අනුත්තරං.

1. ධාරෙති - සිමු. 1, 2.   2. ජෙත්වා - සිමු. 1, 2.   3. සමාහතං - සිමු. 1, 2.
4. නගවිවරගතො ච - සෞ PTS   5. සොඤ්ඤියො - සිමු. 1.
6. ව්ඤ්ඤායෙනං - සිමු. 1, 2   7. පුරෙහත්තමපසාසි - සිමු. 1, 2.
8. න යො - PTS   9. අට්ඨකම් - සෞ, PTS   10. කුමගගමනුධාවති - PTS
11. මිලහපලිතො - සෞ.   12. පොඨිලො - PTS.

- 1189 එතෙ සමඛසුලා දෙවා ඉද්ධිමනොනා යසසිනො,
දසදෙවසහසානි සබ්බෙ බ්‍රහ්මපුරොභිතා,
මොග්ගලානං නමස්සනා නිට්ඨනති පඤ්ඤිකතා.
1190. නමො තෙ පුරිසාඡඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුත්තම
යසස තෙ ආසවා බිණා දකඛිණේයො'සි මාරික.
1191. පුජිතො නරදෙවෙන උප්පනොනා මරණාභිභූ
පුණ්ඩරිකං'ව තොයෙන සබ්බාරෙනොපලිප්පති¹
1192. යසස මුහුත්තෙන² සහසාධා ලොකො සංචිදිතො සබ්‍රහ්මකප්පො වසි
ඉද්ධිගුණෙ වුත්ථප්පාතො කාලෙ පසසති දෙවතා ස භික්ඛු.
1193. සාරිපුත්තො'ව පඤ්ඤාය සීලෙන උපසමෙන ව
යො'පි පාරමිතො භික්ඛු එතා'වපරමො සියා.
1194. කොට්ඨකසහසසා අත්තගාවං බිණෙන නිමිතො³
අහං වික්ඛබ්බනාසු කුසලො වසිභුතොමති ඉද්ධියා.
- 1195 සමාධිවිජ්ජාවසිපාරමිං ගතො⁴
මොග්ගලානගොත්තො අසිතසා සාසනෙ
ධිරො සමුවජ්ජි සමාභිතිත්ථිගො
නාගො යථා පුතිලතා'ව බබ්බතං.
1196. පරිවිණේණා මයා සත්ථා කතං බ්‍රහ්මසා සාසනං
ඔතිතො ගරුකො භාරො භවතොතති සමුහතා,
1197. යසසත්ථාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං
සො මෙ අත්ථො අනුප්පනොනා සබ්බසංයොජනකකියො
1198. කිදිසො තිරයො ආසි යත්ථ දුසසි අපච්චථ
විධුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසකිං ව බ්‍රාහ්මණං.
1199. සත ආසි අයොසඛකු සබ්බෙ පච්චත්තවේදනා
ථිදිතො තිරයො ආසි යත්ථ දුසසි අපච්චථ
විධුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසකිං ව බ්‍රාහ්මණං.

1. සබ්බාරෙනොපලිප්පති - සිමු 1. 2   2. මුහුත්තො - PTS   3. නිමිතො - සිමු 1, 2
4. වසිපාරමිතො - PTS.

1200. යො එතමහිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ඨ දුක්ඛං නිගව්ඡයි
1201. මජ්ඣෙකරස්ස¹ තිට්ඨනති විමානා කප්පට්ඨාසිනො²
වෙච්චියවණ්ණො රුචිරා අව්චිමනොනා පහස්සරා
අව්ඡරා තත්ථ නව්වනති පුට්ඨ නානතකවණ්ණේයො
1202. යො එතමහිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ඨ දුක්ඛං නිගව්ඡයි.
1203. යො වෙ බුද්ධොන වොදිනො භික්ඛුසංඝස්ස පෙක්ඛිනො
මිගාරමාතුපාසාදං පාදබ්ගුට්ඨොන කම්පිසං³
1204. යො එතමහිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ඨ දුක්ඛං නිගව්ඡයි.
1205. යො වෙජ්ජනනපාසාදං පාදබ්ගුට්ඨොන කම්පයි
ඉද්ධිබලොක්ඛපත්ථෙධො සංවෙජ්ජෙයි ච දෙවතා.
1206. යො එතමහි ජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ඨ දුක්ඛං නිගව්ඡයි.
1207. යො වෙජ්ජනනපාසාදෙ සක්ඛං සො පරිපුච්ඡති
අපි ආවුසො ජානාසි තණ්හකුඛගච්ඡිතතියො
තස්ස සකෙකා විශාකාසි පඤ්ඤං පුට්ඨො යථාතථං.
1208. යො එතමහිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ඨ දුක්ඛං නිගව්ඡයි.
1209. යො බ්‍රහ්මානං පරිපුච්ඡති සුඛමමායං සීතො⁴ සහං
අජ්ජා'පි ත්ඛාවුසො සා දිට්ඨි යා තෙ දිට්ඨි පුරෙ අහු
පස්සයි චිතිවතනනං බ්‍රහ්මලොකෙ පහස්සරං.
- 1210 තස්ස බ්‍රහ්මා විශාකාසි පඤ්ඤං පුට්ඨො යථාතථං
න මෙ මාරිස සං දිට්ඨි යා මෙ දිට්ඨි පුරෙ අහු.
1211. පස්සාමි චිතිවතනනං බ්‍රහ්මලොකෙ පහස්සරං
සො'හං අජ්ජ කතං වජ්ජං අහං නිවේවාමහි සස්සනො.
1212. යො එතමහිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ඨ දුක්ඛං නිගව්ඡයි.
1213. යො මහානෙරුනො කුටං විමොකෙතින අථස්සයි
චනං පුබ්බවිදෙහානං යෙ ච භුමිසයා හරා.

1. මජ්ඣෙකරස්ස - යනා, PTS   2. කප්පට්ඨාසිනො - සිමු 1, 2.

3. කම්පයි - සිමු 1, 2.   4. අසීතො - PTS

1214. යො එතමහිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගච්ඡයි.
1215. හ වෙ අග්ගි චෙතසති අහං බාලං ඛ්‍යාමිති,
බාලො'ව ජලිතං අග්ගිං ආසජ්ජන පදංගති.¹
1216. එවමෙව තුචං මාර ආසජ්ජන² තථාගතං
සයං දුභිස්සයි අතතානං බාලො අග්ගිං'ව සමුජ්ජසං.
1217. අපුඤ්ඤං පසවි මාරො ආසජ්ජන තථාගතං
කිනත්ත මඤ්ඤයි පාපිම හ මෙ පාපං විපච්චති.
1218. කරතො තෙ වීයතෙ³ පාපං විරරතතාය අනතක
මාර නිබ්බිජු බුද්ධිමා ආසං මාකාසි භික්ඛුසු.
1219. ඉති මාරං අතජ්ජයි භික්ඛු හෙසකලාවතෙ
තතො සො දුමමතො යකෙඛා තජ්ජෙමනනරධායථා'ති.⁵

ඉත්ථං සුදං ආයසමා මහාමොගගලානො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මහා මොගගලානපඤ්ඤානිකා

නිසසුද්දානං:

සට්ඨිකමහි නිපාතමහි මොගගලානො මහිද්ධිකො
එකො'ව ථෙරො ගාථායො අට්ඨසට්ඨි හවනති තා'ති.

සට්ඨිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. බාලො ව - ස්‍යා, PTS.   2. පඩංගති - ප
3. ආසජ්ජනං - PTS,   4. වීයතෙ - සිමු, 1, 2. ස්‍යා, PTS.
5. තජ්ජෙමනනරධායති - PTS.

70. මහානිපාතො.

70. 1. 1

1220. නිකඛන්තං වත මං සන්තං අගාරස්මානගාරියං¹
විතකකා උපධාවන්ති පගබ්බා කණ්හතො ඉමෙ.
1221. උග්ගපුත්තා මහිස්සාසා සිකඛිතා දල්භධම්මිනො²
සමන්තා පරික්ඛරෙය්‍යං සහස්සං අපලාසිනං.
1222. සචෙ'පි එත්තකා හියොසා අගමිස්සන්ති ඉභ්බියො
නෙව මං බ්‍යාධිස්සන්ති ධම්මෙ සමති පතිට්ඨිතං.³
1223. සකඛිති මෙ සුතං එතං⁴ බුද්ධස්සාදිවච්චක්ඛුනො
නිබ්බානගමනං මග්ගං තත්ථ මෙ නිරතො මනො.
1224. එවං චෙ මං⁵ විහරන්තං පාපිම උපගව්ඡසි
තථා මච්චු කර්සාමි න මෙ මග්ගමපි දකඛසි⁶.
1225. අරතීං රතීං ච පහාය සබ්බසො ගෙහෙසිතං ච විතකකං
වනථං න කරෙය්‍ය කුභිඤ්චි නිබ්බන්ධො⁷ අවන්ධො ස භික්ඛු ⁸
1226. යමිධි පඨවිං ච වෙහාසං රූපගතං ජගනොගධං කිඤ්චි
පරිජ්ඣති සබ්බමතිවචං එවං සමෙව්ච වරන්ති මුත්තතා.⁹
1227. උපධිසු ජනා ගබ්භාසෙ දිට්ඨං සුතෙ¹⁰ පරිසෙ ච මුතෙ ච
එතථ විනොදය ජන්දමනෙජෙ යො හෙතථ න ලීපාති මුති තමාහු
1228. අට්ඨ සට්ඨිසිතා සවිතකකා පුථුජ්ජනකායං¹¹ අධම්මා නිව්ට්ඨා
න ච වග්ගගතස්ස¹² කුභිඤ්චි නො පන දුට්ඨුලලගාති¹³ ස භික්ඛු.

1. අගාරස්මා අනගාරියං - PTS

3. සමමති පතිට්ඨිනො - PTS   4. සකිංසි - ස්‍යා, PTS   5. එවමෙවං - PTS

6. මග්ගං උදිකඛසි - ස්‍යා, PTS   7. නිබ්බන්ධො - PTS   8. ස භි භික්ඛු - PTS.

9. මුත්තතා - ස්‍යා, PTS   10. දිට්ඨසුතෙ - PTS   11. පුථුජ්ජනකායං - PTS

12. වග්ගගතස්ස - ස්‍යා, PTS   13. දුට්ඨුලලාගාති - ස්‍යා   පදුලලගාති - PTS

1229. දබ්බො විරරතතසමාභිනො¹ අකුහකො නිපකො අපිහාලු,
සත්තං පදං අජ්ඣගමො ඉති පටිච්ච පරිනිබ්බුතො කඛ්ඛති කාලං.
1230. මානං පජ්ඣස්ස ගොතම මානපථං ච ජ්ඣස්ස අසෙසං
මානපථමිති² සමුවජ්ඣතො විපප්පිසාරී හුචො විරරතතං.
1231. මකෙඛන මකඛිතා පජො මානහතා නිරයං පපතන්ති³
සොචන්ති ජනො විරරතතං මානහතා නිරයං උපපන්නා.
1232. න භි සොචති භික්ඛු කදුචි මග්ගජ්ඣතො සමමො පටිපන්නො
ක්කිත්තිං ච සුඛං චාත්තගොති ධම්මදසො⁴ ති තමාහු තථතතං.
1233. තසමො අබ්ච්චො පට්ඨානචො⁴ නිවරණොති පහාය විසුද්ධො
මානං ච පහාය අසෙසං විජ්ජායන්තකරො සමිතාචි.
1234. කාමරාගෙන ඛය්හාමි විතතං මෙ පටිඛය්හති
සාධු නිබ්බාපනං චුඤ්ඤි අනුකම්පාය ගොතම.
1235. සඤ්ඤාය විපට්ඨෙසො විතතං තෙ පටිඛය්හති
නිමිතතං පටිච්චජ්ජෙති සුභං රාගපසංභිතං.
1236. සඛ්ඛාරෙ පරතො පස්ස දුක්ඛතො මො ච අත්තතො
නිබ්බාපෙති මහාරාගං මො ඛය්හිතො පුනපුනං.*
1237. අසුභාය විතතං භාවෙති එකග්ගං සුභමාභිතං
සති කායගතාත්තස්ස නිබ්බිද්ධහුලො භව.
1238. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙති මානානුසයමුජ්ජහ
තතො මානාභිසමයා උපසන්නො චරිස්සසි.
1239. තමෙව චාචං භාසෙය්ස යායත්තානං න තාපයෙ.
පරෙ ච න විහිංසෙය්ස සො වෙ චාචා සුභාසිතා.
1240. පියචාචමෙව භාසෙය්ස යා චාචා පටිහන්ති³
යං අනාදාය පාපානි පරෙසං භාසතෙ පියං.
1241. සච්චං වෙ අමතා චාචා එස ධම්මො සන්නතතො
සච්චෙ අත්ථ ච ධම්මෙ ච අාහු සන්නො පතිට්ඨිතා.
1242. යං බුද්ධො භාසති චාචං ඛෙමං නිබ්බානපතති³
දුක්ඛස්සන්තකිරියාය සො වෙ චාචානමුත්තමො.

1. විරරතතං සමාභිනො - සො, PTS 2. මානපථමිති - සො

3. පතන්ති - සො, PTS 4. ඉධම්මානචො - සො, PTS * PTS. පොඤ්ඤා නත්ති

1243. ගමහිරපඤ්ඤා මෙධාපී මග්ගොමග්ගස්ස කොවිදො
සාරිපුතො මහාපඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙති භික්ඛුනං.
1244. සබ්බතොන'පි දෙසෙති විජාරොන'පි භාසති
සාලිකාසිව¹ නිගෙසාසො පටිභානං උදිරසී².
1245. තස්ස තං දෙසයන්තස්ස සුණ්හති³ මධුරං හිරං
සරොන රජනීයෙන සවනීයෙන වග්ගනා,
උදගගවිහනා මුදිතා සොතං ඔසෙධන්ති භික්ඛවො.
1246. අජ්ජ පණ්ණරසෙ විසුද්ධියා භික්ඛු පඤ්චසතා සමාගතා
සංයොජ්ඣබ්බන්ධන්තිදා අනිසා බිණ්ණුනබ්බවා ඉසී
1247. චක්ඛවන්ති යථා රාජා අමච්චපට්ඨවාටිතො
සමන්තා අනුපට්ඨෙති සාගරන්තං මහිං ඉමං.
1248. එවං විජිතසංගාමං සන්චරාහං අනුත්තරං
සාවකා පසිරුපාසන්ති තෙවිජ්ජා මච්චුහාසිනො.
1249. සඤ්ඤා භගවතො පුතතා පලාසෙත්ථ⁴ හ විජ්ජති
තණ්හාසලාස්ස හන්තාරං වජෙද අදිච්චබ්බන්තං
1250. පරොසහස්සං භික්ඛුනං සුගතං පසිරුපාසති
දෙසෙනතං විරජං ධම්මං තිබ්බානං අකුතොග්ගං.
1251. සුණ්හන්ති ධම්මං විමලං⁵ සමමාසමුද්ධිදෙසිතං
සොභති චත සමුද්ධො භික්ඛුසංඝපුරක්ඛනො.
1252. නාහනාමොසි භගවා ඉසිනං ඉසිසත්තමො,
මහාමෙසොව හුත්වාහ සාවකො අභිවස්සති⁶
1253. දිවා විහාරානික්ඛම්ම සන්ත්ථදස්සනකම්මතා
සාවකො තෙ මහාවීර පාදෙ වෘද්ධි වඩයිසො.
1254. උම්මග්ගපථං මාරස්ස අභිතුග්ග වරති පභිජ්ජ බිලාති
තං පස්සථ බ්බන්තපමුඤ්චකරං අසිතං'ව භාගසො පටිහජ්ජ.⁷
1255. ඔසස්ස හි නිත්ථරණ්ථං අනෙකවිහිතං මග්ගං අක්ඛාසි
තසම්ඤ්ච අමතො අක්ඛාතො ධම්මදසා සිතා අසංහීරා.
1256. පඤ්ජාතකරො අතිවිජ්ඣා ධම්මං⁸ සබ්බවසීතිතං අතික්කමමද්දා⁹
ඤ්චා ච සච්ඡිකන්වා ච අග්ගං සො දොතසි දසද්ධානං.

1. සාලිකාසෙව - ස්‍යා, PTS.   2. උදිරසී - ස්‍යා PTS   3. සුණ්හතා - PTS.
4. පලාසො එත්ථ - PTS   5. විපුලං - ස්‍යා PTS   6. අභිවස්සති - PTS
7. පටිහජ්ජාතිපිපාසො   8. අතිවිජ්ඣා - PTS.   9. අතික්කමමද්දා - සිමු. 1, 2.

280. සුගතන්තපිටකෙ ථෙරගාථා-මහාතිපාතො [70.1.1]

1257. එවං සුදෙසිතෙ ධම්මෙ
කො පමාදෙ විජානතං ධම්මං
තස්මි, හි තස්ස භගවතො සාසනෙ
අපමනෙනා සද් නමස්සම්ප්‍රසිද්ධෙ
1258. බුද්ධානුබුද්ධා යො ථෙරො කොණ්ඩඤ්ඤා තිබ්බතිකකමො¹
ලාභී සුඛවිහාරානං විවෙකාහං අභිණ්හසො.
1259. යං සාවකෙහ පත්තබ්බං සඤ්ඤාසනකාරිනා
සබ්බස්ස තං අනුප්පත්තං අපමානස්ස සිද්ධතො.²
1260. මහානුභාවො තෙවිජ්ජා වෙතොපරිගකොවිදො
කොණ්ඩඤ්ඤා බුද්ධදායාදො පාදො ව්‍යඤ්ඤි සඤ්ඤො.
1261. නගස්ස³ පසෙස අසීනං මුනිං දුක්ඛස්ස පාරගං
සාවකා පඨිරුපාසනති තෙවිජ්ජා මවුච්ඡාසිතො
1262. වෙනසා අනුපරිගෙති මොග්ගලානො මහිද්ධිකො
විත්තං නෙසං සමනෙසං විප්පමුත්තං නිරුපධිං.
1263. එවං සබ්බබ්ගසම්පන්නං මුනිං දුක්ඛස්ස පාරගං
අනෙකාකාරසම්පන්නං පඨිරුපාසනති ගොතමිං.
1264. චෛද්‍ය යථා විගතවලාහකෙ නභෙ
විරොචති විතම්ලො'ව භානුමි
එවං'පි අභිකීරස තිං මහාමුනි
අතිරොචසි යසසා සබ්බලොකං.
1265. කාවොසමන්තා විවරිමා පුබ්බෙ ගාමි ගාමි පුරා පුරං
අථද්දසාමි⁴ සමුද්ධං සබ්බධම්මාන පාරගං.
1266. සො මෙ ධම්මදෙසෙසි මුනි දුක්ඛස්ස පාරගං
ධම්මං සුත්වා පසිද්ධිං අද්ධා⁵ තො උදපජ්ජථ.
1267. තස්සාහං වචනං සුත්වා ඛනෙකි ආයතනාති ච
බාහුයො ච විදිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං.
1268. බහුන්තං⁶ ච ත අත්ථාය උප්පජ්ජන්ති තථාගතා
ඉත්ථිනං පුරිසානං ච යෙ තෙ සාසනකාරකා.
1269. තෙසං ඛො ච ත අත්ථාය ඛොධිමජ්ඣගමි මුනි
හික්ඛන්තං හික්ඛන්තිනං ච යෙ නියාමිගතද්දසා.⁷

1. තිබ්බතිකකමො - සිමු. 1, 2. ප. 2. සික්ඛුතො - මජ්ඣ.

3. නාගස්ස - සසා, PTS 4. අථද්දසාමි - සසා, PTS 5. සද්ධා - PTS

6. බහුන්තං - සබ්බත් 7. නියාමිගතං දසා - සසා PTS

1270. සුදෙසිනා චක්ඛුමිනා බුද්ධොද්ධිඛණ්ඩනා
චතතාරි අරියසම්මාති අනුකම්පාය පාණිනං.
1271. දුක්ඛං දුක්ඛසම්ප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමිං
අරියං චට්ඨබ්බිකං.¹ මග්ගං දුක්ඛපසම්මායාමිනං.
1272. එවමේතෙ තථා වුත්තා දිට්ඨා මේ තෙ යථා තථා
සද්දෙව්වා මේ අනුප්පනෙනං කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1273. ස්වාගතං වත මේ ආසි මම් බුද්ධස්ස සන්තිකෙ
සංවිහරෙනසු² ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං තදුපාගමිං.
1274. අභිඤ්ඤාපාරමිප්පනො සොතධාතු විසොධිතා³
තෙවිජ්ජා ඉද්ධිපනොමති චෙතොපරියකොවිදො.
- 1275 පුච්ඡාමි සත්ථාරමනොමපඤ්ඤං
දිට්ඨා'ව ධම්මෙ යො විවික්ච්ඡානං ඡෙත්වා
අග්ගාලමේ කාලමිකාසි භික්ඛු
ඤ්ඤො යසස්සි අභිතිබ්බුත්තෙනො.
1276. තිග්‍රොධිකප්පො ඉති තස්ස නාමං,
තයා කතං භගවා බ්‍රාහ්මණස්ස
සො'හං⁴ නමස්සං අවරිං මුත්තාපෙට්ඨො⁵
ආරභිවිජ්ජො දලහධම්මදස්සි
1277. තං සාවකං සක්ක මගං'පි සබ්බෙ
අඤ්ඤාතුමිච්ඡාමි සමන්තචක්ඛු
සම්මට්ඨිතා⁶ නො සවනාය සොතා⁷
තුචං හො⁸ සත්ථා නිමිත්තත්තරොසි.
- 1278 ජිඤ්ඤො¹⁰ විවික්ච්ඡං බ්‍රාහ්මී මේතං
පරිතිබ්බුතං චේදය හුරිපඤ්ඤා
මජ්ඣේ'ව නො භාස සමන්තචක්ඛු
සකෙකා'ව දෙවාන සහස්සතෙනො.
1279. යෙ තෙවි ගජ්ඣා¹¹ ඉධ මොග්ගමග්ගා
අඤ්ඤාණපක්ඛා විවික්ච්ඡානා¹²
තථාගතං පත්ථා න තෙ භවතති
චක්ඛුං හි එතං පරමිං නරානං.
1280. නො වෙ හි ජාතු පුරිසො කිලෙසෙ
වෘතො යථා අබ්භසනං විහාතො¹³
තමොවස්ස නිවුතො¹⁴ සබ්බලොකො
ජොතිමනො'පි හ පහාසෙය්‍යං.¹⁵

1 අරියච්ඨබ්බිකං - PTS   2 සම්මතෙනසු - සිමු 1, 2, 3   3 විසොධිතො - සො, PTS
4 සො තං - PTS   5 මුත්තාපෙට්ඨො - සො   6 සම්මුද්ධිතො - සො
7 තෙතුං - සිමු, 2   8 සොතං - PTS   9 නු - සො, PTS
10 ජිඤ්ඤා'ව - සො, PTS   11 ගඤ්ඤා - සො, PTS   12 මිච්ඡාච්ඡානා - PTS
13 විහතො - සිමු 1, 2   14 නිබ්බුතො - සො, PTS   15 කප්පහාසෙය්‍යං - සිමු 1, 2

1281. ධිරා ව පජේතකාරා භවන්ති
තං තං අහං වීර¹ තථෙව මඤ්ඤා
විපස්සිනං ජානමුපාගමිතා
පරිසාසු² නො ආවිකරොති කප්පං.
1282. බ්වපං ගිරං එරග වග්ගා වග්ගං
හංසො'ව පග්ගංග සතිකං තිකුජ
බිඤ්ඤාසරෙහ සුචිකපපිතෙන
සබ්බො'ව තෙ උජ්ජගතා සුඤ්ඤාමි.
1283. පභිනජාතිමරණං අසෙසං
තිග්ගංග ධොතං³ පටිච්චේදිතාමි⁴
ත කාමකාරො හි⁵ සුඵ්ජ්ජනානං
සබ්බොග්ගකාරො'ව තථාගතානං.
1284. සමපනතවෙය්‍යාකරණං තවෙදං
සමුජ්ජපඤ්ඤාසං⁶ සමුග්ගතිතං
අගමඤ්ඤාපි පච්ඡිමේ සුප්පණාමිතො
මා මොහසි ජානමනොමපඤ්ඤා.
1285. පරොවරං⁷ අරියධම්මං විදිකා
මා මොහසි ජානමනොමවීර⁸
වාරිං යථා සම්මති සම්මතතො
ව්‍යවහිකඛ්ඛාමි සුතං පවසං.⁹
1286. යදඤ්ඤං¹⁰ බ්‍රහ්මවරියං අවාරි
කප්පායනො කච්චි සතං අමොසං
තිබ්බාසි සො ආදු සඋපාදිසෙසො¹¹
යථා විමුක්තො අහු තං සුඤ්ඤාමි.
1287. අච්ඡව්ඡි තණ්හං ඉධ නාමරූපෙ (ඉති භගවා)
තණ්හාස සොතං දිසරතානුසයිතං
අතාරි ජාතිං මරණං¹² අසෙසං
ඉච්චබ්‍රවී භගවා පඤ්ඤාසෙවො.
1288. එස සුකා පසිදුමි වචො තෙ ඉසිසත්තම්
අමොසං කිර මෙ පුට්ඨං න මං වඤ්ඤාසි බ්‍රාහ්මණො.
1289. යථාචාදි තථාකාරි අහුබුද්ධස්ස සාවකො
අච්ඡව්ඡි මච්චුනො ජාලං තතං මායාවිනො දලං.

1. ධිර - සො, PTS   2. පරිසාය - සො, PTS.
3. ධොතං - සිමු 1, 2 ප   4. වඤ්ඤාමි - PTS   5. හොති - සිමු, 1, 2 ප.
6. සමුජ්ජපඤ්ඤාසං - සො, PTS   7. පරොවරං - සිමු 1, ප
8. ජානමනොමවීරිය - PTS   9. සුත්තසංකීර්ති පාලි.   10. යදඤ්ඤං - PTS.
11. තිබ්බාසි සො අනුපාදිසෙසො - සිමු 1, 2 තිබ්බාසි සො අනුපාදිසෙසො - ඡේත.
12. ජාතිමරණං - PTS.

1290. අද්දස භගවා ආදිං උපාදානස්ස කපපියො
අව්වගා වත කපපානො¹ මව්වුබ්බියාං සුද්දහතරං.

1291. තං දෙවදෙවං වාසුථි සුත්තං තෙ ද්විපද්දත්තම්
අනුජාතං මහාවීරං නාගං නාගස්ස ඔරස'න්ති

ඉතං සුදං ආයස්මා වඩ්ඪිසො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

වඩ්ඪිසථෙරගාථා.

තස්සද්දානං:

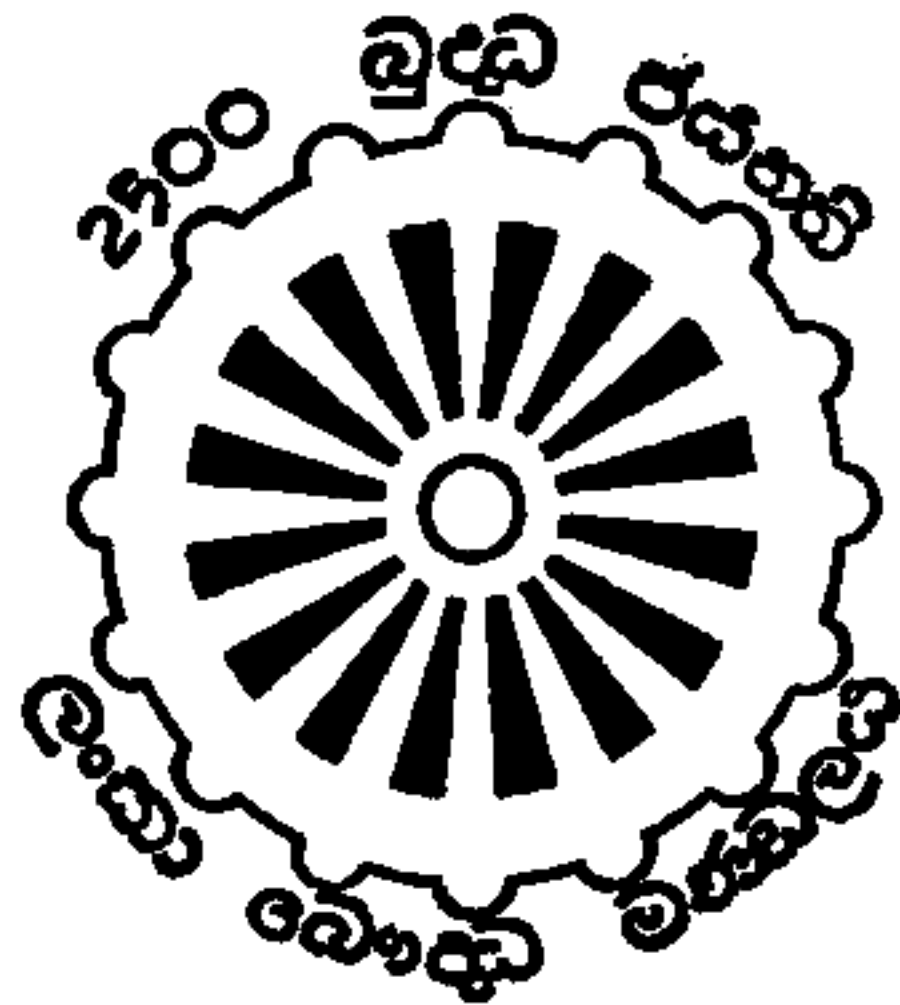
සත්තතිමඤ්ඤිතිපාතිමඤ්ඤි වඩ්ඪිසො පටිභානවා
එකො'ව ථෙරො නත්ථඤ්ඤාය ගාථායො එකසත්තති'ති.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

තස්සද්දානං:

සහස්සං ගොන්ති තා ගාථා එක නමුහිද්දෙවසත්තාති ව
ථෙරො ව දෙව සතා සට්ඨි වත්තාරො ව පකාසිතා.
සිහහාදං හන්දිත්ථාන බුද්ධිසුත්තා අහාසවා
බෙමන්තං පාපුන්තිත්ථාන අභිකම්මානා'ව තිබ්බන්ති.

ථෙරගාථාපාළි නිට්ඨිතා.

සුත්‍රාන්තරාසංග්‍රහය

තෙව්සිවැනි ග්‍රන්ථය

ථෙරිගාඨාපාලි

බුද්ධ චර්යා

නවවැනි භාගය

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

මාකඩවර විහාරාධිපති

පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් ප්‍රකාශ සි.

ලංකාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත සි.

Buddha Jayanthi Tripitaka Series, Vol: XXIX

THE TWENTY THIRD BOOK

IN

THE SUTTANTAPITAKA

KHUDDAKA NIKAYA

THERIGATHAPALI

PART IX

WITH THE SINHALA TRANSLATION

by

**The Venerable Pandita
KARAHAMPITIGODA SUMANASARA THERA
at the Makadawara Vihara, Hingula.**

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

**BE 2514
CE 1972**

බුද්ධකතායෙ පේරිගාථාපාලි

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්මුද්ධස්ස.

එකකතීපාතො

1. 1

1. චූචිං සුපාති ථෙරිකෙ කතා: චොලෙන පාරායා,
උපකතො: හි තෙ රාගො: සුක්ඛධාතං ව කුමහිත්තති.

ඉතං සුදං අඤ්ඤාතරා ථෙරි අපඤ්ඤාතා හික්ඛන්ති ගාථං
අභාසිත්තා'ති.

අඤ්ඤාතරථෙරිගාථං

1. 2

2. මුතො මුච්චස්ස ගොගෙහි චන්දො රාහුග්ගහා ඉච්ච,
විපසමුතොතන විතොතන අනන්තා භුඤ්ජ පිණ්ඩකතති.

ඉතං සුදං භගව: මුතං හික්ඛමානං ඉමාය ගාථාය
අභිණතං ඔවදන්ති'ති.

මුතාගාථෙරිගාථං

1. 3

3. පුණ්ණො පුරස්ස ධම්මෙහි චන්දො පණ්ණරකෙරිව,¹
පරිපුණ්ණාය පඤ්ඤාය තමොක්ඛකං² පදලොති.

ඉතං සුදං පුණ්ණො ථෙරි ගාථං අභාසිත්තා'ති.

පුණ්ණාගාථෙරිගාථං.

1 පණ්ණරකෙරිව - ඡේතං,

2 තමොක්ඛකං - මජ්ඣං,

1. 4

4. තිසෙසා සිසඛස්ස සිසඛාය මා නං සොගා උපච්චිතං,
තඛ්ඛිංසොගවිසංයුතතා වර ලොකො අභාසවා'ති.

ඉදං සුදං තිසසා පෙරි ගාථං අභාසිත්වා'ති.

තිසසාපථිගිගාථා.

1. 5

5. තිසෙසා සුඤ්ඤා ධම්මෙහි ඛණො නං මා උපච්චිතා,
ඛණාතීනා හි සොවන්ති තිරංගමහි සම්පටිතා'ති.

ඉදං සුදං තිසසා පෙරි ගාථං අභාසිත්වා'ති.

තිසසාපථිගිගාථා.

1. 6

6. ධිමෙර නිරොධං පුසෙසහි¹ සඤ්ඤා වූපසම් පුබ්බං,
අරාධගාහි නිබ්බානං යොගකෙකම්මං අනුත්තරං.²

ඉදං සුදං ධිරා පෙරි ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ධිරාපථිගිගාථා.

1. 7

7. චිරා චිතෙහි ධම්මෙහි හික්ඛුතී භාවිතීඤ්ඤා,
ධාරෙහි අත්තිම්මං දෙහං ජේත්වා⁴ මාරං සවාහිනිත්ති.³

ඉදං සුදං චිරා පෙරි ගාථං අභාසිත්වා'ති.

චිරාපථිගිගාථා.

1. 8

8. සඤ්ඤාය පඛිඤ්ඤාය ඤානෙක ඤාතරතා භවි,
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ යොගකෙකම්මස්ස පත්තිසාති

ඉදං සුදං ඤාතාපථිගි ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ඤාතාපථිගිගාථා.

¹ පුසෙහි - ජේසං   ² යොගකෙකම්ම ඉනුත්තරං - ජේසං.

³ සවාහිනිත්ති - ජේසං   ⁴ ජේත්වා - සි.

1. 9

9. සඤ්ඤා පබ්බජිතානං හද්දං හද්දරතං හම්,
භාවෙති කුසලෙ ධම්මෙ යොගසෙක්ඛම් අනුතතරන්ති.

ඉත්ථං සුදං හද්දං ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

හද්දංථෙරිගාථං.

1. 10

10. උපසමෙ තරෙ ඔසං මච්චුධෙය්‍යං සුද්දතතරං,
ධාරෙති අනතිම් දෙහං ජෙත්වා¹ මාරං සමාගිතින්ති².

ඉත්ථං සුදං උපසමා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උපසමංථෙරිගාථං.

1. 11

11. සුමුත්තං සංචු මුත්තංචි තිති බුජ්ජෙති මුත්තං,
උද්ඝට්ඨෙත මුත්තං පතිතං බුජ්ජෙතෙ ව,
මුත්තංචි ජාතිමරණං භවතෙත්ති සමුග්ගන්ති.

ඉත්ථං සුදං මුත්තංථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මුත්තංථෙරිගාථං.

1. 12

12. ජඤ්ජාතං අවසාසි මහසං ව පුරා³ සියං,
කාමෙසු අපච්ඡිද්ධවිත්තං උද්ධංසොතාති වුච්චතිති⁴.

ඉත්ථං සුදං ධම්මදිත්තං ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මදිත්තංථෙරිගාථං.

1. 13

13. කරොථ බුද්ධසංඝං යං කතා නානුතප්පති,
විප්පං පාදති ධොවිත්වා එකමිත්තෙ නිසීද්ධාති.

ඉත්ථං සුදං විසංඛාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විසංඛංථෙරිගාථං.

1 ජෙත්වා - සි 2. සමාගතන්ති - මජ්ඣ. 3. උද්ධංසොතා - මජ්ඣ.

4 උද්ධංසොතා විච්චිචති - සි

1. 14

14. ඩාභුගො දුක්ඛනො දිස්වා මා ජාතිං පුනරාගමි,
හවෙ ඡන්දං විරාජෙති, උපසන්නා වරිණසිති.

ඉත්ථං සුදං සුමනාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

සුමනාථෙරිගාථා

1. 15

15. කායෙන සංවුතා ආසිං වාචාය උද වේතසා,
සමුලං තණං අඛුට්ඨා¹ සිතිගුතමහි තිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං උත්තරාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

උත්තරාථෙරිගාථා.

1. 16

16. සුඛං තිං වුඛිකෙ සෙති කති, වොලෙභ පාරාතා,
උපසන්නා හි තෙ රාගො සිතිගුතාසි තිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං සුමනා බුඛිපබ්බජිතා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති

සුමනාබුඛිපබ්බජිතාථෙරිගාථා

1. 17

17. පිණ්ඩපාතං වරිත්ථාන දණ්ඨමොලුඛෙ දුබ්බලා,
වේධමානෙහි ගතෙතහි තජෙව නිපතිං ඡම්,
දිස්වා ආදිනම් කායෙ අථ විතතං විමුච්චි මෙති.

ඉත්ථං සුදං ධම්මා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

ධම්මාථෙරිගාථා.

1. 18

18. හිත්ථා සරෙ පබ්බජිතා² හිත්ථා පුත්තං පසුං පිඨං,
හිත්ථා රාගඤ්ච දෙසඤ්ච අපිඡ්ඡඤ්ච විරාජිත,
සමුලං තණං අඛුට්ඨා උපසන්නමහි තිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං සඛ්ඝාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

සඛ්ඝාථෙරිගාථා.

එකකතිපානො නිට්ඨිතො.

1. තණංතිබ්බුඨා - මජ්ඣ. 2. පබ්බජිතා - මජ්ඣ.

2. දුකතිපාතො

2. 1

19. අංතුරං අසුචිං පුතිං පසා නනෙද සමුස්සයං,
අසුභාය චිත්තං භාවෙති එකග්ගං සුසමාහිතං.
20. අතිමිත්තඤ්ච භාවෙති මානානුස්සමුජ්ජහ,
තතො මානාහිසමයා උපසන්නා චරිස්සසිති.

ඉතං සුදං භගවා අභිරුපනන්දං සික්ඛමානං ඉමාහි
ගාථාහි අභිණංගං ඔවදන්ති.

අභිරුපනන්දාථෙරිගාථා

2. 2

21. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣාසිංහා මග්ගා නිබ්බානපතතිසා,
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධාන දෙසිතා.
22. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනතිමොයං සමුස්සයො,
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නන්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉතං සුදං ජෙත්තා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

ජෙත්තාථෙරිගාථා

2. 3

23. සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකෙ¹ සාබ්බ මුත්තිකාචති මුසලස්ස,
අතිරිකො මෙ ජත්තකං වාපි උකබ්බිකා මෙ දෙඛුසුහං වාති.
24. රාගඤ්ච අහං දොසඤ්ච විච්චිති විච්චිති විහනාමි,
සා රුක්ඛමුලමුපගමම අහොසුබ්බති සුබ්බො කියාමිති.

ඉතං සුදං සුමුත්තිකාථෙරි ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමුත්තිකාථෙරිගාථා.

1. සුමුත්තිකා, සුමුත්තිකා - ඡෙත්තං. 2. අතිරිකො මෙ වාතො වාති - පු.

2. 4

25. යාච කාසිජනපදෙ සුඛෙකා මෙ තතතකො අහු,
තං කථා, නෙගමො අග්ගං අඛෙසිනග්ගං¹ ධපෙසි මං.
- 26 අථ තිබ්බිඤ්ඤං රූපෙ තිබ්බිඤ්ඤං ච චිරජ්ජහං,
මා පුත ජාතිතංසාරං සකිංචෙය්‍යං පුතපුතං,
තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතන්ති.

ඉදං සුදං අඛිකාසිථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අඛිකාසිථෙරිගාථා.

2. 5

- 27 කිඤ්චාපි බොමහි කිසිකා හිලානා බාලාදුබ්බලා,
දණ්ඩමොලුබ්භ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිත.
28. සඛ්ඝාරිං තිකඛිපිත්තාන පතතකං ච තිකුජ්ජිත,
තෙලෙ බලොසිමිත්තානං තමොඛකිං² පදුලියාති.

ඉදං සුදං විතතා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විතතාථෙරිගාථා.

2. 6.

29. කිඤ්චාපි බොමහි දුක්ඛිතා දුබ්බලා ගතයොබ්බතා,
දණ්ඩමොලුබ්භ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිත.
- 30 තිකඛිපිත්තාන සඛ්ඝාරිං පතතකං ච තිකුජ්ජිත
තිසිත්තා චමහි තෙලච්ඡි අථ විතතං විමුච්චි මෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සංසතන්ති.

ඉදං සුදං මෙතතිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙතතිකාථෙරිගාථා.

2. 7

31. වාතුද්දසිං පඤ්චද්දසිං යා ච පකබස්ස අට්ඨමි,
පාරිහාරිකපකබඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
උපොසථං උපාගඤ්ඡිං දෙවකායාහිතඤ්ඤි.
32. සාජ්ජ එකෙන හතොතන මුණ්ඩා සඛ්ඝාරිපාරුතා
දෙවකායං න පඤ්චනං විනෙය්‍ය හදයෙ දරන්ති.

ඉදං සුදං මෙතතා³ ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙතතාථෙරිගාථා.

1. අභ්‍යන්තරං - මජ්ඣං,

2. තමොඛකිං - මජ්ඣං.

3. මිත්තා - මජ්ඣං.

2. 8

33. උඬං පාදතලා අම්ම අධො වෙ කෙතමස්සා,
පච්චවේකඛසු'මිං කායං අසුචිං පුතිගනිකං.
34. එවං විහරමානාය සබ්බො රාගො සමුගතො,
පරිලාභො සමුවජ්ඣෙතො සීතිභූතාමහි තිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං අහයමානා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අහයමානානථරිගාථා

2. 9

35. අහයෙ හිදුරො කායො යත්ථ සත්තා පුපුජ්ජනා,
තිකඛිපිසාමිමිං දෙහං සමපජානා සතීමති.
36. ඛහුති දුකඛධමෙමහි අපපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකඛයො අනුපපත්තො කතං බුද්ධස්ස සාසනනති.

ඉත්ථං සුදං අහයාථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අහයානථරිගාථා.

2. 10

37. චතුකඛතතං පඤ්ඤිකඛතතං විහාරො උපතිකඛමිං,
අලඬා වෙතසො සත්තං විතො අවසවතතිති.
38. තස්සා මෙ අවසමි රතති යතො තණ්හා සමුගතා,
ඛහුති දුකඛධමෙමහි අපපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකඛයො අනුපපත්තො කතං බුද්ධස්ස සාසනනති.

ඉත්ථං සුදං සාමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාමානථරිගාථා

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

3. නිකායපාඨානො.

3. 1

39. පණ්ණවිසතිවස්සාති යතො පබ්බජිතාය මෙ
නාභිජානාමි විතතස්ස සමිදු ලභං කුදුවතා.
40. අලභා වෙනසො සන්තිං විතො අවසවතතිති
තතො සංවෙගමිපාදිං සරිතිං ජිහසාසනං.
41. ඛහුති දුක්ඛධම්මෙහි අපමාදරතාය මෙ
තණ්හකම්මො අනුප්පතො කතා බුද්ධස්ස සාසනං
අජ්ජ මෙ සත්තමි රතති යතො තණ්හා විසොසිතාති.

ඉතං සුදං සාමි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථි'ති.

සාමාන්‍යථෙරිගාථා.

3. 2

42. චතුක්ඛතතං පඤ්චක්ඛතතං විහාරා උපනික්ඛමි.
අලභා වෙනසො සන්තිං විතො අවසවතතිති.
43. සා භික්ඛුතිං උපගඤ්ජිං¹ යා මෙ සභාසිතා අහු
සා මෙ ධම්මමුද්දෙසෙසි ඛක්ඛායතනධාතුයො.
44. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිත්ථාන යථා මිං අනුසාසි සා
සත්තාහං එකපලලභෙක නිසිදිං සුඛසම්පජිතා
අවසිමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකිං² පදුලියාති

ඉතං සුදං උත්තමි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථි'ති.

උත්තමාන්‍යථෙරිගාථා.

3. 3

45. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣවිතා මහ්තා නිබ්බානපතතිසා
ගාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධොන දෙසිතා.
46. සුඤ්ඤතස්සාතිමිතතස්ස ලාභිනිහං යදිච්ඡකං
ඔරසා සිතා බුද්ධස්ස නිබ්බානාභිරතා සදා.
47. සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡින්නා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා
වික්ඛිණො ජාතිතංසාරො නත්ථිදති පුනබ්බවොති.

ඉතං සුදං අපරා උත්තමි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථි'ති.

උත්තමාන්‍යථෙරිගාථා.

1. උපගඤ්ජිං - මජ්ඣං.

2. තමොක්ඛකිං - ජෙතං.

3. 4

48. දිවාචිහාරො තිකබ්බම ගිජ්ඣකුට්ඨි පබ්බතො
නාගමොගාගමුත්තිණ්ණං හදිතිරම්භි අද්දසං.
49. පුරිසො අබ්බසමාදාය දෙභි පාදනති යාවති
නාගො පසාරසි පාදං පුරිසො නාගමාරුභි.
50. දිස්සා අදනනං දමිතං මිත්තස්සානං වසං ගතං,
තනො විතනං සමොධිසිං බලු තාය වනං ගතාති.

ඉතං සුදං දන්තිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

දන්තිකාථෙරිගාථා.

3. 5

51. අම්ම ජිවතිති¹ වනම් කඤ්ඤි අත්තානං අබ්ගච්ඡ උබ්බිථි
මුලාසිති සහස්සාති සබ්බො ජිව සනාමිකා
එතඤ්ඤානො දසිස්සා තාසං කමත්තසොචසි.
52. අබ්බභි වත මේ සලලං දුද්දසං හද්දසනිස්සිතං²
යං මේ සොකපරෙතාය සිතුසොකං ව්‍යපානුද්දි
53. සාජ්ජ අබ්බුලහසලලාහං තිව්ජාතා පරිතිබ්බුතා
බුද්ධං ධම්මඤ්ඤා සබ්බඤ්ඤා උපෙමි සරණං මුතිනති.

ඉතං සුදං උබ්බිථි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උබ්බිථිථෙරිගාථා.

3. 6

54. කිමෙ³ කතා රාජගහෙ මිත්තස්සා මධුපිතාව⁴ අච්ඡරෙ
යෙ සුක්කං න උපාසනති දෙසෙන්නං බුද්ධසාසනං.
55. තඤ්ඤා අප්පට්ඨානිකං අසෙවනකමොජ්ඣං
පිට්ඨනති මඤ්ඤා සප්පඤ්ඤා චලාගකම්චිද්ධං.
56. සුක්කා සුක්කෙති ධම්මෙති විතරාගා සමාහිතා
ධාරෙති අත්තිමං දෙහං ජේත්වා මාරං සමාහිතිනති.⁵

ඉතං සුදං සුක්කා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුක්කාථෙරිගාථා.

1 ජිවති - කත්ති.

2 හද්දසනිස්සිතං - මජ්ඣං.

3 කිං මෙ - මජ්ඣං.

4 මධුං පිතාව - ජේතං.

5 සමාහිතිනති - මජ්ඣං.

8. 7

57. නන්ථි නිසසරණං ලොකෙ නිං විවේකෙන කාහසි
භුඤ්ජාති කාමරතියො මාහු පච්ඡානුනාපිති.
58. සන්තිසුදුපමා කාමා ඛනිකං අභිකුට්ඨනා
යං චං කාමරතියං බුද්ධි අරති දුති සා මම.
59. සබ්බස්ථ විහතා නන්දි තමොක්කකො පදුලීතො
එවං ජානාති පාපිම නිහතො තමසි අන්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සෙලා ථේරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

සෙලාථේරිගාථා.

8. 8

60. යං තං ඉසිති පතනබ්බං ථානං දුරභිසම්භවං
න තං ආබිගුලපඤ්ඤාය¹ සකකා පපෙපාතුමිත්ථියා.
61. ඉන්ද්‍රියාවො නො කිං කසිරා විතතමති සුසමාභිනෙ
ඤ්ඤාමති විතතමානමති සම්මං ධම්මං විපසානො.
62. සබ්බස්ථ විහතා නන්දි තමොක්කකො පදුලීතො
එවං ජානාති පාපිම නිහතො තමසි අන්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සොමා ථේරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොමාථේරිගාථා.

තිකතිපාතො නිට්ඨිතො.

4. චතුක්කනිපාතො.

4. 1

63. පුතො, බුද්ධස්ස දායාදෙ කස්සපො සුසමාහිතො,
පුබ්බෙනිවාසං යො වෙදී සග්ගාපායඤ්ච පස්සති.
64. අපො ජාතිකකයං පතො, අභිඤ්ඤාවොසිතො මුති,
එතාහි තීහි විජ්ජාහි තෙවිජ්ජා හොති ව්‍යාභමණො.
65. තථෙව භද්දකාපිලානි තෙවිජ්ජා මච්චුහාසිනී,
ධාරෙති අනන්තං දෙහං ජෙත්වා¹ මාරං සවාහිනිං.²
66. දීඝවා ආදීනවං ලොකෙ උහො පබ්බජිතා මයං,
තාමහා බිණ්ණාසවා දන්තා සිතිභුතාමහ නිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං භද්දකාපිලානි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

භද්දකාපිලානිථෙරිගාථා.

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 ජෙත්වා - සි.

2 සවාහනං - මජ්ඣං

5. පඤ්චකතිපාතො

5. 1.

67. පණ්ණවිසතිවස්සාති යතො පබ්බජිතා අහං
නච්ඡරාසඛිකාතමනනම්පි¹ විතතස්සුපසමජ්ඣගං.
68. අලභිං වේතසො සන්තිං කාමරාගෙනවස්සතා,
බාහාපගගග්ග කඤ්ඤාති විහාරං පාවිසිං අහං.
69. නං භික්ඛුතිමුපාගඤ්ජිං² යා මෙ සද්ධාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මමද්දෙසෙසි ඛනිංගතනාධාතුයො.
70. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන ඵකම්තෙන උපාවිසිං,
පුබ්බතිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛුං විසොධිතං.
71. වේතොපරියඤ්ඤාණඤ්ච සොතධාතු විසොධිතා,
ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතා මෙ අසච්ඡිකයො,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤාතරා ථේරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති
අඤ්ඤාතරාථේරිගාථා.

5. 2

72. මතතා වණ්ණෙන රූපෙන සොභග්ගෙන යසෙන ව,
යොබ්බතෙන වුපත්ථාං අඤ්ඤාසමතිමඤ්ඤිහං.
73. විභුසිත්ථා,³ ඉමං කායං සුචිතතං බාලලාපනං,
අට්ඨාසිං වේසිථාරමති ලුද්දො පාසමිවොඛික.
74. පිලකිහං විදංසෙන්නි ගුණං පකාසිකං බහුං,
අකාසිං විවිධං භිංගං උජ්ඣග්ගන්ති බහුං ජනං.
75. සාජ්ජ පිණ්ඩං වරිත්ථාන ඉණ්ඩා සඛිකාටිපාරුතා,
තිසිත්තා රුක්ඛමුලමති අවිතකකස්ස ලාභිති.
76. සබ්බෙ යොගා සමුව්ඡිත්තා යෙ දිබ්බා යෙ ව මාත්‍රසා,
බෙපෙත්වා අසච්ඡෙ සබ්බෙ සිතිගුතාමති තිබ්බතාති.

ඉත්ථං සුදං විමලාථේරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.
විමලාථේරිගාථා.

1. නාච්ඡරාසඛිකාතමනනම්පි - මජ්ඣ.

2. සා භික්ඛුති උපාගඤ්ජි - සිමු 1,2. සා භික්ඛුති උපාගඤ්ජි - PTS.

3. විභුසෙත්වා - මජ්ඣ.

5. 3

77. අයොනිසො මනසිකාරා කාමරාගෙන අට්ඨිතා,¹
අහොසිං උද්ධතා පුබ්බෙ විතො අවසවතති.²
78. පරිසුට්ඨිතා කිලෙසෙහි³ සුභසඤ්ඤානුවතති,³
සමං විතතස්ස නාලහිං⁴ රාගවිතතවසානුගා.
79. කිසා පණ්ඩු විවණණා ව සත්තවස්සාති වාටි'හං
නාහං දිවා වා රතතිං වා සුඛං විජ්ඣං සුදුකම්මා.
80. තතො රජ්ජං ගහෙකොන පාවිසිං වනමනාරං
වරං මෙ ඉධ උබ්බකිං යඤ්ච භිනං පුනාවරෙ.
81. දලහං පාසං කජ්ඣොන රුක්කසාඛාය බක්ඛි
පකම්මිං පාසං ගිව්ඨාය⁵ අථ විතතං විමුවි මෙති.

ඉත්ථං සුදං සීහා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සීහාථෙරීගාථා.

5. 4

82. අංතුරං අසුචිං පුතිං පස්ස නන්දෙ සමුස්සගං
අසුභාය විතතං භාවෙති එකගං සුසමාහිතං.
83. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
දුග්ගකිං පුතිකං වාති බාලානං අභිනන්දිතං.
84. එවමෙනං අවෙකඛන්ති රතතින්ද්‍රවමනන්දිතා,
තතො සකාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්භිජ්ජ⁶ දකම්මං.⁷
85. තස්සා මෙ අපමානතාය විවිතන්තියා යොනිසො
යථාභූතං අගං කායො දිට්ඨො සන්තරබාහිරො.
86. අථ නිබ්බින්නං⁸ කායෙ අජඛන්තඤ්ච විරජ්ජගං
අපමානා විසංයුතා උපසන්නාමහි නිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං සුන්දරීනන්ද්‍රථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුන්දරීනන්ද්‍රථෙරීගාථා.

1 අද්දිතා - PTS. 2. කෙලසෙහි - මජ්ඣ. 3 සුඛසඤ්ඤානුවතති - PTS
4 න ලහිං - සිමු. 5 ගිව්ඨාය - PTS 6 දභිනිබ්බිජ්ජ මජ්ඣ, අභිනිබ්බිජ්ජ - සිමු.
7 දිග්ඛිසිං - සිමු. 8 නිබ්බින්නං - සිමු.

5. 5

87. අග්ගිං චන්ද්‍රඤ්ච සුරියඤ්ච¹ දෙවතා ච නමස්සිහං
ගද්දිතිත්ථාති ගන්තොන උදකං ඔරුගාමිහං.
88. ඛත්‍රවතසමාදානා අභිසං සිසංසා ඔලිබ්බං,
ජමාය සෙය්‍යං කප්පෙමි රතතිං ගතතං හ භුඤ්ජිතං.²
89. විභූසාමිණිහරතා නභාපත්‍රවජ්ජදතෙහි ච
උපකාසිං ඉමං කායං කාමරාගෙන අවටිතා.
90. තතො සඤ්ඤාං ලභිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං,
දිස්වා කායං යථාභූතං³ කාමරාගො සමුගතො.
91. සබ්බෙ හව්, සමුච්ඡින්නා ඉච්ඡා ච පත්ථනාපි ච,
සබ්බයොගවිසංසුතතා සන්තිං පාපුණ්ඨි⁴ වේතසොති.

ඉත්ථං සුදං නන්දනතරා ථේරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නන්දනතරාථේරීගාථා.

5. 6

92. සඤ්ඤා පබ්බජිත්වාන අගාරසමානගාරියං
විවරිහං තෙන තෙන ලාභසක්කාර උසුත්තා.
93. රිඤ්ඤිත්වා පරමං අත්ථං හිනං අත්ථමසෙවිහං
කිලෙසානං වසං ගන්ත්වා සාමඤ්ඤත්ථං හ බුජ්ඣිහං.
94. තස්සා මේ අහු සංවේගො තිසින්නාය විහාරකො
උම්මග්ගපටිපන්නාවති තණ්හාය වසමාගතා.
95. අපපකං ජිවිතං මග්ගං ජරා ව්‍යාධි ච මිද්දති,
ජරාය හිජ්ජතො කායො හ මේ කාලො පමිජ්ජතුං.
96. යථාභූතං අවේක්ඛන්ති ඛනිතං උදයබ්බයං,
විමුග්ගවිතතා උච්ඡාසිං කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං මිත්තා කාලි ථේරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මිත්තාකාලිථේරීගාථා.

1 සුරියඤ්ච - මජ්ඣං.   2 භුඤ්ජිතං - මජ්ඣං.

3 යථාභූතං - PTS   4 පාපුණ්ඨි - PTS.

5. 7

97. අගාරගමිං වසන්තීහං ධම්මං සුඤ්ඤානං භික්ඛුනො,
අද්දසං විරජං ධම්මං නිබ්බානං පදමච්චුතං.
98. සාහං පුත්තං ඩිතරඤ්ච¹ ධනධිඤ්ඤාඤ්ච ඡරිඤ්ඤා
කෙසෙ ඡේද්දපසිඤ්ඤානං පබ්බජිං අනගාරිකං.
99. සික්ඛමානා අහං සන්තී භාවෙනතී මග්ගමඤ්ඤාසං,
පහාසිං රාගද්වේශඤ්ඤා නදෙකථෙඨ ව අභවෙ.
100. භික්ඛුනී උපසම්පජ්ජ පුබ්බෙ ජාතිමනුස්සරිං
විසොධිතං දිබ්බචක්ඛුං විමලං සංවුභාවිතං.
101. සංඛාරෙ පරතො දිස්සා හෙතුජාතෙ පලොකිතෙ
පහාසිං අභවෙ සබ්බෙ සිතිභූතාමහි නිබ්බුතාති.

ඉතං සුදං සකුලා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්වාති.

සකුලාථෙරීගාථා.

5. 8

102. දස පුත්තෙ විජායිත්වා අගමිං රූපසමුත්ථයෙ
තතොහං දුබ්බලා ජිණ්ණං භික්ඛුනිං උපසම්භවිතං.
103. සා මෙ ධම්මමද්දෙසෙසි ඛකායතනධාතුයො
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤානං කෙසෙ ඡේතොනං පබ්බජිං.
104. තස්සා මෙ සික්ඛමානාය දිබ්බචක්ඛු විසොධිතං,
පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි යත් මෙ වුසිතං පුරෙ.
105. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙමි එකග්ගා සුසමාහිතා,
අනන්තරා විමොක්ඛාසිං අනුපාදාය නිබ්බුතා.
106. පඤ්චකඛකා පරිඤ්ඤානා තිට්ඨන්ති ජිනනමුලකා,
ධි නච්ඡු ජරෙ ඡමෙම² නන්ති දාති පුනබ්බවොති.

ඉතං සුදං සොණං ථෙරී ගාථායො අභාසිත්වාති.

සොණථෙරීගාථා.

¹ ඩිතඤ්ච - සි.

² නිතිවිතථුජතෙජමහි - PTS.

107. ලුහකෙසි පඬකධරි එකසාපි පුරෙ වරිං,
අවජෙඡ වජ්ජමතිති වජෙඡ වා,වජ්ජදසසිති
108. දිවා,විහාරා නික්ඛම්ම ඛිජ්ඣකුට්ඨති පබ්බතෙ
අද්දසං විරජං බුද්ධං භික්ඛුසංඝපුරක්ඛතං.
109. නීභව්ව ජාණ්ණං වජ්ඣති, සමමුඛා පඤ්ඤිං අකං,
ඕහි හද්දෙති මං අවච්ඡ සා මෙ අපුප්පසමපදා.
110. විණ්ණො අඛො ව මගධා වජ්ජ කාසි ව කොසලා,
අනණො පණ්ණොසමසානාති රට්ඨපිණ්ණමිභුඤ්ජිතං.
111. සුඤ්ඤං වත පසවි බහුං සප්පඤ්ඤා විතායං උපාසකො,
යො හද්දාය විවරං අදාසි විප්පමුත්තාය සබ්බගජෙහිති.

ඉතං සුදං හද්දා කුණ්ඩලකෙසා ථේරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

හද්දා කුණ්ඩලකෙසා ථේරි ගාථා.

5. 10

112. නඬකලෙහි කසං බෙතනං ඩිජාති පච්චං ඡමා,
පුත්තදරාති පොසෙන්නා ධනං විජුනති මානවා.
113. කිම්භං සිලසම්පන්නා සඤ්ඤාසනකාරිකා,
තිබ්බොහං නාඨගච්ඡාමි අකුසීනා අනුභවතා.
114. පාදො පක්ඛාලසිත්ථාන උදකෙසු කරොමහං,
පාදොදකඤ්ච දිස්වාන ථලතො නිත්තමාගතං.
115. තතො විතනං සමාධෙසිං අසං හද්දො'වජ්ජනිතං,
තතො දීපං ගහෙත්වාන විහාණං පාවිසිං අහං.
116. සෙය්‍යං ඔලොකසිත්ථාන මිඤ්චකමහි උපාවිසිං,
තතො සුචිං ගහෙත්වාන වට්ඨිං ඔකස්සයාමිහං
පදීපස්සෙව තිබ්බොහං විමොක්ඛො අහු වෙතසොති.

ඉතං සුදං පට්ඨාචාරා ථේරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පට්ඨාචාරා ථේරි ගාථා.

6. 11

117. මුසලාති ගහෙත්වාන ධිඤ්ඤං කොට්ටනති මානවො¹
පුත්තදුරාති පොසෙන්නා ධනං විජ්ජනති මානවො¹;
118. කරොථ බුද්ධසාසනං යං කත්වා නානුතප්පති,
බ්බසං පාදාති ධොවිත්වා එකමනෙත නිසිද්ධං,
වේතොසමථමිනුයුත්තා කරොථ බුද්ධසාසනං.
119. තස්සා තා වචනං සුත්වා පට්ඨාචාරාය සාසනං,
පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන එකමනානං උපාචිත්තං,
වේතොසමථමිනුයුත්තා අකංසු බුද්ධසාසනං.
- 120 රතතිසා පුරිමේ යාමේ පුබ්බජාතිං අනුසාරං,
රතතිසා මජ්ඣිමේ යාමේ දිබ්බවකවුං විසොධිත්තං,
රතතිසා පච්ඡිමේ යාමේ තමොක්ඛනිං පදලත්තං.
121. උට්ඨාය පාදෙ විජ්ජිංසු කතා තෙ අනුසාසනී,
ඉන්ද්‍රංචි තිදසා දෙව්‍යා සධ්‍යාමේ අපරාජිතං,
පුරක්ඛනී විහරියාම තෙවිජ්ජමහ අනාසවොති.

ඉත්ථං සුදං තිංසමත්තා ථෙරී භික්ඛුනියො ගාථායො අභාසිත්වාති.

තිංසමත්තාථෙරී භික්ඛුනිගාථා.

6. 12

122. දුග්ගතාහං පුරෙ ආසිං විධිවා ච අපුත්තිකා,
විනා මිනෙතති ඤාතිති ගතතවොලස්ස නාබිගං.
123. පතනං දණ්ඩඤ්ච ගණතිත්වා භික්ඛමානා කුලාකුලං,
සීතුණෙහන ච ඩය්‍යන්ති සත්තවස්සාති වාරිගං.
124. භික්ඛුතිං පුන දිස්වාන අත්තපානස්ස ලාභිතිං,
උපසඬකම්මාවොචං පබ්බජ්ජං අනගාරිගං.
125. සා ච මං අනුකම්පාය පබ්බාපෙසි පට්ඨාරා,
තතො මං ඔවදිත්වාන පරමතෙථ තියොජ්ඣි.
126. තස්සාහං වචනං සුත්වා අකාසිං අනුසාසනිං,
අමොසොය්‍යාය ඔවාදෙ තෙවිජ්ජමති අනාසවොති.

ඉත්ථං සුදං චන්ද්‍ර ථෙරී ගාථායො අභාසිත්වාති.

චන්ද්‍රථෙරීගාථා.

පඤ්චකතිපාතො නිට්ඨිතො.

6. ජක්කතිපාතො.

6. 1

127. යස්ස මග්ගං න ජානාති ආගතස්ස ගතස්ස වා
තං තුතො ආගතං සත්තං මම පුතොති රොදසි.
128. මග්ගඤ්ච ඛොස්ස ජානාසි ආගතස්ස ගතස්ස වා
න නං සම්නුසොචෙසි එවං ධම්මො හි පාණිතො.
129. අයාවිතො තතාගච්ඡි අනනුඤ්ඤාතො¹ ඉතො ගතො
තුතොචි නුන ආගතඤ්චි වසිඤ්චි කතිපාගතං
ඉතො² පි අඤ්ඤාත ගතො තතො අඤ්ඤාතො³ ඔච්ඡති.
130. පෙතො මනුස්සරුපෙන සංසරතො ගමිස්සති,
ගථාගතො තථා ගතො කා තථ පරිදෙවිතො.
131. අබ්බහි වත මෙ සලලං දුද්දං හදයතිස්සිතං⁴
යා මෙ සොකපරෙතාය පුත්තසොකං ව්‍යපානුදි.
132. සාඨ් අබ්බුලාසලලාහං නිච්ඡාතා පරිතිබ්බතා
බුද්ධං ධම්මඤ්ච සබ්බඤ්ච උපෙචි සරණං මුනිං.

ඉතං සුදං පඤ්චසතමිත්තා ථෙරි භික්ඛුනියො ගාථායො
අභාසිත්වාති.

පඤ්චසතමිත්තානං ථෙරිනං ගාථා.

6. 2

133. පුත්තසොකෙනහං අට්ඨා බිත්තවිත්තා විසඤ්ඤිති,
තග්ගා පකිණ්ණකෙසි ච තෙන තෙන විවාරිතං.
134. වසිං⁴ සබ්බාදකුචෙසු සුසානෙ රජියාසු ච
අවරිං තිණි වස්සාති බුප්පිපාසා සම්පට්ඨතා.
135. අථදුක්ඛාසිං⁵ සුගතං නගරං මිට්ඨං පති,⁶
අදනතානං දමෙතාරං සමුද්ධම්මතුතොගයං.
136. සවිත්තං⁷ පට්ඨලභාන වජ්ඣිකාන උපාවිසිං
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො.
137. තස්ස ධම්මං සුණිඤ්චාන පබ්බජිං අනගාරිතං
සුඤ්ඤාතී සඤ්චි වචනෙ සච්ඡාකාසිං පදං සිවං.
138. සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡින්නා පභිනා එතදනතිකා
පරිඤ්ඤාතා හි මෙ වඤ්ච යතො සොකානසංඝවො.

ඉතං සුදං වාසෙට්ඨි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

වාසෙට්ඨිථෙරිගාථා.

1. කානුඤ්ඤාතො - මජ්ඣං. 2. ගතොචඤ්ඤාත - මජ්ඣං. 3. හදයතිස්සිතං - මජ්ඣං.
4. වසි - මජ්ඣං. 5. අථදුක්ඛාමි PTS 6. ගතං - PTS 7. සංවිත්තං - PTS.

6. 3

139. දහරා තිං රූපවතී අහම්පි දහරො සුචා,
පඤ්චබ්බිකෙන තුරියෙන එභි බෙමෙ රමාමසෙ.
140. ඉමිනා පුත්තිකායෙන ආතුරෙන පහඩ්දානා
අට්ටියාමි¹ හරායාමි කාමතණ්හා සමුහතා:
141. සතතිසුලුපමාකාමා ඛක්ඛාසං² අබිකුට්ඨනා
යං තිං කාමරතීං මුඤ්ඤි අරතී දුතී සා මම.³
142. සබ්බස්මි චිහතා නන්දි තමොක්ඛකො පදුලිතො
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො තමසි අත්තක.
143. නකබ්බතාති නමස්සන්තා අග්ගිං පරිවරං චනෙ
යථාභුච්චං අජානන්තා බාලා සුද්ධිං අමඤ්ඤථ.
144. අහඤ්ච ඛො නමස්සන්තී සමුද්ධං පුරිසුත්තමං
පරිමුත්තා සබ්බදුක්ඛෙහි සජ්ජිතාසනකාරිකාති.

ඉත්ථං සුදං බෙමා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

බෙමාථෙරිගාථා.

6. 4

145. අලභිකතා සුචසනා මාලීනී චන්දනුක්ඛිතා
සබ්බාහරණසඤ්ජන්තා දුසිගණපුරකබ්බතා.
146. අත්තං පානඤ්ච ආදාය ඛජ්ජභොජ්ජමනප්පකං
ගෙහතො නික්ඛමිත්තාන උය්‍යානමහිහාරසිං.
147. තස්මි රමිත්තා කිලිත්තා ආගච්ඡන්තී සකං සරං
චිහාරං දට්ඨං⁴ පටිසිං සාකෙතෙ අඤ්ජනං චනං.
148. දිසවාන ලොකපජ්ජාතං චන්දිත්තාන උපාචිසිං
සො මෙ ඛම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය චකුමි.
149. සුත්තා ච ඛො මහෙසිස්ස සච්චං අප්පට්ඨිජ්ඣිතං
තස්මච්ච චිරජං ඛම්මං ඵුස්සසිං අමතං පදං.
150. තතො විඤ්ඤාන සඤ්චම්මා පබ්බජං අනගාරියං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා අමොසං බුද්ධසාසනං.

ඉත්ථං සුදං සුජාතා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

සුජාතාථෙරිගාථා.

1 අද්දසාමි - PTS.   2. ඛක්ඛාසං - PTS.   3. මම. - PTS.
4. දක්ඛිං - PTS.

6. 5

151. උච්චෙ කුලෙ අහං ජාතා බහුවිතො මහභිතො
විණ්ණරූපෙන සම්පන්නා ධිතා මෙසස්ස අත්‍රජා.
152. පඤ්චා රාජපුතොති සෙට්ඨිපුතොති භිජ්ඣිතා¹
පිතු මෙ පෙසසි දුතං දෙථ මය්‍යං අනොපමං.
153. යත්තකං තුලිතා එසා තුය්‍යං ධිතා අනුපමා
තතො අට්ඨගුණං දස්සං භිරඤ්ඤං රතනාති ව.
154. සාහං දිස්වාන සම්බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං අනුත්තරං
තස්ස පාදානි වජ්ඣිකා එකමන්තං උපාච්ඡිං.
155. සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො
තිසින්නා ආසතො තසමිං පුස්සසිං² තතියං එලං.
156. තතො කෙසාති ඡේත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං
අජ්ජ මෙ සත්තම් රතති යතො තණ්හා විසොසිතා.

ඉදං සුදං අනොපමා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

අනොපමාථෙරිගාථා.

6. 6

157. බුද්ධවීර නමොත්තං සබ්බසත්තානම්මතම
යො මං දුක්ඛා පමොචෙසි අඤ්ඤාඤච බහුතං ජතං
158. සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤාතං හෙතුතණ්හා විසොසිතා
ගාචිතො අට්ඨබ්බිකො³ මග්ගො නිරොධො පුසිතො මයා
159. මාතා පුතො පිතා භාතා අය්‍යකා ව පුරෙ අහුං
යථාභූචං අජානන්ති සංසරිහං අනිබ්බිසං.
160. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනත්මො'යං සමුස්සයො
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ති දුකි පුතබ්බවො.
161. ආරභ්විට්ඨෙ පතිතතො නිච්චං දළහපරක්කමෙ
සම්ගෙහ සාවතෙ පස්සෙ එසා බුද්ධාන වජ්ඣනා.
162. බහුත්තං⁴ වත අත්ථාය මායා ජනසි ගොතමං
ව්‍යාධිමරණතුන්තානං දුක්ඛකඛකං ව්‍යපානුද්ධි'ති.

ඉදං සුදං මහාපජාපතීගොතමී ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

මහාපජාපතීගොතමීථෙරිගාථා.

1. භිජ්ඣිතා - PTS. 2. පුසිං - ප. 3. අරියට්ඨබ්බිකො - සිමු.

4. බහුතං - මජ්ඣ.

6. 7

163. ගුහෙත යදන්තං පබ්බජ්ජා හිත්වා පුතතං පසුං පියං
තමේව අනුබුද්ධො මා විතතස්ස වසං ගමි.
164. විතෙතන චිකුචිතා සත්තා මාරස්ස විසයෙ රතා
අනෙකජ්ඣිසංසාරං සකාමිනති අවිදුසු.
165. කාමච්ඡද්දාමු ව්‍යාපාදං සක්කායදිට්ඨිමේව ච
සිලබ්බතපරාමාසං විවිච්ඡිත්තො පඤ්ඤමං.
166. සඤ්ඤාජනාති එතාති පජ්ඣත්තා හික්ඛුති,
ඔරමාගමිතියාති නගිදං පුනරෙගිසි.
167. රාගං මානං අවිජ්ජාමු උභවමුඤ්ඤා විවජ්ජය,
සඤ්ඤාජනාති ඡේත්තාන දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සයි.
168. ඛෙපෙත්වා ජාතිසංසාරං පරිඤ්ඤාය පුනබ්බවං
දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිව්ඡිතා උපසන්නා චරිස්සයිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ගුහතා ථේරී ගාථායො අභාසිති.

ගුහනාථථේරීගාථා.

6. 8

169. චතුක්ඛතතං පඤ්ඤාක්ඛතතං විහාරා උපතික්ඛමි
අලභා වෙතසො සන්තිං විතෙත අවිසම්භවති.
170. හික්ඛුතිං උපසම්ඛමම සක්කම්මං පරිපුච්ඡහං,
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි ධාතු අයතනාති ච.
171. චතතාරි අරියසම්මාති ඉන්ද්‍රියාති බලාති ච,
බොජ්ඣංගධම්මිකං මග්ගං උත්තමිත්තං පතතියා.
172. තස්සාහං චචනං සුත්තං කරොන්ති අනුසාසතිං,
රතතියා පුරිමේ යාමේ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං.
173. රතතියා මජ්ඣමේ යාමේ දිබ්බවක්ඛුං විසොධසිං,
රතතියා පච්ඡමේ යාමේ තමොක්ඛකං පදලයිං.
174. පිතිසුඛෙන ච කායං එරිත්වා විහරිං තදා,
සත්තමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකං පදලියාති.

ඉන්ද්‍රං සුදං විජයා ථේරී ගාථායො අභාසිති.

විජයාථථේරීගාථා.

ජක්කතිපාඨො නිට්ඨිතො.

7. සත්තකතිපාඨො

7. 1

175. මුසලාති ගහෙත්වාන ඛඤ්ඤං කොට්ටනති මානවා,
පුත්තදුරාති පොසෙන්නා ඛනං විඤ්ඤති මානවා.
176. සට්ඨං බුද්ධසාසනෙ යං කතා හානුතප්පති,
ඛිප්පං පාදාති ඛොවිතා එකමිත්තං තිසිදථ.
177. විතතං උපට්ඨපෙත්වාන එකග්ගං සුසමාහිතං,
පච්චවේක්ඛථ සංඛාරො පරතො නො ච අත්තතො.
178. තසාං වචනං සුත්වා පටිච්චාරානුසාසනං,
පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන එකමිත්තෙ උපාවිසිං.
179. රතතිසා පුරිමේ යාමේ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං,
රතතිසා මජ්ඣමේ යාමේ දිබ්බවක්ඛං විසොධයිං.
180. රතතිසා පච්ඡමේ යාමේ තමොක්ඛකං පදලයිං,
තෙවිජ්ජා අථ වුට්ඨාසිං කතා තෙ අනුසාසනී
181. සක්කංචි දෙවා තිදසා සංඛාරාමේ අපරාජිතා,
පුරක්ඛත්වා විහරාමි තෙවිජ්ජමහි අනාසවාති.

ඉතං සුදං උත්තරා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

උත්තරාථෙරිගාථා.

7. 2

182. සතිං උපට්ඨපෙත්වාන භික්ඛුති භාවිතිඤ්ඤා,
පටිවිජ්ඣි පදා සත්තං සංඛාරූපසමං සුඛං.
183. කනනු උද්දිස්ස මුණ්ඩාසි සමණී විය දිස්සසි,
න ච රොවෙසි පාසණ්ඨි කිම්දං චරසි මොමුහා.
184. ඉතො ඛහිඤා පාසණ්ඨා දිට්ඨියො උපතිස්සිතා,
න තෙ ඛම්මං විජාගන්ති න තෙ ඛම්මස්ස කොවිදා.
185. අපච්චි සක්ඛාකුලෙ ජාතො බුද්ධො අප්පට්ඨග්ගලො,
සො මෙ ඛම්මමුදෙතෙසි දිට්ඨිනං සමතික්කමං.

186. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨඛිතිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනං.
187. තස්සාහං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
188. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්කකො පදුලීතො,
එවං ජානාහි පාපිම නිගතො කිමසි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං චාලා ථේරි ගාථායො අභාසිති.

චාලාථේරිගාථා.

7. 8

189. සතිමති චක්ඛුමති හික්ඛුති භාවිතීන්ද්‍රියා,
පටිවිජ්ඣි පදං සත්තං අකාපුරිසසෙවිතං.
190. කිනත්‍ර ජාතීං න රොවෙසි ජාතො කාමාති භුඤ්ජති,
භුඤ්ජාහි කාමරතියො මාත්‍ර පච්ජානුතාපිති.
- 191 ජාතස්ස මරණං භොති හත්ථපාදානඡේදහං,
වට්ඨකිපරිකෙලාසං ජාතො දුක්ඛං තිගච්ඡති.
192. අත්ථි සත්තකුලෙ ජාතො සමුද්දො අපරාජිතො,
සො මෙ ධම්මදෙසෙසි ජාතියා සමතික්කමං.
193. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨඛිතිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනං.
194. තස්සාහං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
195. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්කකො පදුලීතො,
එවං ජානාහි පාපිම නිගතො කිමසි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං උපචාලාථේරි ගාථායො අභාසිති.

උපචාලාථේරිගාථා.

සත්තකතීපාතො නිට්ඨිතො.

8. අට්ඨකනිපාතො

8. 1

196. භික්ඛුනී සීලසම්පන්නා ඉන්ද්‍රියෙසු සුසංවුතා,
අබ්ගචේත් පදං සන්නං අසෙවනකමොජ්චං.
197. තාවතීංසා ච යාමා ච තුසිතා චාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා යෙ දෙවා වසවත්තිනො,
තත්ථ විතතං පණ්ණිබෙහි යත්ථ තෙ වුසිතං පුරෙ.
198. තාවතීංසා ච යාමා ච තුසිතා චාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා යෙ දෙවා වසවත්තිනො.
199. කාලං කාලං හවාහවං සකකායසම් පුරකඛතා,
අවිභිචන්තා සකකායං ජාතිමරණසාරිනො.
200. සබ්බො ආදිපිනො ලොකො සබ්බො ලොකො පදිපිනො,
සබ්බො පජ්ජලිනො ලොකො සබ්බො ලොකො පකම්පිනො.
201. අකම්පියං අතුලියං අපුඤ්ඤානසෙවිතං,
බුද්ධො ච ධම්මං දෙසෙසි තත්ථ මේ තිරතො මනො.
202. තස්සාහං විචනං සුඛා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
203. සබ්බත්ථ විහතා නන්දි තමොක්ඛකො පදලිනො,
ඵලං ජානාහි පාපිම නිහතො තම්බි අන්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සිසුපවාලා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

සිසුපවාලාථෙරිගාථා

අට්ඨකනිපාතො නිට්ඨිතො.

9. නවකතීපාඨො

9. 1

204. මං සු තෙ වසිස් ලොකමස් වනථො අහු කුදුවනං,
මං පුත්තක පුතපුත්තං අහු දුක්ඛස්ස භාගිමං.
205. සුඛං හි වසිස් මුනසො අනෙජ් ජිත්තසංඝයා,
සිත්තිභූතා දම්පපතතා විහරන්ති අනාසවං.
- 206 තෙභානුච්ඡේණං ඉසිති මග්ගං දස්සනපත්තියා,
දුක්ඛස්සන්තකිරිතො තං වසිස් අනුමුඛය.
207. විසාරදුව භණ්ඨි එතමිත්ථං ජනෙත්ති මේ,
මඤ්ඤාමි නුත මාමිකෙ වනථො තෙ හ විජ්ජති.
208. යෙ කෙවි වසිස් සංඛාරා හිනා උක්කඨ්ඨමජ්ඣමං,
අණුපි අණුමිත්තොපි වනථො මේ හ විජ්ජති.
209. සබ්බෙ මේ අසවං බිණ්ණා අපමන්නස්ස කියායතො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපතතා කතං බුද්ධස්ස සංඝනං.
210. උලාරං වත මේ මාතා පතොදං සම්මසාරී,
පරමත්ථසංහිතා ගාථා ගාථාපි අනුකම්පිතා.
211. තස්සාභං වචනං සුත්තං අනුසිට්ඨං ජනෙත්තියං,
ධම්මසංවේශමිපාදිං යොගකෙඛම්ස්ස පත්තියා.
212. සොභං පට්ඨානපභිතතො රත්තිඤ්චම්භඤ්චො,
මාතරා චොදිතො සන්තො අප්පිසිං සන්තිමුත්තමන්ති.

ඉත්ථං සුදං වසිස්මාතා ථෙරී ගාථායො අභාසිති.

වසිස්මාතා ථෙරී ගාථායො.

නවකතීපාඨො නිට්ඨිතො.

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1

213. කල්‍යාණමිත්තතා මුතීනා ලොකං ආදිසා වණ්ණිතා,
කල්‍යාණමිත්තෙහ භජමානො අපි බාලො පණ්ණිතො අසා.
214. භජිතබ්බො සප්පරිසා පඤ්ඤා තථා වඩ්ඪිති¹ භජනතානං,
භජමානො සප්පරිසෙ සබ්බෙහිපි දුක්ඛෙහි පමුච්චෙය්‍ය.²
215. දුක්ඛඤ්ච විජාහෙය්‍ය දුක්ඛස්ස ච සමුදයං නිරෝධං
අවඨ්ඨිතිකඤ්ච මග්ගං චතතාරිපි අරියසම්මානි.
216. දුක්ඛො ඉජ්ඣාමෙව අක්ඛානො පුරිසදම්මසාරපිනා,
සපතතිකම්පි දුක්ඛං අපෙපකම්මා³ සකිං විජාතායො.
217. ගලකෙ අපි කතනන්ති සුමුමාලිනියො විසාති බාදනති,
ජහමාරකම්පකිගතා උහොපි ව්‍යසනාති අනුභොතති.
218. උපවිජ්ඣාඤ්ඤා ගච්ඡන්ති අද්දසාහං පතිං මිතං
පඤ්චිති විජාගිකාන අප්පතතාව සකං ඝරං.
219. ජෙඨ පුතතා කාලකතා පති ච පඤ්ච මතො කපණ්ණිකාය,
මාතා පිතා ච ගාතා ඛිංශන්ති ච එකවිතකායං.
220. ඛිණ්කුලිසෙ කපණෙ අනුභූතං තෙ දුක්ඛං අපරිමාණං
අසසු ච තෙ පව්වතං බහුති ජාතිසහස්සාති,
221. වසිතා සුසානමජ්ඣෙකි අපොපි බාදිතාති පුතතමංසාති
ගතකුලිකා සබ්බගර්හිතා මිතපතිකා අමිතං අබිගච්ඡි.
222. භාවිතො මේ මග්ගො අරියො අවඨ්ඨිතිකො අමිතගාමි,
නිබ්බානං සච්ඡිකතං ධම්මාදයං අපෙකම්මං.
- 223 අභමමහි කතනසල්ලා ඕහිතභාරා කතං හි කරණීයං,
කිසාගොතමි පෙරි විමුත්තවිතතා ඉමං අභණ්ණිති.

ඉත්ථං සුදං කිසාගොතමි පෙරි ගාථායො අභාසිති.

කිසාගොතමිපෙරිගාථා.

එකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො

1 පව්වති - PTS

2 මුච්චෙය්‍ය - PTS

3 අපෙකම්මං - සිමු 1, 2

12. චූළකතාපාඨානො.

12. 1

224. උභො මාතා ච පිතා ච මයං ආපුං¹ සපතතිසො,
තස්සා මෙ අහු සංවේගො අබ්බුතො ලොමිහංසනො.
225. ඩිරඤ්ච කාමා අසුචි දුග්ගතියා බහු කණ්ඩකා,
ගත්ථ මාතා ච පිතා ච සහරියා මයං අපුං.
226. කාමෙස්වාදිනවං දිස්වා නෙකකම්මං දුට්ඨ ඛේමනො,
සා පබ්බජි රාජගහෙ අගාරස්මානගාරියං.
227. පුබ්බකතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකඛුං² විසොධිතං,
වෙනොපරිච්චක්ඛාණ්ඤාඤ්ච සොතධාතු විසොධිතා.
228. ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතා මෙ ආසවකකියො,
ඡ්ලිහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
229. ඉද්ධියා අභිනිමිතියා චතුරස්සරථං අහං,
බුද්ධස්ස පාදෙ චන්දියා ලොකනාථස්ස තාදිනො.
230. සුපුළ්භිතග්ගං උපගමම පාදපං,
එකා තුචං තිට්ඨාසි සාලමුලෙ
න වාපි තෙ දුතීෂයා අත්ථි කොචි
න තිං බාලෙ හායසි බුත්තකානං.
231. සතං සහස්සානපි බුත්තකානං
සමාගතා එදිසකා හවේයසුං
ලොමිං හ ඉඤ්ඤා නපි සම්පවේධෙ
කිං මෙ තුචං මාර කරිස්සසෙකො.
232. එසා අනතරධායාමි කුච්ඡං වා පවිසාමි තෙ
හමුකන්තරෙ වා තිට්ඨාමි තිට්ඨන්තිං මං න දකබ්බි.
233. විත්තමහි වසිභුතාහං ඉද්ධිපාදා සුභාවිතා
ඡ මෙ අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
234. සතතිසුලුපමා කාමා බන්ධාසං අධිකුට්ඨතා,
ගං තිං කාමරතීං බ්‍රුහි අරතියති සා මම.
235. සබ්බත්ථ විහතා හන්දි තමොකකිකියා පදුලිනො,
එවං ජානාහි පාපිම් තිහතො තම්බි අනතකාති.

ඉත්ථං සුදං උපපලවණ්ණො ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

උපපලවණ්ණොථෙරිගාථා.

චූළකතාපාඨානො නිට්ඨිතො.

1. ආපුං - සිමු 1, 2. 2. දිබ්බවකඛු - මජ්ඣ.

16. සොළසතිපාතො.

16. 1

236. උදකමොහරිං¹ සිතෙ සද උදකමොහරිං,
අය්‍යානං දණ්ඩිගගභිතා වාචාදෙසගගච්චිතා.
237. කස්ස බ්‍රාහ්මණ තිං භිතො සද උදකමොහරිං,
වෙධමොහෙඨි ගතොති සිතං වෙදගසෙ භුසං.
238. ජානනති වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුච්ඡති,
කරොන්තං කුසලං කම්මං රුකිත්තං කත පාපකං.
239. යො ච වුද්ධො දහරො වා පාපකම්මං පකුබ්බති,
දකාභිසෙවනා හොපි පාපකම්මං පමුච්චති.
240. කොභු තෙ ඉදම්කබ්බාසි අජානන්තස්ස අජානකො,
දකාභිසෙවනා නාමි පාපකම්මං පමුච්චති.
241. සග්ගං නුත ගමෙස්සනති සබ්බෙ මණ්ඩුකකච්ඡපා,
භක්කා ච සුංසුමාරා ච යෙ චඤ්ඤා උදකෙ චරා.
242. ඔරබ්භිකා සුකරිකා මච්ඡකා මිගබ්බිකා,
වොරා ච වජ්ඣස්සාතා ච ගෙවඤ්ඤාපාපකම්මිනො.
දකාභිසෙවනා හොපි පාපකම්මං පමුච්චරො.
243. සචෙ ඉමි නද්දියො තෙ පාපං පුබ්බෙ කතං චත්තං,
පුඤ්ඤාතිමාති වගෙග්ගං තෙන තිං පරිබාහිරො.
244. යස්ස බ්‍රාහ්මණ තිං භිතො සද උදකමොහරිං,
තමෙව බ්‍රහ්ම මාකාසි මා තෙ සිතං ඡවිං හති.
245. කුම්මග්ගං පටිපන්නං මං අරියම්ග්ගං සමාහසි,
උදකාභිසෙවනා හොති ඉමං සාටං දදාමි තෙ.

¹ උදකාරි අතං සිතෙ - ඡෙතං.

246. තුය්ඤ්ච සාටකො හොතු භාගං ඉච්ඡාමි සාටකං,
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ හෙ දුක්ඛම්පපිසං.
247. මාකාසි පාපකං කම්මං අච්චි වා යදි වා රහො,
සචෙ ච පාපකං කම්මං කරිස්සාසි කරොසි වා.
248. හ හෙ දුක්ඛා පමුහතාඤ්ච උපෙච්චාපි පලායතො,
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ හෙ දුක්ඛම්පපිසං.
249. උපෙඤ්ච සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිහං,
සමාදියාති සීලාති තං හෙ අත්ථාය හෙතිති.
250. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිහං,
සමාදියාමි සීලාති තමෙම අත්ථාය හෙතිති.
251. බ්‍රහ්මඛණු පුරෙ අසිං අජ්ජමති සච්ච බ්‍රහ්මණො,
හෙවිජේජ, චෙදුසම්පනොකා සොඤ්ඤො චම්ඤි හභාතකොති.

ඉත්ථං සුදං පුණණං ථේරී ගාථායො අභාසිති.

පුණණං ථේරීගාථා.

සොළසතිපාතො නිට්ඨිතො.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1

252. කාලකා හමරවණ්ණසාදිසා
වෙලලිතග්ගා මම් මුඛජා අහු,
තෙ ජරාය සාණවාසසාදිසා¹
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
253. වාසිතොව සුරභිකරණකො
පුප්ඵපුරා මම් උත්තමඛපො,
තං ජරාය සසලොමගකිකං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
254. කානනං'ව සහිතං සුරොපිතං
කොච්ඡසුචිච්චිතග්ගසොහිතං,
තං ජරාය විරලං තභිං තභිං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
255. කණ්ණබකිකසුචණ්ණමණ්ඩිතං
සොහතෙ² සුචෙණ්ඩි ලඛකතං,
තං ජරාය බලිතං සිරං කතං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
256. විතතකාරසුකතාව ලෙඛිකා
සොහතෙ³ සුභමුකා පුරෙ මම්,
තා ජරාය වලිති පලමිතා,
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
257. හසාරා සුරවිරා යථා මණ්ඩි
තෙතතා'හෙසුං අභිනිලමයතා,
තෙ ජරාය'හිතතා හ සොහතෙ⁴
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
258. සණ්ණතුඛකසද්ධි ව නාසිකා
සොහතෙ⁵ සු අභියොබ්බතං පති
සා ජරාය උපපකුලිතා විස
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
259. කඛකණං'ව සුකතං සුතිට්ඨිතං
සොහතෙ⁶ සු මම් කණ්ණපාලියො,
තා ජරාය වලිති පලමිතා,
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
260. පතනලිම්කුලවණ්ණසාදිසා
සොහතෙ⁷ සුදන්තා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය බණ්ඩිතා ව පිතකා⁸
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
261. කානනමහි වතසණ්ණවාරිති
කොකිලාව මධුරං නිකුජ්ඣං
තං ජරාය බලිතං තභිං තභිං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

1 සාණවාසසාදිසා - සිමු. 2 පුප්ඵපුරා - සිමු 1, 2, පුප්ඵපුරං - PTS
3 සොහතෙතං - සිමු. 4 සොහතෙ - සිමු 1, 2 5 වාසිතා - මජ්ඣ.

262. සණ්ඨකමුට්ඨි සුප්පමජ්ජනා
සොහතෙව සුභිවා පුරෙ මම්
සා ජරාය භග්ගා විනාමිනා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
263. වට්ඨපලිසසදිසොපමා උභො
සුසොහතෙර සුඛාභා පුරෙ මම්
නා ජරාය යථා පාටලිපපලිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
264. සණ්ඨමුද්දිකසුවණ්ණමණ්ඩිනා
සොහතෙර සුභතා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය යථ මුලමුලිකා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
265. පිඨවට්ඨසතිතුග්ගනා උභො
සොහතෙර සුථනකා පුරෙ මම්
ථෙවිකිව ලම්බනති තොදකා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
266. කඤ්චනසා ඵලකංව සුමට්ඨං
සොහතෙ සුකායො පුරෙ මම්
සො වලිහි සුමුමාහි ඔතතො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
267. නාගභොගසදිසොපමා උභො
සොහතෙර සුඋරා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය යථ වෙථනාලියො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
268. සණ්ඨනුපුරසුවණ්ණමණ්ඩිනා
සොහතෙර සුජබ්බා පුරෙ මම්
නා ජරාය තිලදණ්ඩිකාරිව
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
269. තුලපුණ්ණසදිසොපමා උභො
සොහතෙර සුපාදා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය පුරිතා වලිමිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
270. ඵදිසො අහු අගං සමුසායො
ජජ්ජරො ඛහු දුඛානමාලයො
සොපලෙපපතිතො ජරාසරො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා'ති.

ඉතං සුදං අමබ්පාලි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

අමබ්පාලිථෙරිගාථා.

20. 2

271. සමණාති හොති තිං සග්ගි¹ සමණාති පටිබුජකිසි²
සමණානමෙව්³ කිත්තොසි සමණී භුත භවිස්සයි.
272. විපුලං අන්තඤ්ච පානඤ්ච සමණානං පගච්ඡයි⁴
රොගිණි'දාති පුච්ඡාමි කෙන තෙ සමණා පියා?
273. අකම්මකාමා අලසා පරදත්තොපථ්විනො
ආසංසුකා සාදුකාමා කෙන තෙ සමණා පියා?
274. විරස්සං වත මං තාත සමණානං පටිපුච්ඡයි
තෙසං තෙ කිත්තොසිස්සාමි පඤ්ඤාසිලපරික්කමං.
275. කම්මකාමා අහලසා කම්මසෙට්ඨස්ස කාරකා
රාගං දොසං පජ්ඣන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.
276. තිණි පාපස්ස මූලාති බුහන්ති සුචි කාරිනො
සබ්බපාපං පඨිනෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
277. කායකම්මං සුචි තෙසං චචිකම්මං ච තාදිසං
මනොකම්මං සුචි තෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
278. විමලා සබ්බමුත්තා'ව සුභා සන්තර්ඛාතිරා
සුණණා සුකෙකති ධම්මෙති තෙන මෙ සමණා පියා.
279. ඛත්තසුත්තා ධම්මධරා අරියා ධම්මථ්විනො
අත්ථං ධම්මඤ්ච දෙසෙන්නි තෙන මෙ සමණා පියා.
280. ඛත්තසුත්තා ධම්මධරා අරියා ධම්මථ්විනො
එකග්ගචිත්තා සතිමනොතා තෙන මෙ සමණා පියා.
281. දුර්ඛගමා සතිමනොතා මන්තභාණී අනුභවතා
දුක්ඛස්සන්තං පජානන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.
282. ගග්ගො ගාමා පක්කම්න්ති න විලොකෙන්නි කිඤ්චනං
අනපෙක්ඛාච ගච්ඡන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

1. හොති සුචි - මජ්ඣං.

2. පටිබුජකිසි - මජ්ඣං.

3. සමණානෙව - මජ්ඣං.

4. පටිච්ඡයි මජ්ඣං.

283. හ තෙසං කොට්ඨ ඔපෙතති හ කුමහිං හ බලොපියං
පරිතිට්ඨිතමේසානා තෙන මේ සමණා පියා.
284. හ තෙ භිරඤ්ඤං ගණහන්ති හ සුවණණං හ රුපියං
පච්චුප්පකොතො යාපෙතති තෙන මේ සමණා පියා.
285. භානාකුලා පබ්බජිතා භානාජනපදෙහි ච
අඤ්ඤමඤ්ඤං පියායන්ති තෙන මේ සමණා පියා
286. අත්ථාය වත හො හොති කුලෙ ජාතාසි රොගිණී
සඤ්ඤා බුද්ධො ච ධම්මො ච සබ්බෙස ච තිබ්බගාරවා.
287. කුචං හෙතං පජානාසි පුඤ්ඤකෙට්ඨතං අනුගතරං
අමහම්පි ච තෙ සමණා පතිගණහන්ති දක්ඛිණං.
පතිට්ඨිතො හෙත්ථ යඤ්ඤා විපුලො හො හවිසස්සති.
288. සථෙ භායසි දුක්ඛස්ස සථෙ තෙ දුක්ඛමිපපියං.
උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ඤා තාදිහං,
සමාදියාති සීලාති තං තෙ අත්ථාය හෙතිති.
289. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ඤා තාදිහං,
සමාදියාමි සීලාති තං මේ අත්ථාය හෙතිති.
290. බ්‍රහ්මබ්‍රාහ්ම පුරෙ ආසිං හො ඉදානිමි බ්‍රාහ්මණො
තෙවිජ්ජො, සොඤ්ඤො, චම්භි චෙදගු චම්භි ඤාතකොති.

ඉත්ථං සුදං රොගිණී පඨරි ගාථායො අභාසිති.

රොගිණිපඨරිගාථා.

20. 8

291. ලට්ඨිගත්ථො පුරෙ ආසිං හො දාති මිහලුද්දකො,
ආකාය පලිපා සොරා භාසකම් පාරමෙතමෙ.
292. සුමුත්තං මං මඤ්ඤමානා වාපා පුත්තමනොසසි,
වාපාය බ්‍රහ්මනං ඡෙත්වා පබ්බජස්සං පුහොපහං.¹
293. මා මේ කුජ්ඣි මහාවීර මා මේ කුජ්ඣි මහාමුනී,
හ හි කොධපරෙතස්ස සුද්ධි අත්ථි කුතො තපො.
294. පක්කමස්සං ච නාලාතො කොධ නාලාය වච්ඡති,
බ්‍රහ්මනා² ඉත්ථිරුපෙත සමිණෙ ධම්මජ්ඣිතො.

1. පුහොපහං - සිමු. 2. බ්‍රහ්මනං - මජ්ඣං, බ්‍රහ්මනං - සිමු.

295. එහි කාල නිවහනස්ස භුඤ්ජකාමෙ යථා පුරෙ
අභඤ්ච තෙ වසී කතා යෙ ච මේ සනති ඤානකා.
296. එතොතා වාපි චතුබ්බාගං යථා භාතසි තිං ච මේ
තසි රතතස්ස පොසස්ස උදාරං වත තං සියා.
297. කාලබහිනිං ච තකකාරිං පුළ්ඨිතං ගිරිමුඛනී
පුලලං දුලිමයට්ඨිංච අතොතා දීපෙව පාවලිං.
298. හරිව්ඤ්ජනලිතතඛනිං කාසිකුතනමධාරිණිං
තං මං රූපවතීං සනතිං කස්ස ඔහාය ගවඡසි.
299. සාකුතතිකොච සකුණිං යථා බන්ධුමිච්ඡති,
ආහරිමේන රූපෙන හ මං තිං බාධසිස්සසි.
300. ඉමිං ච මේ පුතතඵලං කාල උප්පාදිතං තයා,
තං මං පුතතවතීං සනතිං කස්ස ඔහාය ගවඡසි.
301. ජහනති පුතොත සප්පඤ්ඤා තතො ඤාති තතො ධනං,
පබ්බජනති මහාවිරා නාගො ඡෙත්තිච බන්ධනං.
302. ඉදති තෙ ඉමිං පුතතං දණ්ණෙන ජුරිකාය වා,
භූමියං වා තිපුලොයයං පුතතසොකා හ ගවඡසි.
303. සචෙ පුතතං සිගාලානං කුකකුරානං පදුහිසි,
හ මං පුතතකතො¹ ජමම්, පුහරාට්ඨතසිස්සසි.
304. හන්ද ඛො දති හදුතොත කුහිං කාල ගමිස්සසි,
කතමං ගාමිං තිගමං හගරං රාජධානියො.
305. අනුමග පුබ්බ ගණිතො අස්සමණා සමිණමානිතො,
ගාමෙන ගාමිං විචරිමග හගරෙ රාජධානියො.
306. එසො හි හගවා බුද්ධො නදිං නෙරඤ්ජරං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පභානාය ධම්මං දෙසෙති පාණිනං.
තස්සාගං සනතිකෙ ගවඡං සො මේ සන්ථා හවිස්සති.
307. වන්දනං දති වජ්ජාසි ලොකනාථං අනුතතරං
පදකුක්ඛං ච කත්තො ආදිසෙය්‍යාසි දකුක්ඛං.
308. එතං ඛො ලබ්භමිමොහති යථා භාතසි තිං ච මේ
වන්දනං දති තෙ වජ්ජං ලොකනාථං අනුතතරං,
පදකුක්ඛං ච කත්තො ආදිසිස්සාමි දකුක්ඛං.

1. පුතතකතො - මජ්ඣිම, සිමු.

309. තතොච්ඡි කාලො පක්කාමි හදිං හෙරඤ්ජරං පති,
සො අද්දකාසි සමුද්ධං දෙසෙන්නං අමතං පදං.
310. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨබ්බිකං මග්ගං දුක්ඛපසමගාමිනං.
311. තස්ස පාදානි චන්දිකා කන්ධාන තං පදක්ඛිණං,
චාපාය අභිසික්ඛාන පබ්බජි අනගාරිතං.
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉන්ධං සුදං චාපා ථෙරි ගාථායො අගාසිති.

ව්‍යාපෘතේතිගාථා.

20. 4

312. පෙතාති හොති පුත්තාති බාදමානා තුචං පුරෙ
තුචං දිවං ච රතොතා ච අතිච පරිතප්පසි.
313. සාජ්ජ සබ්බාති බාදිකා සතපුත්තාති බ්‍රාහ්මණී,
වාසෙට්ඨි තෙන විණෙණෙන හ බාලො පරිතප්පසි.
314. බහුති පුත්තසතාති ඤාතිසබ්බසතාති ච
බාදිකාති අතිතංසෙ මම තුග්ගා ච බ්‍රාහ්මණ.
315. සංභං නිසාරණං ඤාතා ජාතියා මරණස්ස ච
හ සොචාමි හ රොදාමි හ චාපි පරිතප්පසි.
316. අබ්බුතං වත වාසෙට්ඨි වාචං භාසසි එදිසිං,
කස්ස නිං ධම්මමඤ්ඤාය පිරං භාසසි එදිසං.
317. එස බ්‍රාහ්මණ සමුද්ධො නගරං මිට්ඨං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය ධම්මං දෙසෙසි පාණීනං.
318. තස්ස බ්‍රාහ්මණ¹ අරහතො' ධම්මං සුතා නිරුපබ්බිං'
තත්ථ විඤ්ඤානසංග්ගිමා පුත්තසොකං ව්‍යපානුදිං.
319. සො අහමි ගමිස්සාමි නගරං මිට්ඨං පති,
අපොච්ඡි මං සො ගගවා සබ්බදුක්ඛා පමොච්ඡෙ,
අද්දක බ්‍රාහ්මණො බුද්ධං විප්පමුත්තං නිරුපබ්බිං.
320. සොස්ස ධම්මමදෙසෙසි මුති දුක්ඛස්ස පාරගු,
දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨබ්බිකං මග්ගං දුක්ඛපසමගාමිනං.
321. තත්ථ විඤ්ඤානසංග්ගිමො පබ්බජ්ජං සමරොච්ඡිං,
සුජාතො තිභි රතත්භි තිස්සො විජ්ජා අථස්සසි.

1. බ්‍රහ්ම - මජ්ඣ.

322. එහි සාරපි ගව්‍යාහි රථං නියාදියාහි'මි,
ආරොග්‍යං බ්‍රාහ්මණීං චජ්ජා පබ්බජ්ඣොද්‍යති බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තිහි රතතිහි තිසෙසා විජ්ජා අථසංසි.
323. තතො ච රථමාදාය සහස්සං වාපි සාරපි,
ආරොග්‍යං බ්‍රාහ්මණීංචොච පබ්බජ්ඣොද්‍යති බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තිහි රතතිහි තිසෙසා විජ්ජා අථසංසි.
324. එතං වාහං අසාරථං සහස්සං වාපි සාරපි,
තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණං ඤාතො¹ පුණ්ණපතතං දදාමි තෙ.
325. තුයොචි හොතුසාරථො² සහස්සං වාපි බ්‍රාහ්මණී,
අහම්පි පබ්බජ්ජාමි චරපඤ්ඤාසා සතතිකෙ.
326. හත්ථි ගවස්සං මණිකුණ්ඩලඤ්ච
පිතඤ්චිමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජ්ඣො තුයාං.
භුඤ්ජ නොගාති සුඤ්ඤී තුචං දායාදිකා කුලෙ.
327. හත්ථි ගවස්සං මණිකුණ්ඩලඤ්ච
රමමං විමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජ්ඣො මයාං පුතතසොකෙන අට්ටිතො
අහම්පි පබ්බජ්ජාමි හාතුසොකෙන අට්ටිතා.
328. සො තෙ ඉජ්ඣතු සබ්බකපොයා යං තිං පඤ්ඤාසි සුඤ්ඤී,
උතතිට්ඨපිණ්ණො උඤ්ජා ච පංසුකුලං ච මිවරං,
එතාති අභිසම්මොතති පරලොකෙ අනාසවො.
329. සික්ඛමානාය මෙ අග්‍යෙ දිබ්බචක්ඛුං³ විසොධිතං,
පුබ්බෙතිව්‍යං ජාතාමි යත් මෙ වුට්ඨං පුරෙ.
330. තුචං තිස්සාය කල්‍යාණී ථෙරී සබ්බස්ස සොහතෙ,
තිසෙසා විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
331. අනුජානාහි මෙ අග්‍යෙ ඉවෙජ් සාවත්ථි ගතතවෙ,
සිහහාදං නදිස්සාමි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ.
332. පස්ස සුඤ්ඤී සත්ථාරං හෙමවණ්ණං හරිතතවං,
අදන්තානං දමෙතාරං සම්බුද්ධමිකුතොහයං
333. පස්ස සුඤ්ඤීමායනං විප්පමුතතං නිරුපධං,
විතරාගං විසංසුතතං කතකිව්වං අනාසවං.
334. බාරාණසිතො නික්ඛමම තව සන්තිකමාගතො,
සාවිකා තෙ මහාවීර පාඨෙ ව්‍යදති සුඤ්ඤී.

1 සුඤ්ඤී - ඡෙත්සං. 2 තුයොචි හොතුසාරථො - සිත්ත

3 දිබ්බචක්ඛු - ඡෙත්සං.

835. තුචං බුද්ධො තුචං සත්ථො තුඣ්ඣං ධිතාමති වුභමණ,
ඔරසා චුඛතො ජාතා කතකිම්මා අනාසවා.
836. තස්සා තෙ ස්වාගතං භද්දෙ තතො තෙ අදුරාගතං,
එවං හි දන්තා ආයතති සඤ්චපාදාති වන්දිතා,
විතරාගා විසංසුතා කතකිම්මා අනාසවා'ති.

ඉත්ථං සුදං සුඤ්ඤි ථෙරි ගාථායො අභාසිති

සුඤ්ඤිථෙරිගාථා.

20. 5

837. දහරා අහං සුභවසනා යං පුරෙ ධම්මසුඤ්ඤි,
තස්සා මේ අප්පමන්තාය සම්මාහිසමයො අහු.
838. තතොහං සබ්බකාමේසු භුතං අරතිමජ්ඣිතං,
සක්කායසම්මං භයං දිස්වා නෙක්ඛම්මඤ්ඤෙව¹පිභගෙ
839. හිත්වානහං ඤාතිගණං දුසකම්මකරාති ව,
ගාමකේඛිත්තාති පිතාති රම්ඤ්ඤෙ පමොදිතෙ.
840. පභායාහං පබ්බජිතා සාපතෙය්‍යමිහප්පකං,
එවං සද්ධාය නික්ඛම්ම සද්ධමේම සුප්පච්චෙදිතෙ
හ මේතං² අස්ස පතිරූපං ආකිඤ්චඤ්ඤං හි පත්ථගෙ.
841. ගො ජාතරූපං රජතං ඡඤ්ඤිත්වා පුතරාගමේ
රජතං ජාතරූපං වා හ බොධාය හ සන්තිතා
තෙනං සමිණ් සාරූපං හ එතං අරියං ධනං.³
842. ලොහතං මදහං චේතං මයොහතං රජවඩ්ඪිතං,
සාසඩ්ඪං ඛහු ආයාසං හත්ථි චේත්ථ ධුම්මං ධිති.
843. එත්ථ රත්තා පමිත්තා ව සංකිලිට්ඨමිනා හරා,
අඤ්ඤම්ඤ්ඤෙහ ව්‍යාරුඤ්ඤා පුඤ්ඤබ්බතති මේධගං.
844. වධො ඛිකේඤා පරිකෙලසො ජාති සොකපරිද්දවො,
කාමේසු අභිපත්තානං දිස්සතෙ ව්‍යසනං ඛහුං.
845. තං මං ඤාති අමිත්තාවා කිං වො කාමේසු සුඤ්ඤථ,
ජාතාථ මං පබ්බජිතං කාමේසු භයදස්සතිං.

¹ නෙක්ඛම්මඤ්ඤෙව - ඡේතං.   ² තෙනං - මජ්ඣං.   ³ අරියද්විතං මජ්ඣං.

346. හ භිරුද්දසුචණ්ණෙන පරික්ඛයන්ති ආසවා
අමිත්තා වධකා කාමා සපත්තා සලලබ්බිනා.
347. තං මං ඤාති අමිත්තාව නිං වො කාමෙසු සුඤ්ච,
ජානාථ මං පබ්බජිතං මුණ්ඩං සංඝාරිපාරාධං.
348. උතඤ්චපිණේවා උඤ්ජා ව පංසුකුලං ව විවරං,
එතං ඛො මම සාරාපාං අනාගාරාපනිස්සයො.
349. විත්තා මහෙසීති කාමා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
බෙම්ච්ඡානෙ විමුත්තා නෙ පත්තා නෙ අවලං සුඛං.
350. නාහං කාමෙහි සංගිවජ්ඣෙය්ස නාණං හ විජ්ජති,
අමිත්තා වධකා කාමා අගතිකබ්බිසම්¹ දුඛා
351. පරිපඤ්චා එස භගො සවිසානො සකණ්ඩකො,
ගෙඛො සුචිසමො ලොපො මහනො මොහනාමුඛො.
352. උපසංගො භිමරුපො කාමා සප්පසිරුපමා,
යෙ ඛාලා අභිහන්තති අකිංකරා පුට්ඨජානා.
353. කාමපඤ්ඤාන සත්තාහි බහු ලොකෙ අවිදුසු,
පරිගතං නාහිජානන්ති ජාතියා මරණස්ස ව.
354. දුග්ගතිගමනං මග්ගං මනුස්සා කාමගෙහුකං,
බහුං වෙ පටිපජ්ජන්ති අත්තනො රොගමාවහං.
355. එවං අමිත්තජානනා නාපනා සංකිලෙසිකා,
ලොකාමිසා බබ්බිසා² කාමා මරණබ්බිනා³.
356. උම්මාදනා උලුපනා කාමා විත්තපමාවිගො⁴
සත්තානං සංකිලෙසාය ඛපං¹ මාරොන ඕඝිනං.
357. අනන්තාදිනවා කාමා බහුදුකඛා මහාවිසා,
අප්පසාදා රණකරා සුක්කපකබ්බිසොසනා.
358. සාහං එතාදිසා කත්වා ව්‍යසනං කාමගෙහුකං,
හ තං පච්චාගමිස්සාමි නිබ්බානාභිරතා සදා.

1. අගතිකබ්බිසම් - මජ්ඣ.

2. බබ්බිසා.

3. විත්තපමාවිගො - මජ්ඣ. පු.

4. ඛපං - මජ්ඣ.

359. රණං කරිඤ්ඤා¹ කාමානං සිතිහාමාභිකඛ්ඛිති,
අප්පමනතා විහස්සාමි තෙසං සංයොජනකෙඛයෙ.
360. අසොකං චිරජං ඛෙමං අරියඤ්ඤාච්චඛිකං උජ්ජං,
තං මග්ගං අනුගච්ඡාමි යෙන තිණ්ණො මහෙසිනො.
361. ඉමං පස්සථ ඛම්මච්චං සුභං කම්මාරසිතරං,
අහෙජං උපසම්පජ්ජ රුක්ඛමුලමිති කියායති.
362. අජ්ජච්චමි පබ්බජිතා සද්ධා සද්ධම්මසොහනා,
විනිතුප්පලවණ්ණොය තෙවිජ්ජා මච්චුහාසිති.
363. සායං භුජ්ඣසා අහණො භික්ඛුනි භාවිතිජ්ඣයා,
සබ්බයොගවිසංයුතතා කතකිම්බො අනාසමා.
364. තං සකෙකා දෙවසබ්බෙසන උපසඛකම්ම ඉද්ධියා,
හම්සසති භූතපති සුභං කම්මාරසිතරනති.

ඉතං සුදං සුභා කම්මාරසිතා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

සුභාකම්මාරසිතුථෙරිගාථා.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

තිංසතිතිපාඨො.

80. 1.

865. ජම්භමඛවනං රමමං ගච්ඡන්තිං හික්ඛන්තිං සුභං,
බුත්තකො සන්තිව්‍යරෙසි තමෙනං අමුච්චි සුභා.
866. කිං හෙ අපරාධිනං මයා යං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි
හ හි පබ්බජිතාය ආවුතො පුරිසො සම්ප්‍රසනාය කප්පති.
867. ගරුකෙ මම් සඤ්ඤාසහෙන යං සික්ඛා සුගතෙන දෙසිතා,
පරිසුඤ්ඤං අනඛණං කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.
868. ආවිලවිතො අනාවිලං සරජෝ විතරජං අනඛණං.
සබ්බස්මිමුත්තමානසා කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.
869. දහරා ව අපාපිකා වසි කිං හෙ පබ්බජ්‍යා කරුණති,
තික්ඛිප කාසාය විවරං එහි රමාමසෙ පුජ්ඣතෙ¹ වතෙ.
870. මඬුරඤ්ච පවන්ති සබ්බසො කුසුමිරජෙන සමුට්ඨිතා දුමා,
පඨමවසන්තො සුඛො උතු එහි රමාමසෙ පුජ්ඣතෙ¹ වතෙ.
871. කුසුමිතසිඛරාව පාදපා අභිගච්ඡන්තිව මාලුතෙරිතා
කා තුය්‍යං රති ගවිසුති යදි එකා වතමොතරිසුසි.
872. වාලමිගසඛසසෙවිතං කුඤ්ඤරමත්තකරෙණුලොචිතං,
අසහාසිකා ගනතුමිච්ඡසි රතිතං හිංසනකං මහාවතං.
873. තපනීයකතාව සිතිකා විවරසි විතතරථෙව්‍ය අච්ඡරා,
කාසිකසුමුමෙහි වගුහි සොහසි වතහෙති භූපමෙ.
874. අහං තව වසානුගො සියං යදි විහරෙමිසෙ කානහන්තරෙ,
හ හි චන්ති තයා පියතරො පාණො කිත්තරිඤ්ඤලොචතෙ.
875. යදි මෙ වචනං කරුණසි සුඛිතා එහි අගාරමාවස,
පාසාදතිව්‍යතව්‍යසිති පරිකමමං හෙ කරොන්ති නාරිගො,

1. සුපුජ්ඣතෙ - මජ්ඣං. 2. විත්තලතෙව - මජ්ඣං.

376. කාසිකපුබ්බාති ධාරය අභිරොහෙති¹ ච මාලවණ්ණකං,
කඤ්චනමණ්ඩුකකං ඛන්තං විවිධං ආහරණං කරොමි තෙ.
377. සුඛොතරජපච්ඡදං සුභං ගෞණකතුලීත සන්තං නවං,
අභිරුහ සයනං මහාරහං චන්දනමණ්ඩන සාරගතීකං.
378. උපපලඤ්ච උදකතො උග්ගතං² යථා තං අමනුස්ස සෙවිතං,
එවං තුචං බ්‍රහ්මචාරීනී සකෙසු අබ්බෙසු ජරං ගමිස්සයි.
379. තිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං කුණපපුරමිති සුභානවබ්බතො
හෙදනධම්මෙ කලෙඛරෙ යං දිස්වා විමිහො උදික්කයි.
380. අක්කිති ච තුරියාරිච කිත්තාරියාරිච පබ්බතන්තරෙ
තච මෙ නගනානුදික්කිය භියොසා කාමරතී පවිස්සති.
381. උපපලසිඛරොපමාති තෙ විමලෙ හාවකසන්තිහෙ මුඛෙ
තච මෙ නගනානුදික්කිය භියොසා කාමගුණො පවිස්සති.
382. අපි දුරගතො සරම්හතො ආයතපමෙහ විසුඤ්ඤස්සනො
හ භි චන්ති තයා පියතරො නගනා කිත්තාරිමිඤ්ඤොචනො
383. අපථෙහ පයාතුමිච්ඡයි චන්දං කිලුහකං ගවෙස්සයි
මේරං ලබ්බෙකතුමිච්ඡයි යො තිං බුද්ධසුතං මග්ගයසො.
384. නන්ති ලොකෙ සදෙවකෙ රාගො යන්ථ'පි'දාති මෙ සියා
නපි නං ජානාමි කිරිසො අථ මග්ගෙහ හතො සමුලකො.
385. ඉඛ්භාලකුයාච උජ්ඣිකො විසපතොනාරිච අග්ගතො කතො
නපි නං පස්සාමි කිරිසො අථ මග්ගෙහ හතො සමුලකො,
386. යස්සා සියා අපච්චමෙක්කිතං සන්ථා වා අනුපාසිතො සියා,
තිං තාදිසිකං ඡලොගග ජානන්තිං සො ඉමං විහඤ්ඤයි.
387. මග්ගං හි අකකුට්ඨචන්දිතො සුබදුක්කෙච ච සති උපට්ඨිතා,
සබ්බතමසුභන්ති ජාතිය සබ්බජෙථමි මහො හ ලිපාති.³

1. අභිරොහෙති - මජ්ඣ. 2. උපපල චුදකා උග්ගතං - මජ්ඣ.

3. ලිපෙති - PTS.

388. සංගං සුගතස්ස සංවිතා මහාවච්ඡිකයානංගිනී,
උභිට්ඨලා අනාසවො සුඤ්ඤාගාරගතා රමාමිහං.
389. දිට්ඨා හි මයා සුවිතතිතා සොමහා දුරුකපිලලකානි වා,
තනනීති ච බිලකෙහි ච විනිබ්භා, විවිධං පහච්චකා.
390. තම්බුභවෙ තනනීබිලකෙ විස්සවෙඨ විකලෙ පරිපක්ඛිතෙ
අවිජ්ජා ඛණ්ඩසො කතෙ කිම්හි තත්ථ මහං තිවෙසසෙය.
391. තද්දුපමා දෙහකාති මං තෙහි ධම්මෙහි විනා න වතතනනී,
ධම්මෙහි විනා න වතතනී කිම්හි තත්ථ මහං තිවෙසසෙය.
392. යථා හරිතාලෙන මකඛිතං අද්දස විතතිකං හිතතිසා කතං'
තමහි තෙ විපරිත දස්සනං සඤ්ඤා මානුසිකා නිරුචිකා.
393. මායං විස අග්ගතො කතං සුපිනතොව සුවණ්ණපාදපං,
උපගච්ඡති අකිරිතතකං ජනමජ්ඣෙති රුපාරුපකං,
394. වට්ඨනිරිව කොටිරොහිතා මජ්ඣෙ බුබ්බුලකා සඅසසුකා
පිලකොලිකා එත්ථ ජායති විවිධා චක්ඛුච්චා ච පිණ්ඩිතා.
395. උප්පාටිය වාරුදස්සනා න ච පජ්ජිත්ථ අසබ්බමානසා,
ගජ්ජ තෙ චක්ඛුං හරස්සු තං තස්ස හරස්ස අද්දසි තාවලදෙ.
396. තස්ස ච විරමාසි තාවලදෙ රාගො තත්ථ ඛමාපසි ච නං,
සොච්ඡි සියා බ්‍රහ්මචාරිණී න පුනො එදිසකං ගවිස්සසි,
397. ආසාදිය එදිසං ජනං අගතිං පජ්ජලිතං ච ලිඛිතය,
ගණිතය ආසිවිතං විස අපි නු සොච්ඡි සියා ඛම්මෙහි නො.
398. මුත්තා ච තතො සා හික්ඛුණී අගමි බුභවරස්ස සනතිකං,
පස්සිය වරපුඤ්ඤලක්ඛණං චක්ඛු ආසි යථා පුරුණකනනී.

ඉත්ථං සුදං සුභා ජිව්කම්බවතිකා ථෙරී ගාථායො අගාසිති.

ජිව්කම්බවතිකසුභාථෙරීගාථා.

කිංසකිති නිපාතො නිට්ඨිතො.

40. වක්ඛාලිසතිතිපාතො

40. 1

399. නගරමිති කුසුමනාමෙ පාවලිපුත්තමිති පුථුමිය,¹ මණ්ඩි
සකාකුලකුලිනායො දො භික්ඛුතිසො භි ගුණවතිසො.
400. ඉසිදාසි තජ්ච එකා
දුතියා බොධිජෙට්ඨි² සිලසම්පන්නා ච,
කිංචජ්ඣායනරතායො
බහුසුත්තායො බුතකිලෙසායො.
401. තා පිණ්ඩාය වරිත්තා
භත්තජ්ඣං කරිත බොධපත්තායො,
රහිතමිති සුඛතිසින්නා
ඉමා ගිරා අබ්භුද්දිරෙසුං.
402. පාසාදිකාසි අයොස
ඉසිදාසි වයොපි තෙ අපරිභිහො,
කිං දිස්වාන ව්‍යාකුලිකං³
අථාසි නෙකබම්මමුත්තප්පනා.
403. එවං අනුසුඤ්ජිතමානා සා
රහිතෙ ධම්මදෙසනා කුසලා,
ඉසිදාසි චචනම්බුච්චි
සුඤ්ඤා බොධි යථමිති පබ්බජිතා.
404. උජ්ජේනියා පුරවරෙ
මය්‍යං පිතා සිලසංවුත්තො සෙට්ඨි,
තසාමිති එකසිතා
පියා මහාපා ච දාසිතා ච.
405. අථ මෙ සාකෙතතො වරකා⁴
ආගච්ඡුත්තමකුලිනා⁵
සෙට්ඨිපසුතරතතො
තසා මං සුඤ්ඤමදාසි තාතො.
406. සසුත්තා සසුරසා ච
සායං පානං පණ්ණම්බුපගම්ම,
සිරසා කරොමි පාදෙ
වන්දමි යථමිති අනුසිට්ඨා.
407. යා මය්‍යං සාමිකසා
භගිතිසො භාතුතො පරිජ්ඣො,
තමෙකවරකමපි දිස්වා
උබ්බිග්ගා ආසනං දදාමි.⁶

1. පථමියා - මජ්ඣ. PTS. පුථුමියා අ. 2. බොධිති - PTS. 3. වාලිකා -
4. වරකො - PTS. 5. කුලිතො - PTS. 6. දෙමි - PTS

408. අනෙතන ව පානෙන ව
බජේජන ව යං ව තත්ථ සන්තිහිතං,
ජාදෙමි උපනගාමි
දෙමි ව යං යස්ස පතිරුපං.
409. කාලෙන උපවසිතිත්වා
සරං සමුපගමාමි උම්මාරෙර,
ධොවන්ති ගත්ථපාදෙ
පඤ්ඤාලිකා සාමිකං උපෙමි ව
410. කොවුජං පසාදමිඤ්ඤාතිඤ්ඤා¹
ආදාසකඤ්ඤා ගණ්ඨිත්වා
පරිකම්මකාරිකා විස
සයමෙව පතිං විභුසෙමි.
411. සයමෙව ඔදනං සාධයාමි
සයමෙව ගාජනං ධොවන්ති,
මානාව එකපුත්තකං
තද්දා² ගත්තාරං පරිවරාමි.
412. එවං මං ගතිකතං³ අනුරතතං
කාරිකං තිහතමානං
උට්ඨාසිකං අනලසං
සිලවතිං දුස්සතෙ ගත්තා.
413. සො මාතරඤ්ඤා පිතරඤ්ඤා
ගණ්ඨි ආපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි,
ඉසිදාසියා න වච්ඡං
එකාගාරෙහං සහවඤ්ඤං.
414. මා එවං පුත්ත අවච
ඉසිදාසී පණ්ඨිතා පරිව්‍යාතා,
උට්ඨාසිකා අනලසා
කිං තුස්සං න රොචතෙ පුත්ත.
415. න ව මෙ හිංසති කිඤ්ඤි
න වාහං ඉසිදාසියා සහ වච්ඡං
දෙස්සාව මෙ අලං මෙ
අපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි.
416. තස්ස වචනං පුණ්ණිත්වා
සස්ස සස්සරො ව මං අපුච්ඡංසු,
කිස්ස තයා අපරඤ්ඤං
ගණ් විස්සන්ථා ගථාහුතං.
417. නපිහං අපරජ්ඣං⁴ කිඤ්ඤි
නපි හිංසෙමි න ගණාමි දුබ්බවහං,
කිං සක්කා කාතුගෙස
ගං මං විඤ්ඤාසතෙ⁵ ගත්තා.

1. පසාදමිඤ්ඤාතිඤ්ඤා - සිමු. පසාදං අඤ්ඤාතං - PTS.
2. තද්දා - මජ්ඣ., PTS 3. ගතිකතං - මජ්ඣ., PTS,
අපරජ්ඣං - සිමු, ධු. 5. විඤ්ඤාසතෙ - PTS

418. තෙ මං පිතු ඝරං පති
හසිංසු විමනා දුබ්බෙන අබ්භූතා,¹
පුතනං අනුරක්ඛමානා
ජිතමහසෙ රූපිනිං ලකඛිං.
419. අථ මං අද්දසි තාතො
අසිස්සං සරමහි දුතියකුලිකස්ස,
තතො උපසිස්සුබ්බකන
යෙන මං විඤ්ථ සෙට්ඨි
420. තස්සපි ඝරමහි මාසං
අවසි අථ සොපි මං පටිච්ඡසි,
දුසිච උපට්ඨහන්ති
අද්දසිකං සිලසම්පන්නං.
421. හික්ඛාය ච විචරන්තං
දමකං දන්තං මෙ පිතා හණති.
භොගිසි මෙ ජාමාතා
තික්ඛිප පොතතිඤ්ච² ඝට්ඨකඤ්ච.
422. සොපි වසිත්තා පක්ඛමථ³
තාතං හණති දෙහි මෙ පොතතිං⁴
ඝට්ඨකඤ්ච මලලකඤ්ච
පුනපි හික්ඛං චරිස්සාමි.
423. අථ නං හණති තාතො
අමචා සබ්බො ච මෙ ඤ්ඤතිහණවග්ගො,
කිං තෙ න කිරති ඉධ
හණ ඛප්පං තං තෙ කරිභිති.
424. එවං හණ්ණො හණති
යදි මෙ අත්තා සකෙකාති අලං මය්ගං,
ඉසිද්දසියා න සහ වච්ඡං
එකසරෙහං සහ වඤ්චං.
425. විස්සජ්ජතො ගතො සො
අහමපි එකාකිනී විවිතොකමි,
අපුච්ඡිතුන ගව්ඡං
මරිතායෙ⁴ වා පබ්බජිස්සං වා.
426. අථ අය්‍යා ජිනදත්තා
ආගව්ඡි ගොචරාය චරමානා,
තාතකුලං විනංගරී
බහුසුත්තා සිලසම්පන්නා.
427. තා දිස්වානමහාකං
උට්ඨායාසනං තස්සා පඤ්ඤපසිං,
තිස්සන්තාය ච පාදෙ
වඤ්චො ගොජනං අද්දසිං

1. අබ්භූතා - සිමු 12, ප. PTS
පක්ඛමථ - සිමු, PTS.

2. පොසි - මජ්ඣං.
3. මරිතුයෙ - මජ්ඣං.

3. පක්ඛං අථ - මජ්ඣං.

428. අනෙතන ව පානෙන ව
බජ්ජන ව යං ච තත්ථ සන්තිහිතං,
සන්තප්පසිත්වාචොචං
අයං ඉච්ඡාමි පබ්බජිතුං.

429. අථ මං භණ්ති තානො
ඉධෙව පුත්තක වරාහි කං ධම්මං
අනෙතන ව පානෙන ව
සන්තප්පසිත්වාචොචං.

430. අථාහං භණ්මි තානං
රොදන්ති අඤ්ඤාං පණාමෙත්වා,
පාපං හි මයං පකතං
කම්මං තං නිජ්ජරිස්සාමි.

430. අථ මං භණ්ති තානො
පාපුණ්ණොධං ච අග්ගධම්මං ච,
නිබ්බානං ව ලහස්ස
යං සච්ඡිකරි අභිපදෙසෙව්ඨා.

432. මානාපිතු අභිවාදසිත්වා
සබ්බං ච ඤාතිගණවග්ගං,
සත්තාහං පබ්බජිතො
තිස්සො විජ්ජා අභිසංගමං.

433. ජාතාමි අත්තනො සත්තං
ජාතියො යස්සායං ඵලං විපාකො,
තං තව අභිකම්මං
තං ඵකමනා නිස්සාමෙහි.

434. නගරමිති ඵරකචේත්
සුචිණ්ණකාරො අහං පසුතධනො,
යොබ්බනම්දෙන මනෙතො
තො පරදුරමසෙව්ඨං.

435. සොහං තනො වවිත්වා
නිරුමිති අපච්ඡිසං විරං,
පකෙකා තනො ව උට්ඨාගිත්වා
මකකපිතො කුච්ඡිමිති මකකමි.

436. සත්තාහං ජාතං මං
මහාකපිසුථපො නිලලචේත්සි,
තස්සෙතං කම්මඵලං
යථාපි ගතත්වාන පරදුරං.

437. සොහං තනො වවිත්වා
කාලං කරිත්වා සිකිමාරඤ්ඤො,
කාණාය ව බ්බජ්ජාය ව
ඵලකියො කුච්ඡිමොක්කමි.

438. ආදසවස්සාති අහං
නිලලව්ව්තො දුරතෙ පරිවහිති,
කිම්භාවිවෙව් අකලො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
439. සොහං තතො වවිති
ගොවාණීජකස්ස ගාවිය ජාතො,
විවෙජ් ලාඛා තමො
නිලලව්ව්තො ආදසෙ මාසෙ.
440. වොස්සුන නඩහලමහං
සකට්ඨව ධාරයාමි,
අනො වවෙව් අකලො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
441. සොහං තතො වවිති
විවියා දුසියා සරෙ ජාතො,
තෙව මහිලා න පුරිසො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
442. තිංසති වස්සමති මතො
සාකට්ඨකකුලමිති දුරිකා ජාතා,
කපණමිති අප්පභොගෙ
ධතිකපුරිසපාතබහුලමිති.
443. තං මං තතො සත්ථවාසො
උස්සන්තාය විපුලාය වඩ්ඪියා,
විකඩ්ඪති විලපන්ති
අවජ්ඣිකා කුලඝරස්ස.
444. අථ සොලසමෙ වසෙස්ස
දිස්වාන මං පත්තයොබ්බනං,
කඤ්ඤමොරුකිතස්ස පුතො
ගිරිදුසො නාම ගාමෙහ.
445. තස්සපි අඤ්ඤ හරියා
සිලවති ගුණවති සසවති ව,
අනුරතනං හත්තාරං
තස්සාහං විදද්ධසනම්කාසිං.
446. තස්සෙතං කම්මථලං
යං මං අපකිරිතුන ගවජන්ති,
දුසිව උපට්ඨහන්ති
තස්සපි අනො කතො මයාති.

ඉතං සුදං ඉසිදුසි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

ඉසිදුසිථෙරිගාථා.

වහ්නාලිසතිනිපාතො සමත්තො.

මහානිපාතො.

1

447. මත්තාවතියා භගවතේ
රඤ්ඤා කොඤ්ඤා අග්ගමහෙසියා,
ධිතා ආසී¹ සුමේධා
පසාදිතා² සාසනකරෙහි.
448. සිලවතී විතතකථා,
බහුසුතා බුද්ධසාසනෙ විනිතා,
මාතාපිතරො උපගමම
භණ්ණි උභයො නිසාමේථ.
449. නිබ්බානාභිරතාහං
අසස්සතං භවගතං යදිපි දිබ්බං,
කිම්බිහ පන තුවර් කාමි,
අපසස්සාදා බහුමිසාතා.
450. කාමි කවුකා ආසී-
විසුපමි සොසු මුවරිතා බාලා,
තෙ දිසරතතං නිරයෙ
සමපටිතා භඤ්ඤානො දුක්ඛිතා.
451. සොචතති පාපකම්මා
විනිපාතෙ පාපබුද්ධිනො,
සදා කායෙන වාචාය
මහසා ච අසංවුතා.
452. බාලා තෙ දුප්ඤ්ඤා
අවේතනා දුක්ඛසමුදයො රුද්ධා
දෙසෙතො අජානනා
න බුජ්ඣතෙ අරියසම්මානි.
453. සම්මානි අමම බුද්ධවර-
දෙසිතාති තෙ බහුතරා අජානනා,
යෙ අභිනන්දන්ති භවගතං
පිහෙන්නි⁴ දෙවෙසු උපපත්තිං.
454. දෙවෙසුපි උපපත්ති
අසස්සතා භවගතෙ අතිවමමි,
න ච සත්තසත්ති බාලා
සුතපුතං ජායිතබ්බස්ස.
455. මත්තාරො විනිපාතා
දො ච ගතියො කථංඤ්චි ලබ්භන්ති
න ච විනිපාතගතාහං
පබ්බජ්ජා අත්ථි නිරයෙසු.

1. සි. - ඔවු. 1, 2 අ. 2. පාසාදිතා - ඔවු, 1 අ. 3. පාපාබුද්ධිනො - ඔවු 1 2, 4
4. පිහෙන්නි - PTS.

456. අනුජානාථ මං උභයො
පබ්බජිතුං දසබ්බසං පාවිච්ඡෙන
අපොසප්පකකා සට්ඨං
ජාතිමරණපභානාය
457. කිං භවගතෙන¹ අභිනන්දිතෙන
කායකලිනා අසාරෙන,
භවතණ්හාය නිරෝධා
අනුජානාථ පබ්බජිත්තාමි.
458. බුද්ධානං උපාදෙ,
විච්ඡින්නො අකඛණො ඛණො ලභො,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
ආවජ්චං හ දුසෙය්‍යං.
459. එවං භණ්ති සුමේධා
මානාපිතරො හ තාච්ඡ ආහාරං,
ආහරියාමි² ගහට්ඨා
මරණවසං ගතාව හෙත්තාමි.
460. මානා දුක්ඛිතා රොදති
පිතා ච අස්සා සබ්බසො සමභිගතො,³
සට්ඨෙති සඤ්ඤාපෙතුං⁴
පාසාදතලෙ ඡමාපතිතං.
461. උට්ඨති පුත්තක කිං නොවිතෙන
දින්නාසි වාරණවතිමහි
රාජා අභිකදතො⁵
අභිරුපො තස්ස තිං දින්නා.
462. අග්ගමහෙසී භවිස්සසි
අභිකදත්තස්ස රාජිනො ගරියා,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
පබ්බජ්ජා දුක්ඛරා පුත්තක.
463. රජේ ආණා ධනමිස්සරියං
භොගා සුඛා දහරිකාසි,⁶
තුඤ්ජාති කාමභොගෙ
වාරෙය්‍යං භොතු තෙ පුත්ත.
464. අථ තෙ භණ්ති සුමේධා
මා ජද්දිසිකාන භවගතං අසාරං,
පබ්බජ්ජා වා හෙතිති,
මරණං වා මේ නට්ඨෙව වාරෙය්‍යං.
465. කිම්චි පුත්තිකායමසුචිං
සවනගතං භයානකං කුණපං
අභිසංවිසෙය්‍යං භස්සං
අසකිං පග්ගරණං⁷ අසුචිපුණ්ණං.

1. ගතංත - සිමු 1, 2   2. ආහරියා - PTS.   3. සමභිගතො -
4. මායෙකති - පු   5. අභිකදත්ත - මජ්ඣ.
6. දහරිකාසි - PTS.   7. පග්ගරණං - මජ්ඣ.

466. කිමිව නාහං ජානන්ති
විකුලකං මංගසොණිකුපලිත්තං,¹
කිමිකුලාලයං සකුණ්භත්තං
කලෙඛරං කිසං දියතිති.
467. නිබ්බුය්‍යති සුසානං
අවිරං කායො අපෙතවිඤ්ඤාණො
ජුඤ්ඤා² කලිඛරං විය
ඒගුව්ඡමානෙති ඤාතිති.
468. ජුඤ්ඤානං සුසානෙ
පරභත්තං නහායන්ති ඒගුව්ඡන්තා,
තිස්සා මානාපිත්තරො
කිං පන සාධාරණො ජන්තා
469. අජ්ඣාසිතා අසාරෙ
කලෙඛරෙ අට්ඨිනගාරසංඛිතානෙ
බෙලසුච්චාරපසාව
පරිපුණ්ණෙ පුතිකායමති.
470. යො නං විනිබ්බුජ්ඣා
අබ්භන්තරමස්ස බාහිරං කසිරා,
ගතිස්ස අසහමානා
සකාපි මානා ඒගුව්ඡන්තා.
471. බිකුඛාදුදායනං
සංඛිතං ජාතිමුලකං දුක්ඛං,
යොතිසො අනුච්චිතන්ති³
වාරෙය්‍යං කිසං ඉවෙඡන්තං.
472. දිවසෙ දිවසෙ තිස්සන්ති
සතාති නව නවා පතෙය්‍යං කායමති,
වස්සසතමපි ව සාතො
සෙය්‍යො දුක්ඛස්ස වෙවං⁴ බයො.
473. අජ්ඣාපගවෙඡ්ඡ සාතං
යො විඤ්ඤායෙවං⁵ සඤ්ඤානො වචනං,
දිසො තෙසං සංඝාරො
පුනපුනං භඤ්ඤාමානානං.
474. දෙවෙසු මිත්‍රස්සෙසු ව
තිරව්ඡානගොතීයා අසුරකායෙ,
පෙතෙසු ව තිරයෙසු ව
අපරිමිතා දිස්සරෙ⁶ ඝාතා.
475. සාතා තිරයෙසු බිසු
විනිපාතගතස්ස පිළිගමානස්ස⁷
දෙවෙසුපි අත්තාණං
තිබ්බානසුඛා පරං නන්ති.

1. සොණිකපලිත්තං - PTS. 2. ජුඤ්ඤා - PTS. 3. අරුචිං භණන්ති - PTS.
4. වෙච්ච - PTS. 5. විඤ්ඤා ඵලං - PTS. 6. දිස්සන්තො-සිමු, දිස්සන්තො-PTS.
7. කිලිග්ගමානස්ස - PTS

476. පතතා තෙ නිබ්බානං
 යෙ සුත්තා දසබලස්ස පාවච්ඡෙන,
 අපෙසාසසුක්කා සට්ඨන්ති
 ජාතිමරණපප්පාතාය.
477. අජේජච තාතතිතික්ඛමිස්සං
 භොගෙහි තිං අසංරෙහි,
 තිබ්බින්නා මෙ කාමා
 වන්තසමා තාලාවඤ්ඤතා.
478. සාවෙච භණ්ති පිතරං
 අණ්ඨිකදන්තො ව යස්ස සා දින්නා¹
 උපයාසි වාරණවතෙ
 වාරෙය්‍යං උපට්ඨිතෙ කාලෙ.
479. අථ අසිත නිවිතමුදකෙ
 කෙසෙ බග්ගෙන ඡිද්දිය සුමෙධා,
 පාසාදං ව පිබ්බෙත්වා²
 පඨමජ්ඣිකං සමාපජ්ජි.
480. සා ව තභිං සමාපන්නා
 අණ්ඨිකදන්තො³ ව අංගතො නගරං,
 පාසාදෙව සුමෙධා
 අනිවච්ඡන්තො සුගාවෙති.
481. සා ව මහසිකරොති
 අණ්ඨිකදන්තො³ ව ආරාති තුරිතං
 මණ්ඨිකනකභුසිතධො
 කතඤ්ඤි යාවති සුමෙධං.
482. රජේජ දාණ්ඩනමිස්සරියං
 භොගා සුඛා දගරිකාසි,⁴
 භුඤ්ජාති කාමභොගෙ
 කාමසුඛා සුදුලලහා ලොකෙ.
483. නිස්සට්ඨං තෙ රජ්ජං
 භොගෙ භුඤ්ජස්ස දෙහි දනාති,
 මා දුමමනා අභොසි
 මාතාපිතරො තෙ දුක්ඛිතා.
484. තං තං භණ්ති සුමෙධා
 කාමෙහි අනත්තිකා විගතමොහා,
 මා කාමෙ අභිනාදි
 කාමෙස්වාදීනවං පස්ස.
- 485.⁵ වාතුද්දිපො රාජා
 මක්ඛාතා ආසි කාමභොගිනමග්ගො
 අතිතො කාලං කතො
 න වස්ස පරිපුරිතා ඉච්ඡා.

1. යස්ස දින්නා - PTS

2. පිදහිත්වා - මජ්ඣ.,

3. අණ්ඨිකරන්තො - PTS.

4. දගරිකාසි - PTS

486. සත්තරතනාති වසෙසයා
වුට්ඨිමා දසදිසා සමනොන
න වසී තිතති කාමානං
අතිතතාව මරනති නරා.
487. අසිසුනුපමා කාමා කාමා සපපසිරුපමා,
උකකුපමා අනුදහනති අට්ඨකඛකල සනතිහා.
488. අනිච්චා අද්වුචා කාමා ඛහුදුකඛා මහාවිසා,
අකොගුලොච සත්තතොකා අසමුලා දුමපථලා¹
489. රුකඛඵලුපමා කාමා මංසපෙසුපමා දුඛා,
සුපිනොපමා වඤ්චනිකා කාමා යාවිතකුපමා.
490. සතතිසුලුපමා කාමා රොගොගණේඛා අසං නිසං,
අඛාරකාසුසදිසා අසමුලං හයං වධො.
491. ඵලං ඛහුදුඛා කාමා අකඛාතා අනනරුසිකා,
ගච්ඡථ න මෙ හවගතෙ විසාසො අතී අතතතො.
492. කිං මම පරො කරිසාති අතතතො සිසමති ඛයාමානමති,
අනුඛෙකි ජරාමරණෙ තස්ස සාතාය සපිතබ්බං.
493. ආරං අව්‍යාපුරිකාහං මාතාපිතරො අනීකදතනඤ්ච
දිසාත ඡමං තිසිනො රොදනො ඉදමචොචං.
494. දිසො ඛාලානං සංසාරො පුනපුනඤ්ච රොදනං,
අහමතගො පිතු මරණෙ හාතු වධො අතතතො ච වධො
495. අසුඤ්ඤා ඵඤ්ඤා රුධිරං
සංසාරං අනමහගණේඛා සරතං,²
සත්තානං සංසරතං
සරාති අට්ඨිතඤ්ච සනතිවයං.
496. සර වතුරොදධි උපනීතො
අසුඤ්ඤා රුධිරමති
සර ඵකකපමට්ඨිනං
සඤ්චයං විපුලෙන සමං.
497. අනමතගො සංසරතො මහිං ජලබුද්ධිපමුපනීතං,
කෙ ලට්ඨිමතතගුලිකා මාතාමාතුසොච නපපගොනති.

1 දුමපථලා - ඛහුසු, දුකඛපථල - PTS.   2. සරථ - සිමු.

498. සර තිණකට්ඨසාඛාපලාසං උපනීතං අනමතග්ගතො,¹
වතුරඛගුලීකා සරිකා පිතුපිතුසෙවච නපපගොතති.
- 499 සර² කාණකවජ්ජං පුබ්බසමුද්දෙ අපරතො ච සුගවජ්ඣං
සර තසා ච පරිමුක්කං මනුසාලාගමි ඔපමමං.
- 500 සර රූපං ථේණපිණ්ඩාපමසා කායකලීනො අසාරසා
බන්ධෙ පසා අතිවෙව සරාති නිරයෙ බහුවිසානො³
501. සර කට්ඨවිඛින්නො පුනපුනං තාසු තාසු ජාතිසු,
සර කුමහිලහයාති ච සරාති වතතාරි සම්මාති.
- 502 අමතමි විජ්ජමානෙ කිං තච පඤ්චකට්ඨකෙන පිතෙන,
සබ්බො හි කාමරතියො කට්ඨකතරා පඤ්චකට්ඨකෙන.
503. අමතමි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි යෙ සපරිලාහා⁴
සබ්බො හි කාමරතියො ජලීතා කුටිතා කම්පිතා සත්තපිතා.
- 504 අසපත්තමි සමානෙ කිං තච කාමෙහි යෙ බහුසපත්තා,
රාජගහිවොරඋදකපටියෙහි සාධාරණා කාමා බහුසපත්තා.
505. මොක්ඛමි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි යෙසු⁵ වධබන්ධො,
කාමෙසු හි අසතා කාමා⁶ වධබන්ධනදුක්ඛානි⁷ අනුගොතති.
506. ආදීපිතා තිණ්ණකා ගණහන්තං දහන්ති නෙව මුඤ්චන්තං,
උකෙකාපමා හි කාමා දහන්ති යෙ තෙ න මුඤ්චන්ති.
507. මා අප්පකසා හෙතු කාමසුබසා විපුලං ජහි සුඛං,
මා පුට්ඨලොමොච බලිසං ගිලීකා පච්ඡා විහඤ්ඤසි.
- 508 කාමං කාමෙසු දමස්සු තාච සුනබොච සබ්බලාබ්ධො
කාතින්ති වු තං කාමා ඡාතා සුනබං ච වණ්ඩාලා.

1. තිණකට්ඨසාඛාපලාසං උපනීතං අනමතග්ගතො සර - මජ්ඣ. 2. සරං - මජ්ඣ.
3. බහුවිසානො - සිමු. 4. පරිලාහා - මජ්ඣ., PTS. 5. යෙසුහි - සිමු, ප.
6. අසකාමා - මජ්ඣ. 7. වධබන්ධනානි - මජ්ඣ.

509. අපරිමිතං ච දුක්ඛං බහුති ච විතතදොමනස්සාති,
අනුභොගිධි කාමෙසු යුතොතා පටිතිස්සජ් අද්ධුවෙ කාමේ.
510. අජරමහි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි යෙසු
ජරාමරණවායාගිගතිතා සබ්බා සබ්බජා ජාතියො.
511. ඉදමජ්ජමමරං ඉදමජ්ජරාමරපදමසොකං,
අසපතතමසමොධං අබලිතමහයං නිරුපතාපං.
512. අධිගතමිදං බහුති අමතමජ්ජාපි ච ලහනීයමිදං,
යො යොතිසො පසුඤ්ඤා න ච සකකා අසට්ඨානෙන
513. එවං භණ්ති සුමෙධා සංඛාරගතෙ රතීමලහමානා,
අනුතොනතාණිකදත්තං කෙසෙ ච ඡමං බිපි සුමෙධා.
514. උට්ඨාය අණිකදතොතා පඤ්ඤායො යාචි තස්සා පිතරං සො,
විස්සජ්ජෙථ සුමෙධං පබ්බජතුං විමොක්ඛසම්චදස්සා.
515. විස්සජ්ජතා මාතාපිතුහි පබ්බජී සොකහයභිතා,
ජ් අභිඤ්ඤා සම්මතතා අග්ගඵලං සික්ඛමානාය.
516. අවජ්ජියං අබහුතං තං නිබ්බානං ආසි රාජකඤ්ඤාය,
සුබ්බෙතිවාසවරිතං යථා බ්‍යාකරි පච්ඡිමෙ කාලෙ.
517. භගවති කොණාගමනෙ සංඝාරාමමහි නවතිවෙසමහි
සබ්බෙසා තිස්සො ජනියො විහාරදානං අද්දසිමහාසෙ.¹
518. දසකම්මතං සතකම්මතං දසසතකම්මතං සතාති ච සතකම්මතං,
දෙවෙසු උපපජ්ජිමා කො පන වාදො මනුස්සෙසු.
519. දෙවෙසු මහිද්ධිකා අනුමා මාත්‍රසකමහි කො පන වාදො,
සතතරතනස්ස මහෙසී ඉත්ථිතතං අහං ආසිං.
520. සො භෙතු සො පහවො තං මූලං සාවි සාසනෙ බනති,
තං පඨමං සමොධානං තං ධම්මරතාය නිබ්බානං.

1. අද්දසිමා - මජ්ඣ.

521. එවං කරොන්ති යෙ සද්දහන්ති චචනං අනොම්පඤ්ඤානි
නිබ්බිද්දන්ති භවගතෙ තිබ්බිජ්ඣො විරජ්ජන්ති.

ඉධං සුදං සුමේධා ථේරි ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුමේධාථේරිගාථා.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

පඤ්ඤානං ගාථානි ඡන්දිසති සබ්බො තා
ථේරියොකුතතර්ඝනා සබ්බො තා අසවකකියාති.

ථේරිගාථා සමත්තා.